Zıkkımın Kökü

MUZAFFER İZGÜ

Bando mızıkayla dünyaya geldim; gerçekten bando mızıkayla!
Yıl 1933, aylardan ekim, günlerden 29; yani Onuncu Yıl ... On yılda on milyon genç yarattık her yaştan
diye marşların söylendiği cumhuriyetin onuncu yıl dönümü...
Işte o gece annem tutturmuş da tutturmuş, Fener alayını izleyeceğim diye. Babam, Yahu avrat, ayın günün, sancın mancın tutar, hem bu karınla, demiş. Ama annem, hiç öyle coşkulu bir günde evde oturmak ister mi? Komşu kadınlardan biriyle çıkmışlar evden, bir yaşındaki abim de annemin kucağında. Fener alayını eve en yakın izleme yeri olsa olsa Saathanenin orası. Annemle komşu kadın bezirganların önündeler daracık kaldırıma dizilmişler, insanların arasına sokulmuşlar. Ama nasıl kalabalık, iğne atsan yere düşmez.
Az sonra bando öteden gözükmüş. Pıstattararaa!... demeye başlayınca, Uy anam, annemdeki sancı... Breh, kaldırımda adım atacak yer yok, ya yön insan, gerisi dükkan. Aman ha, kadının sancısı tuttu ha, yol verin ha!
Yol nerde ki? O sıra, bando da ermiş gelmiş annemin önüne... Kadın doğurdu ha, doğuracak ha... Polisler yol vermişler anneme, Yürüyün bandonun ardı sıra, ilk sokaktan sapın içeri diye. Gümdattarara!...
Bando önde, annem, ben, abim, komşu kadın ardında, fener alayı bizim arkamızda, ha doğdum ha doğacağım.
Gümdadadadatdat dat dat dat... Annemi eve dar yetiştirmişler. Tastamam eve geldikten on dakika sonra beni doğurmuş. Adana'nın Saathanesinin çanı yirmi ikiyi Dan dan dan diye vururken...

Muzaffer İZGÜ

Anam biz on beş yaşına basmadan Hürriyet Mahallesine göçmek istemiyordu. Oysa ki babam,
-Ulan avrat, ne var yani göçsek gitsek Hürriyet Mahallesine, kurtulsak şu ev kirasından, derdi.
Babamın ev dediği şey, kocaman bir avlu, avluda bir nar ağacı, bir okaliptüs, bir de küçücük oda... Odanın üstü
çinkolarla kaplı, yanları bozulmuş ambalaj sandıkları ve çamur... çamur... Babamın eve her yıl bir pencere açma
merakı yüzünden, bu mal sandıkları testereyle delinir, pencere bu yıl kuzeye bakıyorsa, gelecek yıl doğuya;
doğuya bakıyorsa, öbür yıl güneye bakıyordu... Felsefesi basitti babamın:
-Değişiklik gerek!..
Olsun babacığım, değişiklik olsun!.. Nasılsa, biz iki küçüğün dünyası, kuzeyde de aynıydı, güneyde de, doğuda
da aynıydı, batıda da... Yalnız, yatağımıza yattığımız zamanlar, tavandaki kocaman sinema kağıdı zaman zaman
dünyamızı değiştirirdi. Babam, tavanı tastamam örten bu sinema kağıdını yırtmadan çakmak için epeyce
cambazlık etmiş, epeyce de haşlamıştı anamı...
-Ulan avrat, dibinden tutma, ortasından tut! Ulan avrat, ortasından tutma, yanından tut... Oğlum, keseri ver,
oğlum çiviyi ver, ulan kör, çivi ayağının dibinde!
Kağıt tavana çakılıp da bitince, onun sevinciyle tüm aile sırtüstü yere yattık. Tarzan Ormanlar Kralı. Uzun
saçlı bir adam, yarı çıplak bir kadın, yarı çıplak bir çocuk, bir de maymun... Ve ağaç ağaç ağaç... Ağaçların
ardında, geceleri bizi korkutan, titreten koskocaman kükreyen bir aslan... İlk günler çok fısıldadık anama,
-Anaa, biz korkuyoruz, babama söyle kovalasın şu aslanı şuradan, diye.
Anacığım, gel git sonunda inandırdı bizi onun kedi olduğuna. Öyle bir kediydi ki bu,

tarzandan bile büyük bir kedi.
-Olur mu, dedim ben abime.
-Olur, dedi. Niye olmasın, babamla Kanlızade Osman Emmiye baksana, babam onun yanında kedi gibi
kalmıyor mu?
Sonraki günler mutlu etti bu kağıda bakmak bizi. Uyumadan önce gözlerimizi bu kağıda diker, ormanda
tarzanla dolaşır, yarı çıplak kadının acıma duygusuyla bize uzattığı elmayı yer, maymunla uzuneşek oynardık...
Babam da mutluydu... Nedense çok ısındı o kış evimiz. Oysaki, yakıtımız yine aynıydı. Çok orijinal, çok
bilinmedik, bulunmadık bir yakıttı bizimkisi. Ağustos ayında tek atlı bir araba, bizi kocaman bir fabrikanın
kazan dairesine götürürdü. Babam, arabacının yanına otururdu, biz iki kardeş arka tarafa. Bu yaysız, bu insanın
barsaklarını yerinden oynatan arabada bir tek şey çok hoşuma giderdi, babamın bıyıklarının sallanması... Sanki
bıyık değil, kara yünden bir tutammış gibi tir tir titrerdi babamın bıyıkları... Araba durur durmaz, biz kovalarla
yere atlardık. Babam, birileriyle konuşur, sonra bize.

-Hadi bakalım, derdi.

Birkaç ayak merdiven iner, kapkara bir kömür tozu yığınıyla karşılaşırdık. Zaten zayıf olan bacaklarımız
titrerdi, helke dediğimiz kovaları doldurup üç beş basamak merdiveni çıkarken... Ama kışı; o çok sıcak bilinen
Adana'nın kuru ayazı aklımıza gelince, bacaklarımızı daha çok oynatır, arabaya bir kova daha fazla kömür tozu
atabilmek için çırpınırdık. Kendi kendimize, o çocuk dünyamıza bir de oyun yakıştırırdık oracıkta.

-Seninki kaç helke oldu?

-Otuz!

-Benimki kırk bir. Babamın sesi duyulurdu:

-Ulan doldurun, başında ders çalışıp adam olacaksınız!

Eh, madem adam olmamız bu kömür tozlarına bağlıydı, öyleyse ha çabala Muzo, ha çabala Sefa... Bir araba
dolusuna pazarlık etmiş olmalılar ki, araba dolmaya başlayınca babam üzerine çıkar bir güzel çiğnerdi, biz
yeniden doldurmaya koyulurduk. Araba, bir saatte mi dolar, yarım saatte mi bilemiyorum, ama araba yükünü
alınca, biz de epeyce yükümüzü almış olurduk. Kapkara olmayan, bir tek alt yanımız kalırdı. Bakıp bakıp
gülerdik birbirimize...

-Oh oh, derdi babam, aynı sizi kömür çualından çıkardığımız günkü gibi oldunuz! Nedense, bizim mahallenin
yoksul çocuklarının hepsi kömür çuvalından çıkmıştı da, Yaşar'ı, Nedim'i, Rıfat'ı leylek getirmişti. Belki de, biz
kışın dünyaya geldiğimizden leylekler burada değildi. Suç anamın, azıcık dişini sıkıp da bizi

marttan sonra
dünyaya getirseydi, leyleğe binme mutluluğuna biz de erişirdik...

Araba dolduğu zaman, geldiğimiz o uzun yolu yaya dönmek zorundaydık. Ağustos sıcağında kaynardı yer...
Nereye bassan alev. Ama, bizim ayaklarımızın altı, daha yaşımıza girmeden toprakla içlidışlı olmaya başladığı
için evelallah bağışıklığı vardı. Mademki babam, toprakla ayağımızın arasına bir deri parçası koyamıyordu,
öyleyse bu görev yoksul dostu Tanrı'nındı. Allah baba, yere iyi tutunalım diye hem ayağımızı büyütmüş, hem de
ayağımızla toprak arasına kapkalın bir deri parçası koymuştu.

Mutluluktu o yürüyüş... Adam olmamız için gerekli olan kömür tozu arabası önde, biz iki kardeş onun ardında,
geleceğinden, kışından, soğuğundan güvenli yürü Allah yürü!.. Hele yolda bir de çeşmeye rastlarsan, isterse
musluğundan akan su değil kan olsun, ne önemi var, daya ağzını, iç kana kana! Ayaklarının attı mı tutuştu, tut
suya, tepen mi yandı, eğil musluğa... Su, cana can katan su, hele bir de bağrını dayadın mı çeşmeye, bulunmaz
mutluluk be!..

Böyle saltanata kim olur da karşı çıkmaz... Eve varınca anam karşılardı bizi:

-Viiii, arap olmuşlar, arap, derdi. Babam yine bağırırdı:

-Hadi bırakın da lavgarlığı, kömür yığın! Eh, toz bu, şayet bir yere iyice yığmazsan uçar gider. Uçup gittiği bir
şey değil, sonra mahallenin yüksek pencerelerinden,

-Rezil ettiniz odamızı!

-Daha yeni yıkamıştık tül perdelerimizi!

-Bu buluş da nerden çıktı, diye bağırırlardı.

Bilmezlerdi ki bu buluş en ucuz buluş, hem de ne buluş!.. Kömür tozunun ortasını iyice açar, kova kova su
taşırdık. Tulumbaya basmak görevi, benimle kardeşimin, taşıma işiyse annemindi. Annem taşır, babam kürekle
kömür tozlarını karardı. Harç yapardık, kömür harcı...

-Suu!

-Geldi herif!

-Dök, şu tarafa dök! Avrat, bas ayağını oraya, su akıp gidiyor. Ulan Sefa yetiş, sen de su tarafa bas!

Babamın heyecanına iki kardeş koşar, tozların altından çıkan suyun yolunu tıkamaya çalışırdık. Bu iş, hemen
hemen yarım günümüzü alırdı. Bundan sonra buluşun son bölümü gelirdi. O bölümde, seri üretime geçerdik. Her
birimizin elinde birer sahan, bu sahanların içine kömür harcını doldurur, sonra elimizle

üzerine bir iki vurur, ters
kapatırdık yere. Sahanın kalıbını alan kömürleri babam, tam bir asker gibi sıraya dizerdi.

-Ulan bu sıra üçlü olacak ha!

-Ulan kim boşalttı onu öyle bok gibi yere?

Kim boşalttıysa onu öyle, koşar hemen toplardı. Akşam, bu işler bittikten sonra, hemen yaz için kurulmuş (ki,
onun da adı vardı bu yoksul evinde, taht) tahtın merdiveninin dibine gelirdik. Anam, ısıttığı suyla bizi bir güzel
sabunlar, serin yatalım diye birer kova da soğuk su dökerdi başımızdan aşağı... İki kardeş koşturur,
cibinliğimizin içine girer, adam olacağımızın mutluluğunu ta içimizde duyarak uyurduk...

Üç, dört gün sonra da yere dizdiğimiz kömür kalıplarını toplardık. Bu süre içinde o tozlar iyice kurur,
birbirlerine yapışırdı. Sonra, onları teker teker içeriye taşır, kocaman bir sandığın içine özenle yığardık. Gerçi
babam bu işe karışmazdı ama, akşam eve gelince sormadan da edemezdi:

-Hiçbirini kırmadınız değil mi avrat? Anam yanıt verirdi:

-Yok herif, kırmadık, bi güzel yerleştirdik.

-Kırmışınızdır kırmışınızdır!.. Bizim gözümüzün içine bakardı:

-Kırmadık baba!

-Ulan, benim bildiğim çocuklarsanız, kırmışınızdır.

Anam atılırdı:

-Kırmadık dedik ya herif!

-Yahu niye yalan söylüyorsunuz, doğru söyleyin kaç tane kırdınız?
Yahu herif, hiç kırmadık. Eder edemez, kendi kendine bir şeyler söylenir,
başını kaşır, bulgur çorbasından bir
lokma daha alır,

-Kırılır bu bok kırılır, der, işin içinden çıkardı.

Sobamız mı diyeyim, mangalımız mı diyeyim, o da başka bir büyük buluştu... Hem de babamın en son
buluşlarından. Önce bir gaz tenekesini alır, pencere meraklısı olduğu için bu tenekenin altından, bıçakla çekiçle
çok güzel bir pencere açar,

-Kapağı bu, derdi.

Sonra, tenekenin tam ortasından teller sokar, bu telleri tenekenin öteki ucundan çıkarırdı. Sıvamak, zaten
babamda büyük bir merak ve büyük bir istek... Hemen bahçenin bir köşesini kazar, birkaç dakika içerisinde
çamurunu hazırlar, tenekenin içini dışını bir güzel sıvardı. Yalnız, orta yerinden küçücük bir

delik, üst tarafından
da şöyle bir kalıp kömür alacak denli boş yer bırakırdı. Ondan sonra, aşkolsun artık bu soba mı, mangal mı ne
olduğu belli olmayan şeyi yerinden oynatabilene!.. Anam,

-Herif, geçen seneki belimi kırdı, bari bu yılki biraz hafif olsaydı deyince, babam,

-Ulan avrat, bunun ağırı iyidir, ağırı, derdi...

Meret, sanki altındır... Anam şöyle bir yüklenir,

-Ocağın batmaya herif, kurşun gibi olmuş, derdi.

-Hehey, neye erer ki senin aklın? Kışın o bi ısındı mı soğuma bilmez be soğuma... Hafif olsun da o bi koca
sandık kömürü bi ay içinde tüketin, sona da ayazda kalın e mi? Avrat avrat, yenenle yanana dağ dayanmamış...
Üç gün içinde de bu kalorifer kazanı yavrusu kururdu. Eh, ondan sonra var mı Ahmet Efendinin aile bireylerine
karada ölüm!..Ne gelirse soğuktan gelir avrat!

Onun için midir, nedir, kışları biz iki kardeş bir tabutun içinde yatardık. Yalnız, bu tabutun kapağı yerine
yorgan örterlerdi üzerimize. Dar bir kerevet, gündüzleri oturmak, geceleri de bizim yatmamız için odanın baş
köşesini süslerdi. Yatacak zaman, bu kutsal üşütmeme görevini babam üzerine alır, birimizin başını kerevetin bir
yanına, ötekimizin başını öbür yanına koyar, sonra da yan tarafına upuzun bir tahta geçirirdi. Bu tahta işi de
babamın son buluşlarından olup, yarı otomatik olduğundan. sabahları sökmesi, akşamları yerine takması bir
dakikayı geçmezdi. Artık bir üstümüz kalırdı örtülmedik. Bir ince yorgan, onun üzerine de evde çul çaput adına ne
varsa üstümüze...

-Yahu baba yandık be vallaha!

-Kesin sesinizi ulan keratalar: Kesin de dinleyin: Bi mezerci varmış, bu mezerci ağustosun sıcağında bile
kaputnan mezer kazarmış. Adamın biri dayanamamış sormuş: Arkadaş, demiş, nedir bu hal, neden böyle bu
yazın sıcağında kaputnan mezer kazarsın? Mezerci yanıt vermiş: Arkadaş, kazarım ki kazarım. Bunca senelik
mezerciyim, her gelen ölünün sahibine sordum, neden öldü, soğuk algınlığından dediler. Ben de şimdi soğuk alıp
ölmemek için yaz kış kaputnan gezer, çalışırım. Yaa, anladınız mı itoğluitler?

Anlamayıp da ne yapacaktık? Kış boyunca her gece anlatılırdı bu sıkıcı öykü... Artık, abimin yatağın bu
başından dişlerinin gıcırdadığını duyardım. Elbette babama değildi bu diş gıcırdatmaları, mezarcıyaydı, şu hiç
ölmeyen mezarcıya...

-Lan, derdi Sefa; şu mezerciyi bi bulup diri diri gömmeli deyyusu!

-Yok, derdim ben, kefen yerine paltoynan gömmeli puştu...

Bilmem, belki de hakkı vardı babamın. Yoksul evinde bir kişinin soğuk alıp hastalanması demek, tüm ailenin
yiyeceğinden içeceğinden kesilip doktora ilaca verilmesi demekti.

Bir kez ben, sünmüş de sünmüştüm. Önce boğazım yanmıştı, sonra göğsüm. Arkasından bir ağrı gelip oturmuştu
sırtıma. Soluk alırken, sanki hava değil kurşun yutuyormuş gibi oluyordum. Vücudumun alevi, sanki
gözlerimden fırlayıp çıkmak istiyormuş gibi, patlak patlak olmuştu gözlerim. Babam,

-Soğuk almış soğuk, diyordu.

Anacığımsa kurşun döktü, belki nazar değmiştir diye. Bilmem, neremize nazar değecekti bizim? Bir kez, pek
öyle akıllı çocuklar değildik, sonra yoksulun kuru ekmek tombulluğu da yoktu üzerimizde, yüzümüzde kanın
zerresini bulmak için tam araç gereçli laboratuvarlar ister; iş böyle olunca neyimize nazar değecekti ki? Eh, ana
bu, kuzguna yavrusu zümrütüanka görünürmüş... Kim bilir, biz de anamızın gözünde ne eşi bulunmaz, ne nazar
değecek çocuklardık... Bin maşallah!..

Kurşun dökmenin bir yararı olmayınca, tüm duaları okuyup okuyup üzerime üfledi anacığım. İki gün de bu
duaların etkisini bekledik durduk... Umut, ne iyi şeydi. Doktor parası, ilaç parası vermeden bir çocuğun
iyileşmesi, yoksul evi için umutların en iyisiydi. Dualar da işe yaramayınca, babam bu kez, Çerçi Yusuf'a
başvurmuştu. Ne de olsa Çerçi Yusuf'taki otlar, şunlar bunlar yoksul kesesine uygun...

-Avrat kaynat bu otu, şıp diye kesermiş! Zonklayan kafamla düşünmüştüm:

-Acaba neyi kesecek ki?

Acı, pis bir şeydi bu kaynattıkları otun suyu. Çerçi Yusuf, bir bardak demiş, sağ olsun babam, üç bardak içirdi
üst üste, hem de burnumu sıka sıka. Aradan iki saat geçince de, beni inandırmaya çalıştı:

-Allah Allah, eyi oldu vallaha be!.. Vallaha eyi oldu avrat! Efendi neymiş şu Çerçi Yusuf'un ilacı, Allah
yokluğunu göstermesin!

İşte babam böyle Çerçi Yusuf'u öven nutuklar çekerken, ben kendimi yitirmişim. Babam,

-Maşallah uyudu, demiş. Anam,

-Çocuk elden gidiyor, diye çırpınmış. Biraz sonra babam bakmış ki, biz hırıltılı mırıltılı bir ölüm marşına
başlamışız, bindirmiş sırtına. Kendime geldiğim zaman, sırt değiştiriyordum. Babamın sırtından anamın sırtına
aktarılıyordum. Anam,

-Soluk alıyor mu herif, diyordu. Babam da, hem üzgün, hem kızgın,

-Alıyor alıyor, diyor ve ekliyordu: Çocuk dediğin güle benzer, bugün solar, yarın açar... Ama babam
bilmiyordu ki, bugün solan başka bir güldür, yarın açan başka bir gül. Ve bir gül, o gün ilk kez doktorun
masasına yattı. Doktor Bahri Bey, oramı dinledi, buramı dinledi.

-Nerdeydiniz şimdiye dek, dedi.

-Evdeydik, dedi babam. Yoksul babasıydı Bahri Bey... Babamın, avcuna koyduğu şıngırtılı bozuk paralara ne
baktı, ne de bir ses etti, yalnız,

-Yarın gene getirin, dedi.

Orada yediğim üç iğne, bir de kocaman kocaman güllaçlar, bir haftada ayağa kaldırdı beni. Ama o gece, ne
anam uyudu, ne de babam. Doktor meğer sulu saplıcan demiş. Eee, sulu saplıcan da çocuk düşmanı o
zamanlar. Terleyen vücuduma havlunun birini koydu, birini kaldırdı anacığım. Arada bir soluğumu dinlemeyi de
unutmadı. Çünkü, soluk önemlidir yoksul evinde. Zavallı, benden bir yaş büyük olan ağabeyim bir hafta
boyunca ayrılmadı başucumdan. Ne masallar uydurdu, ne şarkılar söyledi başucumda, yaşamla bağımı
koparmayayım diye... oysaki ben, yaşamayı, o koşullar içinde bile seviyordum.Bir hafta sonra artık ne başım
dönüyordu, ne de ateşim vardı...

Yılda bir kez ev sahibimizin evine giderdik. Adana'da ev kiraları muharremden muharreme toptan ödenir.
Muharrem ayı da nedense hiç değişmez, hep eylüle denk gelir ve narların olgunlaştığı mevsimdir. Anam,
bahçemizdeki çatlamayan narlardan kocaman bir sepet hazırlardı. Sonra, abimle benim elimizi yüzümüzü bir
güzel yıkar, boyama pantolonlarımızı giydirir, bayramlık ayakkabılarımızı (varsa tabii) ayaklarımıza geçirir, ev
sahibimizin yolunu tutardık. Narlar, ev sahibimize rüşvet, biz iki kardeş de acıma duygularını devinime
geçirecek birer uyarıcı... Babam yolda uyarırdı:

-Ulan, boynunuzu iyice bükün ha, diye... Nah şöyle bükeceksiniz!

Biz artık, ev sahibimizin oraya dek iyice alışkanlık kazanalım diye, sokakta bile boynumuzu kırar yürürdük.

-Namussuz karı, ulan ne var sanki bizi evden çıkaracak be! Kaltak, yetmedi mi o konaklar sana? Baksana şu iki
sabiye. N'ederim ben bu iki sabiynen sokaklarda? İnsan bunlara acır be!

Bilmiyorum, kaç liraydı bu bizim oturduğumuz toprak parçasının yıllık kirası! Toprak parçası diyorum, çünkü
üzerindeki çerden çöpten odayı yüksek mühendis babam kondurmuştu.

-Ulan, derdi babam, baktınız kocagarı ıngır cıngır ediyor, ağlamayı unutmayın ha! Ağlayın,

sulu sulu dökün!

Biz iki kardeş, bir tiyatronun dram aktörleri gibi sahneye yaklaştıkça, biraz daha boynumuza, gözyaşı ayarımıza
çekidüzen verirdik. Kolay değil, biraz sonra büyük izleyicinin karşısına çıkacağız. Olur ki, rolümüzü iyi
kesmezsek, eylül ayından sonra dışardayız... Ondan sonra Adana'nın on beş yirmi gün hiç dinmeksizin pisem pisem
yağan yağmurları tepende... Kalekapısı semtinde, kocaman bir konağın kapısını çalan babam, bir kez daha,

-Ulan eyice kırın boynunuzu ha, demeyi unutmazdı.

Kırık boyunla, kıvrım kıvrım merdivenleri çıkar, geniş bir odanın orta yerindeki koltuğa kurulmuş şişman bir
kadının elini öperdik. Nedense bu el her zaman keçi gibi kokmuştur bana. Ama, işin ucunda ölüm kalım
olduktan sonra, evelallah öpmek değil ya, yala deseler yalardım bu kalın damarlı keçi keçi kokan eli... Babam,
Münevver Hanım, derdi, sayenizde böyüyüp gidiyor işte sabiler.

Göz kırpardı babam, Boynuzu biraz daha kırın! demekti.

-Size nar yolladı bizimki.

Kadın konuşmazdı hiç. Bir besleme hemen narları boşaltır, sepeti tutuştururdu elimize... Babam, bir çıkına
sardığı parayı, bu kocakarının avcuna saydığı zaman, işte o anda başlardı hiç konuşmayan kadın konuşmaya:

-Amet Efendi, derdi, marol eksem daha çok kazanırım bu paradan!

-Doğru Münevver Hanım, çok doğru. Ama biliyon ki...

-Olmaz, şöyle birkaç lira daha ver bakalım!

-Vallahi yok hanım!

İşte o zaman tüm görev bizim omuzlarımıza yüklendiği için, babamdan görevi devralır, başlardık boyun kırıp
ağlamaya...

-Deeze deeze atma bizi sokağa deeze... Eh, yürekler dayanır mı, boyunlar kırık, gözler yaşlı... Kocakarı
konuşur,

-Hadi, bu yıl da çocukların hatırı için oturun. Amma seneye hiç karışmam ha Amet Efendi, derdi.

Kadın beslemeye seslenir,

-Kıız, çocukların karınlarını doyur, derdi. Besleme bizi, mutfağa bir köpek eniği gibi sokar,

-Ne yiyeceniz lan, diye sorardı.

Sanki, şunu isteriz, bunu isteriz desek, olacakmış gibi...

-Heç abla, derdik, ne verirsen.

-Ne verim lan ben size, et verim mi? Sorduğu şeye bak! Kocaman bir tabak et koyardı önümüze. Sonra, adını
bilmediğimiz, adını duymadığımız tatlı ve kompostolar... Ceplerimize de erik kurusu. İki kardeş, tıkanana dek
yerdik bunlardan.

-Şerbet de yapim mi lan size?

-Yap abla!

-Ne açgözlüsünüz lan siz?

Ne bilelim, sonradan öğrendik, meğer Teşekkür ederiz abla dememiz gerekirmiş bu çok kibar beslemeye...
Nemize gerek teşekkür, buz gibi kocaman bir bardak vişne şerbeti varken... Delimsirek kız,

-Ben evlencem ha, derdi.

-İyi abla, derdik.

-Kimnen biliyor musunuz?

-Kimnen abla?

-Ezzacı kalfasıynan. Büyükannem evlendirecek beni. Durun lan size çörek de verim. Oğlan beni deliler gibi
seviyor. Bu çörekleri ben yaptım ha!

-Eline sağlık abla:

-Size kalem verim mi?

-Ver abla!

-Amma iki dane yok!

-Olsun, biz ortadan böleriz. Dışardan kocakarının sesi duyulurdu:

-Kız, aşşadan o eski dolu bohçayı getir! Besleme, bize yan yan bakar,

-Büyükanne size eski verecek, der. Beslemeyle birlikte dışarı çıkardık. Hemen babamızın yanına diz çöker
otururduk. Ama aradan zaman geçtiği için, ne abimin aklında kalırdı boyun kırmak, ne de benim. Babam, ters
ters bakardı suratımıza. O dakika anlar, kırardık boyunlarımızı... Kocakarı bohçadan bir yığın eski şeyler seçer,
başka bir bohçaya doldururdu. Pek mutlu ayrılırdık oradan, hem bir yılı daha garantilemiş, hem de bir yığın eski
püsküyü sahiplenmiş olarak... Üstelik mideler tıka basa dolu, ceplerde erik kurusu. Ama babam, yine de yolda
söylenir dururdu:

-Toprak doyursun gözünü, diye. Birkaç lira dahaymış. Kefin paran olur inşallah o birkaç lira...

Bazen, bu eskilerin içinden bir palto, bir manto da çıkardı. Anacığım bunları keser biçer, elinde dikerek
boyumuza uydurmaya çalışırdı. Çok dua almıştır bu kocakarı anamdan çok... Evin bir yıllık garantisi de
böylece taraflar arasında imza altına alındıktan sonra, babam kış hazırlığına başlardı. Çamuru karar, içine samanı
döker, üç gün dinlendirirdi. Ondan sonra girişirdi en meraklı olduğu işe. Evin dört bir yanını sıvardı. Biz de
yardım ederdik.

-Suver, çamur ver!

-Al su, al çamur!

Bu sıva günlerinde tüm eşyamız avluda kalırdı. Sanki hırsızlar eskiye püsküye meraklılar mış gibi babam, o üç
gün üç gece çanakarın tabakların arasında yatar kalkardı. Anam,

-Bre herif, hırsızlar n'etsinler o eski püsküleri, dedikçe, babam,

-Ulan avrat, evimiz dediğin şeyler bunlar be, bir de bunlar giderse, ortada ne kalır, derdi.

Doğru, ortada ne kalırdı gerçekten evimiz diyebileceğimiz... Bir yatak, bir çul, iki tencere, altı sahan, üç sepet,
bir tava, iki tepsi, bir maltız, yastık ve yorganları saymazsak evimize ev dedirten şeyler bunlardı...
Geceleri bir şangırtı duysak, hemen sıçrardık.

-Ana hırsız!

-Yatın ulan korkmayın, babanız bir yanından o yanına döndü!

Aşağıdan babamın sesi duyulurdu:

-Avrat! ..

-Hı...

-Diyorum ki, bu sene doğudaki pencereyi kapayıp, batıdan açak diyorum.

-Yahu herif sabah düşünek, şimdi gece yarısı.

-Şimdi düşünsek n'olur? Batıdan açarsak akşam güneşi..!

-Ben bilmem, ne halin varsa gör! Benim dizlerim titriyor çamur taşımaktan.

-Yok sanki bizimki titremiyor. Pekiy, batıdan açsak n'olur?

-Allah Allah, aç yahu. Nereden isterse canın oradan aç, istersen depesinden aç!

-Ulan avrat sen hep böylesin zaten. Sen demiyor muydun doğuyu ağaç kapıyor diye.

-İyi iyi, batıdan aç! Şindi uyu!

On dakika sonra babam yine aşağıdan seslenirdi:

-Avrat!

-Hı!

-Ben batı dedim amma, sen haklısın, nar ağacını unuttuk, bu sefer o kapar. En iyisi kuzeyden açak!.

-Sen bilin!

-Soğuk mu alır den?

-Ne biliym!

-Ne bilin sen?

-Allah Allah, yatsana yahu.

-İki tane açak mı?

-Dört tane aç!

-Demir, demir var mı sanki bunları kapayacak?

-Sen dedin iki tane diye.

-Amma ben dört demedim ki...

-Bre herif düşünmek için sabahlara kıran mı girdi be!

-Bre avrat, şindi karar verirsek, ben ona göre kafamdan sabaha kadar planlar yapacam da...

-İyi iyi, iki tane aç!

O sırada abimin sesi duyulurdu:

-Ana su!

Babam gürlerdi:

-Yemen'den gelmiş itoğluitler, Yemen' den...

Anam kalkar, tahttan aşağıya iner, su soğusun diye tulumbayı biraz çeker, doldururdu tasa.

-Avrat, bana da ver!

Babam, su içerken gene açardı pencere sözünü. Üstelik ayağa da kalkarak:

-Avrat diyorum ki, işte birini şurdan, birini de burdan açak.

-İyi olur...

-Bakmadın ki...

-Karanlık bre herif !

-Ben nasıl görüyorum?

Abim yine bağırırdı:

-Ana suu!

Babam yine gürlerdi:

-Yemen'den gelmiş itoğluitler, Yemen' den... Ver avrat ver, biraz daha içiyim o buz gibi sudan!

Anam, bana da sorardı:

-İçecen mi oğlum, diye.

-İçecem ana!

Babam yine gürlerdi aşağıdan:

-Hiç içmez olur mu? İyi ki lan su paraynan değilmiş.

Sabah kalkarız, yine başlardı sıva işi. Sıvanın bittiği gün babam dama çıkar, çinko deliklerinin kimisini çöple,
kimisini mumla tıkardı. Üç dört gün beklerdik, ardından badana işi başlardı. Evin içini dışını bir güzel badana
ettikten sonra kış hazırlığımız tamamdı. Sandıkta kömür dolu, sandığın üzerinde fil yavrusu gibi soba mangal
karışımı buluş hazır, geriye kaldı bulgur. Şöyle iki çuval da bulgur edersek, bir çuvalı pilavlık, bir çuvalı
köftelik, gelsin o zaman kış tüm görkemiyle tüm şiddetiyle...

O zaman yine tek atlı araba saltanatı başlardı. Bizim pek ayağımız yerden kesilmediği için nedense saltanat
olurdu bu araba günleri. Önce buğday pazarına giderdik ailecek... O buğday ufak, bu buğday çöplü, ötekisi taşlı,
arar en iyisini bulurduk. İki çuval buğdayı yükler arabaya, dönerdik mahalleye. İki mahalle ötemizde bir
tanıdığımız vardı. Gidip gelmeyiz ama, bulgur zamanından zamanına, yine tüm aile bu evin yolunu tutardık.
Kazan getirmeye gidiyoruz. Kazan, babamın boyundan büyük, kazan değil fil gövdesi. Selamlar sabahlar, hal
hatır sormalar, ondan sonra gelsin bizim bulgur kazanı.

-Aman Havanım Teyze zedelemeyin kazanı!

-Yok kızım, deli misiniz siz?

Kazan törenle teslim edilirdi bize. Ondan sonra sürerdi yine babamın bağırmaları çağırmaları...

-Tutun ulan, ben altına gireyim, siz şöyle yandan tutun!

Babam girerdi kazanın altına:

-Kaldırın ulan!

Babam yiter giderdi kazanın altında.

-Ulan kaldırın, hiç mi ekmek yemediniz?

-Bre herif kaldırdık yörü!.

-Yörü demesi kolay, gel de sen yörü! Kaldırmadınız ki...

Oysaki koca kazan babamın sırtına binince, yürüyecek hal kalmazdı babamda. Ama yine de suç bizdedir.

-Şöyle iyicene bi kaldırsaydınız hop giderdik amma, kaldıramadınız ki. Durun bakim kulplarından tutalım, iki
oğlan da arkasından kaldırsınlar. Haydin ya Allah! Bizde nerede onu kaldıracak güç?...

-Ulan kaldırın!

Tısss!..

-Ben sizin yaştayken!.. Eh, bizim kadarken babam masistti galiba, bir metre elli beş santim boyuyla. Kızardı
babam:

-Çekilin ulan çekilin, sizden gelecek yardım Allah'tan gelsin, ben tek başıma... Anam karışırdı:

-Herif hümüğün mümüğün çıkar!

-Bi tarafım da çıkmaz, çekilin!

Kolay mı? Yerinden oynamazdı koca kazan. Sonra, bir sırık buluruz oradan, geçiririz kulplarından, bir yanına
anam geçerdi, bir yanına babam, biz de arkadan, ite kaka on beş dakikada gittiğimiz yolu bir saatta dönerdik.
Yolda akıl verenler çok olurdu. Sağ olsun babam, verilen tüm öğütlere uymaya çalışırdı. Bu şöyle yapın; böyle
yapınları uygulaya uygulaya, kan ter içerisinde evi bulurduk. Daha o anda içimize bu kazanın geri götürülme
derdi çökerdi.

Kazanı yerleştirirdik avlunun bir köşesine, altını yakar, deh ederdik içine buğdayı. Kaynayan buğdayı, daha
önceden serdiğimiz kilimlerin üzerine döker, kuşlar yemesin diye başında nöbet beklerdik. Babamın mide
ağrıları hep bu bulgur kaynatma günlerine denk gelirdi. Çünkü, çatlayana dek kaynamış buğday yerdik. Çeşni
olsun diye bazen, içine bir avuç tozşeker de katardık, ayva da atardık.

-Yiyin ulan hedikten, akşama yemek yok!

Gerçekten o günü yemek pişmezdi bizim evde. Sonradan kuruyan buğdayları tekrar çuvallara doldurur, dingin

yolunu tutardık. Bir kez daha ayaklarımız yerden kesildiği için dink yolu da ayrı bir mutluluktu. Nedense babam
gelmezdi dinge. Bu kadın işiymiş... Gerçekten dinkte salt kadınlar olurdu. Artık dinkçide bir fors, bir fiyaka,
sanırsınız vapur yönetiyor. Akşam yaklaştıkça yalvaran yalvarana.

-Aman dinkçi ağam benimkini dök!

-Sen bilmen ağam benim erimi, geç gedersem vallaha öldürür beni, önce benimkini dök!

Araba mutluluğundan başka bir mutluluk daha vardı o gün benim için. Dingin bitişiğindeki tenekeci ile,
babamın öğleüzeri bize getireceği taze pide, peynir ve üzüm... Tenekecinin, havyayı nişadıra nasıl sürdüğünü,
lehimi havyanın ucuna nasıl aldığını izleye izleye yerdim üzüm ekmeğimi. Karanlık bastıktan sonra başlardı yine
bizim araba saltanatı. Odanın baş köşesine koyardık bu iki çuval bulguru. Babam, eliyle çuvalları yoklar,
keyiflenirdi.

-Bu seneki bulgur bambaşka avrat, derdi. Şu mübarekteki kokuya bak. Hele içine bi de yağ girdi miydi, kim
bilir nasıl burcu burcu kokar? Yap yarın bi taze pilav da yiyek!

-Amma daha eski bulgurdan birkaç bişirim var.

-Avrat, olsun be!

-Hiç olur mu? O bitsin hele. Bre herif sen de ne harabatıcısın.

-İyi iyi. Amma bu seneki bulgur geçen senekinden çok desem?

-Aynı almadık mı?

-Aynı aldık amma, sen ne dersen de, çok. Bereketi fazla bu senekinin bereketi. Ha avrat, o kazanı yarın geri
verelim.

-Veririz, zaten yer komadı odanın içinde bize.

Hırsız korkusundan o kocaman emanet kazanı da içeriye alırdık birkaç günlüğüne...

Babamın işinden hiç söz etmedim. Onun memleketinden gelenlerin çoğu garson, komi olmuşlar. İçlerinde,
mesleğinde büyük aşamalar gösterip şef garson olanlar da olmuş. Onlar, babama göre çok akıllı ve yetenekli
kişilermiş. Yerinde bitseler, genel müdür bile olurlarmış... Gerçi babam çok sonraları girdi bu mesleğe ama, hem
çok akıllı, hem de çok yetenekli olamadığından hiçbir zaman şef garson olamadı. Askerden gelince, bakmış
köyünde bir şey yok. Bir şey olmadığı için millet akar durur Adana'ya. O da bir gece kararını vermiş, vermiş ama
ana yok, baba yok kararını söyleyecek, analığına söylemiş. Analığı da,

-Get ulan gavur dölü, demiş.

Niye demiş bu gavur dölünü bilmem ki. Zaten kafile hazırmış. Bilmem kaç kuruş eşek ücreti de babamdan
almışlar, on beş kişinin gurbet çıkını bu eşeğin üzerinde, ne de olsa turistik geziye çıkıyorlar, elde çıkın
gidemezler... Karakaçan önde, on beş kişi ardında, konarak göçerek, lale sümbül biçerek, on beş günde varmışlar
Adana'ya. Gerçi o zamanlar Fevzipaşa'dan sonra tren varmış ama, beleş götürmezmiş ki tren, para istermiş, hem
de çok para. Adana'ya gelince bir ortaokula odacı olmuş babam. O sırada da annemi tanımış. Daha doğrusu
tanıtmışlar:

-Duldur, iki kızı bi oğlu var ama, maşallah hepsi de kocaman kocaman, demişler. Babam,

-Olsun, demiş, almış bizim anamızı. Çok severmiş müdürü. Maşallah okumayı yazmayı da öğrenmişmiş
babam askerlikte. Müdürü demiş,

-Sana daha iyi bi iş bulalım!

-Sağ olun, demiş babam.

Bulmuş müdürü iyi bir iş!.. Gece bekciliği... Giysi, ayakkabı, maaş devletten, ömür Allah'tan, işin iş Amet
Efendi, demişler... Ama, hiçbir zaman işi iş olmamış babamın. Bilmem, anamdan ayrı geçen geceler, bilmem
kenti bekleme ücretinin azlığı, çıkmış bir gün emniyet müdürünün karşısına... Eh, severmiş ki babamı müdürü,
öyle severmiş. Evde ablaya su çekermiş, ablanın çarşısına pazarına da gidermiş, büyükannenin bohçasını
hamama götürürmüş. Kırdığı odunlar, sanki kalıp gibi girermiş emniyet müdürünün evdeki sobasına. Abla
sıkıldığı zamanlar bulaşığa da el atarmış babam. Hani ya, eli de bir çabukmuş, bir çabukmuş ki, şölen öncesi,
şölen sonrası maşallahı varmış babamın. Dağlar gibi bulaşığa gık demezmiş... İşte ol sebeplerden ötürü, müdürü,

-Olur Amet Efendi, seni bekçi tahsildarı yapalım, ne dersin, demiş.

-Sağlığınıza dua ederim müdür beyim, demiş.

Gerçekten duaya başlamış, hem babam, hem de anam. Ve işte tam bu sırada veliaht dünyaya gelmiş, abim Sefa.
Nasıl olur bilinmez, bir yıl sonra da ben doğmuşum; prens... Bu sırada hayırlı bir iş de olmuş, en büyük üvey
ablamızın kısmeti çıkmış, gelin olup gitmiş. Bir yıl sonra da öteki ablamız... Eh, şans insana güldü müydü böyle
güler hani... Kalmış bir tek üvey abimiz bir de biz iki kardeş...

Bekçi tahsildarı olunca babama yol yürümek düşüyor. Aylığını topladığı paranın yüzdesine göre alacak, onun
için yürü Amet Efendi. Zaten Allah sana yürü ya kulum demiş bi kez... Odacı, arkasından gece bekçisi, arkasından
bekçi tahsildarlığı. Fakat, Tanrı'nın yürü ya kulum demesine karşın, bir türlü yürümedi bizim

yaşam
kavgamız... Ne sofrafımızın bereketi arttı, ne de giyimimiz, kuşamımız. Ayranla bulgur pilavı soframızın baş
süsü oldu; ne uzun ne kısa tinton pantolanu en güzel giysimiz oldu... İlkokula başlarken böyle bildik, böyle
gördük yuvamızı ailemizi...

İlkokulun birinci sınıfı bize para saymasını öğretir öğretmez, ilk aklımıza gelen şey, babama para bakımından
yardım etmek oldu. Şayet bu yardımı yaparsak, okul arkadaşlarımızın arasına kunduralı olarak katılabilecektik.
Yoksa, hazret nalın ve yine babamın en son buluşu... Nalın'ın üzerine monte edilen bir eski yemeni (arkası açık
ayakkabı) bizim kısmetimiz olacaktı. Hani ya, babamın bu buluşu da az buz fiyakalı şey değildi... Eller, bir
parmak kalınlığındaki ayakkabıları giyerlerken, biz üç dört parmak Kalınlığındaki ayakkabıları giyiyorduk.
Üstelik yürürken asker ayakkabısı gibi ses çıkarıyordu mübarekler... Tak tuk tak tuk!..

-130, tahtaya!

Gülüşmeler... Hakları var çocukların. Yarısı nalın, yarısı ayakkabı, sessiz sınıfı seslendiren, neşelendiren
kunduralarım...

Bir gün yanlışlıkla öğretmenimin elindeki sınıf defterini ben kapıp götürdüm müdür odasına. Her zaman bu
mutluluğa, kırmızı ayakkabılı sarı saçlı Nimetler, Ayseller, Jaleler erişecek değillerdi ya, biz de çocuktuk, biz de
İnönü İlkokulunun öğrencisiydik, biz de Leman Öğretmenin a'sını b'sini öğrenmiştik... Okulun tüm döşemeleri
tahta, hele müdür odasının döşemeleri yepyeni tahta. Hademeler de üstelik sile süpüre iyice parlatmışlar mı bu
tahtaları. Daha odaya adımımı atar atmaz, kendimi ta müdür masasının dibinde oturan denetmenin kucağında
buldum. Adamcağız, bu gürültüyle birlikte, kucağına düşen şeyin tavan olduğunu sanmış olacak ki, elindeki
kahveyle birlikte havaya zıpladı. İlk önce müdür kendine geldi, bağırdı:

-N'oluyor?

Ben, kafamı müdürün masasına vurmuştum. Hala şaşarım, bu sağlam kafaya o kütük gibi masa nasıl dayandı
diye. Ama olan denetmenin giysisine olmuştu. Tüm giysi, kahve lekesi içerisindeydi. Ama, daha o yaştan
görevin kutsallığına inanmış olacağım ki, nasıl yapışmışım sınıf defterine, nasıl kurtarmışım onu o kahve
lekesinden, şimdi bile şaşarım.

-Defter başöğretmenim, dedim.

Uzattım. Adamın beni gördüğü mü var?

-Aman müfettiş bey, yaman müfettiş bey, hademeler, bezler, sular, yetişin, diye bağırıp duruyor, yırtınıp

duruyor...

Bezler yetişti, hademeler yetişti, hala beni gören yok. Tekrar uzattım defteri başöğretmenime:

-Defter efendim, bir a'nın dafteri.

Kızarak,

-Koy onu oraya, koy da çık, dedi. Koydum, çıkacağım, çıkacağım ama, babamın son buluşunun teki yok ki
ortalarda. Bir adım attım, topal ki ne topal ayak. Biri beş santim uzun, ötekisi beş santim kısa. O sırada
denetmenin gözü bana takıldı:

-Nedir o senin ayağındaki?

-Ayakkabı efendim.

-Nereden aldınız?

-Babam yaptı.

-Söyle babana, bir daha içine yay koymasın. Anlamadım ne demek istediğini. Ama neden görmedi benim
ayakkabımın birinin olmadığını. Gözüm müdürün masasının altında. Acaba oraya mı gitti bizim son buluşun
teki? Müdür iyice kızdı:

-Çıksana dışarı!

Çıktım... Çıktım ama tek ayakla nereye gidebilirim ki? Oturdum oracığa. Elbette bu adamlar geceye dek bu
odada kalacak değiller ya. Onlar çıkınca hademeye söyler, ayakkabımın tekini ararım. Oturduğum yerde neler
düşündüm neler...

Okuyordum, ben de denetmen oluyordum, ilkokul denetmeni. Bu ilkokulu denetlemeye geliyordum,
müdürümüz Kaya Beyi denetliyordum. Ya işte, ben o nalını kayan çocuğum, diyordum. O da şaşıp kalıyordu:
Demek o sensin ha? Benim ya, okudum adam oldum! Aferin! İşte okuyanlar böyle olur, kocaman adam
olur. Sağ olun!

Sonradan, kötü bir düşünce geldi aklıma. Ya bunlar kızıp da nalınımın tekini sobaya attılarsa, ben nasıl giderim
eve? Çocukluk... Bu düşünceyle ağlamaya başladım. Nasıl ağlıyorum, hüngür hüngür...

Hademe gördü:

-Niye ağlıyorsun?

Eh, anlatabilirsen anlat, öyle hıçkırıyorum ki, değil nalın demek, na... bile diyemiyorum.

-N'oldu, söylesene!

Hıçkırık, iç çekme, başka bir şey yok!Bir dakika sonra başöğretmen dışarıya çıktı:

-Sen gitmedin mi hala?

Yanıt bile veremedim. Boyuna hıçkırıyorum. Kolumdan tuttu:

-Gel içeri bakalım, gel! Denetmene,

-Ağlıyormuş efendim, dedi.

-Aa bu deminki çocuk değil mi?

-Evet efendim.

-Niye ağlıyormuş?

Bana döndü, kollarımdan yakaladı:

-Adın ne senin bakalım?

Hıçkırıktan söyleyemedim.

-Unutum bile ben o deminki şeyi. Haydi üzülme, git evine!

Daha çok ağlamaya başladım.

-Geç sobanın yanına geç! Kaya Bey, ağlasın da açılsın bu biraz.

-Evet efendim, ağlasın, iyi olur.

Gerçekten sobanın yanında biraz durunca açıldım. Açılır açılmaz da gözlerim odanın içinde dört dönmeye
başladı. Denetmen sordu:

-Nasıl, gidebilecek misin artık evine?

-Evet, dedim. Yalnız ayakkabımın teki!..

-Nerede kayboldu?

-Burada!

Yeniden ağlamaya başladım. Denetmen,

-Dur ağlama canım, biz onu şimdi buluruz, dedi.

Üç kişi üç koldan bizim son buluşu aramaya başladık. O, yaşlı başlı denetmen bile, dolap aralarına, masa
altlarına bakmaya başladı. En sonunda bulan da o oldu zaten:

-Buldum! Burada kaplumbağaya benzer bir şey var.

Çividen, ağırlığı bir kat daha artan ayakkabımı uzattı:

-Al evladım, nasıl da ağırmış bu böyle, dedi.

-Babam çok çivi çaktı efendim, dedim. Nalınımı buldum ya, denetmen bey saçımı okşadı ya, başöğretmen bana
gülümsedi ya, uça uça, seke seke gittim eve. Olanları anama anlattım, anam,

-Üzülme oğlum, bir gün gelir sen de en güzel ayakkabıları giyersin, dedi.

İyi ayakkabılar giymek için, o yarım günlük cumartesi öğle sonrası hep çalıştım, çalıştım, defterimi doldurdum.
Çünkü yarın pazar...

Ah, ne severdim baloncuları, balonları... Pazar günleri sokak sokak dolaşır, bir baloncu bulur, ardına takılırdım.
Öyle çok severdim ki balonları... Onları, kırmızı, mavi, sarı, beyaz renkleriyle dev akide şekerlerine benzetirdim.
Baloncuyu da, çok balonu olduğu için dünyanın en mutlu insanı sanırdım. Ah baloncu ben olsam, bu balonların
tümünü asarım boyumca bir yere, sonra ilkin kırmızıdan başlarım okşamaya, sonra sarıya geçerim, sonra yeşile,
sonra beyaza... derdim. Ortaya sarıyı koyar, yanlarına beyazları dizer, kocaman papatya yaparım. Yeşilleri
oraya buraya serpiştirir, papatyama çimen yaparım. Yere otururum, balonları yanıma yöreme yığar, balonların
ortasında ben de balon olurum. Patlatmam hiç onları, biri patlasa ağlarım.

Ama hiç balonum olmadı ki o yaşa dek. Onun için nerede bir baloncu görsem, ardı sıra yürürdüm. Baloncu
gider, ben giderdim. Gözlerim hep balonlarda olduğu için bazen de tökezler, düşerdim. Dizimin kanamasına,
parmağımın sızlamasına aldırmaz, uzaklaşan baloncunun ardı sıra koşardım. Balonlardan en irisine en güzeline,
Benim derdim. Hiç gözümü ondan ayırmaz, boyuna onu gözetlerdim. Bir çocuk balon alacağı zaman, benim
balonumu gösterecek, Bunu istiyorum amca diyecek diye ödüm kopardı. Ama çocuk başka bir balonu
gösterince, sevinir, Oh derdim, baloncu gider, ben giderdim.

O pazar baloncuyu Ulus Parkının orada görünce, kuş gibi uçtum anamın yanına.

-Ana ana, para, dedim, balon alacağım. Anam,

-Yok, dedi.

Zaten anamda hiç para olmazdı. Yine koştum , gittim baloncunun yanına. O yürüdü, ben yürüdüm, o yürüdü,
ben yürüdüm. O gün kırmızı balonu seçmiştim kendime, en tepede, balonların ortasında nazlı nazlı giden balonu.
Balon da sanki kendisini seçtiğimi biliyormuş gibi rüzgarın etkisiyle bir bu yana, bir o yana sallanarak bana
selam veriyor, Haydi gel, kucakla benidiyordu. Nasıl kucaklarım ki, baloncu emmi izin vermez ki... O zaman
işte böyle baloncuk, sen gidersin, ben giderim.

İşte bir çocuk, parası elinde koştu geldi. Parmağıyla alacağı balonu gösteriyor, hayır hayır olmaz, o balon
benim, benim balonum o. Baloncu uzanıyor, koparacak... Parmağıyla,

-Bu mu, bu mu, diye gösterip soruyor. Yok yok, ne nalınımın yanlarından giren soğuk ayaklarımı üşütüyor, ne
yorgunluk bana gık dedirtiyor, yeter ki seni elimden kimse almasın balonum!...

Ulu Caminin köşesine geldik. Balonum yine önde, baloncuda...

Ama o da nesi, bir rüzgar, bir deli rüzgar kopardı balonumla birlikte birkaç balonu, çıkardı, çınar ağacının
tepesine kondurdu. Balonum şaşkın, ben şaşkın, baloncu şaşkın...Evet evet, tastamam yedi balon orada, ağacın
tepesinde. En üstte yine benim kırmızı balonum...

-Küçük, lan hey küçük!

Baloncu bana sesleniyordu, eliyle gel gel yapıyordu. Koştum.

-Bana bak, şu balonları indirirsen, sana birini veririm, dedi.

Ah!.. Nasıl indirmem, kuş olur uçarım. Kırmızı balonum orada. Hayır hayır, hiç korkmadım, ne kocaman
gövdesinden korktum ağacın, ne de upuzun dallarından. Sanki dümdüz bir yol, ağaç benim için. İşte gövdesi
bitti, işte bir dal, bir dal daha, bir ince dal daha... Çabala, az daha çabala. Bir dal daha, bir ince dal daha.
Yaklaşıyorsun balonlara. Balon alacaksın, kırmızı balon senin olacak, düş değil, gerçek. bir bakacaksın ki,
sabahleyin yastığının yanında balonun, kırmızı balonun. oracıkta duruyor. İpinden tutacaksın, koşacaksın
mahalleye, koşacaksın eve, oynayacaksın, yoruluncaya dek. Haydi az daha çaba... Varıyorsun... Vardım. Aman
dikkat patlatma! Tuttum ipin ucundan, baloncu aşağıdan seslendi :

-Çek çek, sakın patlatma!

Çektim. Ama o da nesi, altı balon iple birlikte geldi, yedincisi, kırmızı balon, benimkisi, gelmiyor. Ucundaki ip,
incecik bir dala takılmış. Baloncu yine seslendi:

-Onu da al!

Alacağım, ama dal öyle ince ki. Bir yandan da deli deli esen rüzgar... Bacaklarım titriyordu. Biliyorum, bir
adım daha atsam, dalla birilikte aşağıya düşeceğim. O denli yükseğe çıkmışım ki, baloncu aşağıda ufacık
gözüküyor. Terliyorum, dalı tutan elim, bileğim, parmaklarım titriyor. Kırmızı balon umursamıyor bile beni.
Uzanmaya çalışıyorum, ben uzanmaya çalıştıkça, kırmızı balon rüzgarın etkisiyle uzağa kaçıyor. Kapacağım
anda dal çatırdıyor. Baloncu bağırdı:

-Kalsın o, ötekileri al gel!

İniyorum ya, gözüm kırmızı balondaydı ama, olsun, işte şu sarı balon, bunu isterim baloncudan. Az sonra
aşağıya inince bana soracak:

-Hangisini istersin küçük? Ben de ona,

-Şu sarıyı, diyeceğim.

Sarı balon benim olacak, benim balonum olacak. Anam soracak, Dala çıktım diyeceğim. Uyurken onu
başımın üzerine asacağım, arada bir pat pat vuracağım. Uyanınca ilk kez onu göreceğim, hiç mi hiç
patlatmayacağım. İndim, uzattım baloncuya balonları. Baloncu, ipin ucundan tuttu, tümünü öteki balonların
yanına bağladı. Yürüdü. Bağırdım:

-Emmi, benim balonum hani? Parmağıyla ağacın tepesini gösterdi:

-Senin balonun orada!

-Emmi!...

-Senin balonun orada dedim.

Gitti baloncu. Geldim çınar ağacının yanına, baktım balonuma. O kırmızı balon benimdi. Hiç kimsenin değil,
benim. Çıkabilsem alırım, alabilsem koşar eve götürürüm... Benim balonum benim...

Oradan geçen birine gösterdim:

-Bak emmi, şu ağacın tepesindeki balonu görüyor musun?

-Hı, dedi adam, kafasını salladı.

-İşte o balon benim.

Adam, başını bir kez daha salladı, gitti. Koştum gittim anama, daha sokaktan bağırdım, avluya girmeden:

-Anaa, benim de balonum var.

-Hani, nerede?

-Ulu Caminin oradaki ağacın tepesinde. Koştum geldim yine balonumun yanına. Balonumu, gezgin satıcılara
gösterdim, kıravatlı emmilere gösterdim, camiden çıkanlara gösterdim...

-Benim balonum benim, kırmızı balonum, bakın görüyor musunuz, o balon benim balonum! Hava kararıncaya
dek orada kaldım, balonumu izledim, konuştum onunla, el salladım ona. Gece düşümde hep balonumu gördüm.
Ben çıkmışım yanına, o tutunduğu daldan kopmuş benim yanıma gelmiş, başucuma konmuş... Gülüyor...
Uyandım. Okula gitmezden koştum balonumun yanına... Yooo!... Olamaz!... Olamaz!... O

ufacık gözüken
buruşmuş şey benim balonum mu, kırmızı balonum mu? Olamaz!... Balonum patlamıştı. Ağladım ağladım,
ağacın dibinde ağladım. Gelen geçenler sordular:

-Niye ağlıyorsun?

-Balonum, dedim, balonum patlamış.

-Ağlama, dediler, anan sana yine alır.

Çaldım... Yo yo balon değil, kavun çaldım. O yıl, birinci sınıftan ikinci sınıfa geçtiğim yaz çaldım.
Ah ah, boyuma uygun kavun çalsaydım ya, şöyle iki kiloluk, çok çok iki buçuk kiloluk. İstikamet Eczanesi'nin
az ilerisindeki manav dük-kanının önüne kavun sergisi açmıştı. Ne kavunlar, ballı kavunlar, şekerli kavunlar,
ikinci dilimini zor yiyeceğiniz Çumra kavunları. Yine her zaman olduğu gibi manavın bir dalgınlığına raslatıp,
ufacık bir kavunu kapıp kaçsam ya. Yo, o günü pisboğazlığım tuttu, kocaman bir kavunu kaptım sergiden ve
kaçmaya başladım. Bir de baktım şişko manav, bir yandan bağırıyor,

-Tutun ha, yakalayın ha! diyerek, bir yandan da koşuyordu.

Sonunda manavın eli, yakasız gömleğime yapışıverdi, azıcık çekti, cıırt diye yırtıldı gömleğimin üstü.

-Seni namussuz, seni köpek, seni orusbu çocuğu...

Kavun yine benim göbeğimin üzerinde, şişman manav omzumdan yakalamış, Hükümet Konağının hemen
arkasındaki Merkez Karakoluna geldik. Şişman manav bir yandan bağırıyor, bir yandan oflayıp pufluyordu daha
komiserin yanına girmeden,

-Mafetti beni, serginin dibine darı ekti, yaktı batırdı beni. orusbu eniği, piç, gahbe gassığında yatmış...

Tekmeyle soktu beni komiserin odasına.

-Mafetti beni gomiser bey, kocca sergiyi yürüttü götürdü gomiser bey, ocağıma incir dikti gomiser bey.

Komiser manavı susturdu. Bir süre bana baktı, sonra kavuna baktı. Ama manav susmuyordu. Ben o boyumla, o
kilomla her gün serginin yarısını yürütüyormuşum...

-Gomiserim, gelip dese ki, emmim emmim, canım çok gavun istiyor, şurdan bir tane ver yiyim dese, can baş
üstüne, iki tane vereyim, yesin, hele ben kesip yediyerim, amma bu oğlan öyle değil gomiserim, kavunlarımı
çalıp çalıp satıyor, batırdı beni gahbe doğurduğu batırdı. Bu oğlan var ya gomiserim, bakın görün ilerde Adana'yı
inim inim inleten azılı bir hırsız olacak, ahha yazıyorum şu duvara...

Komiser yerinden yavaş yavaş kalktı, böyle babamsı babamsı yanıma yaklaştı, ben bekliyorum ki, yüzümü
okşayacak, saçlarımı okşayacak, birden bire gözümün önünde şimşekler çaktı, yüzlerce şimşek bir anda çaktı. Ne
olduğumu bilemedim, sanki gece oldu, gecenin yıldızları böyle konfeti gibı yağdı döküldü. Bir tokat, bir tokat
daha yeri öptüm... Kalktım, duvarı öptüm, ayaklarımı başımın, başımı ayaklarımın yanında gördüm. Komiser
bağırıyordu:

-Ulan, kimler titrer biliyor musun, hırsızlar titrer, niye çaldın ulan?. Söyle bakalım bana kavundan başka neler
çaldın, çabuk söyle başka neler çaldın?

Ayakta duramıyordum ki... Ama komiser bağırıyordu:

-Ayakta dur lan, çökme lan, beynini patlatırım lan!..

Bana hiç unutamayacağım bir ceza vermek için düşünüyordı. Bana öyle bir ceza vermeliymiş ki, ben bir daha
hırsızlık yapacağım anda hemen bu cezayı anımsamalıymışım, hemen hırsızlık yapmaktan cayaymışım, sonra,
yıllar sonra bu komiseri anıp, beni azılı hırsız olmaktan kurtardığı için, nerede olursa olsun bulup, ellerine
sarılarak, Baba baba, beni hırsız olmaktan siz kurtardınız verin şu ellerinizi öpeyim, diyeymişim. İşte öyle etkili
bir ceza. Kazınmalıymış bu ceza benim kafama, ama nasıl? Yine kafamla. Komiser vereceği cezayı düşünmüş
bulmuştu. Çaldığım kavunu, başımda patlatacaktı. Bundan sonra ne zaman elimi bir şeye uzatacak olursam,
hemen kafamda patlayan kavunu düşünecek, elimi çekecektim. Gözlüklü polisin biri kollarımdan tuttu. Olur ya,
komiser karşıdan kavunu fırlatırken başımı o yana, bu yana çevirirmişim. Gözlüklü polis ufacık boyuma
ulaşabilmek için iyice eğilmiş, kollarımdan sıkı sıkı yapışmıştı.

Komiser, masanın üzerindeki kavunu yakaladı ve top gibi fırlattı. Kavun top gibi geldi ve benim değil, beni sıkı
sıkı tutan polisin gözünde patladı. Komiser iyi nişan alamamıştı.

Ah keşke benim başımda patlasaydı... Demek o zamanlar gözlük camını ve çerçevesini devlet baba vermezmiş
memuruna, vermezmiş ki polisin gözlüğü tuzla buz olunca, o da hıncını benden aldı. Komiser dövmeleri neymiş
ki, polis beni bir dövüyordu, bir dövüyordu ki, top gibi oradan oraya fırlatıyor, kırılan gözlüğüne, çerçevesine
bakıp bakıp beni paspas gibi çiğniyordu. Ağzım burnum kanadı, öğürdüm, kustum, köşeciğe kıvrıldım.
Ne zaman sonra kendime geldiğimde, oranın temizliği de bana yaptırıldı. Kanımı, kusmuğumu, kavun
parçalarını sildim, süpürdüm, topladım. Patlak kavunu da elime verdiler, pisliktir, diyerekten...Ulu Caminin
oraya gittim, oradaki çeşmenin yanına... Elimi yüzümü yıkadım, kavunu yıkadım ve başladım ağlamaya... Bir

yandan ağlıyor, bir yandan kavunu yiyordum, tırnaklarımla söke söke...Belki de ağlaya ağlaya üç kilo kavunu
midesine indiren ilk çocuk bendim.

O yaz özel sektör oldum, şeker satmaya başladım.

-Şeker, parayı cepten çeker, parası olmayan sümüğünü çeker.

Yarım kilo akideşekeri bir kesekağıdının içinde ve ben o yazın sarı sıcağında evlerinin serin bir yerini bulmuş,
orada yarı baygın yatan insanlara zil gibi öten sesimle şeker satmaya çalışıyor, canlarının şeker istemesi için var
gücümle ötüyordum.

-Haydi şekeeer, naneli şeker, limonlu şeker, küncülü şekeeer!..

Güneş tam tepede, hiçbir canlı cansızın gölgesinin olmadığı, sıcağın sokaklarda yalım yalım yalımlandığı saat...

-Şekeeer, tarçınlı şekeeer, güllü şekeeer!..

Bir ses duydum:

-Defol git lan orusbu çocuğu!...

Baktım, ayı gibi kıllı biri, üst yanı çıplak, pencerenin birinden bana bağırıyordu.

-Niye emmi, para kazanıyorum!

Vay sen misin diyen, bana sövdü, anama sövdü, paraya sövdü, şekere sövdü, şekeri yapana sövdü. Öyleki
sövgülerle yer gök birbirine kavuşuyordu.

Sövsün, benim para kazanmam gerekli, bu şekerin anasını çıkardığım gibi karını da akşama anamın avcuna
saymalıyım. Hiç oralı olmadım, sanki o kıllı ayı bana sövmemiş gibi bağırdım:

-Şekeeer, parayı cepten çeker, parası olmayan sümüğünü çeker!

Meğer sümüğümü ben çekecekmişim. Bir baktım, adam don paça karşımda. Elimdeki kesekadığını tuttuğu gibi
fırlattı yere. Kesekağıdı patladı, o yeşilli, sarılı, kırmızılı şekler toza toprağa bulandı. Bir an dondum
kaldım, yerdeki toza toprağa bulanmış şekerlerimi izliyordum. Kıllı ayı, söylene söylene evinin kapısından giriyordu ki,
koştum, dişlerimi adamın baldırına çenemin tüm gücüyle geçirdim. Adam Anam anam! diye bağırıyor, feryat
ederek, yırtınarak, hopluyor, zıplıyor, benden kurtulmaya çalışıyordu. Ayağına kene gibi öyle yapışmışım ki, hiç
bırakmıyor, dişlerimi baldırından çözmüyordum... Şekerleri gördükçe, dişlerimi daha çok bastırıyordum... Ben
onun kazancıyla Ulus Parkının karşısındaki fırından iki tane topak ekmek alıp götürecektim eve, ama şimdi.
Adamın. tuzlu kanını dudaklarımda duyumsuyordum. Karşıdan bakkal yetişti, zor ayırdı dişlerimi adamın

baldırından. Adam beni kovalamaya başladı. Taşı kaptım fırlattım, taşı kaptım fırlattım... Bir yandan bağırıyor,
ağlıyor, taşların en irisini adama, kapılarına, pencerelerine fırlatıyordum. Şekerim de şekerim diye
bağırıyordum.

Kadınlar,

-Aboov koca herif dellenmiş, dediler. Şuncacık çocuğun ardından koşuyor. Üstelik çocukcağızın şekerlerini de
yere atmış.

Bir anda yanımdaki yöremdeki kadınlar, adamlar benden oluverdiler. Kıllı adam, boyuna bacağını gösteriyor,

-Sakın hele bırakmayın, bu oğlan guduz, diyordu.

O kıllı ayının karısı bıle benden yana çıktı. Tüm sokak bir anda mahkemeyi kuruverdi, yargıç da bakkal oldu.
Tüm şekerlerim satılmış gibi adamdan paramı aldılar, toza toprağa bulanmış şekerler de benim oldu. Oh, yıkar
yeriz abimle... Üstelik teyzenin biri yağlı etli yerinden bir tava koydu önüme, yanında da buz gibi su vardı...
Koca koca tava lokmalarını elimle sahandan kapıp yuvarlar, bir yandan yeşil biberi çıtır çıtır yerken, kıllı ayının
belimin üzerine vurmuş olduğu tekmelerin acısını unutmuştum...

Bir gün sonra abimle birlikte çıktık şeker satmaya. Herhangi bir şey olursa, bire iki, kendimizi koruyacaktık.
Ama olmadı. Üç gün gezdi abim benimle, ondan sonra yine ben bir başıma Adana sokaklarında Şekeeer
şekeeer diye bağırıp dolaşmaya başladım. Ama ne olur, ne olmaz diye o kıllı ayının bulunduğu Kalekapısındaki
İtfaiye Sokağına uğramıyordum.

Hiçbir zaman abimi kıskanmadım, evde oturuyor, şeker satmıyor diye. Bilmem, bir hastalık geçirmişmiş o,
güneş yorgunluk dokunurmuş ona... Gerçekten öyle oldu. Bir hafta sonra yatağa düştü, bir hafta gelemedi
kendine. Benim her gün getirdiğim ve annemin onları bir tasın içinde biriktirdiği bozukluklar abimi ayağa
kaldırdı. Belki bizim çulaki pantolon doktor amcanın cebine gitmişti, ama abimi ayağa kaldırmıştı. Geceleri
Sefa'ya gündüz nereleri gezdiğimi, nerede ne denli şeker sattığımı anlatıyordum.

O bana boyuna, kıllı adamı soruyordu:

-Hiç rasladın mı o deyyusa?

-I -ıh, hiç raslamadım.

-Raslarsan yapıştır taşı alnının ortasına, aksın pekmezi...

Bir gün bir evden çağırdılar. Anamın sıkı uyarısı var, Evin içine çağırırlarsa sakın gitme diye. Baktım çağıran

bir abla, onun için korkmadım.

Abla,

-Gel gel içeri! dedi.

İçeri girdiğimde sordu:

-Karnın aç mı?

-Yoo,

-Karpuz yen mi?

-He, yerim.

Kocaman bir dilim karpuz kesti uzattı:

-Ye ye!

Karpuzu, mızıka çalar gibi yemeye başladım. Bir tatlı, bir de soğuktu ki karpuz... Abla da geçti karşıma oturdu:

-Adın ne senin?

Söyledim.

-Anan baban var mı?

-He, var.

-Başka kardaşın?

-O da var.

-Ağam, sana bi iş desem yapan mı?

-He, yaparım.

-Bak, sana bi mektup verecem, bu mektubu Saathaneyi biliyon mu?

-Biliyorum.

-İşte orda bi dükkan var, kocaman kumaşcı dükkanı. İşte bu mektubu o dükkandaki gıvırcık saçlı oğlana
verecen. Yaparsın değil mi?

-Yaparım, dükkanı tarif et!

-Saathaneden geçip gidecen, sol tarafta sıradan say, sekizinci...

-Solda?

-He solda... Kurban ağam, kimseye bi şey deme e mi? Bak, şekerin burada kalsın, hiç vallaha ellemem. Al,

şunu da harcarsın.

Paraya bir baktım, kocaman para... Değil ben bu paraya Saathaneye gitmek, Kurttepeye bile giderdim.

-Mektubu sıkı dut, oğlanı dışarı çağır, ver. De ki, sana bunu Hamide Abla gönderdi de...

-Derim abla.

-Hadi görim seni ağam.

Mektubu kaptığım gibi koşmaya başladım. Aklımda bir tek şey var, kıvırcık saçlı oğlan... Yarı yolda içime bir
kurt düştü:

-Ya oğlan döverse beni? Ya ustası döverse?..

Cebimdeki parayı yokladım, değer; dayağa da değer bu para... Saathaneyi geçtim, Çarşı Hamamını geçtim, abla
sol kolda demişti... Birincisi çivi mivi satar, ikincisi kitap defter satar, üçüncü, beşinci, sekizinci... Dükkanı
buldum, kıvırcık saçlı oğlanı da gördüm. Ama, o tezgahın başındaki iri bıyıklı, kocaman kafalı adam... Dükkanın
önünden bir gittim, bir geldim. Koynumdaki mektup oldu bir ateş... Girsem mi, girmesem mi, çağırsam mı,
çağırmasam mı?..

-Abi, dedim, abi...

-Kıvırcık saçlı oğlan,

-Ne lan dedi.

-Bişey soracam abi.

Kıvırcık saçlı, dükkanın önüne geldi:

-Nereyi soracan?

-Fısıldadım:

-Sana Hamide Abladan mektup getirdim.

-Hani, nerde lan?

Tam elimi koynuma atıyordum ki,

-Şurdan lan, şurdan gidecen, dedi. Şu tarafı tut git!

Fısıldadı:

-Ver mektubu!

Koynumdan çıkarıp verdim. Ve verdiğim gibi uçtum oradan. Eh, parayı alnımızın teriyle hak etmiştik artık.

Rahat rahat, bu cebimden alıp, öteki cebime aktarabilirdim...

Hamide Ablaya müjdeyi verdim:

-Sağ ol ağam, dedi. Bak al şekerini, vallaha elimi bile sürmedim.

Hiç işte, sürse sanki ne olacaktı? Kocaman para vermişti bana. Bir tane de yesin, beş tane de yesin, helal olsun.

-Ağam; dedi ayrılırken, yarın o dükkanın önünden geçersen uğra, ben yazdım mektubun içine, sana cevabını
verecek, al, gel... Kapının önünde şeker diye bağır, ben hemen çıkarım verirsin, olmaz mı?

-Olur, dedim.

Yaptığım işin pek ayırdında olmadığım için sevinçle tuttum evin yolunu. Cebimdeki para, sarı sıcağı biraz daha
unutturdu bana. Yolda şerefe, bir de limonata içtim buz gibisinden.

Anam, bu paranın hesabını sordu:

-Buldum.

-Nereden buldun?

-Ulus Parkından.

-Garibin biri düşürmüştür zavallı... Belki de ekmek parasıydı, dedi.

Sabahleyin şekeri alır almaz, ilk işim o dükkanın önünden geçmek oldu. Ama kıvırcık saçlı oğlanı göremedim.
Öğleye doğru bir daha geçtim, yine göremedim kıvırcık saçlı oğlanı. Bıyıklıdan dayak yememek için soramadım
da... Öğleden sonra geçtim bir kez daha. Kıvırcık saçlı bağırdı ardımdan:

-şekerci!

Dışarıya çıktı. Hem şeker aldı, hem de cebinden çıkardığı mektubu uzattı.

-Götür bunu Hamide'ye. Al şunu da... Aman Allah, dünkü gibi kocaman para...

-Cevabını yarın al gel!

-Olur abi.

-Hişt, kimseye bişiy deme ha!

-Demem...

Der miyim hiç? İnsan böyle bir ekmek kapısını rezil eder mi sağa sola? Zaten bana nesiydi. Benim yaptığım
kötü bir iş değildi ki... Okulda Postacı Ünitesinde okutmuştu Leman Öğretmenimiz, postacı da benim yaptığım
işi yapıyordu. Vardım yine o evin önüne,

-şekeer, diye bağırdım. Hamide Abla hemen kapıya çıktı:

-Al Hamide abla!

-Belli etmeden ver!

Belli etmeden nasıl verilir ki, postacı gibi uzattım.

-Yarın uğra, cevap yazayım, dedi.

-Olur, uğrarım.

Tam bir buçuk ay, bir gün kıvırcık saçlıdan Hamide Ablaya, bir gün Hamide Abladan kıvırcık saçlı oğlana
mektup taşıdım durdum. Ama. bir gün mahallede bağırdım:

-Şekeeer, şekeeer!.. Göremedim Hamide Ablayı.

Dükkanın önünde bağırdım: Şekeeer, şekeeer!.. Göremedim kıvırcık saçlı oğlanı. Onlar gitmiş, biz de
nafakamızdan olmuştuk. Ama bir gün, okkalı bir tokatın sayesinde hem Hamide Ablanın, hem de kıvırcık saçlı
oğlanın ne olduğunu öğrendim. Hamide Ablanın kapısının önünden geçerken, şeytan dürttü, çal kapıyı, sor
diye... Çaldım kapıyı. Yaşlı bir adam çıktı pencereye:

-Ne var?

-HamideAbla nerde? Adam, çabucak indi aşağıya,

-Sen miydin o it, dedi yapıştırdı tokatı. Sen kaçırdın onları piç kurusu, sen!

Nasıl kaçtım oradan bilmiyorum. Demek kaçmışlardı. Ve bu kaçmanın çok gizli planlarını demek ben
taşımıştım bu cepheden o cepheye, o cepheden bu cepheye... Ne mutlu bana?.. Pekiyi, şimdiye dek bu adam
neredeydi, niye kızına sahip olmamıştı, hiçbir zaman öğrenemedim bunları...Bu açıktan kazandığım paraları bir
çiçek saksısının içinde saklıyordum. Bizim çeşmenin suyu kuruyunca, tüm biriktirdiklerimi oradan alarak bir
fırına götürdüm, bütünlettim. Kocaman bir kağıt para oldu. Anam.

-Bu ne, diye sordu.

-Buldum, dedim.

Anam da, babam da telaşlandılar. Ama, ben yalan söylemezdim ki... N'oldu sonra bu kağıt para bilmiyorum,
kim bilir bu yıkık dökük evin hangi yırtık bohçasına yamalık olmuştur...

O kış okula gerçek ayakkabıyla gittim. Uzun konçlu, kırmızı bir lastik çizme. İçi de apak... İki gece koynumda
yatırdıktan sonradır ki, ancak giymeye kıyabildim ve giydiğim gün, çocuk dünyamda yağmur duasına çıktım:

-Allahım bi yağmur!..

Yağmurda sulara girecek, su almayan ayakkabımla geçen yılların acısını çıkaracaktım. Ne yazık ki tam iki ay
duamı kabul etmedi Allah!.. Duamın kabul olduğu zaman da, çoktan delinmişti bizim kırmızı çizmelerin altı. İşte
o zaman babam, yine en büyük buluşlarından birine girişti. Bu kez, uzun konçlu lastik çizmeyi monte etti nalın
üzerine. Ayseller, Laleler epeyce gırgır geçtiler ama, onda da avunacak bir yan buldum kendime:

-Kendilerinin yok da ondan kıskanıyorlar, dedim.

Çulaki pantolonum üç ay dayanmadı. Ona da bir buluş anam uydurdu, nasıl olsa babamdan epeyce kurs
görmüşlüğü var. Pantolonun paçalarınıkesti, ne uzun, ne de kısa... Oradan çıkardığı parçayı kıçına yamadı.
Kısacası bizim şekercilik özel sektörlüğümüz ancak üç ay mutlu kıldı bizi...Abim pek tutumlu değildi, ama ben
çok tutumluydum. Kalemlerim minicik kalıncaya dek kullanırdım. Ne de olsa buluşçu başı Ahmet Efendinin
oğluyduk, kanımızda onun kanı dolaşıyordu. Kalem ufalınca, onu bir kargının ucuna geçirir, uzatırdım. Eh,
öylece de on, on beş gün idare ederdik yeni kalem almadan. Eski kesekağıtlarından defter yapmakta anamın
üzerine yoktu. Her sayfası ayrı bir renk olan defterime, Ayseller Laleler bakarlar,

-Baban bunu İstanbul'dan mı getirdi, derlerdi.

Gülerdim... Onlar da gülerlerdi. Ben susardım, ama onlar hala gülerlerdi.

Bir gün nasıl oldu bilinmez, Aysel'in çok değerli, cicili bicili kalemi yitmişti. Olur a, kim bilir nerede
düşürmüştür hoplarken zıplarken... Kalem arandı, tarandı, bulunamadı. Ama, tüm gözler bende... Çalsa çalsa
bunu kaleminin ucuna kargı geçiren çocuk çalar... Teneffüste, Laleler, Metinler, Gülcanlar başıma biriktiler.

-Bunu sen almışsındır mutlaka, dediler.

-Hayır, dedim, ben almadım. Almadım ben!

-Sen aldın sen!

-Hayır!

-Ama senin kaleminin uçunda kargı var.

-Ben almadım, vallaha billaha ben almadım.

Ağlamaya başladım.

-Aldın da ondan ağlıyorsun değil mi?

-Hayır, dedim, hayır...

-Sen aldın sen, söyleyeceğiz öğretmene... O anda gözümün önünde kalemler uçuştu... Renkli kalemler, uzun
kalemler, kısa kalemler...

-Ben almadım. vallaha billaha ben almadım diyorum size!

Koştu gittiler Leman Öğretmene. Biraz sonra, sanki okulu kundaklamışım gibi bir yığın çocuk kolumdan
bacağımdan yakalayarak, karga tulumba, sınıfa. öğretmenin huzuruna çıkardılar. Durmadan ağlıyordum...
Öğretmen,

-Siz çıkın bakayım, dedi çocuklara. Çıktılar ama, bu kez pencereye yığıldılar. Bekliyorlar, öğretmen
beni tokatlasın, tekmelesin diye. Ama öyle olmadı. Öğretmenim, bak yavrum, dedi, aldınsa, bir yere koydunsa
getir ver, hiçbir şey demeyeceğim.

Hıçkırmaktan yanıt veremedim.

-Aldın mı, diye yineledi. Başımı salladım, hayır anlamında.

-Pekiyi, niye arkadaşların senden kuşkulanıyorlar?

Cebimden ucu kargılı kalemimi çıkardım. Ama,Bunun için, diyemedim.

-Koy onu cebine, haydi git, dedi. Yıkılmış, çıktım oradan. Çok kafamdan geçti, girme bir daha bu sınıfa, bu
okula diye. Ama anamın sözü geldi aklıma:

-İnsan ancak okursa büyük adam olur! Ders boyunca hıçkırdım durdum arka tarafta. Öğretmenim, iki kez
saçlarımı okşadı. Çocuklara,

-130 iyi bir çocuktur, o almamıştır, dedi, Ama ben yaralanmıştım bir kez... çok büyük bir mutluluk olmalıydı
ki, unutmalıydım bu olayı. Gece düşümde hep kalemler gördüm. Sivri sivri, ok gibi, orama burama saplanan
demirden kalemler... Ve gece yarısı hıçkıra hıçkıra olayı anama anlattım:

-Üzülme oğlum, dedi.

Başım, anamın göğsünde uyumuşum... Sabahleyin babam epeyce sövdü saydı, kalemi yitene, okula, şuna
buna... Eh, yoksulun sövmekten gayri ne gelir ki elinden...

Derse girer girmez Aysel yanıma geldi. Sanki hiçbir şey olmamış gibi gülerek,

-Kalemimi evde unutmuşum, dedi. Güldüm... Çocukça güldüm... Suç üzerimden kalktığı için güldüm...

-Al, istersen bu kalem senin olsun, deyince başımı salladım:

-İstemem, benim kargı kalemim var.

İki tane ceviz uzattı bu kez.

-Al, dedi.

Almadım.

İkinci yaz darıcılığa başladım. Sabahları daha gün doğmadan çuvalı kaptığım gibi anamla pazarın yolunu
tutuyorduk. Çok uzaktı pazaryeri bizim mahalleye. Ama olsun, darıcılığın karı çoktu. Anam, çatır çatır pazarlık
ederek darının yüzünü bilmem kaç liraya alıyordu. İki yüz darı ve zayıf anacığım... Ama yaşam kavgası bu,
varolma kavgası bu... Oradan geçen birine söyler, çuvalı anamın sırtına yüklerdik. Güya, ben de yardım ederdim
anama. Çuvalın arkasına geçer, söyle bir ucundan tutardım. Kadıncağız, yükün altında bile yine mutluluk sözleri
ederdi:

-Bugün darıları ucuz aldık oğlum, ucuz! Eve gelirdik... Ah bir darı soymak, ne hoş, ne güzel, ama darı yüz
olunca, ama darı iki yüz olunca, eller kesilir, kollar işlemez olur. Aynı şeyi yıllar sonra bezelye ayıklarken de
duyumsamıştım. Anam bir yandan kazanın altını ateşler, ben bir yandan darı soyarım. Soyduğumu kazanın içine
atarım. Sayarım da bir bir...

-Yüz oldu, yüz on oldu! diyerekten. Darılar kuşluk zamanı haşlanmış, hazırdır. Ondan sonra kovanın altına
biraz kaynar su, üstüne de aldığı denli yirmi darı, otuz darı, üzerine temiz bir havlu örter, bir elimde kova, öteki
elimde tuz kutusu çarşılara, sokaklara düşerim:

-Darı var darı, hamama girdi kocakarı, dişleri sarı sarı!..

Kaynar kova bir yanımı haşlar, güneşse beynimi. Kovanın sapı da bu işkenceye yardım etmek için kolumu keser
durur. Ama ben yine de mutluyum. Bir darıda şu denli kar kalırsa, iki darıda şu kalır, yüz darıda bu, iki yüz
darıda bu denli... Ha çaba Kemal, darı sata sata milyoner bile olunur!..Bir gün bir evin penceresinden bir erkek
başı uzandı:

-Darıcı lan! Yukarıya baktım.

-Gelsene yukarı!

Anamın uyarısı... Durakladım... Ama adam bağırıyor:

-Kapının ipini çektim, gel lan gel!

Ne yapacak adam beni. Darımı alır paramı mı vermez? Hiç koskoca adam benim bir darıma mı kaldı?

-Ne dikeliyon lan, gelsene! Daldım kapıdan içeri.

Karanlık alt evden geçtikten sonra tahta merdivenleri tırmanmaya başladım. Sahanlığa çıktım:

-Gel lan gel, dedi yine aynı ses. Korkuyla daldım odaya... Aradan çok uzun yıllar geçti, hala unutamam o
sahneyi. Daha o güne dek çıplak bir kadın görmemiştim ki bir erkeğin yanında. Bir kadın, genç, iri iri gözlü.
Üzerinde bir külot bir sütyen olmasına karşın bana çırılçıplakmış gibi geldi. Elinde de bir uzun sopa. Ortada bir
tepsi, tepsinin içinde yarım tavuk ve rakı... Adam, atlet ve donla.

-Gaça lan darı, diye sordu adam. Kadın, bir sopa çekti adama:

-Cimri, pis cimri, dedi. Ne yapacaksın fiyatını? İki tane al işte.

Adam, pis pis sırıttı. Yalpalayarak yerinden kalktı, iki tane darı seçti. Kadın,

-Benimki çok tuzlu olsun, dedi.

Onunkini çok tuzladım. Bir ara yine gözlerim kadına ilişti, yatağın içinde bacaklarını karnına çekmiş, tavana
bakıyordu.

-Al abla, dedim.

-Ablanı sevsinler, dedi. Sonra sordu:

-Okula gidiyor musun sen?

-He, dedim.

-Kaçıncı sınıf?

-Üçüncü sınıf.

Hiç de biz Adanalılar gibi konuşmuyordu bu kadın.

-Annen baban var mı?

-Var!

-Tavuk yer misin?

Yemem diyemedim, doğduk doğalı bir kez tavuk eti yemiştik, lezzeti damağımdaydı o gün bugün...

-Ye onu! dedi.

Elimi uzatamadım tavuğa, adama bakıyordum. Adam huzursuz ve kızgın. Kadın, bir sopa daha çekti adama:

-Ne bakıyorsun öyle çocuğa dedi. Sonra bana döndü

-Ye çocuğum ye!

Bazen babamın anama gizli gizli anlattığı şeyler geldi aklıma. Çıplak kadınlar olurmuş, şölen masaları olurmuş,
üzerinde bir tek kuş sütü eksik olurmuş bu masaların, ama çok parayla yapılacak şeylermiş bunlar... Adına da
hovardalık derlermiş...Eh, bir kez de biz hovardalık yapalım. Tavuğun budundan giriştim. Ara sıra adama gözüm
takılıyor. Kadınla bu adamın darı yiyişlerini karşılaştırıyorum. Kadının ağzında sanki sapsarı bir ağız mızıkası
var, adamınsa odun. İçimden,

-Ne iyi bu abla, diyorum. Ama niye çıplak ? Hem de böyle çam yarması gibi bir adamın yanında? Ne yapar ki
bu adam bu ablaya? Sıkar, canını çıkarır. Ama sopası var ablanın, kızdırdı mıydı vurur bu öküze. Pis öküz!...

-Ye ye, diyor kadın ara sıra.

O dese de, demese de hızımı almış yiyorum zaten. Ama bir gözüm adamda, korkuyorum. Korka korka yiyorum.

-Kavun da ye, diyor. Kavun da yiyorum.

-Su iç, diyor.

Sürahideki buzlu sudan içiyorum. Tekrar girişiyorum tavuğa. Nerde kızartmışlar, nerde haşlamışlar bunu ki?
Herhalde bu abla haşlayıp kızartmamıştır, çünkü çok kibar. Ekmek bile kesemez. Öyleyse bu öküz haşlayıp
kızartmıştır. Eline sağlık öküz!!!

Ağzımı sofra bezine siliyorum.

-Doydun mu, diyor kadın.

-He, diyorum.

Elindeki darı sapını adamın kucağına fırlatıyor, kahkahayı basıyor, öküz de gülüyor. Adamın pis pis altın
dişlerini görüyorum.

Kadın,

-Çocuğun parasını ver, sen de biraz çabuk ol, gideceğim, diyor.

Adam, pişt ediyor,

-Ancak ben bırakırsam giden, diyor.

-Cenazemi çıkarmağa mı niyetlendim, diyor kadın.

Adam bozuk para uzatıyor avcuma. Paraya bakıyorum, dört beş darı parası, seviniyorum. Kadın,

-Bakayım paraya, diyor.

Korkuyorum, yarısını geri alacak diye, ama öyle bir abla değil bu abla... Uzatıyorum.

-Tüh, diyor adama, ver bana o pantolonu!

Adam vermek istemiyor. Kadın hışımla kalkıyor yataktan, adamın elinden pantolonu alıyor, bir kağıt para
uzatıyor.

-Al!

Çok para, çok çok para... Adama bakıyorum, korkuyorum almaya.

-Al al, diyor kadın.

Adama bakıyor, adamın boynu bükük bu bakıştan. Parayı kapıp çıkıyorum odadan. Öküzün sesi duyuluyor
ardımdan:

-Lan eyicene ört gapıyı e mi?

Paranın hesabını o gece anama buldum diye veriyorum. Neden bilmem, o gece hep o ablaya acıdım durdum.
Öküzün, onun her dediğine hı deyişini de ablanın elindeki deyneğe borçlu olduğunu düşündüm. Dini bayramlar
ayrı bir mutluluk katardı bizim çocuksu dünyamıza. Ne kurban bayramının kurbanı, ne şeker bayramının şekeri
ilgilendirmezdi bizi. İki kardeş, arife gecesi, aynı postacılar gibi, elini öpeceğimiz evleri sıraya koyardık.

-İlkin Nuri Emmilere, ordan Şakir Emmilere, ordan Fetiye Ablaya, ordan Ömer Abiye...Ve arkasından çok
derin hesaplar...

-Nuri Emmi şunu verir, Şakir Emmi bunu verir, Fetiye Abla onun yarısını verir, Ömer Abi en çok verir...

Bir hesap, bir kitap, öğleye kadarki bilanço bilmem ne kadar kuruş, şu kadar lira...

-Öğleden sonra ilk kez şunların evine, ondan sonra ötekilerin.

Ara sıra abimle tartışırdık da:

-Hasan Emmi çok para vermez, az verir, diye.

-Yok oğlum, verir verir.

-Var mısın bahsine?

-Varım!

-Nesine?

-Bana vereceği de senin olsun!

-Söz mü?

-Söz...

-Sözünden cayanın?

-Anası babası ölsün!

-Allah etmesin lan!

Ama daha hemen oracıkta unuturduk verdiğimiz sözü. Para bankamız annemdi. El öpmekle elde ettiğimiz
parayı, anamızın avcuna sayardık. O da, bir bölümünü saklar, bir bölümünü bize her gün bayram harçlığı olarak
verirdi. Babam,

-Bre avrat alıştırma şunları paraya! Bak evde et var, karpuz var, yesinler, nelerine gerek para, dediğinde, anam,

-Zaten ne verdim ki ellerine, diye bizi savunurdu.

Oysa, annemin bize verdiği para çoktu. Bilmem, belki de kadıncağız, çocuklar hiç olmazsa yılda bir iki gün
para harcama zevkini tatsınlar diye böyle davranırdı. Ah o paralar, yanları tırtıklı bir kuruşlar, ortası delik yüz
paralar... Bayram yerinde dönmedolaba binerdik, atlıkarıncaya binerdik, tüm mutlu çocuklar arasında biz de
mutlu olurduk. Hele cambazdaki boncuk, günlerce düşlerimizde yaşardı. Oy dingala dingala Ateş de koydum
mangala Ayşe de Fatma da dostum var Çalkala boncuk çalkala

Ama bir bayram böyle mutlu olamadık. Arifeden iki gün önce, bir beyaz araba geldi, anamı aldı gitti. Biz iki
kardeş hüngür hüngür ağladık.

-Abi, anamızı nereye götürdüler?

-Hastaneye.

-N'olacak?

-Ameliyat edeceklermiş.

-Karnını mı kesecekler?

-Hee...

-Ya ölürse?

Ölmez ki, doktorlar kesecekler.

O gece babam bizi ablamın yanına bıraktı. Enişte ekmeğini, enişte yemeğini yedik. Eniştem şen adamdı. Bin bir
türlü masal ve şaklabanlıklarla bizi eğlendirmeye çalıştı. Abimi bilmiyorum ama, ben o gece düşümde hep anamı

gördüm. İki kardeş, ne zaman birlikte sokağa çıksak, ardımızdan,

-Benim çift güvercinlerim, diyen anamı.

O sene bayramı bilemedik. Ne atlıkarınca, ne dönmedolap mutlu kıldı bizi. Bayramın üçüncü günü babam,

-Hadi sizi ananızın yanına götürecem, dedi.

Sevinçten göklere uçtuk iki kardeş. Babam, sıkı sıkı uyardı:

-Ulan sakın hastanenin içinde gürültü etmeyin ha!

Tek anamızı görelim, soluk bile almazdık. Memleket Hastanesinin giriş kapısına varınca, kapıcı,

-Çocuklara yassak, dedi.

Babam, pek kavgacı insan olmadığı için hemen boynunu kırdı, bize,

-Bakın oğlum bırakmıyorlar, siz burada bekleyin, ben biraz sonra gelirim, dedi.

Oysa biz oraya ne umutlarla gitmiştik. Anamızı görecektik, anamızın boynuna sarılacaktık...Çöktük kardeşimle
oraya. Dokunsalar ağlayacağız. Biraz sonra bir fayton durdu yanımızda. İçerisinden iyi giyinmiş bir kadın, bir
erkek ve iki çocuk indiler. Kapıcı hiçbir şey demedi onlara. Üstelik selam bile verdi. Hele çocuklar, ellerini
kollarını sallayarak girdiler kapıdan. Bir kızdım ki o zaman! Hemen kapıcının yanına yaklaştım:

-O çocukları niye bıraktın?

-Kefim bilir!

-Bizi niye bırakmıyon?

-Kefim bilir!

-Emmi, dedim yalvararak, anamızı görecektik be emmi!

-Defolun lan!

-Emmi be!

-Ulan itoğluitler, ayırırım bacağınızı haa! Çöktük yine oraya. Biraz sonra abime,

-Hadi lan, dedim, şu arka taraftan atlayak!

-Ya görürlerse?

-Görürlerse gürsünler!

-Döverler.

-Dövsünler!

-Çok mu döverler ki?

Yürümeye, hastanenin etrafında dolaşmaya başladık. Sefa,

-Lan keserler bizi, dedi.

-Kolay mı?

-Kolay ya! Burda hep kesip biçiyorlar zaten.

Bir ağaç bulduk. Önce ben tırmandım ağaca. Oradan telörgüyü geçtim ve hastanenin içine atladım.

-Hadi abi!

-Döverler lan!

-Gel dövmezler.

Gönülsüz çıktı ağaca... Korkarak atladı. Atlayınca da,

-İii, ayakkabılarım dışarda kaldı ya, dedi.

-Eğil! dedim. Abimin sırtına çıkıp telörgüyü tuttum; oradan ağaca, oradan yere atladım. Ayakkabıları içeri
attım, tekrar atladım.

-Eee, dedi abim, anamız nerde ki?

-Hey ya!

Memleket Hastanesinin içinde kaçaklar gibi yürümeye başladık. Bir beyaz gömlekli gördük mü, ya bir duvarın
ardına, ya da bir çamın arkasına gizleniyorduk. Bir köşeyi döner dönmez, elinde bir şeyler tutan beyaz
gömleklinin biriyle karşılaştık. Tabana kuvvet, nasıl kaçıyoruz, ilk girdiğimiz yere, ardımıza bakmadan. Tam
telörgülerin yanına varmıştık ki, ardıma baktım:

-Lan abi, bizi kovalayan movalayan yok, dedim.

-Ne biliyon lan, gitti o, üç kişi daha çağırıp gelecek!

Bir zaman orada korkuyla bekledik. Gelen giden olmayınca hastanenin yollarını tekrar arşınlamaya başladık.
Karşıdan gelen bir karı kocaya sordum:

-Biz anamızı arıyoruz, nerdedir acaba?

-Annenizin hastalığı ne?

-Bilmiyoruz ki, dedim.

Kadın erkeğin, erkek kadının yüzüne baktı.

-Siz en iyisi şu yolu tutun, dahiliyeye gidin. Kapıdan girince sol taraf kadınların...

Yürümeye başladık... Yanımıza bir beyaz gömlekli yaklaşırken iri iri terler döktük. Ama adam bize bir şey
demeden geçip gidince, iki kardeş birbirimize bakarak güldük. Abim,

-Bu adam hımbıl da ondan bir şey demedi, dedi.

-Ne hımbılı lan, gözleri çakmak gibiydi.

-Birine kızmış zahir, bizi görmedi.

-O kızgınlıkla bizi bi görseydi, bestilimizi çıkarırdı.

Kapısında Dahiliye yazan yeri bulduk. içeriye girdik. Sol tarafa baktım, babam annemin yanına oturmuş,
yandaki ziyaretçilere bir şeyler anlatıyordu.

-Anaaa, diye bağırdım.

Zavallı anacığımın gözleri ışıladı. Babam şaşkın,

-Ulan nasıl geldiniz, dedi.

-Duvardan atladık.

Ah o güzel ana kokusu... Hastanenin lizol kokusunda bile sevgi dolu, yaşam doluydu... Kokuların en güzeli ana
kokusu... Bizi tek tek bağrına bastı, sıktı, öptü...

-iyi oldum ben artık, dedi.

-Ne zaman gelecen, dedim. Babam yanıt verdi:

-Bir hafta sonra.

Oturmadık, oturamadık. Şişman bir beyaz gömlekli kadın girdi içeriye,

-Siz ne arıyorsunuz burada! diye bağırdı.

-Anamızı görmeye geldik, dedim.

-Beni görmeye gelecek değildiniz ya, hadi çıkın dışarı!

Babam zaten telaşlı insan...

-Hadi hadi, dedi bize, hemen çıkın ben de geliyorum.

Şişman kadına döndü :

-Sen onların kusurlarına bakma ablaları.

Lan oğlum hastane denen şeyin nizamı kanunu vardır... Anacığım tekrar sarıldı, tekrar

bağrına bastı bizi.

-Gidin oğlum, dedi, bunların her biri bir canavar.

İçimden,

-Beyaz gömlekli canavar, dedim. Çıktık oradan abimle...

-Gel lan abi, şu kapıcıyı apıştıralım, dedim.

-Nasıl?

-Koşarak önünden geçelim, sonra karşısına geçip zort çekelim.

-Lan tutar döver!

-İyi madem, öyleyse zort çekmeyip öyle geçelim.

-Ama önden ben koşacam!

-İyi, sen koş!

Abime baktım, uçuyor, ama nasıl uçma, kurşun yetişmez ardından.

-Lan abi, tam kapıcının yanına varınca soluğun kesilecek lan, biraz yavaş koş, sona herif seni kapıda enseler.

Duymadı bile beni. Kapıya yaklaştıkça, tatlı bir korku, tatlı bir heyecan duymaya başladım. Kardeşim uçtu
çıktı, kapıcı onu görmedi bile. Ama, kapıcının beni görmesini istiyordum. Bekledim kalabalık çıksın diye. Kapı
tenhalaşır tenhalaşmaz koşmaya başladım. Tam kapıdan çıkarken, elimde olmadan gülmeye başladım. Hem
gülüyorum, hem koşuyorum. Apıştı kaldı kapıcı. Ardımdan baktı. Ama ben hıncımı alamamıştım daha. Yolun
karşı kıyısına geçip bağırdım:

-Hey, kapıcı, biz anamızı gördük bile.

-İyi bok yediniz.

-Duvardan atladık.

-Lan gelirim ha!

-Gelemen ki... Sen kapıya bağlısın! Sövmeye başladı. Dayanamadım, bir zort çektim. Adam, kurtuluşu,
kulubesine girmekte buldu. Eve giderken sevinçliydim. Hem anamı görmüş, hem de bir haksızlığın hıncını
almıştım. Babam,

-Ananız haftaya evde, dedi.

-Biz gene ablamgile mi gideceğiz baba, diye sordum.

-He, dedi.

-Evde kalsak?

-Ne yiyeceksiniz?

-Peynir ekmek!

-Olmaz!

-Babam babam! Tez razı olur babam...

-Çay da bişirin arasıra, dedi.

-Olur baba.

-Bak işde, ananızın kıymetini bilin, itler gibi dökülüp kaldınız.

Sordum:

-Anamın neresini kestiler baba?

-Ne yapacaksın.

-Hiç, sordum öyle.

-Sorup da nolacak? Kestiler, iyi oldu işte...

Taş Köprüden geçerken hastaneye baktım. Orada benim anam vardı. Geceleri üstümüzü örten, su istediğimiz
zamanlar su tasını uzatan anam... Kim bilir o da ne mutluydu şimdi. Çift güvercinlerini görmüştü. Belki de şimdi
yanındaki hastalara bizleri anlatıyordu.

-Benim oğlanlarım çok akıllı, diyordu. Taş Köprüyü geçince, babam avcumuza birer bozukluk koydu:

-Doğru eve gidin.

Koşarak gittik evimize. Anahtarı taşın altından alıp odamızı açtık. Ne zordur anasız eve girmesi? Girmemizle
çıkmamız bir oldu. Doğruca elektrik direğinin dibine gittik. Altısepet denen adamdan yeşil yeşil elmalar aldık;
bir avuç da tuz, bandık bandık yedik...

-Bugün günlerden ne, dedi abim.

-Perşembe.

-Haftaya bugün anam evde.

-He!

-Babam akşama ne getirir ki?

-Ekmek, peynir.

-Çay da bişiririk.

-He!

-Ben iki bardak içecem.

-Ben de...

Alışmamıştım boş oturmaya, boş durmaya... Daha doğrusu boş oturduğum zamanlar huzursuzdum.
Bayram ertesi, iki kardeş sabah erkenden pazarın yolunu tuttuk. Eh, anamız yoksa bizde iki yüz darı almaz, yüz
darı alır gelirdik. Pazarda bir satıcıdan yalvar yakar yüz darı aldık. Verdiğimiz para adamın hiç hoşuna gitmedi
ama acıdı galiba durumumuza... Çuvalın bir başından abim tuttu, bir başından ben. Çok gidemedik öyle, birimiz
önde, birimiz arkada kalıyorduk, çuval da sarktıkça sarkıyor, ağırlaştıkça ağırlaşıyordu...
Abim,

-Gitmez bu böyle, dedi.

-N'apak?

-Biraz sen yüklen biraz ben!

-Olur, dedim.

Çöpçünün birine söyledik, çuvalı sırtımıza kaldırdı. Çuval sırtıma binince, bizim çöp bacaklar vidası bozuk
pergeller gibi önce kendi kendine yanlara açıldı, sonra da titreye titreye yürümeye başladım. Abim soruyor ha
bire:

-Nasıl lan, ağır mı?

-Kuş gibi.

-Lan çuvalın altında yittin gittin ha!

-Essah mı?

-Vallaha!

İnsan ağır yükün altına girdi miydi, ağır ağır gideceğine daha hızlı gidiyor. Belki de bu işkence bir an önce
bitsin diye...Halk Sinemasının oraya vardığımızda dizlerimin bağı çözülmüştü. Çuvalı yere attım. Kaldırıma
çöktüm. Minicik yüreğim küt küt atıyordu. Çuvala baktım, hınzır çuval, daha da büyümüştü gözlerimde.
Abim,

-Sıra bende, dedi.

Bu kez, bir gezgin satıcı çuvalı yerden kaldırıp abimin sırtına verdi. Abim çuvalın altına girince yengeçler gibi
yan yan yürümeye başladı. Çuval kaldırımdan yana sarkınca, o, yola doğru fırlıyor, o kaldırımdan yana sapınca,
bu kez çuval yola doğru fırlıyordu. Sanki dans ediyorlardı çuvalla, çuval dansı...

-Lan çok ağırmış be, dedi.

Sonunda, kaldırımın birine tökezledi, kendi bir yana, çuval bir yana. Güldük... Çuvalı sokağın ortasından çekip
kıyıya koyduk. Abim.

-Kardeş, dedi, biz en iyisi bunun elli tanesini buraya dökelim. Ben de başında bekleyim, sen elli tanesini doldur
çuvala al git eve, sona çuvalı getir, öteki elli taneyi de ben götüreyim.

Ahmet Efendinin kafası değirmen gibi çalışan akıllı çocuklarına kırk bin kez maşallah!..Darı çuvalının ipini
çözdük. Elli tanesini sayıp duvarın yanına yığdık. Geriye kalan darıları büyük bir iştahla sırtladım. Bilmiyorum
artık yolda kaç mola verdim, eve geldiğimde tere batmıştım. Ayak parmaklarımın ucundan bile bıcır bıcır terler
akıyordu. Tere karışan toz, kapkara yapmıştı ayakkabısız ayaklarımı. Tulumbayı çektim, kana kana su içtim.
Çuvalı boşalttığım gibi, tekrar abimin olduğu yere koşmaya haşladım, Yağ camiinin oraya...

Ah anacığım... Anacığım olsaydı, şimdiye çoktan darılar haşlanmış, alışverişe çıkmıştım bile... Abimi
bıraktığım yere vardığımda, ne abim vardı, ne de darılar... İçimden:

-Çuvalı nerden buldu da, ardım sıra geldi, diyordum ki, oradaki kapısının önünü sulamakta olan berber:

-Aldı götürdüler onu! dedi.

-Nereye? diye sordum.

-Heç, dedi adam, çarşı ağası geldi, gızdı, bağırdı, çağırdı, burada darı kebabı satmak yassak dedi. Sona bizden
bi çuval istedi, doldurdu darıları içine, yükledi o çocuğun sırtına gittiler.

Zavallı abim, kim bilir çarşı ağasının önünde durup dinlenmeksizin nasıl götürmüştür o darıları?.. Ama nereye
gittiler ki?

-Nereye götürdüler den emmi kardaşımı?

-Nereye olacak, belediyeye...

Belediye, öyle bir bina biliyordum. Koşmaya başladım.

-Ya abime dayak atarlarsa, ya abime bir şey yaparlarsa? Ya darımızı geri vermezlerse?

Belediye binasına vardığımda abimi kapıda ağlar buldum.

-Lan kardaş aldılar lan darıyı!

-Çarşı ağası mı?

-He...

-Demedin mi sen, biz burda darı kebabı satmıyoruz, eve götürüp kaynatıp satacağız, diye.

-Dedim kardaş, vallaha billaha dedim.

-Ne dedi?

-Ağzına sıçarım, dedi. Siz zaten hep böylesiniz dedi, biraz sonra da mangalı alır gelirsiniz, dedi.

-Nereye bıraktın darıları?

-İçerde, şişman bi herifin odasına. İçeriye girsem mi, girmesem mi diye belki on dakika düşündüm.

-Yalvardın mı şişmana?

-Siktir şurdan, dedi.

Belediye binasından içeriye daldım. Abim,

-Gel gitme lan, döver möver o göbekli, dedi.

-Gidecem.

-Vermez ki.

-Vermesin. Sen söyle hangi tarafta?

-Nah, şurdan gidince solda, büyük kapı.

Büyük kapının yanına varınca, masanın başındaki şişman adamı gördüm. İt suratlının biriydi. Bizim darı
çuvalı da hemen masanın yantarafında kuzu kuzu yatıyordu. Kendimi azıcık zorladıktan sonra gözümden yaş
getirmeyi başardım. İçeriye girer girmez,

-Emmi, dedim, n'olur ver emmi!

-Suratıma ters ters baktı :

-Neyi lan?

-Şu darıyı... Vallaha billaha biz orada darı satmayacaktık, anam da hastanede...

Umursamadan,

-Zabıt tutulacak, dedi.

Zaptın ne olduğunu anlamadığım için,

-Ben tutarım emmi, dedim

-Ne?

-Ben tutarım.

-Ulan alırsam seni ayağımın altına!

-Emmim emmimsin.

-Git ulan dürzü!

-Emmim emmimsin.

Pofladı, lahavle çekti, bağırdı :

-Ulan git!

-Emmi, yoksuluz biz emmi!..

Nasıl oldu bilmem, ardımdan gelen biri kollarımdan yakalayıverdi. Şişmanın buyruğuyla, kabama okkalı bir
tekme yiyip, soluğu dışarda aldım.

Abim sordu:

-Vermiyorlar mı?

-Yok, dedim, bir şey tutacaklarmış.

-Lan bizi tutacaklar, sen anlamadın mı, hadi kaçalım.

Tekme, hala kemiğimi sızlatıyordu:

-He kaçalım dedim.

İyi kaçtık... Çünkü kaçmadan Önce abim şişkonun kapısını açtı. Ben sövdüm şişkoya, kilo kilo... O yerinden
kalkıncaya dek biz uçmuştuk...Gitti bizim elli darı. Kim bilir, Adana kentinin hangi belediye hizmetinin, hangi
taşı, hangi süsü, hangi boyası olmuştur bu bizim elli darı? Belki de belediye başkanının makam arabasına fors
almışlardır, bol bol forslansın diye...

Abimle koşa koşa eve geldik. Çocukluk, hem koşuyoruz, hem de ardımıza bakıyoruz, çarşı ağaları
koşturuyorlar mı, koşturmuyorlar mı diye.

İştahsız yaktım kazanın altını, iştahsız üfledim şiş şiş gözlerimle ateşi. Kazan kaynadı, darılar haşlandı, zarar
ziyan şimdiden yarı yarıya. Abim kovanın bir ucundan tuttu, ben bir ucundan, Adana'nın kızgın sokakları
fokurdayan bir kazan, bizim çıplak ayaklarımız etten birer kepçe, dön Allah dön!..

-Darıı, hamama girdi kocagarı, dişleri sarı sarı!..

Gün akşama dek dolaştık durduk; sabahleyin satıcının avcuna saydığımız darı parasını yine de çıkaramadık.
Gece babama bir şey söylemedik. Anlatsak, yoksulun iç boşalması, isyanı belli, şişkoya da, abimi yakalayıp
götürene de, belediyeye de, başkanına da ver edecek küfürü. Ve ardından,

-Ben gösteririm onlara, diyecekti. Sabahleyin kuru ekmeğe, ikişer bardak çayı yuvarladıktan sonra, abime,

-Gel bugün su satalım, dedim.

Gözleri parladı. Haklıydı çocuk. Darıyı eve getirmesi, soyması, haşlaması, kazanın altını gözlerimiz çıkıncaya
dek üflemek, kova elde dolaşmak dertti.

-He, satalım, dedi.

Anamın, yalnız sebze işlerinde kullandığı temiz kovayı aldık. Bir güzel yıkayıp sabunladık. Evden bir kulplu
tas, bir de su bardağı alıp yola düştük. Buzcudan bir parça buz, belediye kesesinden de su doldurduk içine, bir
tarafına kardeşim geçti kovanın, bir tarafına ben, düştük köşker arastasının içine:

-Hadi buzlu su, otuz iki dişine trampet çaldırıyor buzlu su!

Üzerinden su eksildikçe daya kovayı çeşmenin altına. Buz azaldıkça doldur buzu içine.

-Yok mu yüreği yanan!..

Arasıra kendimiz de bardak bardak yuvarlıyoruz... Nakli mekanda ferahlık vardır diyenler aldanmamışlar,
meğer nakli sanatta da ferahlık varmış. O denli kolayımıza gitti ki bu su satma işi, evelallah ikinci günü bizim
darı kovası da su kovası oldu... Artık çift koldan çalışıyorduk. Gerçi tek başına bir kova suyu taşımak zor
oluyordu, ama bir yandan durmadan üzerinden eksildiği için, güç gelmiyordu bize...

Akşamları, kazandığımız paraları bir teneke kutunun içine atıyorduk. Bilmem, belki de anamıza sürpriz
yapacaktık... Çünkü yarın perşembe, anamız hastaneden çıkacak. Çok bekledik o günü anamızı. Ancak ondan bir
hafta sonra geldi anamız. Zaten zayıftı, geldiğinde bir deri bir kemik kalmıştı. Ama olsun, tek anamız olsun,
değil bir deri bir kemikten, yalnız kemikten olsun...

-Ana, paraya bak, dedim. Teneke kutuyu önüne boşalttım.

Sevindi, avundu anacığım... Bir şeyler söyledi:

-Babanızın eli çok dardaymış, iyi oldu bu para, dedi.

Neden bilmem, babam kazandığımız parayı bizim elimizden almazdı. Anam aracılığıyla alırdı. Sonradan

öğrendim, hastane ilacı hep babama aldırmış, babam da böylece topladığı bekçi paralarından bir bölümünü
yemiş. İşte bizim o bozukluklar oraya verilecekmiş. Olsun!.. Tek anamız iyi olsun da...

Anam geldikten sonra da darıcılık yapmadım. Bilmem, ya ben bıkmıştım darıcılıktan, ya da artık anam iki yüz
darıyı sırtına yükleyebilecek o eski ana değildi artık...

O kışımız çok kötü geçti... Hiç açmadı gökyüzü. Sabahtan akşama, akşamdan sabaha dek yağdı durdu yağmur
deli deli...

-Yok diyordu, babam, ben böyle yağmur ne gördüm, ne de bildim... Dibi delindi mübareğin dibi...
Oysa delinen gök değil, bizim çerden çöpten evimizdi. Yağmur tepemizden vurdukça, o çinkolar inim inim
inliyordu. Artık bir elimizde mum, bir elimizde çöp, evin neresi akarsa oraya yapıştırıyor, tıkıyorduk... Başımızın
cezası tavan, arı kovanına dönmüştü. Tam uykumuzun tatlı yerinde, şıp şıp burnumuzun üzerine su damlaları.

-Anaa, burnumun ucu şıp şıp diyor! Zavallı anacığım, gaz lambasının kör ışığında kalkar, delikleri sıvamaya
çalışırdı. Ama biraz sonra, azgın sular bir başka yerden damlamaya başlardı. Bir gece büyük bir gürültüyle
uyandık. Babam,

-Vah vah, birinin evi yıkıldı ya, kimin evi, dedi. Ulan yağmur yeter be!

Babamın ardından da hemen anamın çığlığı duyuldu:

-Bre herif kalk, yıkılan ev bizimkisi... Babam o denli iyimser ki,

-Yok yahu, nasıl olur, diyor.

-Vallaha

Fırladık yataklarımızdan. Bizim duvarlardan birinin yarısı yoktu. Günlerdir duvarı döven yağmur, çamurlarını
akıtmış, yarısını açıkta bırakmıştı. Babam şaşkınlıkla,

-Avrat, sokak görünüyor vallaha, dedi. Anam, telaşlandı... Bizleri bir üşütürse, hapı yuttuk... O zaman ciğer
yangısı hemen hazır...

-Herif n'edek?

-N'edek bilmem ki. Su da başladı içeriye girmeye...

-Savan çakalım mı?

Gece yarısı sağ olsun babam, bize bezden bir duvar yapıverdi. Belki o ince çıtalar olmasaydı, duvar boydan
boya çökerdi. İçimde büyük bir korkuyla uyudum o gece... Ya evimiz başımıza çökerse, diyordum. Evin çökmesi

önemli değil, ayrıca üzerinde bizi ezecek bir şey de yok, ama bir çökerse yandık belle bu kış günü. Hem de bu
hiç dinmeyen şırıl şırıl yağmurun altında!..

Öğleyin okuldan geldiğimizde babam birtakım yeni buluşlar geliştirmişti... Yıkılan duvarın orasına burasına
dilmeler, odunlar çakmıştı. Biz geldiğimizde çamurla çamuru sıvamaya çalışıyordu... Ah o zamanlar bir naylon
olsaydı... Babam:

-Eh, diyordu ikide bir, bu yağmur bugün dinerse, akşama doğru güneş çıkarsa, bir de gece yarısı ayaz olursa,
yarına kalmaz bu sıvadığım yer kibrit gibi kurur...

Umut dünyası...

Ama hiç de babamın umut ettiği gibi olmadı. Yağmur arttıkça arttı, gök karardıkça karardı, akşamüzeri de kötü
haber kulaktan kulağa yayılmaya başladı.

-Irmak seti yıkıp, kenti basacak! Seyhan gerçekten akşamüzeri iyice kabarmıştı. Bazı yerlerde hemen seti
yalayıp geçiyordu. Bizim ev setin dibindeydi. Irmak gürüldedikçe, yüreğimiz hop oturup hop kalkıyordu.
Sabahleyin ortalık aydınlanırken, babamın sesiyle uyandık:

-Artık ırmak taşmaz, diyordu...

Sanki ırmağın taşmayacağı havanın aydınlanmasına bağlıymış gibi...Uyku gözlerimden aka aka gittim o gün
okula. Okulda da salt Seyhan konuşuldu o gün.... Bir gece önceki uykusuzluk, o gece erkenden yatmamıza sebep
oldu. Daha ilk akşamdan daldık uykuya. Düşümde su görüyordum, çok çok su. Gelip evimizi götürüyordu,
boğuşuyorduk sularla... Bizi o gece yarısı yataklarımızdan fırlatan anamın çığlığı oldu:

-Kalkın çocuklar, su bastı!

Deli gibi fırladık yataklarımızdan. Fırlar fırlamaz ayaklarımızın suya gömülmesi bir oldu. Su, odamızın içinde
dönüp duruyordu. Babam bağırıyordu:

-Eşyaları dutun!

Bir gece önceki yıkılıp yapılan duvar yine yıkılmış, oradan su bütün gücüyle içeriye giriyordu. Eh artık, tatlı
canımızı mı kurtaralım, yoksa tatlı canımızdan daha tatlı eşyalarımızı mı kurtaralım, bilemedik... Yakaladığımız
eşyayı kerevetin üzerine atıyorduk. Hava da bir soğuk bir soğuk, ıslak pijamalarımızın içinde donacağız sanki...
Türkocağı Mahallesinde pek çığlık yok, bizim evden başka... Çünkü, tüm diğer evler ikişer katlı ve taş... Daha
millet iki gün öncesinden önlemini almış, altevlerindeki erzaklarını, şunlarını, bunlarını yukarı odalara
taşımışlar. Bizim evden başka çerden çöpten ev yok ki mahallede...

Babam, gece yarısı Kadir Şeref Efendinin kapısını çaldı. Taşıyabildiğimiz eşyaları, altımızda su, üstümüzde
yağmur, Kadir Şeref Efendinin altevinin yüksekçe sahanlığına taşıdık. Anam, baban, abim kaç kez suya battılar
bilmiyorum, ama ben çok düştüm. Bir kezinde elimdeki yastığı da suya kaptırdım. Koştum ardından
yakalayayım diye, suyun altında kalan kaldırımı göremediğimden bir kez daha tökezledim... Güle güle çiçekli
yastığım güle güle... Yolun açık Akdeniz'e dek... Oysa öyle çok severdim ki o çiçekli yastığımı...

Sabahleyin evimiz, onuruna yakışır bir şekilde sessiz sedasız çöktü gitti... İçinde de, kerevetimiz, iki kırık
sandalyemiz ve çok modern sobamızla birlikte... Kömürlerimizin de, hepsi akmış gitmişti... Babamın
gözbebekleri uzadı sanki bu manzaraya bakarken... ilk kez tümümüz ağladık, birbirimizin ellerini tuta tuta...

Öğleye doğru su azalınca, babam bir tek atlı araba tuttu geldi, eşyalarımızın geriye kalanını bu arabaya
yükleyerek ablamızın evine taşıdık. Enişte mizin bir buçuk oda olan evinin buçuğuna, villamız yeniden
yapılıncaya dek yerleştik. Çoğu günler de uzaktan tanıdık Dudu Teyzenin bir göz evinde kaldık... O iyimser
babamın hali hiç gözlerimin önünden gitmez, dokunsan ağlayacaktı zavallı... Bilmem, belki de biz görmediğimiz
zamanlar yine için için ağlıyordu...

Mart güneşiyle birlikte havalar da düzelmeye, ısınmaya başladı... Gerçi evimizi yapmak için beş altı kilo çivi
yeterdi ama, çaba yine bizlere düşüyordu. Babam iki gün çok sıkı çalıştı. Enkaz, haline gelmiş dilme ve
direklerle evin çatısını dikti. İki gün de sıvasına uğraştı. Eh bizim cici yuvamız, bizleri içine kabul etmeye
hazırdı. Bir öğle sonrası yeniden evimize girerken ne kurdele, ne de kurban kestik ama, anamız sağ ayağını
atmazdan önce belki yarım saat dua etti Tanrı'ya... Bilmem, belki de bu dualar evimizin tekrar başımıza
çökmemesi içindi.

Oh biricik yuvamız, yine başımızı sokmuştuk içine. Varsın kömürümüz olmasın, ama bizim evimiz. Biz
evimizi soluğumuzla ısıtırız. Babam çok düşünmedi, hemen bir buluş ortaya koyuverdi, tastamam odanın orta
yerine. Odanın ortasına tencere büyüklüğünde bir çukur açtı. Akşam olunca anam, yaktığı üç beş parça mangal
kömürünü içine kül doldurduğu eski bir kabın içine koyuyor, sonra bu çukura bırakıyordu. Üzerine arkalıksız bir
sandalye, onun üzerine de evin en büyük yorganını örtüyor, bacaklarımızı içine sokuyorduk. Biz iki kardeş,

-Oh sıcacık, deyince, babam mutlu oluyor, bu mutlulukla anama seslenerek,

-Hava Hanım, yap da bir çay, tadını çıkaralım şu mutluluğun, diyordu.

Dersimizi yapacağımız zaman yorganın içinde doğruluyor, tahta çantamızı kucağımıza çekiyor, iki kardeş
ödevlerimizi hazırlıyorduk. Babam ,durup durup,

-Vallaha avrat, o yağmurda yaşta, o evimiz yıkıldığında iyi ki hasta olmadık, diyordu, seviniyordu.

Bazen duruyor,

-Nasıl da gitti o güzelim çiçekli yastık, diyordu.

Sonra benim saçımı okşuyor,

-Ühüü, kim bilir şimdi hangi denizde yüzüyordur o yastık, diyordu.

Anam, kocaman ak çaydanlığımızda çayı demliyor, üzerine apak bir havlu örtüyor, mis gibi çay kokusu odanın
içine yayılıyordu. İkişer üçer bardak açık çay içiyorduk. Hava o gece ayazsa, anam tandırın altındaki küllenmiş
ateşi çıkarıyor, odanın bir yanına koyuyor, hepimiz tandır yorganının altında birlikte yatıyorduk. Aynı yorganın
altında yattığımız geceler abimle en sevdiğimiz çekişme oyununu oynayamıyorduk. Kerevetimizde birimiz bu
başta, öbürümüz öteki başta yatarken ayaklarımızla birbirimizi dürter, sonra bu dürtmeleri hızlandırır,
kahkahaları atar, ancak anamızın uyarısıyla dururduk. Az sonra yine başlar, yine ayaklarımızı bir makine gibi
çalıştırarak oyunumuzu sürdürürdük.

Aynı yorganın içinde dalgınlıkla ayağımı ileriye doğru sallayınca, babam,

-Aha böğrüm, diye bağırdı. Hanginiz savurdu tekmeyi lan?

-Baba ben, dedim.

-Niye savurdun?

-Abim sandım.

Bir kez de abim sallayıp babamın böğrünü tutturunca,

-Lan vallaha ayak sallayacaksanız, oyun oynayacaksanız kerevetinize yatırırım, sonra soğuktan donarsınız,
dedi. Sıcak yorgan altından atılma korkusuyla tekme oyununu hemen durdurmuştuk.

Ah durur muyduk ki...

Bu kez ayak parmaklarımızla birbirimizin ayağının altını kaşır, kıkır kıkır gülerdik. Babam bağırırdı:

-Niye gülüyorsunuz ulan?

-Birbirimizi gıdıklıyoruz baba.

-Eliniz nasıl yetişiyor?

-Ayağımızla gıdıklıyoruz baba.

-Madem öyle beni de gıdıklayın, ben de güleyim.

İki kardeş, babamızı gıdıklar, o gülerken, sanki biz gıdıklanıyormuşuz gibi kahkahalar atar, yorulunca başımıza
yorganı çeker, bir arada yatmanın mutluluğuyla hemen uyurduk... Yaz mevsimini çok severdik... Anam çok kez,
Yazın anası babası olsa, arkasından ağlarmış derdi. Herkes yazı sever zaten. Kimi yaylaya gider, kimi denize...
İstanbul'a gidenleri de olur bizim Türkocağı Mahallesinin...

Biz bunlar için sevmezdik yazı, sıcak olduğu için, yağmur olmadığı için severdik. Bol domatesiyle, bol
biberiyle, bol hıyarıyla bulunmaz bir mevsimdir yaz... Yaz geldi miydi yemek pişirmeye ne gerek var, doğra
domatesi sahana, doğra soğanı sahana, varsa damlat,bir iki damla zeytinyağı. Ekşi için düşüncen olmasın,
yediveren koruk tüm yaz boyunca buyruğunda... Ondan da dövdün mü biraz, akıt ekşisini salatanın içine, giriş
Sefa, giriş Muzo...

Maşallah bol ekmek yerdik biz... Dört kişilik aile, dört ekmeğe bana mısın demezdik. Hele mübarek bir de taze
olursa...

Yaz günü, yıkanmak da dert değildi bizim için: Leğeni çek avlunun bir köşesine, hangi köşeye çektinse orası
banyo... Suyu ısıtmak da istemez. Koyarsın bir saat önceden kovayı güneşe, bir saat içinde ateş gibi olur;
ılıştırırsın bile. Ama kışın öyle mi ya, bekle ki güneş çıksın, yok avlunun şurası daha soğuk, yok burası daha
sıcak, dön Allah dön... Bir şey değil, temizlik uğruna işin ucunda ciğer yangısı olmak da var... Piri pak, tertemiz
öteki dünya gezisi. Onun için anamızın gözü hep güneşte olurdu. Bir banyo yapana dek, çırılçıplak avlunun
birkaç köşesini değiştirdiğimizi bilirim. Orası daha soğuk, öbür taraf daha sıcakmış da ondan...

-Ana çabuk dondum!

-Bi sabun daha edeyim, tamam!

Arasıra konu komşu bizim sırtımızdan çok büyük sevaplar kazanırlardı. Bakarız akşamüstü Fethiye Teyze bir
tabak yüzük çorbası göndermiş, ya da İsmail Efendi hizmetçisiyle bir tabak kaysı... Hep şaşardım, niye bunlar
göndereceklerini şeyleri taze taze değil de bayatlayıp öyle gönderirler diye... Sanırım çabucak yiyemeyip, tadını
çıkara çıkara yiyelim diye. Öyle yersek, duamız da çok olurdu...

Babam bazen karşılaştırmalar da yapardı:

-Atiye Hanımın böreği, Şadiye Hanımınkinden daha güzel. Ama bak, Şadiye Hanımın pilavına diyecek yok ha!..
Yalnız pilavı şöyle piştikten sonra azıcık dinlendirse, pirinçler dana gözü gibi dene dene olur... Bilmiyor
ki... Hayriye Hanımın da kabağına diyecek yok... Bayılıyom o avradın kabağını yerken.

Anam yanıt vermeyince, babam sorardı: Söylesene avrat, nasıl Hayriye Hanımın kabağı?

-İyi iyi...

-Kabak ki kabak!.. Söylesen ya Şadiye Hanıma, bir daha pilavı benim dediğim gibi yapsın.

Anam basını sallardı:

-İçine kuş üzümü de koysun mu?

-Dalga mı geçiyon be!

-Neyine gerek bre herif, adam bilip göndermişler, yersin keyfine bakarsın. Arkasından da duanı edersin, olur
biter.

Etmediğimizi biliyon mu?

İlerimizde bir kamyoncu otururdu. Onlar nedense hep patates gönderirlerdi bize. Babam da durmadan
bozulurdu buna,

-Gene mi patates, diye. Sanki peşin para vermiş gibi... Bazen söylenirdi de:

-Bir lokma da et koymamışlar içine!

Bir gece annemle bunlara oturmaya gittik. Radyodan piyes dinleyeceğiz. Şans bu ya radyoları bozulmuş. Söz
döndü dolaştı, bizim okul da çalışkan çocuklar olduğumuza geldi. Recep Emmi hangi ülkenin başkentini
sormuşsa bilmiştim.

-Vallaha, dedi anama, bu çocuk çok büyük bir adam olacak!

Sanki, ülke başkentlerini bilen her çocuk, çok büyük bir adam olurmuş gibi...

-Yahu biliyor, hangisini sorsam biliyor be!

Eh, anamı görmeli o zaman... Nerdeyse soluk mantosunun içine sığamayıp taşacak.

-Benim oğlum akıllı, diyor, başka bir şey demiyor.

Recep Emminin karısı bu duruma bozuldukça bozuldu. Çünkü oğlu Ercüment'in maşallahı var, tam üç yıldır
birinci sınıfta. Bilmiyorlar ki çocuk, bir sınıfı iyice pişirmeden öteki sınıfa geçmek istemiyor. Kocası beni
övdükçe kadın küplere bindi. Kocası çok Sert bir adam olduğu için ağzını da açamıyordu. Bir ara Recep Emmi,

-Ercüment'in eski bisikleti n'oldu. diye sordu karısına.

Kadın,

-Altevde, duruyor, dedi.

-Ver o bisikleti bu oğlana, binsin!

Eh, o anda öyle sevinmiş, öyle sevinmiştim ki, nerdeyse sevinçten havaya zıplayacağım. O kırmızı bisiklet
benim olacak!..

Ercüment,

-Onun tekeri kırık ki, dedi.

-Olsun, dedi babası.

Ben de,

-Olsun, dedim. Ercüment,

-Dümeni de kırık ki, dedi.

-Olsun, dedi Recep Emmi. Ben de dedim:

-Olsun!

Recep Emmi bana döndü:

-Sabah gel de teyzen versin, dedi. Binemezsen bile oynarsın.

Oynarım ya, hem de nasıl oynarım... O gece gözüme uyku girmedi. Sanki, o günü, güneşi ben doğurdum...
Şafakla kalktım. Avluda, bisikletimi koyacağım yeri aradım.

-Şuraya koysam hırsız kolayca götürür, buraya koysam ağaç kırılır, dalı üzerine düşer... Şu tahtın altına
koysam, olur ki taht çöker. En iyisi yatağımın yanına...

Abim de erken uyandı:

-Bineriz değil mi lan kardaş?

-He, dedim, bineriz.

-Setten aşağı uça uça!

-Bayrak da takarız önüne.

-Anam diker.

-Lan para biriktirir, bir de zil alırsak üstüne...

-Çan çin çan!

-Allah be!

Anam uyandığında biz avludaydık. Çiçekleri sulamaya çıktığında bizi gördü.

-Niye erken kalktınız, dedi.

-Recep Emmi bisiklet verecek ya, dedik.

-Ayıptır haa, erken erken gitmeyin.

Zor ettik saat dokuzu. Kapıyı çaldığımızda Recep Emminin asık yüzlü karısı açtı.

-Ne o?

Durakaldık iki kardeş. Bizim ne istediğimizi bilmiyor muydu Feride Teyze?

-Şey, deeze, dedim, hani bisiklet verecekti Recep Emmi bize.

Ters ters söylendi:

-Biraz önce onu eskiciye verdim ben!

Donduk kaldık oracıkta. Kapı kapandı çok tan. Evimizin kapısından girer girmez hıçkırmaya başladım. Anam,

-N'oldu, dedi.

-Bisikleti, dedim, bisikleti eskiciye vermiş Recep Emminin avradı.

Anam, kendi kendine söylendi:

-Ne vardı yani bu çocukları böyle umutlandıracak. Hadi oğlum hadi, kırık bişeydi o zaten. Büyür, kendinize
daha iyisini alırsınız.

Sanki bu sözler avutacaktı bizi... Öğleleyin Recep Emminin yolunu gözledik. Kamyoncu adam, kim bilir kaç
gün sonra gelirdi evine? Aradan bir hafta geçmişti. Recep Emmiyi gördüğümüzde abim,

-Ge! lan söyleyelim, dedi.

-Boş ver, dedim, kırıkmış zaten.

-Lan diyelim be, avradını dövsün.

-Zaten Allah dövmüş onu. Gözünün biri kör! ..

O yıl mahallemize bir de gelin geldi. Bizim yıkıntı evin karşısında boş bir arsa vardı. Bu arsada çokluk,
birdirbir, uzuneşek oynardık. Bir de kocaman dut ağacı vardı. Mayıs, haziran aylarında dutlar olgunlaşınca
üstünden inmezdik aşağı. Gerçi bu dut ağacı Erolları, Tansuları, Birolları ishal ederdi ama, abimle benim
maşallahımız vardı. Bi çıkardrk üstüne, tıkanıncaya dek yer, yine de bir şey anlamazdık.

Galiba Tanrı bizim
barsakları, bu çocuklar tıkanana dek dut yiyebilsinler diye, başka bir türde yaratmıştı. Öyle duttan muttan
etkilenecek barsak değildi bu barsaklar. Erolların, Tansuların, Birolların barsakları ne yazık ki bizimki gibi
değildi. Çıkarlar, üzerine, sekiz on dut yerler, biraz sonra bir buruntudur başlar karınlarında, suratlar yemyeşil,
evin yolunu tutarlar. Analarının çığlıklarını duyardık :

-O pis dut yenir mi? Bir daha ye de ben seni n'apayım?

Oysa, bizim anamız, yemekten sonra,

-Hadi ulan, gidin de biraz dut yeyin, şekeri boldur meretin, derdi.

İşte bu arsa, bir sabah gölgeden mahrum kalınca, anladık ki bir şeyler oluyor. Önce dutu devirdiler, arkasından
temelleri kazdılar. Öyle çabuk gidiyordu ki işler, bir haftaya kalmadı duvarlar yükseliverdi. Bir ay gibi çok kısa
bir zaman içinde de bahçeli ev oldu bitti. Kamyon dolusu eşyalar geldi; halılar, koltuklar, kanepeler, şunlar,
bunlar... Biz iki kardeş, bu taşıma işinde hamallara yardım ediyorduk. Bir gece baktık ki, evin elektrikleri
yanmış. Anama,

-Komşu geldi, ana, dedim.

-Yeni gelin, dedi.

Aldı beni bir merak, gelini göreceğim diye. Durmadan gözlerim evin penceresinde. Bir adam gelip gidiyor, ama
olası değil, bu adam yeni gelinin kocası olamaz. Çünkü, adam hayli yaşlı, benim babamdan daha yaşlı.

Bir gün anama,

-Bu mu yeni gelinin kocası, diye sordum.

-He, dedi.

Şaştım kaldım. Adamı gördükten sonra gelin de gözümde eski gelin oldu çıktı. Kim bilir, gelin de yaşlıdır, belki
anam denli vardır diye düşünmeye başladım. Ama hiç de düşündüğüm gibi çıkmadı. Bir öğleüzeri gördüm yeni
gelini.

-Küçük küçük, diye çağırdı beni.

Orta boylu, dolgun, gür saçlı, minicik başlı güzel bir kadındı. İçimden, belki de adamın üvey kızıdır bu dedim.
Gittim.

-Küçük, dedi, para versem buz alıp gelir misin? Hava da çok sıcak, yorulacaksın ya...

-Yok, dedim, ben yorulmam, ver alıp geleyim.

Konuşması bizim gibi değildi. Çok sonra öğrendim, Bursalıymış. Nasıl olmuş, kim vermiş, kimler araya girmiş
bilmem, bildiğim bir şey varsa kıza yazık olmuştu.

Verdiği parayı ve havluyu alarak fırladım. Buzcudan buzu alıp havluya sardım. Geri geldiğimde papaz gelmişti.
Bu adı ona, anam takmıştı. Paranın üstünü uzattım, papaz,

-Al, senin olsun, dedi. Almak istemedim, üsteledi.

-Senin adın ne? dedi. Söyledim.

Kadın ekledi:

-Şu karşıda oturuyorlar. Adam,

-Bahca, dedi.

-He, dedim.

Adam, bizim apartman yavrusunu ağaçların arasından göremeyince, bahçede, tozun toprağın içerisinde
oturduğumuzu sanmış olmalı...

-Gaç gardaşsınız?

Eh, künyemizi saydık papaz efendiye. Okuduğumuz sınıfı söyleyince, adam boyumuza bakıp,

-Maşallaah, maşallaah, dedi.

Eh, sorulmadan söylemenin zamanıydı:

-Fransa'nınki Paris, Almanya'nınki Berlin...

-O da ne?

-Başkentleri, dedim.

-Haa, dedi.

-Mısır'ınki Kahire.

-Kadın sordu :

-Bursa nerde?

-Marmara'nın altında.

Adam,

-Abılan oralı, dedi.

-Sen nerelisin emmi?

Bilmem, galiba bozuldu adam emmi dediğime. Karısına baktı, sonra bana baktı:

-Buralı, dedi.

-Nerden?

-Köyünden.

-çifçi?

-He!

Kadın yemek hazırlıyordu. Papaz,

-Bizlen yesene yemeği, dedi.

-Anama haber vermedim.

-Ver de gel! Koştum gittim anama:

-Ana, dedim, papaz bana yemek yedirecek.

-Avradı evde mi?

-He!

-Git ye ölese!

Ben geri gelinceye dek adam şalvarı çıkarmış, pijamalarını giymişti. Zaten o günden sonra hiç şalvarlı
görmedim ki bu adamı; ne zaman evlerine gitsem pijamalıydı. Galiba, pijamayı pek seviyor olmalıydı!.. Biz ayrı
tabaklarda yemek yemeğe alışkın olmadığımız için, önümde ayrı bir tabakla kendimi lokantada sandım. Müjgan
Abla:

-Ne kadar yemek koyayım, dedi.

-Sen bilin!

Tencereyi yanıma koyduktan sonra,

-İstediğin kadar al ye, dedi.

Eh, mademki izin öyle çıkmıştı, biz de tencereden etleri seçmekte özgürdük. Bir yığın et doldurdum önüme. Bir
tabak da cacık koydu Müjgan Abla... Yemek yerken onlara geçen yılki su baskınını anlattım, annemin hastaneye
yattığında biz iki kardeş nasıl hastaneye duvardan atlayıp girdiğimizi anlattım, dağarcıkta ne varsa döktüm
durdum.

Gerçi papaz efendi atletle oturmasaydı daha çok yemek yiyecektim, ama nedense tiksindim adamın göğsündeki
kıllardan. Ayı gibi kıllıydı. Hareketleri de çok kabaydı.

-Gız Möcgan, gaysı hoşafı getir gız... Gız Möcgan acı biber getir gız... Gız Möcgan, bu duz sulanmış gız,
diyordu.

Müjgan Ablacık bir rahat yiyemedi yemeğini; kalktı kalktı oturdu. Karısına buyurmadığı zamanlar ise, ya
kulağını kaşıyor, ya da geğiriyordu. Müjgan Abla yavaş yediği için:

-Ye gız ye. Ben zayıf avrat istemem, bir budun gövden gadar olmalı, diyordu.

Sonra da övünüyordu,

-Benim anam yüz yirmi kiloydu, diye. O ara gözü bana ilişti:

-Sen niye zayıfsın lan böyle?

-Bilmem ki.

-Az yiyon galiba?

-Bilmem...

Kadıncağıza zorla, bir tabak yemek daha yedirdi.

-Anayın evinde gurumuş galmışın, diyordu Müjgan Ablaya.

Gülmeye çalışıyordu kadıncağız... Yemekten sonra hemen eve geldim. Duyduklarımı, gördüklerimi,
yediklerimi bir bir anlattım anama. Anam,

-Öküz, dedi.

O günden sonra iyice ahbap oldum, hem Müjgan Ablayla, hem de öküzle. Hatta dert ortağı bile oldum Müjgan
ablanın. Kadıncağız bazı günler hıçkıra hıçkıra ağlardı.

-Ağlama be Müjgan Abla, ağlama, derdim.

Ama, ağlardı o... Öğleye doğru da elini yüzünü yıkar, aynanın karşısında süslenirdi. Şimdi düşünüyorum da,
demek ki gereksinmesi varmış kadıncağızın bana.

-Ben güzel miyim, diye sorardı. Gerçekten o anda benim için dünyanın en güzel kadını Müjgan Abla, en iyi
kadını da anamdı...

-Güzelsin Müjgan Abla, derdim. Bu kez,

-Güzellik mi kaldı bende, der, tekrar ağlamaya başlardı.

Gözlerinin altına, aynalı küçük kutudan bir şeyler sürer, uzun saçlarını da kırmızı bir kurdeleyle tepesinde
toplardı. Adamı sevmediğim için, gelmesine yakın,

-Ben gidiyorum Müjgan Abla, derdim.

-Dur gitme, yemek yiyelim, derdi.

-Benim karnım tok!

Bilmem, acaba kocasının suratını görmek istemediğimi bilir miydi? Bir gün Müjgan ablaya sordum:

-Siz niye hiç dışarı çıkmıyorsunuz?

-Bedri Abin bırakmıyor.

Nasıl oldu bilmem, ağzımdan çıkıverdi:

-O benim abim değil, emmim olur, dedim.

Acı acı güldü kadıncağız:

-Çok yaşlı değil mi?

-He, dedim. Benim anam babamdan yaşlıdır, galiba anamın yaşında var.

-Verdiler beni işte.

-Kim verdi?

Yanıt vermedi.

-Anamla oturmaya gelsene!.

-Olmaz.

-Niye?

-Bedri Emmin izin vermez.

Eh, Bedri Emmi demek evi o zamanlar hapishaneye çevirmiş de bizim haberimiz yokmuş. Bir gün çamaşır
yıkarken gittim Müjgan Ablanın yanına. Karşısına geçtim oturdum. Bana saatlerce Bursa'yı anlattı ağlamaklı
ağlamaklı.

-Gitsenize Bursa'ya, dedim.

-Gitmez Bedri Emmin, dedi.

-Seni göndersin madem?

-Göndermez.

Bedri Emminin rakıcıbaşısı bendim. Gece dokuzlarda bile pijamayla seslenirdi...

-Muzooo lan, Muzooo lan! Fırlardım yataktan...

-Muzo lan, bi ufak al da gel!

Biliyordum ki paranın üstü benimdir. Bunu, anam da, babam da bildikleri için seslenmezlerdi. Daha sonraları
bu rakı fasıllarından sonra, Müjgan Ablanın çığlıklarını duymaya başladım. Bağırırdı Müjgan Abla,

-Vurma, vurma, diye. Titrerdim yatağımda...

-Ah, derdim, bir büyük olsam, bir güçlü olsam, koşsam gitsem kapıya, vursam kırsam, bir yumruk çeksem
adamın suratına, kaçırıp götürsem Müjgan Ablayı Bursa'sına... Sonra, anama,

-Ana be, öldürüyor Müjgan Ablayı, derdim.

Anam,

-Hüs ulan, avradı değil mi döver, derdi. Hem döver, hem sever.

Bir tür sevgiyi çözmeye çalışıyordum o zamanlar minicik beynimde. Ama bir türlü çözüm yolu bulamazdım.
Ertesi gün, Müjgan Ablanın orasını burasını çürük içerisinde bulur, sorardım:

-Dövdü seni değil mi? İçini çekerdi:

-Hı!

-Bi daha rakı almayacam ona...

Hiç işte, ben rakı almazsam sanki rakısız kalacaktı, öküz...

Yanıt vermezdi... Ama, ilk,

-Muzooo, sesini duyar duymaz da koşardım rakı almaya... Sanırım paranın yüzü daha tatlıydı Müjgan Ablanın
o çocuksu yüzünden.

Bir gün işittik ki Müjgan Abla kuş olmuş uçmuş. Papaz efendi de, dertli mi dertli. Pencereye oturuyor, o öküz
böğürtüsüne benzeyen sesiyle, Çile bülbülüm çile şarkısını söylüyor.

Anam o zamanlar,

-Yan işde deyyus öyle, gül gibi avradın kıymetini bilmedin, müstehak bu sana, diyordu.

Bedri Emmiye iki üç kez daha rakı aldım. Birisinde,

-Lan, dedi. Çocuklara malum olurmuş, söyle bakalım gelecek mi Möcgan Ablan?

-Gelmeyecek, dedim.

-Niye?

-Dayak attın sen ona!

-He lan he, gırmalı bu elleri gırmalı vallaha...

İyi kafayı bulmuş olmalı ki, içerden bir yığın iç çamaşırı getirdi.

-Bu geceliğiydi, dedi, bu gombinesiydi dedi. Ve başladı hüngür hüngür ağlamaya... Dokundu koskocaman
adamın ağlayışı bana,

-Ağlama be Bedri Emmi, dedim.

-Ulan bırak ağlayım da boşalim...

-İyi ağla!..

Böğürdü durdu.

-Lan Muzo lan, Allah güçcüklerin duasını gabul edermiş. Dua et lan gelsin Möcgan Ablan... Bi gelirse yok mu
ya, sana bi gat elbise, bi gondura.

Müjgan Ablanın bir daha hiç gelmeyeceğini bildiğim için ne dua ettim, ne de bir şey... Aradan birkaç gün geçti
ışık yanmaz oldu bu evde. Birkaç gün daha geçti, bir öğleüzeri bir kamyon geldi, tüm eşyalarını doldurdu gitti.
Eşyanın yanında yöresinde Bedri Emmiyi çok aradım ama göremedim. Demek yüreği elvermemişti çok sevdiği
karısıyla geçirdiği mutlu günlerin yaşandığı yere bir daha gelmeye. İki gün sonra da başka bir kamyon geldi.
Bilmem ne müdürüymüş kiracı olarak taşınanlar...

Müjgan Abla gittikten sonra, o evi de, yeni gelenleri de hiç sevmedim. Zavallı Müjgan Ablacığım, şimdi
nerededir, ne olmuştur acaba? Sanırım Adana denince, onun tek anısı bendim, dert ortağı Muzosu...

Beşinci sınıfın sonunda babam özgürlüğü seçti! Devlet kapısından ayrılarak, kul kapısına terfi etti. Ayrılma
nedeni de çok basitmiş. Yeni şefi,

-Nasıl olsa senin işine son vereceğim, deyip duruyormuş. Babam da erkek adamdır hani, erkeklik kendisinde
kalsın diye, bir gün,

-Al ulan çantanı da, defterini de, demiş şefine.

Ama, bunu birdenbire dememiş, erkekliğin tadını çıkara çıkara, zevkine vara vara demiş. Bir öğleden sonra,
karşısında el pençe divan durduğu şefinin odasına girerek koltuğa gömülmüş. Cebinden bir sigara çıkarıp, şefi-
nin gözlerinin içine baka baka tellendirmiş. Atmış bacağını bacağının üstüne, bir kahvesiyle türkü söylemesi
eksik...

Şefi bağırmış,

-Bu ne laubaliliktir, diye.

-Hadi be sende, demiş babam.

-Efendi, kendine gel, demiş bu kez şef. Babam,

-Kendimdeyim, demiş.

-Çık dışarı, demiş şef. Babam,

-Babayın malı mı ulan, demiş. Sen de bi kulusun devletin, ben de bi kuluyum devletin.

Bundan gerisini, bilmem söylemiş, bilmem söylememiş...

Şefine,

-Sen dürzünün tekisin, demiş.

Şef, kalkmış babamı dövmeye. Eh, babamın elleri armut mu topluyor, bir fırlamış ayağa:

-Ulan seni bit gibi ezerim, dediği gibi yapıştırmış tokatı şefinin ense köküne... Bir tokat da şef çekmiş babama.
Sıra babamda, babam çekmiş. Şef çekmiş... Bir ara sırayı mırayı unutan babam başlamış şefine tekme sallamaya.
Hızını alamamış, tam mürekkep hokkasını kafasında paralayacakmış ki, zavallı adamcağız bar bar bağırmış:

-İmdaaat!

Dışardan öteki memurlar koşup gelmişler. Babama yalvar yakar olmuşlar,

-Aman Amet Efendi, bir it için elini kana bulama Amet Efendi, çoluğunu çocuğunu düşün Amet Efendi,
demişler.

Şayet ki biz olmasaymışız, ki o anda babamın gözlerinin önüne böyle boynu bükük gelmişiz, Allah'ın işi işte
şef çoktan mezarda, bizim babamız da hapiste olacakmış.

Durum böyle olunca, babam bağırmış,

-Durun Allahınızı severseniz arkadaşlar, bi ahdım kaldı, onu da yapim, demiş.

-Öldürme de tek yap, demiş arkadaşları.

Babam, okkalı bir tükürük çekmiş şefinin suratına. Elindeki tahsildar çantasını da tükrüğün ardı sıra fırlatmış,

-Oh işde, şimdi içim buz gibi oldu, demiş.

Arkadaşları babamı kahraman gibi yolcu etmişler,

-Canın sıkıldığı zamanlar gene gel, demişler.

Babam,

-Yok, demiş, ben bi daha bu herifi görürsem mutlaka öldürürüm, onun için hiç gelmeyim daha iyi, demiş.

-Olur olur, madem elinden bi kaza çıkacak, bi daha hiç gelme, demişler...

Çok sonraları, bir gün babamla çarşıdan gelirken göstermişti bana,

-Şu deyyus, diye.

-Hangi deyyus, diye sormuştum.

-Şef deyyusu:..

Adama bir baktıktan sonra, babamın o zamanlar yarı yarıya iskontolu konuştuğunu anlamıştım. Çünkü, adam
minare kırığı gibiydi... Bir elli beş boyuyla babam, belki de hemen kapının önünde çantayı bırakıp kaçmıştır...
Babamın yeni işine terfi edişinde hemşehrilerinin hayli yardımları olmuş. Hemşerilerinden garson, şefgarson
olan memlekette tonla... Bir benim babamı mı idare edemeyecekler?

-Sana, demişler, bir vestiyerlik ayarladık.

Ayarı yapan çok hassas ayarlamış olacak ki, tam babamın keyfine göre bir işmiş bu iş... Öğle otur iki saat,
akşam otur dört saat, al şapka, ver şapka, al palto, giy palto, tüm iş bu...

Ama babama kalırsa, işin en önemli yanı ondaymış. Lokantanın vitrinini düzenlemek onun göreviymiş. Et
yemeklerini dizecek, zeytinyağlıları dizecek, salataları dizecek, meyveleri dizecek, bakanın ağzının suyu akacak
ve şipşak lokantaya damlayacak...

Bir gün merak ettim, gittim baktım vitrine... Maşallahı var babamın, tulumba tatlısının yanına öyle kol gibi
hıyarlar dizmiş ki, her biri sanki hıyar değil, birer yeşil mermer sütun... Pişmiş bir tavuğun karnından çıkan kafam
denli iri bir domates. Fasulye piyazının üzerinde bir kucak maydanoz. Aklı sıra kırmızı turplarla da

-Afiyet olsun yazmış. Turpların kimisi ufak, kimisi iri, yazı derseniz Askerlik Hatırası, olmuş bizim

-Afiyet olsun, İnayet Olsun...

Çok sürmedi, o çok çabuk öğrenilen vestiyerlik sanatını bana da öğretti babam.

-Bak oğlum, dedi, şapkayı alacan, şu dört numaralı fişi adamın eline verecen, şapkayı da dört numaraya
asacan. Beşe asdın mı yandık belle, altıya da asdın mı yandık belle. Şapka ya adamın kafasına oturmaz, ya da
çok oturur lazımlık gibi, kulakları içinde kalır. O zaman ayıkla pirincin taşını... Anladın değil mi oğlum?

-Anladım baba.

-Yok yok annamadın, bi daha anladıyım. Şindi şu dört numara var ya?

-Var...

-Verecen adamın eline. Verdin mi?

-Verdim...

-Alacan şapkayı. Aldın mı?

-Aldım desene lan!

-Aldım...

-Asacan dört numaraya. Kaça asacan?

-Dört numaraya.

-Niye?

-Fiş dört de ondan.

-Kafalı çocuk... Öğrendin değil mi?

-Öğrendim baba.

-Ulan dur bi daha tekrar ediyim, faydası var zararı yok!

Babam üçüncü kez tekrar ettikten sonra dır ki içi rahatladı.

-Bana bak ulan!

-Evet baba?

-Adam parayı verince, bereket versin ağa, Allah uzun ömür versin ağa, demeyi unutma.

-Unutmam!

Babam, bana bu güç öğrenilir sanatı öğrettikten sonra sık sık hastalanır oldu. Eh, insanın babası hasta olunca
da, onun görevi de çocuğunun üzerine düşerdi. Gece saat ona, on bire doğru İmren Lokantası boşalmaya yüz
tutarken vestiyerin de bir öğün yemek hakkı daha vardı. İlk öğünü saat on beş sıralarında yerdim. İkinci öğünü
de yirmi ikide. Anlaşmaya göre, o saatte, kalan yemeklerden canının istediğini yerdi vestiyer. Taraflar böyle
anlaşmışlardı. Belki de anlaşma yasasının ilk maddesi buydu. Ve biz, bu maddeden yeteri denli
yararlanmalıydık. Öğle yemeklerinde ustanın ters ters bakmasına karşın, ille de tavuk isterdim. Adam da nerede
bir üllüz (zayıf) tavuk varsa, onun felçli kurumuş bacağını uzatırdı bana. Kaç günler yemek yedim orada, ne
benim inadım bitti, ne de felçli tavuk... Akşam yemeklerinde de en çok sebze yemekleri

kalırdı. Taze fasulye,
bamya, şu bu... Bazen de hiçbir şey kalmaz, peynir ekmeğe dayanırdık. Ama, öğünde peyniri bol yemekle
anlaşmanın bize tanıdığı maddenin gerektiği şekilde hakkını vermeye çalışırdım.

Bir gün nasıl oldu bilinmez, babamın öğrettiği bu çok ince zenaatta bir falso yaptık. Zübeyir Ağanın şapkasını,
Gani Ağanınkafasına, Gani Ağanınkini Mestan Ağanın kafasına, Mestan Ağanınkini Mahmut Ağanın kafasına
oturttuk. Adamlar zil zurna sarhoş olduklarından, benim de gözlerimden uyku akıyor olduğundan karman
çorman oldu şapkalar. Ama, sabahleyin aynada suratına bakan, hop oturmuş, hop kalkmıştı:

-Ulan bu sefertası gibi başımın tepesinde oturan şapka da kimin ki?..

-Ulan bu kulaklarımı kapatıp kafama lazımlık gibi oturan şapka da kimin ki?

Babam, zor ayarlamış durumu. O günü beni bir haşladı, bir haşladıydı ki...

-Ulan beni oradan bi kovarlarsa, ne yer ne içerik, diyerekten.

Anam araya girdi bereket :

-Herif, dedi, madem öyle evde yatacağına git sahap ol şapkalara!

Bu kez babam, anama bağırdı:

-Ulan ölsek inanmayacaksınız be!

-Allah gösdermesin herif, amma bu da çocuk daha!

O günden sonra çok dikkatli oldum. O sarhoş keyfi beklenen uzun yaz gecelerinde bile kendime bir oyuncak
bulmasını başarmıştım.

-Şu yeşil şapka şunu verir!

-Şu gri şapka şunu verir!

-Şu kara şapka da bunu verir! Düşündüğüm çıktığı zamanlar sevinirdim... Öyleydi, bir diş konusu, bir çapa
konusu, bir avlanma konusu, sarhoşlar için üç dört saatlik söyleşiydi. Konuşur konuşur bitiremezlerdi. Dişler
çıkarılır, dişler doldurulur, köprü yapılır, damak yapılır, dolgu düşer, damak uymaz, çiftlik evine götürülen
karılar anlatılır, partiler, pamuklar, paralar, bizim uyku gelir, kafacık küt öndeki masaya, küt arkadaki
sandalyeye vururdu.

-Hey güçcük, bizim şapka?

-Şimdi ağa!

-Şu gara olacak!

-Hemen ağa... Allah bin bin bereket versin ağa!

Bazı günler, bir iki şapkayı nöbetçi komiye satardım.

-İki şapkaya ne verin?

-...guruş veririm. ..

-guruş vermen mi?

-Vermem!

-Hadi olsun!

Eh, iki saat sarhoş keyfi beklemektense, beni çağıran yatağıma koşmak için üç beş kuruş zarar, büyük bir zarar
olmasa gerekti. Ama söylemezdim bunu babama. Kaç kuruş toplamışsam, gaz lambasının yanına bırakır, uyurdum...

Sevmedim bu vestiyerliği. Ne tavuk eti, ne tulumbatatlısı sevdirmedi bu işi bana. Kendimi hep padişahın
şapkacıbaşısı şandım durdum. Onun için kendime yeni bir iş aramaya başladım. Çok geçmeden buldum da böyle
bir işi. Üstelik gece işi olduğu için memnundum da, artık babamın yardımına koşamayacaktım. Bir açıkhava
sinemasında gazoz satacaktım. Biraz da abim dursundu vestiyerde, biraz da o padişahın şapkacıbaşılığını
yapsındı. Belli olmaz, belki de onun hoşuna giderdi.

Seyit ismindeki bir arkadaşım tuttu götürdü kolumdan.

-Nah bu çocuk gazoz satacakmış Celal Abi, dedi.

Celal Abi, elindeki keseri bir yana atarak; yüzüme baktı:

-Satacan mı, dedi.

-He, dedim.

-Gazoz başı bi kuruş?

-Olsun!

-Helke bizden.

-Tamam!

-Öyleyse hemen şimdi giriş işe!

Hemen girиştik işe. Seyit bana gündüz işinin ne olduğunu öğretti:

-Önce sandalyeler şu tarafa yığılacak, sonra her taraf süpürülüp sulanacak, sonra sandalyeler bir bir dizilecek!
Biz bu işi yapmak için öğleden sonraları saat ikide işe başlardık. O, derecenin güneşte 55-60'a çıktığı

zamanlar... Sandalye sayısı beş yüz müydü, altı yüz müydü bilmiyorum, paylaşmıştık Seyit'le, yarısı senin, yarısı
benim, diye.

Kafamızda, dört tarafından düğümlenmiş ıslak bir mendil, iki sandalye bir koltuğumuzda, iki sandalye öteki
koltuğumuzda, yığar dururduk duvarın dibine. Filmin heyecanıyla cebinden düşürdüğü on kuruşun ayırdına
varmayanlar, sağ olsunlar, sıcağın kavuruculuğunu, terin tuzunu unuttururlardı bize.

-Seyit, kaç kuruş buldun lan?

-İşler kesat, beş kuruş yok!

-Ben on kuruş buldum vallaha!

-Anan seni kadir gecesi doğurmuş oğlum.

Eh, ne de kadir gecesinde doğmuştuk ya. Şayet tüm kadir gecesi doğan çok şanslı kişiler böyle güneşin altında
pişiyorlarsa, vay gele onların şanslarının başına! Sandalyeleri taşıma işi bittikten sonra, süpürge işi başlardı.
Kağıtları, darı saplarını, hıyar kabuklarını, domates artıklarını süpürür dururduk. İki üç film bir arada oynadığı
için, millet ekmeği, peyniri, domatesi, hıyarıyla gelirdi sinemaya. İçlerinden yemek getirenleri bile olurdu. Bir
yandan biber dolması ye, bir yandan Yanık Kavalı, Dertli Pınarı izle, az buz ufak eğlence sayılmazdı hani
sazlara barlara gidemeyen yoksullar için...

Süpürge işi bittikten sonra, sulama işi başlardı. Bu arada Seyit'le birbirimizi ıslatmamız, hem eğlendirir, hem de
serinletirdi bizi. Son iş, sandalyeleri dizmekti. Asıl hüner de buradaydı. Sandalyeler ip gibi dizilecekti. Neden o
zamanlar sandalyeleri sabitleştirmezlerdi yerlere? Galiba, bizim gibilere iş sahası açılsın diye. Öyle ya, bu işler
olmasa, sinema kovayla sulanmasa, sandalyeler her gün dizilip bozulmasa belki de gazoz başına yarım kuruş
verirlerdi.

Akşam, yedi buçuktan başlardı açıkhava sineması dolmaya. Çıkınlar, sepetler, paketler... İçlerinde dolmalar,
köfteler, çerezler, nargileler... Biz, Seyit'le, ne denli bol sepet, ne denli bol çıkın, ne denli bol paket gelirse, o
denli çok sevinirdik. Çünkü, biraz sonra bu adamlar, bu kadınlar, bu çocuklar yiyip yiyip susayacaklardı. Öyle
gün olurdu ki, her susayan kelle iki kuruş para bırakırdı bize. Filmin, en acıklı, en firaklı yerinde kütür kütür
kabuklu hıyar yiyen duygusuz insanlar olduğu gibi elindeki dolmasını bize uzatan çok duygulu insanlar da vardı.
Ne tatlı gelirdi o dolmalar bana!.. Filmdeki baş kadın oyuncu veremin son devresinde kan kusup duruyor, ben
gözlerimden şapır şapır yaş getiren zehir gibi acı biber dolmasını yiyorum.

-Vah vah, derdi kadınlar, gazozcu bile ağlıyor.

Sanki gazozcular ağlamazmış gibi...Baş kadın gözlerini Ebediyyen kapayıncaya dek sinemadan çıt çıkmaz,
kadın öldükten sonra, sekiz on yerden birden,

-Gazozcu laaan, gazozcuu, diye bağırırlardı.

Galiba, varolmanın tadını tatmak için, izleyici bilinçsiz olarak gazoza yumulurdu. Onun için, daha kadın
ölmeden arkadaki büfeye koşar. büfeciye.

-Aman tez ver gazozları, nerdeyse avrat ölecek, derdim.

Müşteri çok geldiği zamanlar sandalye yetişmezdi. Ama, maşallah sinemanın bileti deste deste yetişirdi. Celal
Abi gişede keser, Macit Abi kapıda yırtar dururdu. İşte o zamanlar millet sergen olurdu yerlere. Sinema değil,
piknik yeri. Nedense belediye de bu işlere hiç mi hiç karışmazdı. Akıllı geçinenler çullarıyla, minderleriyle, hatta
semaverleriyle gelirlerdi. Yatarak, uzanarak, yan dönerek film izlemek başlıbaşına zevkti. İşte böyle günlerde biz
hayli sıkıntı çekerdik. Artık, kiminin ayağına, kiminin burnuna basarak gazoz satmaya çalışırdık.

-Lan Allahsız, bileğimi ezdin lan!

-Babayın malı mı sinema, kalk da doğrul şöyle!

-Gözün kör mü lan?

-Ee, ne arar senin bileğin benim ayağımın altında?

Nedense kadınlar daha yumuşak yürekli oluyorlar. Bir kadın sesi konuyu hallederdi.

-N'apsın çocuk ekmek parası kazanacak, zıkkımın kökünü yiyecek değil ya!..

-Para kazanacaksa bizim bileğin ne kabahati var?

Arkadan bir ses gelir:

-Susalım, film Türkçe... Başka biri:

-Bi de gavurca mı olacaktı lan? Bileği acıyan adam, bunlara döner,

-Size n'oluyor lan, kemik mi attık da hırlıyorsunuz, derdi.

Biz de bu arada sıvışır. başka bir adamın koluna, bileğine basmak için kalabalığın içine dalardık.
İşte böyle bir gece, birinin semaverini kazayla devirdik. Hem de adamın ayaklarının üstüne. Adam can havliyle
sıçrayıp hemen pantolonunu çıkarmaya başladı. Ne bilsin millet adamın tutuştuğunu:

-Hop hop, kele hop, deli dellendi, diye bağırmaya, başladılar.

Deli sözünü duyan kalktı ayağa, pantolonu çıkarıyor sözünü duyan kadınlar kalktılar ayağa.

Akıllının biri,

-Vurun lan, vurun da aklı başına gelsin, dedi.

Şişman biri kalkıp adamın ense köküne bir tokat çekti. O oturdu, bu kez başka şişman biri kalktı, iki tokat vurdu
adamcağızın ense köküne. Derken adamı aldılar ortaya. Eh artık,

-Allahını seven vursun şu deliye bi dekmik...

Zavallıcık, derdini anlatıncaya dek pestili çıkmıştı. Ben o sırada makine dairesine kaçmıştım. Neden sonra
adamı sürüye sürüye dışarıya götürürlerken gördüm...

Yeni işim hoşuma gidiyordu. Hem bedava tarafından film izliyor, hem de para kazanıyordum...

Öyleki, karpuz mevsimi başladığında, Seyit'le iki işi birden yürütmeye başladık. İşi yine Seyit bulmuştu.
Sabahları istasyonun arkasındaki ambarın oraya gidiyor, karpuz boşaltıyorduk. Köylerden kamyonlarla.
arabalarla gelen karpuzları burada vagonlara yüklüyorduk.

Seyit,

-Bir kamyonu boşalttıktan sonra adam başına beş karpuz veriyorlar, demişti.

Sabah gittiğimizde Seyit benden önce gelmişti, ortadaydı. Kamyondaki, adamın birine atıyordu, Seyit de
vagondaki adama. Uzun bir katarın en ortasındaki vagonun karpuzunu dolduruyorlardı. Bir süre, kamyondaki
karpuzların bitmesini bekledim. Seyit beni görmüştü ama, bu insanların her biri, bir makinenin kolu gibiydiler,
biri bırakırsa, iş yürümeyecekti.

İş bittikten sonra Seyit yanıma geldi,

-İkinci kamyonu yükleyeceğiz, dedi, bu ikinci kamyondaki karpuzlar iri değil, yakalayabilirsin, söylerim ben
Cebbar Abiye...Başımı salladım, Seyit genç bir adamla konuştu, adam,

-Kamyon başı dört karpuz, dedi.

-Olur, dedim.

-Düşürüp patlattığın karpuz senin olur, yerine sağlamını vermem, anladın mı?

-Anladım Cebbar Abi.

-Dörtten fazla düşürür kırarsan, ben de senin kafanı kırarım, tamam mı?

-Tamam Cebbar Abi...

Öteki boşaltıcılar dinlenirlerken, biz Seyit'le al karpuz, ver karpuz yaptık. Karpuzu top gibi atarak, havadan

kapmaya çalıştık. Seyit bana kazandığı karpuzlarla, karpuzun havadan nasıl kapılacağını öğretmeye çalışıyordu.

-Böyle lan elini yaylanır gibi tut, ben karpuzu atar atmaz, aşağı sarkan kollarını hemen havaya kaldır, öyle
ayarlayacaksın ki, karpuz senin yanına varıncaya dek, sen kollarını kaldırmış, parmaklarını karpuzun
büyüklüğüne göre ayarlamış olacaksın. Hoop atıyorum, geliyor.

Heyecanlandım. Seyit karpuzu attı, ben yakaladım, o attı, ben yakaladım. Seyit karpuzu havadan bir kağıt topu
yakalar gibi yakalıyordu.

-Hele bi kamyonu boşalt, benim gibi alışırsın, diyordu., Çok çok bugün kırık karpuzları götürürsün eve, ama
yarın...

O günü Seyit benim önüme geçti. Kamyondan biri Seyit'e atıyor, Seyit bana, ben de vagonun yanındaki, yaşlı
adama. O da yakaladığı karpuzu vagonun kapısına bırakıyor, vagondaki de oradan alıp yerleştiriyordu.
Yakıcı güneşin altında terimizi bile silemiyorduk. Ellerimiz, kollarımız hiç durmuyordu. Terimi sileyim dedin
mi, karpuzun biri şaak diye hemen yerdeydi. Yalnızca karpuz, sesi duyuluyordu, şap şap şap...

Kollar yay, eller hazır, gözler karpuzda. Birinci kamyonu boşaltırken hiç karpuz düşürmedim, ama ikinci
kamyon boşaltılırken iki karpuz kırdım. İkinci kamyondan sonra iş bitti. Artık öğle sıcağı iyiden iyiye bastırdığı
için karpuz gelmez. Seyit hemen orada beş karpuzunu birine sattı. Hazırlıklıydık, çuvalımız vardı, doldurduk
karpuzlarımızı çuvallarımıza, vurduk sırtımıza.

Şimdi Siptilliye gidiyorduk. İyi de Siptilli neresi, istasyon neresi, o denli uzak ki birbirinden... Karpuzlar da bir
ağır ki... Patlak karpuzun suyu sırtımda, hem kaşındırıyor, hem zamk gibi yapışıyor. Güneşse, her yanımızı sıcak
balçık gibi kavramış. Ama üç kuruş fazla kazanacağız. Hemen karpuzların yüklendiği yerde alıcısı var
olmasına var ama, Siptillideki ederin yarısına. Kim verir o paraya, o parayla ki, açıktan iki ekmek, üç ekmek
alabilirsin. İstersen, bir kağıt dolusu tulumpeyniri alabilirsin. Karasokudaki Fallos'tan, şöyle karpuz ekmek
tulumpeyniri, bir serinletir ki insanın içini, bir de tok tutar ki...

Karpuzlar yuvarlak ama, yol uzadıkça köşeli oldu sanki, her bir köşeleri sırtımı delmeye başladı. Seyit de, ben
de yere yığıldık, karpuz çuvalına kafamızı dayadık, Atatürk Caddesinin akasyaları serin birer yorgan, uyuduk
uyuyacağız. Ah bir varabilsek Siptilliye...

Yorulduk mu karpuz çuvalını sırtımızdan indiriyor, ağaç gölgelerine oturuyorduk. Dinlendikten sonra karpuz
çuvalını sırtımıza yüklenip, çıplak ayaklarımızla kaynamış katrana basar gibi asfalt yolda

ilerliyorduk.
Oh, Siptilliye vardık. Karpuzlarımızı çuvallardan çıkardık. Mestan Hamamının yanındaki kaldırıma sıra sıra
dizdik. Üzerlerine de çakıyla ederlerini kazıdık, Allah olmayana da versin, geçtik malımızın başına oturduk, artık
bağırabiliriz malımızın başında:

-Haydi taze karpuz, kan kırmızı karpuuz!..

Az sonra karpuzlarımız ellere alındı, tapır tapır vuruldu, kütürdetildi, sonra pazarlık başladı:

-Lan şunu versem?

-Yo olmaz emmi...

-Lan olsun hele dellek...

-Olmaz dedik emmi, olmaz... Olmazlarımız öyle kesin ki, o sırtımız karpuz yüklü yolu usumuza getirdikçe.
Karpuzları sattık. Seyit'in hiç kırığı yoktu. Ben, iki patlamış karpuzu çuvala koydum. Fallos'tan biraz
tulumpeyniri aldım... Peyniri bir kedi gibi koklaya koklaya eve geldim, anaaaa, diye bağırdım.

-A oğlum, ne aldın ne sattın, diye sordu anam.

-Ana çuvalın içinde karpuz ki kan kırmızı, aha bu da tulumpeyniri, şimdi uçup iki de pide aldım mıydı?

Ana oğul yediğimiz o karpuz peynir ekmeğin tadını hiç unutmadım. O yazı da böyle geçirdik... Kazandığım
parayla kendime bir giysi yaptırdım, bir de vişnerengi ayakkabı aldım.

-Eh, diyordum, bu Cumhuriyet Bayramında bayrağı sanırım bana tuttururlar! Tut-turmasalar bile giysim
uygun değil, diye bayram dışı etmezler...

Meraklıydık daha o yaştan vatan millet bayrağa!..

Kış... Çileli kışlar... Bitmeyen kışlar... Babam, bilmem patronun ortanca kardeşiyle mi atışmış, bilmem ufak
kardeşiyle mi, işine tek yanlı son verilmişti kışa girerken... Hemşehrileri bile düzeltememişlerdi bu kötü durumu.
Dahası, hemen o gün bu çok zor mesleğe başka birini alıvermişlerdi.

-Ulan, diyordu babam, siz olmasaydınız var ya, o Tahir denen herifi temizlerdim namussuzum. Bir dikildiniz
karşıma, git ulan şeytan dedim...

Babamın hapishane sigortaları biziz... Ya bizim sigortamız kimdi? Yaşam sigortamız... Aş isterdik, ekmek
isterdik, kitap isterdik, defter isterdik...

Anamsa iyimserdi bu kez,

-Allah bi kapıyı kaparsa, bi kapıyı açar herif, diyordu.

Ama nedense Allah baba, bir türlü bu kapadığı kapının yerine bir yeni kapı açmıyordu. Aradan günler geçiyor,
biz bittikçe bitiyorduk. Her akşam eve geldiğimde, babam aynı şeyi söylüyordu:

-Yok yok, dediler, adama ihtiyacımız yok dediler!

Tenceremiz kaynamamaya başladı. Her gün bulgur, her gün bulgur. Gün geldi, bulgur da tükendi. Eh, fırında
ekmek tükenmezdi ya... Zavallı anacığım, nereden bulur çıkarırdı o bir liraları, o yirmi beş kuruşları?

-Gop git oğlum, iki ekmek al gel!

Biraz şekerli su, biraz ekmek, öğünümüz tamamdı. Bir gün anama,

-Ana, dedim, azıcık para var mı?

-N'apacan? dedi.

-Okulda naneşekeri satacam.

-Oğlum, kızar mızarlar.

-Kimseye göstermeden satarım.

Anam, sanırım son bozuklukları yaşamamız için benim avcuma saydı. Okula giderken bir kutu naneşekeri
aldım. Tensffüse çıkınca başladım,

-Naneşekeri, demeye.

Gerçi o günden sonra ortaokulda adımız Naneci, kaldı ama şekerin yarısını da tükettim. Elin veledi durur mu,
gitmiş Müdür Yardımcısı Aydın Beye söylemişler. Aydın Bey beni çağırdı

-Sen şeker satıyormuşsun.

-Evet.

-Niye.

-Babam iş bulamıyor da ondan efendim. Aç kalacağız...

-Oğlum, dedi, biz bir şey demeyiz, sat. Ama, okulun kooperatifini kiraya verdiğimiz adam şikayete geldi.

-Ben de öyleyse, bir daha satmam efendim.

-Sokakta sat!

-Olur efendim, sokakta satarım!

Gerek kalmadı. Ondan iki gün sonra, eve geldiğimde anamdan çok sevinçli haberi duydum.

-Baban işe giriyor oğlum!

-Gerçek mi, ne işi?

-Garson oluyor baban.

Gerçi babamın garson giysisi olsa, hemen o gün bile işe başlayabilirmiş ama, ah o giysi. Kara pantolon, beyaz
ceket... Kara kara düşünüyordu zavallılar. Eski gri pantolu karaya mı boyasak, ceketi kaput bezinden mi yapsak?
Sonunda, bir garson arkadaşı eski beyaz ceketini verdi. Anam, bu ceketi bir güzel yıkadı; komşudan aldığımız
ütüyle bir güzel ütüledi. Pantolona gelince, onu da bitpazarından borca ayarladık. Bitpazarcı:

-Vallaha ne deyim arkadaş, çok dikkatli giyersen, bi iki hafta dayanır, vereceğin paranın yanında bu pantol
beleş sayılır, dedi.

Babam, yemin üstüne yemin etti, satıcının parasını iki gün içinde getirip vereceğine. Sonra, pantolon paketini
elinde sanki değerli bir kristal taşırmış gibi tutup eve getirdi. Anama,

-Aman avrat, güzel dut, nerdeyse dağılacak ha, diyordu.

Anam artık onu temizleyebilmek için tüm kadınlık hünerini gösterdi. Öyle ya, pantolonun insanın elinde
kalması işten değildi...Bir pazar sabahı babamı garson giysisiyle ve resmi bir törenle tüm ailecek uğurladık
kapıdan.

-Lan be, diyordu abim, ne yakıştı lan babama.

Anam bağırdı :

-Hösün ulan, nazar deyireceksiniz! Babamsa sanırsınız sanki çok büyük adam... Anam anımsattı:

-Aman ha herif, eyilip kalkma!

Babam, ne eğildi, ne de kalktı, çok şükür bir hafta sonra kazasız belasız o narin pantolonu üzerinden atarak,
yeni bir kara pantolona kavuştu. Eski pantolon da atılmadı, bana yelek yapıldı, hem de dört düğmeli, dördü de
başka düğmeli...

-Isıtır oğlum ısıtır, yün yündür...

Bizim mutluluğumuz çok basitti. Tencerede yemeğimiz olsun, çıkında ekmeğimiz, lambada gazımız, ocakta
çaydanlığımız, yeter de artardı bile...

Çok şükür Allah babaya, ondan fazlasını da verdi!.. Verir kurban olduğum!.. Ayağımdaki, yanları patlamış
keten spor ayakkabısının yerine yeni bir kundura geldi, abimin her yanı dökülen giysisinin yerine, lacivert bir

giysi geldi. Hatta para da biriktirmeye başladık. Sahanlıktaki bir toprak güvecin içerisi kağıt para ve
bozukluklarla doluydu. Üzerine de et tahtası kapatılmıştı. Güya hırsızlar, bu üzerinde et tahtası kapalı olan eski
toprak güvecin içerisinde para olduğunu dünyada akıl edemezlermiş.

O yaz, bir ay çocukluğun tadını çıkardım. Irmağa gittim yüzdüm, balık tuttum, kuş avladım... Ekmek peynirimi
bir kesekağıdının içine koyuyor, Kanal köprünün oraya, baraja gidiyordum. Çıkıyordum bir tepenin üstüne,
uzanıyordum bir iğde ağacının altına, bir yandan ekmek peynirimi yiyor, bir yandan da Seyhan'ın ak köpüklü
sularını izliyordum.

Kendi kendime, Yoktur bundan büyük mutluluk, diyordum. Sonra düşünüyordum. Bir bisikletim olsa!..
Düşünü kuruyordum. Arka seleye bağlı küçük bir sandık, sandığın içinde peynir ekmek ve bir şişe su. Sonra,
Jules Verne'in kitapları. Pedallara bassam bassam, Mersin'e dek gitsem ve denizi görsem... Lastiğim patlasa,
yolda onarsam, yaya yürüsem, yollar bitmese bitmese...

İstediğim şeylerin düşünü kurmak bile zevk veriyordu bana... Sonunda kararımı verdim : Çalışacağım!..
O sırada zaten abim bir terzinin yanında çalışıyordu. Karnesinde bir yığın zayıfla eve döndüğünü gören anam
babam, abimin geleceğini hemen çizmişlerdi. Anamın, bir gece önceki gördüğü düş de, bu tarihsel kararın
alınmasına yardım etmişti. Anam, düşünde nur yüzlü bir dede görmüştü. Ve bu dede, abimin elinden tutarak, bu
çocuğa ne yarar varsa, Ramazan Ustadan var demişti.

Ramazan Usta da o günden sonra abimin terzi ustası olmuştu. Gerçi abim sonradan bu dedeye yığın yığın
küfürler salladı, ama tarihsel kararı hiçbir kimse değiştiremedi.

İş aramaya başladım. Ararken sorarken, Horozdibak'ın orada bir esnaf kahvesinde ayakçılık buldum. Yeme
içme adama ait, günlük de şu... Sabah yedide işbaşı, akşam altıda paydos, on bir saat çalışma, Ceyhan sekiz saat
gidiver geliver... Görev?

-Çay var, kahve var, diye dükkanın dört bir yanını döneceksin, çay isteyene çay, kahve isteyene kahve
götüreceksin. Bu arada, karşıdaki otele de arasıra çıkacak, müşterilerin çaydan kahveden yana hallerini
hatırlarını soracaksın... Tamam mı yeğen?

-Tamam Sait Usta!

Eh, biz zaten alışmışız it ayağı yemiş gibi dolaşmaya ta yedi yaşından, güç mü gelecek yani şimdiki kahvecilik
bize?.. Üstelik, iç içebildiğince çay kahve, bedava... Gerçi kahveyi sevmem ama, çay, kaç bardak olursa içerim.
Sait Usta, diz kapaklarıma dek gelen uzun bir beyaz ceket verdi. Elime de çay terazisi.

-Haydi bakalım dedi. Göster kendini de görelim!

Kendimizi göstermeyip de ne yapacaktık? Kendimizi göstermek için var gücümüzle çalışmaya başladım. Yarı
uykulu kalkıyor, kahvenin yolunu tutuyordum. Ak gömleğimizi giyip, terazimizi elimize aldık mı, görev başladı
sayılır.

-Çaylar demlendi, çay içen kahve içeeen!

-Lan hey, kaveci!

-Evet?

-Kave lan.

-Kaç tane.

-Yüz, iki yüz tane olsun. Bi tane lan bi tane!

-Nasıl olsun?

-Orta şekerli olsun. Söyle lan o kel Sayit'e, tam şekerini fincanın orta yerine koysun!

-Tamam abi, geldi.

-Tez gel lan!

Fırlıyorum dükkana. Daha ilerden bağırıyorum:

-Kave yap bir, orta olsun, köpüklü olsun! şekeri de ortasında olsun!

Terazinin bir yanına su, bir yanına kahve. Susuz götürdün mü, söz hazır:

-Nerde lan bunun orusbusu?

-Ne orusbusu abi.

-Suyu lan suyu. Heç susuz kave olur mu?

Unuttum, dedin mi, sanki kahvenin içinde zehir varmış gibi adam dudağını değdirmez:

-Get suyunu da al gel, der.

Bu kez aynı yolu bir de su için tepersin...Usta benden memnun, ben ustadan memnun. Ama, ah şu bardak,
tabak, şeker, kaşık saklayanlar olmasa... Her akşam sayım... İki bardak eksik, üç kaşık eksik, bir şekerlik
eksik... Ara işin yoksa.

-Abi, bizim kave fincanı var mı burda?

-İki kere mi alacan lan silik, aldın gittin ya!

-Abi, bizim çay bardağı var mı burda?

-He, biraz önce elinde sepet Siptilliye doğru gitti...

-Abi, bizim şekerlik var mı burda?

-Gözünü dört aç lan, dulgarı doğurduğu, bizi hırsız yerine mi goyuyon?

Ulan, bizim aklımız kitap değil ya, elbette bir iki yerde, fincan unutacağız, şekerlik unutacağız, tabak
unutacağız. Bazı günler olur bir çay bardağı bir saat aranır esnafların arasında. Böylece bizim çalışma 13-14
saati geçer. Ama o yorgunluk üstüne bir de buldun mu meret dibi eğri bardağı, tüm yorgunluğun çıkar, sevinirsin
ki, ne sevinme... Yoksulun eşeğini yitirip, sonra buluşu gibi...

Kahvenin karşısındaki otel de bir alem...Tüm çay meraklıları orada. Adamlar art arda üç dört çay içerler.

Gidersin boş almaya:

-Tezele, deliğanlı, derler.

Tazelesin delikanlı. İn çık, kaç ayak merdiven, onlara nesi merdivenlerden, senin işinyoksa tazele!.. Arasıra
otel yazmanı yaşlı adamı da göreceksin.

-Al bir çay, diyeceksin. Boşu almaya gittiğinde,

-Söyle ustana oğlum, yazsın yedeğin altına, diyecek.

Sen de aynen ileteceksin Sait Ustaya:

-Usta, katibinki yedeğin altına yazılacakmış.

Usta kızacak:

-Ulan ben o pezevengin...

Ama biraz sonra düşünecek ki, otel demek, günde elli marka demektir. Elli markanın karı da bizim günlük
demektir. Yaşasın akıl fikir!..İşte bu otelde bir Nimet Abla vardı. İriyarı, 30-35 yaşlarında, soluk yüzlü, iri
dudaklı bir kadın... Otelin temizlik işlerine bakardı. Arasıra akşamları saat altıdan yediden sonra beni çağırır,
mektup yazdırırdı. Zarfın üzerine hangi kentin adını yazdırdığını anımsamıyorum ama, mektubun içine her
zaman aynı şeyi yazardık. Şarkı gibi bir şey : Perişanım, berbatım, halim duman... O saatlerde benim halim de
duman mı duman... Bacaklarım titriyor yorgunluktan, kafamın içi zın zın ötüyor, kime çay, kime kahve diye
düşünmekten.

-Bitti mi Nimet Abla?

-Dur, bir şey daha deyim!

-De!

-De ki, ayrılacağız de! Yazarım:

Ayrılacağız...

-Dana?

-Çok yakında ayrılacağız yaz! Çok yakında ayrılacağız. Sonunda bir gün yazdık: Ayrıldık...

Sordum Nimet Ablaya:

-Kimden ayrıldın Nimet Abla?

-Gocamdan.

-Niye?

-Geçinemedik.

-Kötü müydü?

-Çok kötüydü.

-Ne iş tutardı?

-İşi mi vardı ki?..

-Hiç çocuğun yok mu senin?

-Yok!

-Niye yok!

Yanıt da yok... Ben de üstelemedim. Zarfını da yazdım. Elime tutuşturduğu pul parasını aldıktan sonra
postanenin yolunu tuttum.

Otele her çay kahve çıkarışımda Nimet Ablayla konuşur olduk. Bana arada bir, bir çiltim üzüm, bir dilim
karpuz uzatıyor, bu karpuzları, üzümleri çabucak yiyip dükkana koşabilmek için merdivenlerde atıştırıyordum.
Bir gün,

-İşin bitince gel de mektup yazalım, dedi.

-Olur, dedim.

-Ama, benim odama gel!

Onun odası, hemen on merdiven çıkınca, sağ tarafta küçücük bir odaydı. Saat altıdan sonra, bardak sayımını
yaptık, tamamdı bardaklar ve kaşıklar.

-Eyvallah usta. dedim. Ve Nimet Ablanın odasına çıktım. Hazırdı kalemi kağıdı. Kağıdın altına kalın bir karton
uzattı:

-Yaz bakalım, dedi. Sevgili anacığım... Başladık yazmaya. Mektup ilerledikçe, Nimet Abla yanıma sokulmaya
başladı. Başörtüsünü çıkarmış, yanağını yanağıma değdiriyordu. Sonra eğildi, parmaklarımı öptü

-Uuu. inci gibi yazı yazan bu parmaklara kurban olsun Nimet Ablası, dedi. Soluğundan huysuzlanmıştım.
Yatağın biraz yanına kaydım. O da kaydı geldi.

-Ne o, korkuyor musun benden?

-Yoo, dedim, niye korkayım.

-Yoo, korkuyorsun korkuyorsun.

-Vallaha korkmuyorum.

Uzandı:

-Öyleyse gel yanıma uzan!

-Ama mektup?

-Bak gördün mü, korktun işte!

-Ben hiçbir şeyden korkmam!

-Gel öyleyse!

Toz içindeki ayaklarımla, yatağa, yanına uzandım. Elini, başımın altına koyduktan sonra,

-Korkmuyorsun hiç değil mi, diye sordu. Güldüm...

-Ne var ki, neden korkacam?

-Soyunsam da korkmaz mısın Durakladım...

İri bir kadındı. Gözlerine baktım, bir tuhaf olmuştu gözleri, çakmak çakmak... Anam bana küçükken deli
Zeynep'in nasıl delirdiğini anlatmıştı, sonra gözlerini. Birden bu gözleri o gözlere benzettim.

-Niye soyunacan? Burda leğen yok ki yıkanasın?

-Hiç. Sıktı beni...

-Sen erkek olmadın mı daha, diye sordu.

-Erkeğim ben, dedim.

-Öbür türlü erkek!

-Ne türlü erkek?

Durmadan karnını kasıyor, bacaklarını oynatıyordu.

-Elini atsana buraya!

-Nereye?

Göğsünü gösterdi.

-Erkeksen atarsın! Attım elimi.

-Nimet Ablası kurban olmuş, diye başladı sıkmaya. Öyle sıkıyor ki, nerdeyse nefesim kesilecek. Biraz durdu,
soyunmaya başladı, başımı çevirdim, başımı tuttu.

-Bak bak, korkma!

Kapkara bulutların arasındaydık sanki Nimet Ablayla... Bulutlardan aşağı düşüyordum da o beni tutuyordu,
sıkıyordu... Sıkan sıkan, insanı öldüren bir mengene... Biraz sonra giyinirken bana,

-Sakın kimseye bir şey deme ha, dedi.

Ne olmuştu ki, ne diyecektim? Hiçbir şey olmamıştı. Gerçi, içimden kopup gelen tatlı bir sıkılma, bir daralma
duyumsamıştım o an ama, ne olur bu kadın Nimet Abla değil de, o bizim okuldaki Fazilet olsaydı diye
düşünmüştüm...

Evet, Fazilet olsaydı bu kadın...

Ertesi gün otele içimde tatlı, karmakarışık bir duyguyla çıktım. Gözlerim Nimet Ablayı arıyordu. Galiba biz
çok utanılacak bir şey yapmıştık. Nimet Ablanın yüzünde bu utancı izleyecektim. Ama o hiç oralı değildi...
Çarşafları katlayıp duruyordu. Sanki bir gün önce onu çırılçıplak gören ben değildim...

-Nimet Abla!

-Hı!

-Çay getirim mi sana?

-Ablası kurban olmuş...

-İstersen kave getirim.

-Hadi getir!

Gözünü sevdiğimin horozluğu, hem çay götürdüm, hem de kahve...

-Gelecek misin gene altıda?

-He, dedim.

-Gel e mi?

Bir ay Nimet Ablaya erkekliğimi kanıtlamaya çalıştım. Ama, sanırım ben ona erkekliğimi değil, o bana
kadınlığını mı kanıtlamaya çalışmış...

Bir gün yok oldu gitti Nimet Abla. Hiç etkilemedi beni. Canımı acıtıyordu son zamanlar... Okullar açılınca Sait
Ustaya veda ettim. Daha adam, şimdiden gelecek yazı garantiye almaya, çalışıyordu,

-Yazın yanıma gelecen ha, diyordu.

-Olur, diyordum ben de...

Tüm paralarımı güvecin içine boşaltmıştım. İçinden yalnız bir pantolon bir de ayakkabılık para almıştım.
Tüm kış, babam yeni evimizden söz etti. Babamın dediğine göre, bir gün bizim bu üzerinde ev diye
oturduğumuz arsanın sahibi, on işçiyle bir girişecekmiş işe, tuzla buz edeceklermiş evimizi. Sabi dersen, bizim
pek öyle sabilikle mabilikle de illgimiz kalmamış. Büyümüş, kocaman olmuşuz. Babam,

-Bir sepet değil ya, iki sepet de nar götürsen yine de boş, çıkın da çıkın diyor... Ee şimdi tutup bi sabi daha
meydana getirmek var ama, senden de yaş geçdi avrat, benden de.., diyor ve arkasından ekliyordu:

-Gidelim avrat, senin arsana yapalım bi ev, kefimize bakalım. Her sene bi taş koysak, ev bizim ev...
Bu Hürriyet Mahallesindeki arsa anama ilk kocasından kalmışmış.

-Yahu diyordu babam çocuklar büyüsünler büyüsünler dedin durdun senelerce. Baksana iyice büyüdüler,
akılları her şeye yetiyor. Bundan sonra bunlar istesen de it uğursuz olmazlar, aldılar alacakları kadar terbiyeyi.
Öyle bir terbiye verdim ki ben bunlara, terbiye derim ben ona, terbiye...

Anamsa, hiç olmazsa iki yıl daha bu mahallede oturmamızı istiyordu. Biz de ayrılmak istemiyorduk Türkocağı
Mahallesinden. Gözümüzü burada açmış, onun kaldırımlarında oynamış, onun elektrik direklerinin dibinde
oturmuş, onun ağaçlarının dutlarını yemiştik. Her sokağında, her ağacında, her taşında bir anımız vardı. Onun
için babamdan yana çıkmıyor, yansız olmayı yeğliyorduk.

-Avrat, bak şu güveçdeki paranın başına bi hal gelmeden arsaya bi göz oda kondursak, ondan sona top yıkmaz
bizi be, top!..

Babam son kozlarını oynamaya başladı.Bilmem doğru, bilmem yalan, bir gün anama,

-Madem ver o parayı, bi arkadaşa borç vereceğim, dedi.

Anam,

-Bre herif hani ev yapacakdık o paraynan, deyince, babam taşı gediğine koydu:

-Ölese deyim ki ben arkadaşa, kusura bakma arkadaş deyim, biz eve başladık deyim, vallaha başlamasak
n'olacakdı, ha sendeydi, ha bendeydi deyim, he?

Böylece, yeni evimizin, mülk evimizin yapılmasına, hem de hemen haziran bir der demez başlanmasına oy
birliğiyle karar verildi. O karar gününden sonra, babam daha bir iştahla para atmaya başladı güvece...

-Olmazsa, diyordu, ilerde bi göz daha yapar, onu da kiraya veririz, ondan alacağımız üç senelik paraynan bi
göz daha, iki gözün parasıynan, bi sene sona bi göz daha, onların parasıynan öteki seneye iki göz daha...
Anam dayanamadı:

-Ocağın batmaya bre herif, dedi, kendi bi göz evi buldu da, lafnan avluda yer bırakmadı göz gondurmadık...

Babamın anlatma iştahı kursağında kaldı. Ona kalsa, o kocaman avlunun içine on beş yirmi odacık konduruyor,
bunların hepsini kiraya verdikten sonra, kendi de bir yanına bakkal dükkanı açıyor, avludakilerin alışverişleriyle
gül gibi geçinip gidiyorduk...

Ah düş kurmak, o düşün içinde yaşamak!.. Bir haziran babama göre çok uzun, bize göre çok kısa, geldi, çattı.
Ayrılmak istemediğimiz mahallemiz bir haziran yaklaştıkça daha çok şirinleşiyordu gözlerimizde... O yaz
aylarında tahtta yattığımız günler, sokağın ışığının yatağımızın içine vurması, sanki ayrılacağımızın ayırdına varmış
olan nar ağacının ortadan ikiye bölünmesi, paslı avlu duvarları, kulpu kaynaklı tulumbamız, bol bol kısır yaprağı
topladığımız asmamız... Bunların hepsi tatlı anılarımızın birer canlı varlığıydılar... Ve biz bu varlıklardan bir
gecenin içinde ayrılacaktık. Ardımızda, sevinçlerimizle, acı çığlıklarımızla çınlamış kapkaranlık bir bahçe, bir de
kilitli kapı bırakarak... Kim bilir, belki de bizden sonra birileri gelecekti buraya, kazmalar kürekler işleyecek, bu
bizim her köşesinde bir anımız bulunan avlumuza kocaman bir apartman dikeceklerdi. Ve ben, yıllar sonra
oradan geçecek, o elektrik direğinin altında dinelecek, bu apartmanı gözlerim dolarak izleyecektim. Adına da
Saadet Apartmanı diyeceklerdi.

Yok canım, bizler gibi hiç kimse mutlu olamamıştır orada, isterse adına Çifte Saadet Apartmanı desinler...
Bir haziran olmadı. İki haziran günü babam, ben, anam arsanın olduğu yere gittik. İçimde bir eziklik, bir
burukluk... Ama babamın gözleri ışıldıyor. Galiba bu ışıltı son soluğunu vereceği yeri bilmenin bulmanın ışıltısı
olsa gerek... Öyle ya, bizler hep öyle düşünürdük, söylerdik.

Tanrım, rahat döşeklerde göz yummamızı nasip eyle.

İnsanın kendi evi olursa, elbette o evde de üzerinde şöyle rahatça insanın gözlerini kapayabileceği bir döşeği
olurdu.

Babam zaten telaşı çok sever. Eh, bir av yapmak da (isterse bu gecekondu olsun), bir eser yaratmak olduğuna
göre, bol bol telaşa yer verir. İşte babam, bu telaşla başladı işe. Bir kazık buraya çaktı, bir kazık oraya... İki kazık
daha çaktı. Evin temeli ve oturacağı yer belli.

Anama sordu:

-Nasıl, iyi mi büyüklük?

Anam, iplerin arasında kalan yere baktı:

-Acık daha büyültsek, dedi.

-Masraf da büyür avrat masraf da, dedi babam.

Başladı söktüğü kazığın yerine birer çukur kazmaya. Bir tanesini de ben kazayım dedim, pek beceremedim.

Babam,

-Sen su ver yeter, dedi.

Anam da, arsanın çevresindeki gecekondululularla şimdiden ahbap olmaya çalışıyordu. Ama, benim kimseye
baktığım yoktu. Topuna da kızıyordum. Sanki beni, mahallemden kopup getiren bu yoksul insancıklarmış gibi...
Babam, bir gün önceden oraya yığdığı direklerden dört tanesini bizim yardımımızla bu çukurlara dikip, yanlarını
taşlarla bir güzel bastırdı. Sonra, yanlardan atkılar attı, çiviler çaktı. Güneş battığında bizim evin çatkısı hazırdı.

-Eh, diyordu babam, yarın da duvarlarını çaktık mı, bi sıvasıynan tavanı kalır.

Ama, babam böyle sıkı çalışmaya alışkın olmadığı için o gece titreyerek yattı. Bir üşüme, bir yanma. Anam
tanısını koydu:

-Sıtma!

Babam bağırdı:

-Yorgunluk! Anam söylendi:

-Güneş geçti kafana!

Hem aspirin, hem de sıtma ilacı verdik babama. Ama, bu iki şahane ilaç bile babamı sabahleyin ayağa

kaldıramadı. Bir hafta izin almıştı çalıştığı lokantadan. Şayet yatar kalırsa, ne zaman bitecekti bizim kutsal
yuvamız? Fakat, ayağa kalkmasıyla, o yazın sıcağında:

-Dondum dondum, deyip tekrar yatağa girmesi bir oldu.

Bizim büyük inşaat yarım kalmıştı. Bunun üzerine babam,

-Aman oğlum, dedi bana, yarım ev bu, dilmeleri, tahtaları çalar giderler, en iyisi sen git orda yat!

Anam,

-Bre herif, tanımadığı bilmediği mahalle çocuğun...

-Yok be ana, dedim, gider yatarım. Bizi çocuk mu sanıyorsun?

Öğleden sonra anam sırtıma bir çul yükledi.

-Koy yorganı da üstüne, dedim.

-Ağır olmasın oğlum.

-Koy koy!

Yola düştüm. Yolda birkaç yerde mola verdim. Arsaya girerken, yaşlı bir kadın çıktı önüme,

-Ne lan, daşınıyor musunuz, dedi.

-He, dedim.

-Bitmedi ya daha eviniz?

-Biz içindeyken biter.

-Çok yoksulsunuz galiba?

-He!

Yatağı tahtaların üzerine bırakıp kendime bir yer hazırladım. Orta yere iki kalın direk koydum. Üzerine de
tahtaları dizdim, yatağımı bunların üzerine serdim. Oturdum yatağın üzerine, gülmeye başladım. Bizim evi
Nasrettin Hocanın türbesine benzettim, kendimi de Nasrettin Hocaya...

Anamın uyarmasına karşın, akşam eve yemeğe gitmedim. Yatağı yorganı kime teslim edecektim. Erkenden
yatağıma girdim. Biraz sonra bir yaşlı adam geldi.

-Hoş gelmişsen yegen.

-Hoş bulduk dayı.

-Sizindir bu ev?

-He.

-Hayir ugir ola!

-Sağ ol.

Oturdu yanıma. Bu kez ben sordum:

-Senin ev nere?

-Şu garşı.

-Yani komşuyuz.

-He!

Cebinden hem pis, hem de çürük bir kaysı çıkararak uzattı:

-Ye!

-Yemem, dedim, amel ediyor beni.

-Beni bu etmiyor, zerdali ediyor. Amma gene yiyom.

-Ye afiyet olsun!

-Ne dedin?

-Afiyet olsun, dedim.

-Nerde çalışın sen?

-Okurum.

-Ne okun?

-Okulda okurum.

Biraz sonra bir yaşlı kadın gelince, adam,

-Otur, dedi ona. Sonra bana, Bizim avrat, dedi.

-Hoş geldin deze, dedim.

-Hayıı, dedi.

Kocası atıldı:

-Türkçe bilmez.

Oturdular belki bir saat. Ne adam konuştu, ne kadın, ne de ben. Birbirimizin yüzüne baktık durduk. Sonunda bir
söz etti adamın ağzı, onu da ben anlamadım.

-Hadi gidip yatalım avrat, dedi ki kalkıp gittiler.

Zaten hemen ilk akşamdan yatmıştı millet. Hiçbir pencerede ışık yoktu. Ama bizim mahallemiz böyle miydi
ya? Cıvıl cıvıl kaynardı şimdi. Sokakta koşuşan çocuklar, pencerelerden gelen müzik sesleri...

Bir sıkıntı bastı içimi... Bu sıkıntıyla uyudum kutsal evimizin direkleri arasında ilk uykumu... Uyku da değildi
bu, dalmak gibi bir şeydi. Gün ışıyıncaya dek sıçradım sıçradım durdum. Gün ışıdıktan sonra da zaten uyumama
olanak yoktu. Sanki bir göstermelik maymunmuşum gibi yatağımın yöresine bir yığın sümüklü, gözü çapaklı
çocuk birikmişti. Hiç konuşmaksızın boyuna bana bakıyorlardı.

İçlerinden birine sordum:

-Senin adın ne lan?

Sanki tokat atmışım gibi, çocuk ağlaya ağlaya evine kaçtı.

Yorganı başıma çektim. Bir zaman bekledim. Açtığımda yine hepsi başucumdaydılar. Garip bir yaratığı izler
gibi bakıp duruyorlardı

-Hadi alan evinize!

Bir ikisi gider gibi oldular ama, çoğunluk yine orada kaldı. Yatağın altından pantolonu çıkarıp giydim. Biraz
sonra da elinde bir sepetle anam geldi. Ekmek peynir getirmişti.

-Ye oğlum! dedi.

-Mostra gibi seyrettiler beni, dedim.

-Eh, yabancı sayılırız onlara göre. Ama iki gün sonra bizim de kendileri gibi olduğumuzu anlarlar.

Çocuğun birinden bir tas su istedim, aptal aptal yüzüme baktı.

-Lan, dedim, su su! Sağır mısın?

-Türkçe nizanım, dedi ve kaçtı.

İki tanesi daha öyle dedi. Bereket biri anlayarak bir tas su aldı geldi. Elimi yüzümü yıkadım. Anama,

-Babam nasıl, diye sordum.

-Bilmen mi oğlum babanı, bi donar, bi yanar, onun hastalığı öyle.

-Gelemeyecek mi bugün?

-Gelemez.

-Eh, akşam gene burada yatacam desene!

Anam,

-Sen git, akşama kadar ben beklerim, dedi.

Peynir ekmeğimi yedikten sonra eve, babamın yanına gittim.

-Korkmadın ya?

-Yok, niye korkayım.

-Ulan erkek oldular vallaha be!

-Sen nasıl oldun baba?

-Ben doğuştan erkeğim oğlum.

-Öyle demedim, yani hastalığın nasıl oldu dedim?

-Donuyom oğlum donuyom, yanıyom oğlum yanıyom...

Bir çay pişirdim, babamla karşılıklı içtik. Çayın sonuna doğru, yine,

-Dondum oğlum dondum, deyip yorganı başından aşırdı.

Tam bir hafta yattı... Yatağın içinde, ev yarım kaldı diye canı gitti ama, bir türlü de kalkamadı yerinden.
Kalktığı gün, ilk iş çalıştığı lokantaya gitti. Patron,

-Vallaha bir hafta daha olmaz, demiş. Ama, babamın özürü büyük ki, büyük,

-İnşaat, demiş.

-Olmaz, demiş patronu.

-Olmazsa olmaz, demiş babam da. İnşaat bu, yarım kalıyor boru mu?..

Sonra, bir de avuntu bulmuş kendisine,

-Ev yapanla evlenene Allah yardım eder, diyerekten...

Anam,

-Herif, işini bırakmasan çok iyi ederdin ya, dedi.

Babam gürledi:

-Koca inşaat yarım mı kalsın be!..

Eh, elbette yarım kalamazdı bu koca inşaat. Yapsatçısı babam, taşaronu babam, mühendisi babam, mimarı
babam, ustası babam, işçisi babam olduktan sonra olanaksız bu yapı yarım kalamazdı. Tekrar büyük bir istekle
girişti işe. Anama bağırıyor, çağırıyor, bana bağırıyor, çağırıyor, çocuklara bağırıyor çağırıyordu...

-Tut şunun ucundan!.. Ulan eyri tuttun, gözün mü eyri ne?

-Kaldır bakayım şunu havaya... Ulan iyi kaldır, hiç mi ekmek yemedin a ekmek düşmanı!

-Çivi ver, tel ver, tesdere ver! Arada bir anam,

-Herif yavaş çalış, gene hasta olacan diyorsa da anamı dinleyen kim? Titremeye tutulmuş dervişler gibi
kaldırıyor keseri babam, indiriyor keseri babam... O bir gün içerisinde hazır kargılardan örülmüş duvarları çaktı.
Sıra geldi babamın en meraklı olduğu iki işe. Birincisi pencere açmak, ikincisi sıva yapmak... Devrisi günü
pencere işine girişti. Başladı gene.

-Kuzeyden mi açalım, güneyden mi açalım, doğudan mı açalım, batıdan mı açalım, demeye.

Anam, babamın huyunu bildiği için hiç yanıt vermiyordu.

-Deyin yahu nerden açalım?

-Kuzeyden açsak baba, dedim.

-Ayaz lan ayaz, dedi.

-Doğudan açsak?

-Güneş lan güneş, sabah güneşi, dedi.

-Batıdan açalım, dedim.

-Bi öğlen uykusuna yatmayacak mıyız lan?

-Güneyden açalım!

-Hele bi düşünek.

Öğleni etti karar verinceye dek. Sonunda, hesaplar kitaplar yapıldı ve iki pencere açılmasına karar verildi. Daha
doğrusu babam, bu kararı bir başına verdi. Pencerelerden biri güneyden, biri de doğudan açılacaktı.

-Baktık olmazsa, doğudakini kapar, batıdan açarız, diyordu.

Kim bilir neler düşündü, biraz sonra,

-Ya Allah, dedi kırmızı kalemle kargı duvarın üzerine bir kare çizdi. Anama sordu:

-Nasıl avrat, iyi mi bu büyüklük?

-İyi, dedi anam.

-Yok yok biraz daha büyütelim.

-Sen bilin!

-Bu büyük olsun, ötekisi ufak.

Durdu, düşündü, başını kaşıdı, bir sigara yaktı:

-Yok yok, bunu ufaltalım, ötekini büyütelim, dedi.

Ne diyelim;

-Sen bilin, dedik.

Azıcık daha durdu:

-En iyisi ikisini de ufaltalım.

Kareyi biraz küçülttü ve testereyle, bismillah, deyip girişti. Sonra, öteki pencerenin karesini çizdi. Ama,
nedendir bilinmez, vazgeçti, bu kez batıdan bir pencere açtı:

-Ceryan yapar ceryan. dedi. Oh şöyle yazın sıcağında bağrını verdin mi ceryana...

Anam, yanıldı, yakıldı,

-Ölün, dedi.

-Ne, dedi babam.

-Ceryan zarar.

-Sen ne bilin ki...

Seslenmedi anam. Öğleden sonra avlunun bir köşesini kazmaya başladık. Akşama doğru sevgili
komşularımızdan bir iki kişi daha yardım ettiler bize. Karanlık bastığı halde, biz hala samanla çamuru karıştırmaya
çalışıyorduk. O sırada abim de yetişip gelmişti. Babam kürekle karıştırıyor, ben komşunun tulumbasının başında,
anamla abim de su taşıyorlar... Yatsı ezanından sonra paydos dedik işe. Çamurumuz hazırdı. Şöyle bir gün
dinlenirse, öbür gün rahat rahat sıva işine başlayabilirdik. Babam yorgunluktan bitmişti,

-Ben bir adım daha atamam, ben burada yatacam, dedi.

Belki de mülkünün içinde bir an önce yatmaya can atıyordu adamcağız. Anam, ben, abim evin yolunu tuttuk.

Yolda anama,

-Ana, sen sevdin mi bu evi, dedim.

-Ben sevmişim bir şey değil, siz sevin oğlum, dedi.

Diyemedim.

-Sevemedim, sevmiyorum bu evi. diye. Abime göre hava hoştu. Sabah gidiyordu dükkana, geç zaman

geliyordu. Boru değil, daha şimdiden sanatın en ince noktalarını öğrenmeye başlamıştı. Tela işliyor, galivirik
yapıyor, düğme dikiyordu... Haftalığı da elli kuruş artmıştı. Böylece ilerde kocaman bir terzi olacak, bana,
babama beleş tarafından ceketler, pantolonlar dikecekti...

-Sen sevdin mi abi?

-He, dedi, iyi oluyor. Bu evden büyük.

-Ya mahallemiz?

-Bizim mahalle mi?

-He, nasıl ayrılacağız buradan?

-Tapusu bizim mi lan?

Öyle... Ah anamın eski kocası ait, şu şimdiki oturduğumuz avluyu miras bıraksaydın ya bize...

Anam daha şimdiden uyarıyordu.

-Bakın oğlum, orada heç bi çocuknan samimi olmayın, diye.

Oh ne ala, mahalleye alışacaktım da, bir de ben yaştaki yeni yetmelerle arkadaşlık kuracaktım. Ertesi gün, yeni
evimize giderken avlumuza yeni dikmiş olduğum bir çam fidanını da aldım gittim. Babama,

-Bunu nereye dikeyim, dedim.

-Dik ulan, canının istedığı yere!

Evin güneyine diktim... Ah benim çam ağacım... Mutsuz günlerimin anısı çam ağacım... Geldiğimde, babam
kapıyı yarılamıştı. Kasasını çakmış, eski mal sandıklarından yaptığı kapıyı yerine oturtmaya çalışıyordu.
Menteşenin biri uzun geldi, gittim değiştirdim. Sonra bir kez de çarşıya pencerelerin menteşeleri için gittim. iki
mal sandığı, bozulup, kesilip, biçilince, bir kapı, iki de pencere olmuştu. Hem de pancurlu pencere... Şayet, bir
dilme üzerine şöyle gelişigüzel çakılmış tahta parçalarına pancur demek gerekirse?..

Zavallı babacığımın gözlerinin içi gülüyordu... Anamın da öyle. Gerçi anam ise önceleri isteksiz girişmişti, ama
odacık, duvarlarıyla, pencereleriyle, kapısıyla boy göstermeye başlayınca, anamın da içini ısıtıvermişti.
Babam,

-Hele bi de çamurunu sıvayım, siz o zaman görün, konak olur konak, diyordu. Ve müjdeyi veriyordu:

-Artan tahtalarla şuraya bir de hamamlık yapacağım.

Oh be ne ala... Bir de kapı koyacaktı hamamlığa, meşinden menteşeli, çividen mandallı. Odadan açıp girecektin

bu hamamlığa. Leğene elveda... Elveda leğen... Bak görüyorsun. yavaş yavaş biz de uygar ülkeler düzeyine
ulaşıyoruz...

Sıva işi tam bir günümüzü aldı.

-Çamur ver, su ver!

-Al çamur, al su!

-Mala ver, tahta ver!

-Al mala, al tahta! Biraz işler ters gitse,

-Ah ah, diyordu babam, şu evi baştan yap deseler, öyle bi başka, öyle bi kolay yaparım ki...

Eh, usta olmuştu belki iki gün içerisinde. Sonra gittik demirciler çarşısına. Oradan ölçtük biçtik, ucuz ucuz
oluklu çinkolardan aldık. Yükledik bir at arabasına:

-Çek arabacı inşaata!

-Nerde sizin inşaat?

-Garalar mahallesinde.

Arabacı, tuhaf tuhaf baktı yüzümüze,

-Kardaş, dedi, orada inşaat olmaz, olsa olsa gecekondu olur.

Babam,

-Hele sen bizimkini bir gör, ondan sonra konuş, dedi.

Babacığım, kim bilir ne sanıyordu yaptığı evi? Saray yavrusu mu, apartman kırığı mı? Belki de kendi yaptığı
için ona saray gözüküyordu. Arabacı evimizin olduğu yere varınca, şaşkınlıkla sordu:

-Bu mu inşaat? Babam, kızgın,

-N'olmuş, beğenemedin mi, dedi.

-Yoo dayı, beğenmesine beğendik amma, sen bu işi yanlış dutmuşun.

-Niye?

-Heç gapı burdan mı açılır?

-Nerden açaydık ya?

Güneyi gösterdi:

-Nah, şurdan açaydın

-Niye?

-Heeç...

-Heçse, ne konuşdun sen yani şimdi? Çinkoları indirdik. Babam çıktı çatının üstüne. Anamla çinkoları biz
uzatıyoruz, babam çakıyor. O arada biri daha geldi, başka bir akıl verdi.

-Akıntıyı ters vermişiniz, şimdi sular hep kapınızın önüne dolar, diye.

Babam kızdı:

-Ulan iş bittikten sonra mı akıl vermeye geliyorsunuz? Nerdeydi önceden aklınız?

-Yeni gördük be emmi! Babam bana bağırdı:

-Ver oğlum çinko ver, şimdi biri gelip de evi tepesi aşağı yapmışsınız demeden çakıp bitirelim!

O günü inşaatın ilk kazasını da atlattık. Babanı damdan aşağı yuvarlandı. Damın en yüksek yeri bereket iki
metre olduğundan babam ufak sıyrıklarla atlattı kazayı.

-Yaa, dedi, yerde iki seksen uzanmışken, bu inşaat büyük olsaydı, ben de ikinci kattan aşağı düşseydim,
tamamdı bizim amudufukarimiz...

Anam, bu düşüşü başka şeye yorumladı,

-Kan akıtmadık ki herif, diyordu.

-Akıttık akıttık, dedi babam, baksana şu elimden akan kana.

-Bi horoz kesseydik?

-Boş ver!

-Boş ver deme herif. keser biz yeriz!

Babam,

-Ulan, dedi, al cebimden para, git kömür pazarına, bi beyaz horoz al gel!

Arkamdan bağırdı:

-Pazarlık et lan ha!

Beyaz horoz bulamadım. Kırmızı bir horozla döndüm kutsal yuva inşaatına. Babam,

-Beyaz horoz yok muydu, diye sordu.

-Yoktu.

Tüm kaza ve belaların bizden uzak olması için ve de kutsal yuvamızın içinde bir ömür boyu huzur içerisinde
yaşayabilmemiz için kırmızı horozu tekbirlerle dualarla kestik. Sanırını horoz kesilirken

başımızda bekleyenler
epeyce umutlanmışlardır, belki bize verirler diyerekten... Oysa anam, horozu aldı gitti eski evimize. Biz akşam
gelinceye dek bir güzel haşlamış, kızartmış, tane tane pilavını da yapmıştı. Abim, bu çok önemli kurban etinden
yoksun kalmasın diye, bir tabak pilavla budunu da ona, terzi dükkanına götürdüm. Abim,

-Kim gönderdi lan bize tavuk, dedi.

-Biz kestik!

-Essah?

-Vallaha!

Çocukcağız kim bilir kalfalarının yanında ne büyük bir fiyakayla yemiştir o horoz budunu.

-Bakın ulan, biz de tavuk keser yeriz ha, diyerekten.

Babamın iki metreden düşünce belkemiğinin değilse bile, çanakkemiğinin incindiğini ancak sabahleyin
uyanınca anlayabildik. Tuvalete. kalçasını tuta tuta gitti, tuta tuta geldi. Otururken de, acıyla sızlandı:

-Oy oy!

O dakika anladım ki, bizim inşaat yine yarım kaldı.

-Avrat. bizim göt hapı yutmuş!

-İncinmiştir herif.

-Çıkmış çıkmış, yerinden çıkmış.

-Bre herif çıksa sen hiç yürüyebilin mi?

-Yürüyorum amma gel sen bana sor.

-Ee n'apalım şimdi?

-Bir gün daha bekleyelim, geçmezse kırıkçıya gidelim.

Bir gün değil, iki gün bekledik. Sonra tuttuk bir fayton ver elini Ötegeçe. Orada bir aptal karısı varmış, onu
bulduk. Babamı yerde evirdi, çevirdi, yuvarladı, salladı. Sonra, belkemiğinin üzerine çıkarak ayı gibi çiğnedi.
Babam,

-Oy anam oy. dedikçe, aptal karısı daha çok bastı. Sonunda.

-Tamam, dedi.

Oradan gelirken, daha köprüyü henüz geçmiştik ki, babam,

-Avrat, sana bişi deyim mi, ben iyi oldum ha, dedi.

-Yahu herif, nasıl iyi olur, daha yeni çığnadı avrat seni.

-İyi ya işte, onun bütün sihiri ayaklarındaymış zaten. İyi oldum işte.

Ne diyelim. olacak iş değil amma,

-Maşallah maşallah, bin maşallah, dedik.

Faytonla, yeni evimizin olduğu yere dek geldik. Babam tek çalışmasın diye, anamla ben çalıştık. Kardığımız
çamur nerdeyse kurumaya yüz tutuyormuş. Su taşıyıp baştan kardık. Anam su çekti, ben çamuru kardım. Babam,

-Ulan olmuyor, deyip küreği her almak istediğinde, ben de anam da küreği vermemekte inat ettik. Sonunda
yaptı yapamadı,

-Durun bari küreksiz çiğneyim, dedi. Pantolonunu çıkarıp girdi çamurun içine. Akşama dek çiğnedi durdu.

Yılın en uzun gündüzünde bir tek atlı araba geldi Türkocağı Mahallesindeki evimizin önüne. Nemiz var, nemiz
yok, yükledik bu tek atlı arabanın üstüne. Gaz lambası benim elimde, camlı çerçeveli karınca duası anamın
elinde, nargile şişesi babamın elinde, düştük arabanın ardına... Arkama baktım, yılların anısına. Bir daha ben
bu kapıdan içeri giremeyecektim, bir daha o nar ağacının üzerine çıkamayacaktım, bir daha yaz gecelerinin
sessizliğinde Seyhan'ın sesini duyamayacaktım. İçimden, elimdeki lamba şişesin, yere vurmak geçti. Vurmak,
parçalamak, parçalamak... Arabanın orasından burasından sarkan eleklerimiz, gaz tenekelerimiz, yer
iskemlelerimiz, hepsinin yeri belli olan eşyalarımız, bilmem yakışacak mısınız bu yeni evimize!..

Üç beş parça olan eşyamızı anam akşama dek yerleştirdi yeni evimize. Biz de babamla avluya çakılan tulumba
işiyle ilgilendik. İyi ki tulumba işini böyle acılı bir günüme bırakmışlar. Onun, borusunun yere çakılışıyla, gıcır
gıcır öten sesiyle ve yerden çıkan ilk suyla avundum durdum. Tulumba çakılıp bittikten sonra hiç gereği
olmadığı halde, çektim çektim. Ortaya yığılan suyla her yanı suladım.

Ve o gece ilk kez tüm aile, kutsal barınağımızın içinde hep birlikte uyuduk. Evin içine yerleşip, tüm işler
bittikten sonra, abimi bekledik. Abim gelince kapının yanına toplandık, bir dua anam okudu, bir dua babam, bir
dua babam okudu, bir dua anam, galiba hatim indiriyor olsalar, gerek ki, ayağımıza kara sular indi. Bu arada,
anamın eski kocasının ruhuna da bir fatiha okunduktan sonra, babam sağ ayağını eşikten içeriye atıp,

-Sağ ayağını bas da gel avrat, dedi. Anamdan sonra abim, en sonra da ben girdim içeriye. Lambamızı yaktık,

hıyar peynir ekmeğimizi yedik, erkenden yataklarımıza girdik... Ama, ben uyumadım, hep eski evimizi düşündüm.
Dahası, beni yalnız bırakıp gittiler diyerek, bize ileneceğini bile düşündüm...

Güvecin içinde dahi para kalıp kalmadığını bilmiyorum, ama babam yeni evin yepyeni heyecanıyla evden dışarı
çıkmak istemiyordu. Eline geçirdiği bir çiviyi çakacak yer bulmak için dakikalarca evin yöresinde dolanıyordu.
Kimi yere bir çöp sokuyor, kimi yere bir tahta parçası çakıyor, kimi yere bir taş sıkıştırıyordu. Bense, boyuna
geziyordum. Öğle sıcağı demiyor, kaynayan gün demiyor, boyuna arşınlıyordum sokakları, sanki yitirdiğim bir
şeyi arıyormuşum gibi. Ama, aradığım şeyi bulamamanın acısı ve yorgunluğu içerisinde yorgun dönüyordum
eve. Akşam yemeğini yedikten sonra tekrar çıkıyor, tekrar dolanıyordum. Hoş oluyordu bu beş parasız gezmeler.
Cepte bir gazoz içecek para yok, ama ayaklarda gezecek güç çok!..

Bir ay böyle geçti. Sanırım bizim güveçteki para bitti. Babam, yine iş aramaya başladı. Sabahleyin benimle
birlikte çıkıyor, dolaşıyor, akşam olunca yorgun argın eve dönüyordu:

-Bulamadık gene bir iş anasını satayım!

Bu arada konu komşuyu da incelemekten geri durmuyordu. Zaten mahallenin bir yarısı gezgin satıcı, bir yarısı
da toprak işçisiydi. Her sabah, gezgin arabasına, fasulyeyi, patlıcanı, domatesi dolduran çıkıyordu satışa. Bir gün
babam:

-Ben de yaparım, dedi.

-Neyi?

-Herkesin yaptığını.

Ve hemen ertesi gün karar verdi. Öyle ya, birkaç gün daha aylak aylak dolaşırsak, aç kalacağımız belliydi.
Varımız yoğumuzla bir bisiklet tekerleği satın aldık. Ama, ne pazarlıklar ede ede, ne çekişe çekişe... Sonra, o
midemize bir lokma sıcak ekmek götürecek tekerleği büyük birsaltanatla getirdik eve. Yolda hep tekerleği
bulan ilk insanları düşünüyordum. Sanırım bizim gibi sevinmemişlerdir tekerleği bulduklarında, elimizde o
bisiklet tekerleği, babamla evin yolunu tutmuş giderken.

Sebze arabamızı yapmamız uzun sürmedi. Oğlu akıllı, babası akıllı, iki akıllı yan yana gelince neler yapılmaz
ki... Eski bir lama demirini kıvırıp maşa yaptık. Demirciye ucundan iki delik açtırdık. Yanlarına birer kalın dilme
çakıp, bu dilmeleri tablanın ucuyla birleştirdik. Ardına iki kulp, arkasına iki ayak, yanlarına yanlık... Oh, gezgin
arabamız hazırdı. Bir ben babamı içine bindirip sürdüm, bir de babam beni

-Eh, dedi babam, elli kiloyu buz gibi götürdükten sonra, ben buna gezgin araba değil,

kamyon derim...

Anamı da çok bindirmek istedik, amma kadıncağız bizden biraz daha akıllı olduğu için binmemekte direndi.

-Ulan ev bile taşınır bu arabayla, diyordu babam.

Sonra oturduk babamla düşünmeye:

-Yarın ne satalım?

Şunu satalım, bunu satalım derken, domateste karar kıldık. Sabahleyin ezanla birlikte anamın bizi bir
uğurlayışı var, sanki dersiniz savaşa gidiyoruz. Bir gazanız mübarek olsun, demesi eksik...
Alacakaranlıkta pazarın yolunu tuttuk. Babanı yolda fikrini değiştirdi:

-Taze fasulye satalım.

-İyi, dedim.

Pazara yaklaşırken,

-Yok yok, banadura (domates) olsun, dedi.

Birinden üç sepet domates aldık. Ne de olsa işin acemisiyiz, adam dibini hep olmamış domateslerle doldurmuş.

-Olsun, dedi babam, bunlar da akşama kadar kıpkırmızı olur, hele bi öylenin sıcağını yesin!

Elimizdeki bezlerle sildiğimiz domatesleri bir bir yerleştirdik arabaya. Tepeleme doldu araba. Babamın, el
arabası sürme ehliyeti olmadığı için, ilk sürüşte biraz zikzaklar çizip, bir iki kez devrilme tehlikesi atlattıktan
sonra, çok şükür arabayı rotasına sokabildik.

-Banadura vaaar!

Meğer babamın sesi ne gevrek, ne dokunaklıymış. Dersiniz domates satmıyor,

-Kurtarın yangın vaar! diye bağırıyor.

-Banaduralar kırmızıı!

Köşeyi dönüyoruz.

-Ulan oğlum, diyor babam, biz bu arabanın maşasını eyri mi yaptık ne yaptık, yampiç yampiç gidiyor bu
meret!

-Bir tarafını çok kaldırıyorsun baba, dedim.

-Yok oğlum, ne yapsan ille sekiye doğru gidiyor, gözü sekide.

Sonunda bir yerde olan oldu, tekerlek lağım çukurunun içine girdi. Bereket, babam usta bir manevrayla arabayı

devrilmekten kurtardı da domatesler lağım çukurunu boylamaktan kurtuldu. Babamın yüzüne baktım, boncuk
boncuk terlemişti zavallı. Bu terler, sarı sıcağın terleri değildi, domateslerin yok olma korkusunun terleriydi.
Daha doğrusu, varımız yoğumuz, anaparamız...

-Ee, dedi, şimdi nasıl çıkaracağız arabayı burdan?

Tutar çıkarırız, dedim.

-Belin açılırsa?

-Açılmaz.

-Ya Allah, dedik giriştik babamla işe. Sağ olsun, adamın biri da yardım etti bize. Araba çıkınca, babacığımın
gözlerinin içi güldü. O arada mutlu bir şey de oldu, bir kadına iki kilo domates sattık. Babam, parayı yerlere süre
süre bir oldu. Sonra da ardından siftah duasına girişti... Tekrar yollara düştük. Babam bağırdı, ben bağırdım,
babam bağırdı, ben bağırdım. Öğle olduğunda ancak on sekiz kilo domates satmıştık.

-Mahalle aralarına gidelim mi?

-Sen bilin!

-Gidelim gidelim! Vurduk mahalle aralarına...

-Banadura vaaar, kırmızı banaduraaa! Çok gitmedik, olan oldu, bizim arabanın rotu çıkıverdi. Tüm domatesler
yere saçıldı. Babam,

-İşte şimdi boku yedik oğlum, dedi. Oturduk domateslerin basına. Araba kırılmış bir köşede, biz domateslerin
başında düşün Allah düşün...

-Ulan oğlum n'apak?

-Ne bileyim baba?

-Yok mu buralarda bi marangoz, bi keser alıp gelsen?

-Arayım...

Marangozdan keser bulamadım ama, bir demirciden çekiç buldum. Evin birinden de çivi istedik. Giriştik
babamla o kaynar sıcağın altında araba onarımına. İki saat içinde arabamızı demir gibi yaptık. Ezilen domatesleri
arabanın bir yanına, sağlamlarını bir yanına yerleştirdik. Eziklerin kilosu şu, sağlamların kilosu bu...

-Haydi banadura, yetişen alıyor!

-Kan kırmızı banadura!..

Şansımız iyi gitti. Beş kilo ezik domatesle döndük o gece eve. Babam,

-Allah bin bin bereket versin, diyordu. Mutluydu, çok mutluydu...

-El kapısı değil, devlet kapısı değil, başına buyruk, kendine guyruk, diyordu. Canın isterse dokuzda kalkarsın,
canın ister beşte kalkarsın, canın ister hiç kalkmazsın, vurur kafayı yatarsın. Canın ister hıyar satarsın, canın ister
bamya satarsın, canın ister kabak, iyi iş be, aynısı mebusluk gibi...

Babacığım o gecenin mutluluğuna bize iki yüz elli gramlık et şöleni çekti. Domatesli et... Öyle iştahla yedik ki
o eti!.. Bu yeni işini çok sevdi, ama ben babam gibi sevemedim. Babama kalsa,

-Bi araba da sana uyduralım, ikimiz iki koldan satışa çıkalım, diyordu ama, ben yanaşmıyordum. Zaten on gün
sonra da babamı yalnız bıraktım.

-Haydi, dedim kendi kendime, şöyle birkaç gün daha gez!

Bıkmıştım on gündür sokak sokak araba ardında dolaşmaktan. Tek değişen şey, bağırmanın şekliydi. Bugün
domatesse, yarın hıyar yarın hıyarsa, öbür gün taze fasulya, araboğlu üzüm... Onun için evden dışarı çıkmıyor,
Meteliksiz Devrialem'i, Robenson'u, Issız Ada'yı okuyordum. Kitaplara para verdiğim yoktu. Ortaokuldaki bir
arkadaşımdan ödünç alıyordum. Batıya bakan penceremizin yanına geçiyor, oturuyordum mindere, dalıp
gidiyordum kitaplara. Arasıra anam,

-Ulan oğlum, git acık gez diyordu.

-Yok ana, diyordum, okuyacam.

-Bıkmadın mı bi kış okuldan?

-Bunlar başka ana, roman.

-Kafanı bozmasın?

-Bozmaz meraklanma!

Babamın sattığı domateslerin kazancı yetmiyordu eve. Kışın okulumda rahat okuyabileceksem, yazdan birkaç
kuruş anneme vermeli, saklatmalıydım. Annem, benim paramı sanırım çok önemsediği için Kuran'ın içinde saklardı. Okul bu, palto ister, takım giysi ister, kravat ister, kitap defter, benzer mi hiç ilkokula?

Sinemada gazoz sattığım sıralar topladığım kesik kopuk filmler kocaman bir makara olmuştu. Arada bir o
filmleri bir mercekten geçirerek, projeksiyon gibi güneş ışığından yararlanarak perdeye yansıtıyordum. Sonra bir
meraklı istavroz dişli verdi, biri bir armut dişli, eh yavaş yavaş bizim de bir sinema makinemiz oluyor, eh belki
yürü ya kulum diyen Allah bize de Yürü lan der, biz de sinema sahibi oluruz.

Elde yaptığım makine, gözle bakıldığında filmleri hareketli olarak oynatıyordu. Hele buna Sadi adındaki bir
usta ufacık bir ekleme yapınca, film de titremez oldu. Artık ne güne duruyordu bu makine evin içinde, hemen
üretime geçip para kazanmalıydı, pardon gösterime geçip... Nasıl olsa evin yapımından artan tahta parçaları var,
hemen bunlardan üç ayaklı bir sehpa yapıverdim, elimizden geliyor, Amet Efendinin oğluyuz, elimiz alışık.
Sehpanın üzerine uyduruk makineyi oturttum. Yanlarına birkaç tane sinema fotoğrafı yapıştırdım, neden bilmem
makinenin en tepesine de kağıttan bir bayrak diktim. Yüklendim makineyi dosdoğru Siptilliye.

-Haydi geldi, sinema geldi, seslisi de var, sessizi de var, haydi sinemaya gel...

Cama gözünü dayayan müşteri için başlıyorum kolu çevirmeye. Bir iki üç beş on beş yirmiii... Bitti. Makinenin
kolunu yirmi kez çeviriyorum, artık baktığı delikten ne görürse, bir kadın ayağa mı kalktı, yoksa bir kovboyun
atı bir yandan mı geçti, ya da bir tren buharını çıkararak düdük mü çaldı, artık şansına, bobindeki filmin neresi
rasgelmişse... Para peşin, üstelik film bitince de alnının kabağına şap diye vurarak, Tamam bitti diyerek. Sesli
isteyenlere, filmin sesi ben oluyordum. Ama mutlaka birkaç kuruş fazla alıyordum.

-Şimdi adam ağzını oynattı ya, kadına seni seviyorum, dedi...

-Şimdi kadın ağzını oynattı ya, adama beni kaçır, dedi...

-Şimdi at ağzını açtı ya, hihihi diye kişniyor...

-İşte bak keloğlan geliyor, kılıcını sallıyor, kılıç haşırt haşırt ediyor...

Keloğlan değildi gelen, kim bilir üstü çıplak, başı kabak, hangi Amerikalı aktördü. Ne belediye karışıyordu, ne
polis, ne de maliyeciler bilet istiyorlardı. Ama aynı filmi göre göre Siptilli bıkmıştır, Bir tek, dilsiz bir hamal
vardı, o bıkmıyordu; aynı filmleri her gün izler, makinenin içinde minik minik insanların canlandığını görünce,
tuhaf sesler çıkararak, mutluluktan, şaşkınlıktan dizlerine şap şap diye vururdu. On metrelik dansöz Nana'nın
filmi bile artık müşteri çekmiyordu. Durmadan,

-İnci Birol yok mu, Luiza Nor yok mu, Nimet Alp yok mu, diyorlardı.

Nerden bulacaktım ki o filmleri? Nana'nın on metrelik filmini bile Asri Sinemanın makinisti bana zorla
vermişti. Nana'nın müşterisi de hiç değişmedi, kara kuru yaşlı bir adam, o yazın sıcağında üzerinden hiç
çıkarmadığı palto gibi uzun ceketiyle her gün gelir, Nana'nın on metrelik filmini cama gözünü dayar, izler, sonra
koşa koşa yanımdan uzaklaşır giderdi.

Dört günlük Kurban Bayramında bu filmleri avlumuzda oynattım... Oh oh oh... Boru değil,

yazlık sinema
patronuydum o dört gece. Otuz kırk çocuk geliyordu her gece film izlemek için. Enişte min eskiciden almış olduğu
lüksü ödünç aldım, onarttım. Lüksün yanlarını kartonlarla kapatıp film makinesinin arkasına koyuyordum.
Karşıdaki ufacık beyaz perdenin üzerinde hareketler belirince, çocuklar bağırmaya başlarlardı, hele en baştaki bir
metrelik renkli miki filmi, çocuklar en çok onu seviyorlardı.

Gezgin sinemacılığım için bu başlangıç oldu. Kim bilir, belki de ilk gezgin sinemacı ben oldum, ben film
oynattım çok yakın köylerde. Yine yardımıma Asri Sinemanın makinisti yetişti, şöyle yirmi metre uzunluğunda
Hac Yolu filminden kesti verdi. Eh, bende de on metre Nana var, sonra bunlara birkaç metre daha İnci Birol
eklemişim ki, İnci Birol ayva göbeğiyle nasıl kıvırıp göbek atıyor. Hangi yabancı filmden kesilmiş, şöyle böyle
on beş metre denli de plaj sahneleri var, eh haydi oğlum, kırlara, köylere, sinemaya, filme susamış yerlere...
İsteyene Hac Yolu, isteyene dansöz Nana...

Haydi bakalım, burası mı köyün kahvesi?.. Tamam... Yaşlılar var, gençler var. Yaşlılara Hac Yolu, Mekke
yolunda müminler, gelsin bakalım paralar, para yoksa yumurta. Nasıl olsa yumurta altın, nerde olsa para, köy
bakkalında para, kent bakkalında para; mahallede para ve de tam gıda. Şöyle bir sepet yumurtayla eve, oh ondan
sonra götür sat yarısını Bakkal Gani'ye, yarısını da haşla ye, yağa kır ye...

Ve fısıltı,

-Hey gençler, yaşlıları ayarlayabilirseniz, dansöz Nana var, İnci Birol var, Luiza Nor var...

-Luiza Nor da ne?

-Ahha bir göbek Luiza Nor'da, dağlar taşlar gibi...

-Abooov hele...

-Aboov hele ya, bir de ırmakta yıkanan avratlar var ki...

-Cıplak mı, lan?

-Heye...

Gençler kahveciyi tavlıyorlar, geç zaman onlara dansözlü filmleri oynatıyordum. Bastılar bir gün, muhtar,
üyeler.

-Yezit, diyerekten...

-Ulan köyün namusunu ahlakını bozarsın sen ha!..

Gençler fırladı kaçtılar kahveden, kapıdan pencereden, kahveciyle ben kalakaldık. Dayağa razıyım, birkaç

tekme sallarlar, bir iki tokat vururlar, ama ya makinemi kırarlarsa, lüks lambamı parçalarlarsa?.. Ben ki onları ne
zorluklarla buralara bir başıma taşımış getirmişim, üstelik kolumda asılı yumurta sepetiyle. Makineyi bir
sandığın içine koymuştum, onu sırtıma bağlardım. Onun altından bir torba sarkardı, içinde film bobini vardı.
Sonra, bir elimde lüks lambası, bir elimde yumurta sepeti... Geceyi hiçbir köyde geçirmezdim. Olur ya, ağzı
cıvığın biri fısıldayıverir, babasına, ağasına, Biz az önce gavede ne baktık biliyon mu, dansöz avratlara baktık,
böyle sinamacı makineyi gıvırınca, avrat bir gıvırıyor ki, böyle değirmen taşı gibi. Gençler de filmi izleyince,
makineyi sırtıma bağlar, düşerdim tozlu köy yollarına, sonra bir tarlanın kıyısında uyurdum, veya anayola çıkar,
bir kamyona atlar kente gelirdim. Ama o gece...

Makinemi kırmadılar, lüksümü parçalamadılar, çünkü onlar kanıtmış. Az sonra tutanak tutacaklarmış, bu
tutanak ve suç aygıtlarıyla birlikte beni karakola salacaklarmış.

-Oynat lan hele zaptı dutak!.. Makinenin kolunu çevirmeye başladım. Nana öyle bir oynuyor ki, ateş dansı
böyle, ateşin yanında yöresinde, teni de ateş rengi, göbeği nar, kıvırıp duruyor. Üyeler cık cık cık ediyorlar,
başlarını sallayıp bana ters ters bakıyorlar:

-Lan vallaha gençlerin ahlakını bozacakmış bu namıssız, amanın eyi ki haber aldık.

Luiza Nor, dev göbeğiyle tüm perdeyi doldurmuş, hop hop hop ettikçe, üyeler ve muhtar Hop hop hop diye
bağırıyorlardı.

-Lan hele göbeğe, Allah Allah efendi, ben böyle göbek görmedim.

İnci Birol ve film bitti.

-Bitti mi lan?

Muhtardı bağıran.

-Heye, dedim, bitti.

-Nasıl bitermiş lan?..

Makinenin üstündeki tenekeden yaptığım makarayı gösterdim:

-Bak işte, bitti.

Muhtar, üyelere döndü:

-Arkadaşlar, zaptı dutmak için siz hiç bişe anladınız mı, ben anlamadım.

-Yo yo anlamadık vallaha, dedi üyeler. Muhtar,

-Hadi lan, baştan oynat yine, dedi. Filmi doladım, baştan oynatmaya başladım, Nana yine

ateşin yöresinde
dönerek kıvırıp oynamaya başladı. İşte o zaman muhtar,

-Lan gaveci, çıkar lan bakalım rakıyı, vardır sende, dedi.

Rakı çıktı ortaya, başladı muhtar, üyeler içmeye. Ah ah, bana ne içsinler, bana ne ister on yirmi kez aynı filmi
izlesinler, makinenin kolunu kıvırmakla benim kolum yorulmaz, ama meze niyetine yumurtalarımı yemesinler.
Yediler, kahveci haşlıyor, onlar hap gibi atıyorlardı ağızlarına.

-Yahu emmi yumurtalarımı yemeyin...

-Kes lan, köyün ehlakını namısını bozarken eyi mi, it herif... Abov avrattaki bele bak...

Bele bak, kalçaya bak, bacağa bak, göbeğe bak, benim yumurtalar bitti. Sonra tutanak tutulmaya başlandı.

Köyde gizli gizli çok açık filmler oynataraktan, köy gençlerinin ahlakını bozaraktan...

-İmzala lan!..

-Yahu emmiler bu filmler Adana sinemalarında oynayan filmler...

-Bas parmağını lan, adi ehlaksız köpek!.. Kahveye kilitlediler beni, sabah erkenden iki kişi yanımda, yine
makinem sırtımda, lüksüm bir elimde, öteki elimde boş yumurta sepetim (Ah onun boş olması ne üzüyordu beni
ne de ağır geliyordu boş sepet), vardık gittik; taa uzaktaki karakola. Beni tutanakla birlikte karakola teslim
ettiler.

-Eee, dedi karakol çavuşu.

-Hiç efendim, dedim, işte filmler, bunların hepsi Adana sinemalarında oynuyor. Karakol çavuşu, filmlere
baktı, çözdü, bobinin tüm filmlerine göz attı, güldü:

-Haydi, makineni al da git, dedi. Hem öyle köylerde, köy yollarında bu yaşta dolaşma, başına bir iş gelir.

-Yumurtalarımı yediler, dedim, şikayet ettim ama...

Gitti güzelim ak ak, iri iri yumurtalarım. Yine pencerenin önüne minder atıp kitap var okumaya başladım.
İşte o sırada tanıdım Raziye'yi... O da, sapsarı saçlarıyla karşıdaki gecekondunun penceresinde oturur, kaneviçe
işlerdi. Arasıra bakışırdık. Sonra, başını ilk kez indiren o olurdu. Yüzü hep güleçti Raziye'nin, belki de bu
güleçlik dudağının biçimindendi. Sanki, dudak uçlarına hemen doğduktan sonra aşağıya doğru keskin bir bıçak
değdirilmiş gibi... İlk kez onunla konuşmamız bir soğan yüzünden oldu. Anamın evde olmadığı bir zaman, bize
kuru soğan istemeye; gelmişti,

-N'apacaksın soğanı, dedim.

-Yemeğe doğruyacam, dedi.

-Yemeği sen mi yapıyorsun.

-He.

-Anan yok mu senin?

-Yok... Bir babam var.

Babasını tanıyordum. Babamın yeni işindendi işi, gezgin satıcı. İriyarı, kocaman elli; pos bıyıklı bir adam...
Soğanı verdim:

-Senin de benim gibi canın sıkılıyor galiba?

-He.

-Arasıra gel bize, anamla konuşursunuz.

-Gelirim.

Durdu, bana:

-Sen ne iş dutan ki, dedi.

-Hiç, dedim, okuyorum.

-Görüyorum.

-Yok, öyle okuma değil, ben okula gidiyorum.

-Essah?

-Vallaha.

-Hangi okula?

-Geçtin mi sınıfını?

-Geçtim.

-Ben üçden ayrıldım. Amma, yazım güzel ha!

Bir sonraki gün yine pencereden bakışmaya başladık. Hatta gülümsüyorduk birbirimize. Bizim bu yeni
mahallemizde öyle avlu duvarları olmadığı gibi, kaç göç de yoktu. Zaten tüm yemekler, avluda iki taşın üstünde
pişirilirdi. Akşamleyin işten gelen kadınlar, hemen iki taşın arasındaki çalıyı çırpıyı tutuşturur, tencereyi üstüne
oturturlardı. Raziye de yemeğini aynı şekilde pişiriyordu. Yanına gittim:

-Ne pişiriyorsun?

-Banaduralı pilav. Anan nerde?

-Bilmem, dedim. Kim bilir kiminle çene çalmaya gitmiştir.

-Bugün de hava çok sıcak.

-He...

-Siz buralı mısınız?

-He!

-Biz Malatyalıyız.

-Yeni mi geldiniz bu memlekete?

-Anam öldükten sonra, iki yıl oldu.

-Ev sizin mi?

-Yok, kira.

Bir zaman sustuk.

-Bende dergiler var, bakar mısın?

-He, dedi, ne ki onlar?

-Dergi işte. Getirim mi?

-He, al gel!

Gittim, kerevetin altındaki dergileri aldım geldim.

-İçerde mi bakalım, dışarda mı?

-Nerde istersen.

-Hadi içerde bakalım.

Odalarına girdik. Köşede katlanmış bir yatak, yerde bir çul parçası, köşede teneke bir sandık, bir tahtanın
üzerinde birkaç kap kacak, bütün eşya bu.

-Dur sana minder vereyim, dedi.

-Yere otururum ben.

-Olur mu hiç, konuk gelmişsin.

Derginin birini eline aldı, bakıp,

-Ne güzel kız, dedi.

-He, dedim.

-Çok mu güzel?

-O kadar değil.

Biraz sonra,

-Aboov, yemeği unuttuk, dedi ve koştu.

Ben de dışarı çıktım. Bereket pilav, yeni yeni suyunu çekmişti.

-Ben gideyim.

-Otur otur.

-Baban gelir.

-Gelsin!

-Kızar mızar...

-Kızmaz.

-Kızar belki.

-Eh, sen bilin! Var mı bu dergilerden daha sende?

-Yok, hepsi işte bunlar.

-Senin okudukların ne?

-Roman.

-Ben de okuyum mu?

-İstersen veririm.

-Ver ya!

Ayrıldım yanından. İçimde anlatamayacağım bir sevinç vardı. Bugüne dek hiçbir kız arkadaşım olmamıştı.
Öyleki, ilkokulda bile bir kızla konuşmaya cesaret edemezdim. Beni tersleyeceklerinden, yanlarından
kovacaklarından korkardım. O günü, gece yarısına dek gezdim. Atatürk Parkını, istasyonu bilinçsizce dolaşdım
durdum. Gece saat birde geldim eve...

Sabahleyin kalkınca, gözüm hemen Raziye'nin penceresine ilişti. Sarı saçları göremedim. Dışarı çıkıp
tulumbayı çektim. Çiçekleri sularken bir anda onu yanımda buldum.

-Sana yardım edim mi?

-Yok, dedim, zahmet etme!

-Ben çekeyim sen sula!

O çekti, ben suladım. Anam bir ara yanımıza gelip,

-Sağ ol kızım, dedi Raziye'ye. Bunu söyledikten sonra gitti anam.

-Yoruldun. dedim Raziye'ye, gel bizde oturalım.

-He, oturalım, dedi.

Bizim odaya girdik. Oturduğum pencereye bakıp,

-Sen hep orda oturuyorsun, dedi.

Kitaplarımı gösterdim:

-İşte bunlar romanlar.

Bir ikisini evirdi, çevirdi.

-Şimdi okunmaz ki, dedi. Senin dergilerin hepsinin içine baktım, hep çıplak kız dolu, artistler...

-Vardır, dedim.

-Okuyup da ne olacan sen?

-Bilmiyorum.

-Bir şey olacam demedin mi daha sen?

-Demedim.

-Vali o!, dedi.

Gülüştük... İkimizin de sözü bitti. Ne konuşacaktık, bilmiyorum. Birden aklıma geldi, geçen yıl çektirdiğim bir
resmi bulup gösterdim.

-Bak, dedim, nasıl çıkmış?

-İyi çıkmış, dedi.

-Senin hiç resmin yok mu?

-Yok!

Sonra, çocukça sorular sorduk birbirimize, Sen çok zengin olsan ne yaparsın, gibisinden. Bir şeyler söyledik
zengin olduğumuz zaman neler yapacağımıza ilişkin...

-Biz, dedi, pamık başlasın, toplamıya gideriz. Geçen sene gittik...

-Nereye gittiniz?

-Çok para kazandınız mı?

-Bi kış yedik o parayı.

-Kışın baban bir şey satmaz mı?

-Ne satsın?

-Benim babam daha önce memurdu.

-Dayrede memur?

-He....

-Niye şimdi değil?

-çıktı.

-Çıkardılar mı?

-Yoo; kendi çıktı.

-Çok para alır mıydı?

-Bilmem ki, az galiba...

-Bu ev sizin değil mi?

-He!

-İyi... Bizim de bi evimiz olsa!

O sırada anam geldi. Elinde bir pideyle, bir kesekağıdı vardı.

-Ne, oturuyor musunuz, dedi.

-He, dedim.

Raziye kalkacak oldu:

Otur, dedim.

Ama oturmadı:

-Ben gideyim, dedi.

Anam,

-Otur kızım otur, dediyse de, oturmadı gitti Raziye. Çok bekledim, anam bir şeyler söylesin:

-Oğlum dikkati ol, şöyle olur, böyle olur, desin, ama demedi. Galiba beni hala çocuk görüyordu,
delikanlılaşmış olsak bile.

-Ana, dedim, bana acık para ver!

O ünlü çıkınından birkaç bozukluk bıraktı avcuma. O parayla, akşama dek Raziye'ye bir hediye aradım, koca
kentin içinde. Boncuk mu alayım? dedim, Taşlı yüzük mü alayım? dedim, Saçını bağlasın diye kurdele mi
alayım? dedim. Sonunda kurdelede karar kılarak, iki metre iyisinden kurdele aldım.

Aptal adam, sanki bu kurdelenin kime verileceğini bilmiyormuş gibi, kurdeleyi tortop edip avcuma bıraktı.
Dükkandan çıkar çıkmaz kağıt aramaya başladım yerlerde, birkaç sokak dolaştım, Raziye'ye paket yapılmaya
uygun temiz bir kağıt bulamadım. Sonradan aklıma geldi, evde sararım diye. Cebimde kurdeleyle akşama dek
gezdim durdum. Kanal Köprüde suya girerken, sanki cebimde bir hazine saklıyormuşum gibi, pantolonu bir
çocuğa teslim ettim.

-Lan iyi bak, içinde çok para var ha, dedim.

Zavallı çocuk, eline bir deynek alıp, sınır nöbetçisi gibi gözlerini ayırmadı bizim pantolondan. İkindiüzeri eve
geldim. Anam evde yoktu, Raziye de yoktu. Taşın altından anahtarı alıp, asma kilidi açtım, teldolaptan tencereyi
çıkarıp kabak kavurması ile karnımı bir güzel doyurdum. Sonra, babamın satamayıp eve getirdiği ezik üzümlerle
kendime şerbet yaptım... O sırada Raziye'nin sesini duydum:

-Kiş kiş, diyordu. Pencereye koştum, iki arsız civcivi pencerelerinin önünden uzaklaştırmaya çalışıyordu. Bir
yığın çocuk vardı kapılarının önünde, kapkara, donsuz, sümüklü çocuklar... Sırtlarını duvara vermişler, gölgeden
yararlanmaya çalışıyorlardı. Raziye beni gördü, gülümsedi, ben de gülümsedim.
Çocuklara kızdı:

-Hadi gidin lan, sizin eviniz yok mu?

Bir iki ufaklık, sümüklerini çeke çeke uzaklaştılar ama, iki üç tanesi hala oradaydılar. Düşündüm, bu hediyeyi o
çocukların yanında veremezdim. Oda kapılarına yaklaştım.

-Nerdeydin, bugün hiç görmedim seni, dedi.

-Dolaştım.

-İş mi aradın?

-Yoo!

Fısıldadım:

-Sana hediye aradım. Kurdele aldım, saçlarına.

-Versene!

-Evde!

-Al gel!

Koştum, minicik paketi aldım, götürdüm. Çocuğun biri iyice yanımıza yaklaştı, paketin içinden ne çıkacak diye
bakıyordu. Raziye,

-Lan bi dene eklersem sana, gözünde çakmağı çakdırrım ha, dedi. Gitsene evine! Çocuk, uzaklaştı. Raziye içeri
girdi, kurdeleyi aynanın önünde saçlarına bağladı. Bana,

-Gel bak, nasıl oldu, dedi.

Girmeye korktuğum için giremedim.

-Gelsene!

-Baban gelir?

-Gel gel!

Girdim.

-Sen bağla, dedi. Güzel olmadı benimki. Titremeye başladım.

-Ben hiç bilmem ki bağlamasını.

-Bağla, nasıl olursa olsun!

Arkasına geçtim, kurdeleyi saçlarının altından dolaştırıp, tepede bir düğüm yaptım. Belki her yandan yarımşar
metreden fazla kurdele sarktı.

-Nasıl oldu? diye sordum.

-İyi oldu amma, şu yanlarını birazcık keselim!

Makasla kendisi kesti.

-Şimdi daha iyi, dedi, keçi gibi olmuştu. Yakıştı mı?

-Çok, dedim.

-Nerden geldi aklına?

-Hiç, dururken geldi.

-Hiç olur mu?

Sustum. Durdu:

-Yoksa beni seviyon mu?

-Sen seviyorsan?

Ellerimi tuttu;

-He, ben seni seviyorum, dedi.

-Ben de seni, dedim.

Film sahneleri geldi gözümün önüne. Şimdi böyle sahnelerde öpüşmek gerekti. Ama nasıl öpüşecektik,
bilmiyorum. İlkin yanağından mı öpecektim, boynundan mı, yoksa dudaklarından mı? Galiba, o da öpmemi
bekliyor olmalıydı ki, dimdik karşımda duruyor, gözlerimin içine bakarak ilk hareketin benden gelmesini
bekliyordu. Baktı gördü ki bende iş yok, kollarını boynuma dolayarak, aynı filmlerdeki gibi dudağını dudağıma
yapıştırdı.

Ellerim saçlarına gitti.

-Sen en çok galiba benim sarı saçlarımı seviyorsun, dedi.

-He, dedim, tel gibi...

-Okşa, isdediğin gibi

O günden sonra her gün bir araya geldik, onların odasında, bizim odada. Birbirimize neler anlatmadık ki...
Evlenecektik, bir odacık daha konduracaktık avlunun bir yanına, kol kola girip sinemalara gidecektik.
Bekleyecekti, sonuna dek bekleyecekti beni, okumamı, kocaman adam olmamı bekleyecekti.
Ah o günlerim!...
Kaygısız günlerim!... Günün gün edildiği günlerim!..

Bilmem ayırdına varan oldu mu, ama biz kimse ayırdına varmıyormuş gibi davranıyorduk. Öyle günler oldu ki,
bizim evde oturup yemek yediğimiz bile oldu...

Raziye'nin babası, tanışılacak, konuşulacak gibi bir insan değildi. Hakkı da vardı adamcağızın, yokluklara bir
kadınla daha kolay katlanıyordu bu insanlar, hiç olmazsa, dertlerini, üzüntülerini onunla paylaşıyorlardı. Ama
böyle boğaz tokluğuna yanında duran dert ortağın da yok olup gitti miydi, yoksulluk daha bir başka tür çöker
insanın omuzlarına, yokluk daha bir başka tür koyar insana... Ve sen, bu yükün, bu acının altında ezildikçe
ezilirsin. Önce yüzün asılır, ardından kaşların çatılır, en sonunda da dilin tutulur, dilsizler gibi... Konuşmak
istemezsin kimseyle... Yıllar sonra bir park kanepesinde bir yontu gibi oturan o yalnız adamın dediklerini hiç
unutmadım, Ula, avrat yokdir, akil yokdir, para yokdir, ben düşünmeyeyim de kim düşünsün. İşte Raziye'nin
babası da öyle olmuştu. Akşamları eve gelince, kapının önünde bir iki kez sesli sesli sümkürür, sonra girerdi
odasına, bir daha hiç çıkmazdı. Bilmem, belki de uyku kurtuluş oluyordu acılardan...

Onun için biz geceleri Raziye'yle bol bol konuşma olanağı buluyorduk. Zaten yalnız Raziye'nin çatık kaşlı babası değil, tüm sokak erkenden uyurdu. Yorgunluk, parasızlık, hele hele havanın kavurucu sıcaklığı erkenden bayıltırdı insanları. Arada bir mutluluğu şarapta arayanlar da olurdu. Örneğin, Aşlamacı Bekir... Gün batarken eve gelir, omzundan aşlama güğümünü çıkarır, kocaman bir şişeye doldurttuğu açık, sinekli şarabı, bazen bir tek domatesle, bazen bir tek hıyarla içer tüketir, arkasından dayanırdı aşına ekmeğine. Şarkı söylemezdi, türkü söylemezdi ama, arada bir poflar,

-Of ulan of, ben bu feleğin tee anasını avradını... Para olmalı para, çok para, derdi. Acaba Napolyon'u bilir miydi Akşamcı Bekir? Gecenin bir vakti karısı onu yatağına götürmek istediğinde,

-Get ulan avrat, ben şimdi hayal guruyom, derdi.

Ya yediydi çocuğu, ya sekiz... Bunlardan on yaşına varanlar donlu, on yaşından ufak olanlar donsuzdu. Kız çocukları için namus uğruna ne edilir ne yapılır, ayaklarına bir don geçirilirdi.

Güneyimizde kapısı, pencere büyüklüğünde dört metrekarecik bir ev vardı. Daha doğrusu oda. Bu odada da altı çocuk, bir hastalıklı baba, bir de bu çocukların anası, bir deri bir kemik kadın yaşarlardı. Nüfus kayıtlarına hiç şüphesiz: Bunlar da aile diyerekten geçip, sayımdan sayıma kapıları yazıcılar tarafından çalınırdı. En ufağı üç, en büyüğü on iki yaşlarında olan bu çocuklar akşama dek su içer dururlardı. Ne zaman görsem, üçü beşi tulumbanın başındaydılar. Karınları şiş şiş, gözleri patlak patlaktı bu çocukların. Analarıyla, on iki yaşındaki çocuk çalışırlardı yalnız. Kadıncağız, kazandığı parayla her akşamüzeri iki tane pirzola alırdı. Pirzolaları pişirir, hastalıklı kocasına yedirirdi. Umut işte, hastalıklı koca, akşamdan akşama yenen bu iki pirzolayla ilaçsız doktorsuz iyi olacak, tekrar ayağa kalkacak, kadınına erkek, çocuklarına da baba olacaktı. Babanın bıraktığı kemikler çocuklarındı. Bazı günler kemik sıyırma işini nöbete koyarlar, bazı günler de bir kemiğin başında aynı köpekler gibi hırıldayarak kavga ederlerdi. Sorardım bu çocukların on yaşında olanına:

-Ne olacan lan büyüyünce?

-Dokdur, derdi.

-Ee, okula gidiyor musun sen?

-Yok!

-Okumadan doktor olunmaz ki.

-Olunurmuş, derdi, anam olunur diyor.

Belki de hasta döşeğinde yatan baba için ayrı bir umuttu bu oğlan. Oğlancık büyüyecek,

okumadan doktor
olacak, sonra babasına bakacak... Hoş avuntuydu bunlar. Aşlamacı Bekir'in zenginlik düşleri gibi...
Sağımızda bir aile otururdu. İfakat'tı kadının adı. Kocası gezgin satıcıydı. Adam akşamları eve gelince, arabayı
bir köşeye çeker, ondan sonra da başlardı günlük görevine. Bu görev, karısına dayak atmaktı. Öyle, odanın
içinde dövmezdi karısını, sokakta, avluda, nerde yakalarsa orda. Çocuklar için bir eğlenceydi bu. Daha adam
karşıdan gözükür gözükmez, çocuklar kapının önüne birikirlerdi. Adam arabayı duvarın dibine koyar, ondan
sonra girişirdi karısına, Zavallı İfakat Abla da, iyiden iyiye akortlanmıştı, sessiz sessiz dayağını yer, kocasının
arzusunu yerine getirdikten sonra, arabanın üzerindeki meyveleri içeriye taşımaya başlardı. Anam,

-Avradın çocuğu olmuyor da, herif ondan dövüyor, derdi.

Eh işte, çocukları olanlar bir başka türlü, olmayanlar bir başka türlü. Yine anam,

-Bu avrada da dayak amma yarıyor ha, derdi.

Gerçekten de öyleydi. Bol şalvarının altında bile diri kalçaları, yürürken tir tir titrerdi. Belki de istese şöyle bir
el itişiyle yere devirebilirdi kocasını, ama ah şu saygı denen şey... Kocaya saygı, hiçbir zaman bu kadının elini
kullanmasına izin vermezdi, O el ki, kocaya kalkan el, öteki dünyada firil firil yanan bir odun olacaktı.
Sert odundan yapılmış adamlara, öteki dünyada bir şey yok muydu acaba?

İfakat Abla ağlamazdı da... Belki de kocanın vurduğu yerde gül biteceğini düşünürdü. Araştırır mıydı acaba
bazı geceler, o diri kalçasının, diri omuzlarının çürüklerinin üzerinde bir sarı gül, bir kırmızı gül lekesi. Bir de ne
diyordu Cemil Hoca, Kocaya saygı, cennetin anahtarı ya... Çocukları olmadığı için yaşamları iyiydi.
Adam haftada iki üç kez et alırdı. İfakat Abla da sanki yediği dayakların ezikliği içerisinde bu etleri, inadına
kapısının önünde, mangalda dumanları tüte tüte pişirir, sanki sokağa,

-Bakın ha, erim beni dövüyor, amma etnen de besliyor, demek isterdi.. Arada bir, o hastalıklı adamın
çocuklarına da bir parça et verir,

-Alın yiyin ulan itler, derdi. Yiyin de karnınız doysun!

Arka tarafımızda o yaşlılar otururlardı. Karı koca nöbete koymuşlardı, her gün biri giderdi dilenmeye. Adamı
ne zaman yolda dilenirken görsem, hemen ardımdan,

-Güle güle efendi, derdi.

Galiba efendiliğimiz, okumuşluğumuzdan ileri geliyordu. Nöbet kimdeyse akşama dek dilenir, eve döndüğü
zaman bir süre odaya kapanırlar, toplanan parayı sayıp, ya bir torbaya doldururlar, ya da

evin dibine gömerlerdi.
Ondan sonra kapılarının önüne çıkarak, eski minderlerinin üzerine bağdaş kurup otururlardı. Hiç de sigara eksik
olmazdı ağızlarından. Oysa babam sigaranın bir damlacık dumanı araya gitmesin diye, aynı beden eğitimi
derslerindeki gibi derin derin soluk alarak dumanı içine çekerdi. O zamanlar anam kızar,

-Bre herif yavaş, carayı da yutacan, derdi.

Belki de babam, bu sigara yutma korkusundan olacak, sonraları nargileye başladı. Nargilenin koskocaman
barsak gibi marpucunu da yutacak değildi bir tutamlık nikotin uğruna...

Mahalleli geçim derdine düştüğü için, bizim ayırdımıza varmıyordu. Zaten duyardık:

-Aşlamacı Bekir'in kızı leblebicinin oğlu Durmuş'a kaçmış da, sabaha kadar ne kızın babasının, ne kızın
anasının haberleri olmamış. Ama sabahleyin bir de kalkmış bakmışlar ki kız ortada yok... Heye lan, böyle işde...
Gerçi işin çekirdeğine insen, bu bir boğaz konusu... Evet, bir tek boğaz konusu. Aşlamacının sırtından bir koca
boğazın kalkması, Aşlamacı için az buz mutluluk değildir. Üstelik haspanın boğazından başka, bir de renkli
renkli kadın donlarının, kadın kombinezonlarının satıldığı gezgin araba geçerken,

-Anaa, gız ana, bana da dese, ki hakkıdır demek, o zaman bu kız çocuğunun masrafı nereye varırdı ki? Para mı
dayanır, güç mü dayanırdı? Hele kız biraz güzelse, işe de gönderemezdin elin kıranından, itinden, uğursuzundan.
İşin yoksa, yedir dur, içir dur... Ya öyle ya, el gibi bir don kaça ki efendiler? El büyüklüğünde bir kombinezon
kaça ki efendiler?

Onun için burada analar babalar aldırış etmezlerdi kızlarının kaçmasına. Hele oğlan tarafının durumu, kendi
durumlarından bir topluiğne başı daha iyiyse, o zaman kız kaçmalarına analar babalar da canı gönülden yardım
ederlerdi. Belki de kızın kaçtığının sabahı, aile reisinin mutlu sesi evin ufak oğluna şöyle seslenirdi:

-Lan Hıdır, bugün ekmeği yedi değil, altı tane al, e mi itoğlusu?

Ve kızın kaçıp gitmesiyle, aile bir ekmeklik mutluluğa daha kavuşurdu. Ardından baba sokağa çıkar, töre yerini
bulsun diye, kızına da, kaçırana da ana avrat dümdüz giderdi...

İşte hep bu yüzden Raziye'nin babasının göz yumuşlarına hiç şaşmıyordum. Belki de adam, bizi kendi kızıyla,
kendi odalarında sevişirken yakalasa, başını alıp giderdi, görmemiş gibi... Mırıldanırdı da:

-Çok şükür kızı bi yere yamadık! Raziye'ye kalsa,

-Hemen gelip oturayım evinize, diyordu. Ama ben;

-Okuyacam, diyordum. O,

-Oku, diyordu, ne var, ben senin ders çalışmana karışmam ki. Hem anana yardım ederim, hem de dersten kafan
yorulunca sana yardım ederim.

Ben yine,

-Olmaz, deyince, bu kez kızar,

-Sen beni sevmiyon ki, derdi.

Bir ay geçti aradan. Biz her gün bunun tartışmasını yaptık. Dahası bir gece anamla babam öteki dünyaya biraz
daha fazla sevapla yola çıkmak için komşunun mevlidine gittiklerinde, kalkıp geldi, yatağıma girdi.

-Çıkmayacam da çıkmayacam, dedi. Baban anan gelince, onlara ben artık oğlunuzun karısı oldum diyecem,
dedi.

-Ama olmadın ki...

-Olsun, ne bilecekler?

-Olmaz Raziye ben okuyacam.

-İyi lan, oku işde... Bizim ne kötülüğümüz dokunuyor sana? Soyunmuş yatıyoruz, kabahat mı?

-Kabahat ya. Babam bizi böyle bir yakalarsa, Allahıma dinime almaz seni çok akıllı oğluna.

-Oğlunda akıl olsa, hı der şimdi.

-Hadi giyin Raziye!

-Len ne güzel uyurduk be sabaha kadar, birbirimize sarılır böyle...

O gece onu zorla odalarına gönderdim, biraz da gözünü korkutarak:

-Bak Raziye, dedim, şimdi kalkıp gitmez sen, bi daha hiç bakmam yüzüne...

Ağlayarak gitmişti.

İşte ondan üç gün sonra da çekip köye gittiler. Pazartesi gecesi buluşamadık. Asmanın altında ancak iki çift
söz edebildik. Bana,

-Hep seni düşünecem vallaha, dedi.

-Ben de seni, dedim.

-İki ay kuş gibi geçer, dedi.

-He, dedim.

-Ama deler de geçer, o başka, dedi.

Salı sabahı bir kamyona bindiler. Zaten mahallenin yarısı bindi o kamyona, kadın, kız, kızan... Kamyonun
önüne de, bacakları birbirine sürten şişman, yanık yüzlü Elcibaşı İsmail Ağa bindi. Kamyon, bir yığın sümüklü
çocuğun konuşmaları arasında büyük bir toz bulutu kaldırarak yürüdü gitti. Resmimi göğsünde, kurdeleyi de hep
saçlarının arasında taşıyacağına söz vermişti. Kim bilir, iki ay sonra, o sarı sıcağın altında bizim kurdele ne renk
alırdı? Ya resmim, nasıl poz versem diye günlerce düşündüğüm resmim, tozlu tuzlu terle pul pul dökülürdü
birkaç gün sonra Raziye'nin göğsünün üzerine...

Bir hafta deliler gibi dolaştım. Nedense mutluluğum uçup gidince, mutlu geçen günlerimin ayırdına vardım.
Şöyle bir saatçik sokaklarda dolaştım, avlumuzu, onun kapısını arıyor, dar atıyordum kendimi eve. Bu kez, ev
sıkıyordu beni, onsuz avlu, onsuz duvarlar, onsuz pencere, olmuyor, Düşüyordum kızgın kaldırımlara... Çok
dayanmadım, on beş gün sonra kararımı verdim. Ben de koza toplamaya gideceğim. Anam,

-Oğlum sen dayanamazsın, dedi.

-Niye, doğduğumuzdan beri güneş depemizde değil mi?

İşte o zaman çıtlattı anam,

-Bi kızın ardından yazıya yabana giden de, tutulur gelirsin bi sıtmaya, sona yan dur, titre dur... Dur ki ne dur,
dedi.

Yalan söyledim:

-Ben hiçbir kızın ardından gitmiyorum ki...

-Raziye'nin ardından gitmiyor musun?

-Sen deli misin ana? İş bulamadık, ara ara yok. Hiç olmazsa şöyle bi ay kadar pamuk toplarsam, kitap defter,
giysi miysi...

Babam hiçbir şey dememiş. Hatta anama övünerek,

-Ben onlara rezilliğe öylesine alıştırdım ki. hiçbir şey olmaz, bırak gitsin, biraz daha rezillik idmanı yapmış
olur, fena mı, demiş...

Pazartesi günü adımı yazdırdım Elcibaşı ismail Ağaya. Salı sabahı da erkenden kalkarak bizim evin en eski
yorganını yuvarladım, çamaşır ipiyle bir güzel orasından burasından bağladım. Eh, bir gurbetçi daha hazır
İsmail Ağa!..., Kamyona doldurdular bizi, et ete, yanak yanağa... Düştük tozlu köy yollarına. Biraz sonra toz
bizi öyle yaptıki, salt gözlerimiz gözüküyordu. Saçlar, üst baş apaktı... İçimden:

-Bak insanlara, diyordum, para kazanmaya gidiyorlar... Hepsinin de gözlerinde bir ışıltı... Bu ışıltı, bir kış
yağacak olan yağmura karşı koyma ışıltısı... İşin gücün kesat olduğu zamanlar, köşede bucakta ekmek alacak
paranın bulunmasının ışıltısı...

Kim bilir Raziye beni karşısında görünce nasıl sevinecek, nasıl şaşıracaktı?

-Bak, diyecektim, ona, seni ne çok sevdiğimi anla, senin ardından dayanamayıp yanına geldim...

Kamyon, bir köyün içinden geçip, bozuk tarla yollarına saptı. Uçsuz bucaksız pamuk tarlaları arasından,
gideceğimiz pamuk tarlasına vardık. Elcibaşı İsmail Ağa,

-Dökülün lan millet, diye bağırdı.

Gerçekten de döküldük. Dökülenin üzerinden havaya kocaman bir toz bulutu kalktı. Birine,

-Nereye geldik, dedim.

-Üzerlik'e.

-Pekiyi, Eyriağaç nerde?

-Eyriağaç mı, uzaktır ora!

Havaya uçuşan toz bulutu, ince ince kıvılcım oldu çöktü üzerime... Ben ne düşler kurmuştum, Raziye'nin
karşısında arabadan atlayacaktım. O da koşup gelecek,

-Hele bi bakıyım, bu gelenler de kimlermiş, diyecek, beni görecekti. Sonra şaşıracak, adımı ünleyecek,
üstümün başımın tozunu çırpacak, kulağıma fısıldayacaktı.

-Lan, öyle özledim ki seni... Dur bak, herkes uyusun hele bir, sen şu hendeğin içine gir bekle beni, diyecekti...
Elcibaşı,

-Hey lan millet, dedi, bakın guyu tee ilerde. Sona, şu iki dene garaağaç var ya, orya da yerleşin, yarın sabahnan
işbaşı! Bi hacet lazım olan getsin köyden alsın gelsin... Biraz sonra ekmeklerinizi getiririm ben!

Kuyunun başına gittim. Bir hayli bekledikten sonra sıra bana geldi. O ılık, kan gibi suyla, elimi yüzümü
yıkayıp, doya doya susuzluğumu giderdim. Yüksekçe kuyu başından şöyle bir yanıma yöreme bakındım. Her
yan göz alabildiğine yemyeşil ova. Gel de, bu uçsuz bucaksız ovada sarı saçlı Raziye'ni bul! Düşündüm, bir at
olmalı, bir silah olmalı, bir torba dolusu ekmek, bir matara su, şu yana vurup gitmeli, Raziye'yi bulmalı!..

Biri bağırdı ardımdan,

-Kara kara düşünme kardaş, yok satın aldıysan guyuyu o başka. Şöyle çekil de biraz, bizim avrat da bi elini
yüzünü yıkayıp, mübarekten yararlansın, dedi.

İndim kuyunun taşlarının üzerinden. Yorganı sırtlayıp ağaçların olduğu yere geldim. Maşallah, milletin eli çok
çabuk. Getirdikleri sırıkların uçlarını yere çakıp, tepelerini bağlıyor, üstüne de eski çul çaput atarak haymalarını
kuruyorlar. Benim? Benim hiçbir şeyim yok... Bir yorganım, bir ipim, bir şapkam, bir mendilim, biraz da
zeytinim... Ağacın gölgesine kendimi uydurabilmek için boyuna yer değiştiriyorum. Yer değiştire değiştire
bazen ailelerin içine dek sokuluyorum. Emzikli kadınlar, buruşuk memelerini çıkarıp çocuklarını emziriyorlar,
büyüsün de bir an önce tarlaya ırgat olsun diye. Yaşlı kadınlar, ağır bakır sahanlara soğan doğruyorlar, adamlarsa
sigara üstüne sigara içiyorlar, sanki ağa kesesinden... Yüzü, çiçek bozuğu olan bir adam sordu:

-Sen hayma gurmayacan mı?

-Yo.

-Allah vekil cibinliğin de yok?

-Yok!

-Lan oğlum, sinekler yer bitirir seni!

-Ne zaman?

-Gece... Hele bi güneş batsın!

Eh, bulduk orada bizim gibi bir tane daha, haymasız, cibinliksiz. Maraşlı bir çocuk. Benden şöyle böyle üç yaş
büyük...

-Gece oldu mu, gireriz yorganın altına, yüzümüze de bi yağlık çekdik mi, heç bişey yapamaz sinekler... dedi.

-Ben ilk geliyorum.

-Ben her yaz gelirim. Sigara uzattı. almadım.

-İçmiyon mu sen?

-Yok.

-Karlısın ha...

Biraz sonra Elcibaşı İsmail Ağa ekmeklerimizi dağıttı. Kelle başına bir ekmek... Zeytinle ekmeğimi yedikten
sonra kuyunun başına gittim, midem şişinceye dek suyumu içtim. Maraşlı.

-Zeytin adamın anasını beller, dedi. Hele gündüz yersen. Allahıma dilin damağına yapışır.

Bayılırsın
namussuzum tarlanın ortasında. Burda en iyi şey, duzsuz şeydir...

Biraz sonra haymalarda sesler kesildi. Bir iki çocuk ağlamasından başka şey duyulmaz oldu. Uzaktan, uluyan,
havlayan köpek sesleri ve kulağımın yöresinde vınlayarak dönen binlerce sinek... Maraşlıyla yorganlarımızı yan
yana serdik. Yorganın yarısını altıma aldım, yarısını üstüme; yüzüme de mendili kapatıp düşünmeye başladım.
Oysa ben bu geceyi ne umutlarla beklemiştim! Hey gidi koca ova, Çukurova hey! Kim bilir bizim mamık
burunlu Raziye'yi nerede saklıyorsun? Sineklerden olanak bulup da şöyle gözucuyla bir yıldızlara bakabilsem,
avunacağım belki, Raziye de şu anda aynı yıldızları görüyordur diyerekten ama, nerde. Meret sinekler, mendilin
açılmasını değil, sanki içinden geçeni biliyorlar. Daha mendilin ucunu açar açmaz yüzü, iki yüzü birden
dalıyorlar içeriye. Kurşun gibi girip, kurşun gibi yakıyorlar. Çat, pat, hangisini öldüreceksin, bir değil, beş değil.
Ondan sonra bir kıpırdanma, bir kaşınma, ta ki kendinden geçinceye dek...

Bazen kızıyorum da Raziye'ye, sanki suçu varmış gibi. Biz senin yüzünden koşup gelelim buralara! Sen, olma
buralarda. Ama daha o gece kararımı verdim. Bu Raziye uçup gitmedi ya, ovanın bir yerindedir. Yarın çek git
hemen buradan. Nerdeyse bul onu. Orda da pamuk; burda da pamuk. Elin oğlu sora sora Bağdat'ı bulmuş, sen bir
Eyriağaç köyünü mü bulamayacaksın? Alırsın eline bir sopa, şu yol senin, bu yol benim, konarak göçerek, lale
sümbül biçerek. Sonra, sorarsın millet hangi tarlada diye; olmazsa Bir de yalan uydurursun, dayısı ölüyor, haber
vermeye geldim, dersin... Yaa işte böyle, sabah ola, hayır ola!

Uyuyamadım. Döndüm durdum sabaha dek. Sola dönsem arkamı yiyor sinekler, sağa dönsem önümü yiyor
sinekler. Ondan sonra kaşın Allah kaşın. Ulan burası pamuk tarlası değil, sinek tarlası be!

Dürttüm:

-Lan Maraşlı kardaş, nasıl uyuyorsun lan?

Oğlan, uyku sersemiyle kalktı:

-Ne diyon?

-Nasıl uyuyorsun diyorum?

-Na böyle, başımı koyup uyuyorum.

-Ya sinek?

-Dolu, dinine yandığımın. Niye yaratır ki Allah bunları?

-Yemiyor mu seni?

-Yiyor amma n'apacan, sinek yiyor diye uyku mu uyumayacan?

Maraşlı, yine uyudu. Üstelik horlamaya da başladı. Öyle tatlı uyuyor ki keratanın oğlu, dersin kuştüyü yatakta,
ipek cibinliğin içinde, sultan hanımın koynunda... Arada bir hatır hatır karnını kaşıyıp, tekrar dalıyordu uykuya...
Sabah gün doğarken uyandırdılar bizi, bağıra çağıra...

-Lan hey, kalkın lan millet! Üstünüze ölü toprağı mı serptiler lan?

Yataktan kalkan tarla sınırının yolunu tuttu. Oradaki hendek, tuvalet. Bir de uyarı:

-Şu dutun bu tarafı avratların, şu tarafı da heriflerin.

Eh, arada koskoca dut ağacı, kim şaşırır artık yönünü? Dindarlar ıbrıklı, dindar olmayanlar ıbrıksız hendeğin
yolunu tuttular. Gereksinmesini gören, uçkurunu bağlayarak çıkıp geldi hendekten. Ayıp yok yani, nasıl olsa
erkek erkeğesin, birbirinin yüzüne baka baka rahat rahat karşılıklı geçip çişini yapabilirsin. Biz de öyle yaptık,
bir yaşlı amcayla birlikte karşılıklı oturduk, bir söyleşimiz eksik, gözlerimizin içine baka baka rahatladık...

Sonra,

-Haydin, dediler.

Tarlanın bir ucundan girdik. Kollarımızda geniş ağızlı sepetler, topla Allah topla... Arada bir Elcibaşı İsmail
Ağanın sesi duyuluyor:

-Lan millet, ağanın selamı var, pambığı eyi toplayın, bulgur aşının en yağlısı sizin diyor.

Topluyoruz... Güneş tepemizde sanki ateşten bir top, önümüzde deniz gibi sonsuz ova, toplamakla bitirebilirsen
bitir... Yine elcibaşının sesi duyuluyor:

-Lan sarı şapgalı, dalga geçme lan, sıçarım o sarı şapgana ha!..

Sarı şapkalı sırıtıyor, kızsın mı ki?.. Kundaktaki bebekler, eğmelerin altında beş altı yaşındaki çocukların eline
terk edilmiş... Arada bir bazı emzikli kadın:

-Gurban İsmayil Ağa, şu çocuğu bi emziriyim geliyim, diyor.

Kaşlarını çatıyor İsmail Ağamız,

-Ulan daha yeni emzirmedin mi sen? Çocuğu da gendiniz gibi pisboğaz edeceksiniz. Topla hele yarım saat
daha, nerdeyse guşluk olacak... diyor tarlaların sultanı...

Saat on, on buçuk sularında elcibaşının mola düdüğü ötüyor. Millet sanki ardından sarı yılan kovalıyormuş gibi
koşuyor ağaçların altına. Ne de olsa ilk gün, millet daha sıcağa tam anlamıyla alışmamış. Seriliyoruz yerlere. Bir

kısmı kuyunun başına koşuyor, bağrına bağrına veriyor kan gibi suyu...

Kağnı arabası bir kazan pilav getirmiş. Ağa'nın selamı varmış bize. Bir kazan da ayran göndermiş.

Dudaklar mırıldanıyor:

-Ağanın kesesine bin bereket!

Eh, bu yağsız, bu tatsız tuzsuz ayran için alınan sevap yeter de artar bile adam olana... Millet, tasıyla yanaşıyor
kağnı arabasının yanına. Evdeci kadın, çömçe çömçe dağıtıyor lepeli denilen sulu bulgur aşını. Sağ olsun yine
Maraşlı, onun tası var. Doldururken,

-İki başlık, diyoruz.

Kocaman burunlu, kocaman benli kadın,

-Lan hak yemeyin ha, hak yiyen bok yer, diyor, iki kepçe atıyor Maraşlının çanağına. Ayran bitmesin diyerek,
ivedi yiyoruz bulgur aşını, sonra koşuyoruz ayran için,

-İki baş için, diyoruz.

İki kepçe de ayran... Oh dünya varmış be! Karnın tok, sırtın pek, dayan kardaş pambığa... Bereket sindirim
olayını düşünmüşler, hemen salmıyorlar pamuk tarlasına, bir yarım saatçik daha yatmamıza izin veriyorlar. Öyle
ya, sağlık kuralı bu, tok karnına çalışılmaz; sağ olsunlar, adamlar uyuyorlar bu ince kurala... ve biraz sonra yine
giriyoruz pamuk tarlasına...

Pilavımızı yedik hey ulan! Ayranımızı içtik hey ulan! Ağaya uzun ömür hey ulan! Kesesine bin bereket hey
ulan!.. Bas bariton tenor, bağırıp duruyoruz... Elcibaşının ağzı kulaklarına varıyor. Kim bilir, ağasına
iletecektir bunu da...

Ağam, diyecektir, gulların kesene bin bereket, ömrüne uzunluk dilediler...

Sabahın beşinden akşamın yedisine dek, bir öğün yemekle kaynar güneşin altında pamuk topladıktan sonra
herhalde elcibaşının paydos düdüğünü işitmek, çok büyük bir mutluluk olsa gerek. Çok şükür, o mutluluğa da
eriştik. Düdük öter ötmez, ağırdan aldı millet. Öyle, kuşlukki gibi koşup gitmedi kara ağaçların altına. Belki
yorgunluktandı bu, belki de daha işbaşı yapmak için önünde şöyle on saatlik uzun bir zamanın bulunmasındandı.
Yine de ırgatlar hış gibi düştük ağaçların altına. Kadınlar hemen erzak torbalarına el attılar. İki taşın arasına çalı
çırpıyla ateşler yakıldı, üzerine her yanı kapkara tencereler oturtuldu. Yağ kondu birazcık içine, iri iri soğanlar
doğrandı, suyu ve bulguru. Ağanın ovasını mis gibi bulgur çorbası kokusu aldı... Maraşlıya,

-Biz n'apalım lan Maraşlı, dedim.

-Hiç, dedi, öylenden artan ekmekleri yiyelim!

-Kuru kuru:

-Zeytin kalmadı mı?

-E sen ne dedin?

-Ben gündüz yeme dedim, şimdi akşam... Zeytin ekmeğimizi yemeye başladık. Karnımız doyduktan sonra
tekrar gittik kuyunun başına, bulaşık yıkayan kadınların yanına oturup su içtik, elimizi yüzümüzü yıkadık. Biraz
sonra iyice bastı karanlık. Bir iki haymadan yanık türkü sesleri geldi, sonra çocuk sesleri, ardından köpek
ulumaları ve sinekler, sinekler, sinekler...

Ağanın ordusu uykuya dalmıştı... İyi geceler beyler!..

Sabahleyin elcibaşının sesiyle uyandım.

-Lan millet hey, üstünüze ölü toprağı mı serptiler lan!..

Ölünün üstüne elbette toprak serperler... Kalktım... Ve hemen yorganımı dürümlemeye başladım. Elcibaşı
gördü:

-Çalmazlar oğlum gıymatlı yorganını, goy oraya.

-Ben gidiyorum.

-Niye?

-Gidiyorum işte.

Adam,

-Öyle yağma yok, diye horozlanmasın mı?

-Sana ne yaa, ben gideceğim, dedim tekrar.

-Pazartesiden önce gidemen.

Bereket Maraşlı yetişti imdada:

-Hasda, dedi, çok hasda, gece heç uyumadı, alaf alaf yandı durdu.

-Lan hasda mısın, dedi elcibaşı.

-He, dedim.

-Niye demen? Get madem... Amma para yok ha! Bak, elcibaşı hakgımı yedi deme, alaf alaf yanmağınan heç
bişey olmaz. Sık dişini, bazartesiye gadar çalış, al paranı anamın ak südü gibi, ondan sona

paşa paşa get...
Bakmadım bile ondan yana. Ağanın ordusu pamuk tarlasını işgal ettiğinde, ben çoktan geldiğimiz yolu
tutmuştum bile... Toz, nerdeyse dizlerime dek ulaşacaktı. Onun için tarla kıyılarından gidiyordum. Bazen, bir
boz yılan yüreği mi ağzıma getiriyordu. Yolun bu başından öbür başına ok gibi geçiyordu yılanlar. Tepede güneş
bir alev, ayaklarım tozun içerisinde bir alev ve bomboş bir mide... İlk uğradığımız köye varınca nerdeyse
kendimden geçecektim. Büyük bir çınar ağacının gölgesine sığınmış demirci dükkanına vardım.

-Ağa, dedim, bakkal bulunmaz mı burda?

-Yok, dedi, bi sabah açar, bi de akşam...

-Su?

Karşıyı gösterdi:

-Yalak orda...

Çeşmeye koştum. Başımı göğsümü bir güzel yıkadım. Geçtim oturdum çınarın gölgesine. Bir zaman
dinlendikten sonra, tekrar demircinin yanına vardım.

-Eyriağaç'a nerden gidilir?

-N'apacan orda delannı?

-Hiç, enişte m var orda.

-Kim enişten?

-Pamuk toplamıya gittiler.

-Durma, dedi, anca aşama varın, hadi çık yola!

-Karnım çok aç, dedim. Bakkal da yok. Çulun altından, bir demet yufka çıkarıp uzattı:

-Ye!

-Kaç kuruş?

-İstemez.

-Sağ ol emmi.

-Şindi şurdan çıkacan, bu ince yol ilerde biter. biraz genişi başlar, o genişi takip et get, bi eski harabe gibi yere
gelecen, eski çiflik. Ordan sağa sapan yola fur get, ilerde gene soran!

-Sağ ol emmi. Ardımdan bağırdı:

-Hızlı get, garanlığa galın... A oğul, sen yannış gelmişin, yolu eyrisinden dutmuşun...

Sapıtmışın yolu,
sapıtmış...

Yürüdüm... Alttan üstten sıcak bastırınca susamaya başladım. Hele sırtımdaki yorgan, o hafif yorgan, yol
uzadıkça ağırlaştı, sırtımı kan ter içinde bıraktı. Arasıra tarlaların içine dalıyor, bir karpuz, bir kelek bulurum
umuduyla gözlerimi dört açıyordum. Bir yerde yumruk büyüklüğünde sekiz on kadar çakal karpuzu buldum.
Hepsini kopardım. Kan gibi kırmızı, kan gibi sıcaktı karpuzlar. Beşini yiyip, gerisini yorganın arasına
sıkıştırdım. Avcum karpuz çekirdeğiyle dolu tekrar düştüm yollara...

Eski bir çiftliğin orada, öteki karpuzları da yedim. Yıkılmış duvarın dibinde daha çok oturacaktım ama, bir
akrep merhaba deyince, tekrar yola düşmekten başka umar bulamadım.

Gün batmıştı Eyriağaç'a vardığımda. Çeşmede elimi yüzümü yıkayıp, susuzluğumu giderdikten sonra bakkala
gittim.

-Ekmek, dedim.

-Yok, dedi.

-Garibim, dedim.

Oğlunu gönderip evden beş yufka getirtti. Arasına helvayı koyup hemen oracıkta karnımı doyurdum. Adam,
yufkayı yiyişime şaşkınlıkla bakıyordu.

-Sen ne zamandan beri açsın delannı?

-Hiç, sabahtan beri.

-Lan ocağın batmaya, senin bu halını gören de der ki bu oğlan bi haftadır aç!

-Emmi, dedim bakkala, ben eniştemgili arıyorum. Eniştemin dayısı çok hasta da, haber verecektim.

-Kim enişten?

-Bilmezsin sen, dedim, yalnız onları buraya İsmail Ağa getirmişti.

-İtburun İsmayil mi?

-Bilmem, dedim, şişman.

-O o... Kelyazı'dadır ölese enişden.

-Nerden gidilir Kelyazı'ya?

-Şu, şu gocaman çiftlik var ya, onun duvarını dut get, o yol... Çiftlik biter, yol başlar ilerde.

Yolu tutup gitmeye başladım. Eh artık, Raziye hemen şuracıkta, burnumun ucundaydı. Belki

de seslensem
duyardı. Üstelik karnım da tok, yakan güneş de yok, ben yürümem de kim yürür?..

Dayan ayaklarım dayan!.. Zifiri karanlık çöktü, daha bizim eniştelerden bir haber yok. Hele bir yere gelip de
yolun üçe ayrıldığını gördüğüm an, yüreğim hırp etti:

-Eh işte, bu gece vakti, bu zifiri karanlıkta bu iş burada biter, dedim kendi kendime. Yazı tura atacak para da
kalmadı ki cepte, atasın yazı tura, vurup gidesin şansına çıkan yola... Oturdum tarlanın kıyısına, bir insan gelir
umuduyla çok bekledim. Yalnızca sinekler geldi, sinekler, sinekler, bir yığın sinek... Birini öldürsen, ölenin
acısını çıkarmak için bini birden saldırıya geçen sinekler, arsız sinekler, inatçı sinekler...

Uyumuşum... Bilmem yorgunluktan, bilmem Raziye'nin yanına yaklaşmış olmaktan, bilmem sineklere alışmış
olmaktan, dalmış gitmişim...

Gözlerimi açtığım zaman güneş çıkmıştı. Ve bir kağnı arabası geliyordu uzaktan inleye inleye. Arabanın
gelişini umutla bekledim. Adama,

-Irgatlar nerde emmi, diye sordum.

-Hangi ırgatlar?

-İsmayil Ağanın ırgatları, İtburun İsmayil...

-İtburun burda değil şindi. Irgatlar eskiden burdaydılar ya, şindi biraz uzağa gettiler, bu tarlanın pambığı bitti.
Şurdan gidecen, şu yoldan dut get!.. Uzak değil o gadar.

Yorganı sırtlayıp yola düştüm. Gider gitmez Raziye'yi görmeme olanak yoktu. Çünkü, çoktan tarlaya
girmişlerdi. Artık, kuşluğu beklemem gerekti. Babasını da hiç düşünmemiştim. Acaba nasıl karşılayacaktı beni?
İster misin kapsın sopayı, Ulan şehirde rahat ettirmedin bizi, şimdi yazının yüzünde de mi rahat yok senden?
desin... ver etsin odunu, neren ister, neren istemez... Acaba?

Düzen, yine aynı düzendi... Yine kocaman iki karaağaç, karaağacın orasında burasında haymalar... Haymaların
önünde oynaşan beş altı yaşındaki cılız, sarı benizli çocuklar. Benim geldiğimi gören çocuklar, hepsi
haymalarına kaçtılar. Ortada yalnız yaşlı bir kadınla, bir de kucağında dört aylık bir çocuk bulunan dört beş
yaşındaki oğlan kaldı. Yaşlı kadın sordu:

-Nerden gelin, nere geden?

-Hiç nene, buraya geldim.

-Pambığa mı geldin?

-He.

-Niye hafdabaşı gelmedin?

Yanıt vermedim. Yaşlı kadın, boyuna elindeki tesbihe bir şeyler okuyup o dört aylık çocuğun yüzüne
üflüyordu.

-Bebek hasta galiba?

-He, dedi yaşlı kadın, geberecek. Ben okuyorum, gebermesin diye.

-İğne, ilaç?

-Anası orusbuda gabahat, südü yetmeyince dayamış bulgur aşını, garnı dutmaz olmuş, bi amel ki ne amel, cır
cır... Ölür bu ölür...

Ağabeye baktım. Yaşlı kadın böyle dedikçe, daha sımsıkı sarılıyordu kardeşine,

-Gülüm gardaşım, diye, gözleri dönmüş çocuğu güldürmeye çalışıyordu...

Biraz sonra o korkup kaçan çocuklar yanıma geldiler. Çocukların en büyüğü yedi yaşındaydı. Çünkü, sekiz
yaşına basmış bir çocuğun yeri pamuk tarlasıydı.

Bedava ekmek yok beyler!..

Çocukların çoğunun kucağında da bir çocuk, kimi pışpışlıyor kardeşini, kimi sırtını kaşıyor, kimi de bilir
bilmez kardeşinin altını temizlemeye çalışıyordu. Arada bir yaşlı kadın kızıyor birine,

-Gız gahbe, sıkma çocuğu o gadar, cılkını çıkaracan, diyor.

Bir bebek de ağacın altında, çulların içerisinde yatıyor. Ağlıyor, çatlıyor, aldıran yok. Sordum:

-Bu çocuk kimin?

-Onun sahabı yok, dedi bir oğlan çocuğu, anası babası tarlada.

Eğmelere bakıyorum. Bunların içinden hangisinin Raziyelerin olduğunu kestirmeye çalışıyorum. Yoksa benim
gibi onlar da mı dışarda yatıyorlar? Sonradan düşünüyorum, olamaz.

Kız çocuğunun birine sordum:

-Sen Raziye Ablanı tanıyor musun? Kaşını gözünü kaldırıp,

-Cık, dedi.

-Sarı saçlı, dedim. O zaman,

-Biliyorum, dedi.

-Onların hayması hangisi?

-Nah, dedi, parmağıyla gösterdi.

Üstü, eski çuvallarla, otlarla örtülmüş bir eğmeydi. Kalktım, niyetim bu eğmenin içini görmekti. Yaşlı kadın,

-Nerye giden, dedi.

-Nah, şu eymeye.

-Elin eymesinde işin ne?

Attım yalanı,

-Dayımın eymesi ora. dedim.

-Lan oğlum, dedi, it olun, uğursuz olun, bana emanet edip gettiler, ya öyle biriysen?

-Hiç öyle surat var mı bende nene?

-Bilinmez ki oğlum, dedi. İte bakıyon efendi suratı dakınmış, efendiye bakıyon altında it suratı. O sarı gızın
babası mı dayın olur?

-He, özbe öz hem de...

-Dayının çekeceği var.

Ödüm koptu Raziye hakkında kötü şeyler söyleyecek diye...

-Niye?

-O gız eyi gız olmaz oğlum. Hep türkü çığırıyor. Gız gısmı, çok türkü çığırırsa ondun hayır gelmez.

Eğilip, haymaya girdim. Eh, odalarından pek farkı yoktu buranın da. Yalnız, orada birazcık daha fazla konfor
vardı: Örneğin, bir ayağı kırık tahta masayı getirmemişlerdi, sonra, sırı uçmuş duvar aynası da yoktu.
Babamın evindeymiş gibi sırtımı yığılı yatağa dayayıp düşünmeye başladım. Yalnızca iki şey, düşünüyordum,
Raziye nasıl heyecanlanacak, babası nasıl karşılayacak? Belki de Raziye çıtlatmıştır babasına, belli mi olur.
Pamuk bitsin, biz evleneceğiz demiştir. Eh, şayet böyle bir şey demişse, şurda pamuğun bitmesine bir ay kaldı,
öyleyse biz nişanlı sayılırız. Bir nişanlı da, yirmi günde bir kez görebilir nişanlısını...

Yaşşa lan akıl fikir!...

Bunları düşündükten sonra, biraz daha babamın malıymış gibi kuruldum mindere, hatta uzandım bile. Sonra,
birden usuma geldi. Pekiyi, ben nerede öpebilirim Raziye'yi?

Başımı haymadan çıkardım. yer aradım. Baktım baktım, yok, uygun bir yer yok. Yine içimi bir sıkıntıdır

kapladı. Öyleki, dışarda insanların sesini duyuncaya dek hep bu konuyu düşündüm durdum. Başımı haymadan
çıkardım, ırgat kuşluk yemeğine geliyordu. Eh artık, iki dakika sonra Raziye karşımda. Sürmedi iki dakika.
birkaç saniye sonra Raziye başını eğip haymadan içeri giriverdi...

-Pöh, dedim.

-Anaa, dedi, sıçradı. Sen miydin lan?

-He!

Dondu kaldı... Hiç beklemiyordu benim geleceğimi. Atıldı kucağıma:

-Kız baban!

-Kuyuya gitti.

Sımsıkı sarıldık birbirimize.

-Bak, dedim, nasıl geldim?

-Çok mu özledin?

-He ki, nasıl he...

-Ben de seni! Lan dün gece düşümde gördüm seni vallaha!

-Ben dün gece nerdeydim, biliyor musun? Yanlışlıkla başka bi köye gitmişim.

-Aboov, kurban olurum sana! Lan lan, Allah'dan başka bi dilek istesem olacakmış. Dur hele, ben babama gidip
diyeyim.

-Ya kızışırsa?

-Niye kızışsın, bişey demez.

-İstersen ben eymeden dışarı çıkayım.

-Hiç çıkma, demez bişey.

Uçtu gitti. Sevinçle korkuyu aynı anda tattım. Heyecanla bekliyorum Raziye'nin sözlerini: Dur baba, kurban
baba, yapma baba! demesini. İşte, diyorum kendi kendime, o zaman yorganı sırtladığın gibi gop git buralardan...
Ama, hiç de düşündüğüm gibi olmadı. Babası, asık bir yüzle eymeden içeri girip,

-Hoş geldin, dedi.

-Hoşbulduk emmi.

Raziye göz kırpıyor, Nasıl, demedim mi ben sana? demek istiyordu.

Cumali Emmi, bir sigara yaktıktan sonra,

-Anan baban iyi mi, dedi.

-İyiler, dedim.

-Çalışmaya mı geldin?

-He!..

Zaten bundan başka söz etmedik Cumali Emmiyle. Raziye bir tas dolusu ayran, bir tas dolusu da pilav getirdi.

-Benim kaşıknan sen ye, dedi.

Babası ha bire tıkıştırıyordu. Yemekten sonra Cumali Emmi uzandı, biz de eymenin önüne çıktık.

-Kız, dedim, sen n'apıyormuşsun burda? Korkarak baktı yüzüme:

-N'apıyormuşum ki?

-Oğlanlar etrafında fır dönüyorlarmış...

-Hangi orusbu kassığında yatmış dedi bunu?

-Şurdaki kocakarı. Ben geldiğim zaman bir o vardı burda.

-Bildim... Onun kulp takmadığı kimse yok ki burda? Allah bilmiş de bi gözünün ferini söndürmüş zaten.
Oturup hazırdan yiyor burda, ondan sonra da, onun bunun zemini govunu yapıyor.

-Sen türkü çığırıyormuşun geceleri.

-Değil vallaha! Bi kere bile çığırmadım. Hem lan çığırsam bile senin aşkından... De Muzo, ilk gavuşmuşuz,
insan hiç böyle tatsız tuzsuz sözler eder mi lan?

-Kocakarı midemi bulandırdı da...

-İçin rahat etti mi? Değil vallaha, bişey yok. Bak, bi tane oğlan yan bakabiliyor mu buraya? Kolay mı?

-Raziye!

-Ne gurban?

-Ben gece nerde kalacağım?

-Burda kal, kim ne bilir ki, hısımı derler.

-Ben dedim zaten, Cumali Emmi için, dayım dedim.

-İyi demişin. Bak, şu eymenin yanında yatarsın, olmaz mı?

-Nerde?

-Şurda, hemen dibimizde.

-Gız, dedim, amma yanmışın be!

-He... Yüzüm çok yandı, burnuma baksana, derisi gitti. Amma maraklanma, karnım bacaklarım apak.
O anda öpesim geldi Raziye'yi, doyasıya öpesim...

Burada İtburun İsmail Ağanın başka bir adamı vardı. Bu da aynen ustasından öğrenmişti.

-Lan hey millet, diye bağırdı. Paydos bitti lan!

O zaman Raziye,

-Ben babamı uyandırayım, sen otur burda, isdersen yat, dedi. Pamuğa yarın girersin, he, olur mu?

-Olur, dedim.

-Kurban olsun Raziye sana!

Babasını uyandırdı. Baba kız, tarlanın yolunu tuttular. Raziye, döndü döndü baktı bana. Kaç günün
uykusuzluğu, kaç günün yorgunluğu, eymenin içine uzanır uzanmaz uyumuşum. Hem de öyle deliksiz bir uyku
ki. Karnın tokluğundan, sineksizlikten ve içimde uçan mutluluktan sonra bu uyku, ancak deliksiz bir uyku
olabilirdi...

Raziye'nin. hişt, sesiyle uyandığımda iyice uykumu almıştım.

-İyi uyudun mu?

-Hem de nasıl? Gel hele bi sarılayım sana!

-Dur, babam geliyor!

-Baban gelene kadar!

-Geldi bile lan!

Cumali Emmi, eğmeden içeriye girer girmez, hemen ayağa kalktım.

-Yattın mı, dedi, başka hiçbir şey demedi. Hemen uzandı. Biz Raziye'yle dışarıya çıktık:

-Kabak edecem, dedi.

-Nerde buldun kız kabağı bu yazının yüzünde?

-Dün geldi bi eşşekli, sattı gitti. Arasıra, geliyor, banadura, balcan malcan getiriyor... Bak, ağama bi yemek
yapayım da gör...

-Çitme?

-He, çitme.

İki taşın arasında ateşi yaktı, tencereyi üstüne oturtup, içine biraz şırlık yağı döktü. İki iri şoğanı kavurup,
ardından beş tane domates doğradı. Ondan sonra kabakları minik minik doğradı içine. Bir parça tuz, bir avuç da
kırmızı biber attı, bir tas da su...

Yanıma oturdu Raziye:

-Lan vallaha bi hı desen, iki taraf da hı diyecekler ya, hep sen demiyorsun ki... Oh, kışın yağmurlu havalarda,
çinko tepende dın dın öterken, ne güzel çaylar demleyip sunarım sana, vallaha ben seni almazsam ölürüm lan.
Öyle çok seviyorum ki seni lan...

Yemeğin suyuna baktı. Geldi yanıma oturdu. Çevreden birkaç delikanlı bizi gözetliyorlardı. Ama, bu bakışlar
öyle kin, kıskançlık dolu bakışlar değildi. Yalnızca, Bu ördek de kim? diye bakıyorlardı.

Yemeği dışarda yiyecektik. Raziye babasını uyandırdı. Cumali Emmi,

-Hı, dedi doğruldu. Gözü beni aradı, göz göze geldik. Raziye bir sofra bezi serdi ortaya. Yemeği tenceresiyle
oturttu. Ağanın ekmeklerini böldü, koydu. Yine Raziye'nin kaşığı bendeydi. Cumali Emmi de kaşık kullanmadı
bu kez. Zehir gibi acı kabak çitmesini büyük bir iştahla tas tas su içerek yedik...

Cumali Emmi, hiç konuşmuyordu. Bir tek, yemek yerken hazdan olacak, ya da acı biberden tren gibi fışır fışır
fışıldadı. Bir de top gürlemesi gibi geğirdikten sonra,

-Elhamdüllah, dedi. Ve tekrar girdi içeriye. Eğmenin en ucuna kıvrıldı yattı.

Güneş batmıştı, uçsuz bucaksız toprakların ardında... İşte ben buyum, der gibi, kıpkırmızı ateşten bir top olup
öyle batmıştı. O yitip gittikten sonra sineklerindi artık ortalık. Önce ince bir taksim, ardından curcuna faslı... Vıız
dıın diin daaan!..

Bizden başka birkaç kişi var eğmelerin önünde. Bir şeyler yıkayan bir kadın, bu yazın sıcağında soğuk almış,
öksürüp duran, öksürdükçe de sigaraya sarılan yaşlı bir adam, bir de çok ilerde zayıf bir ışığın önünde kadınmı
erkek mi olduğu belli olmayan bir insan... Yine çocuk ağlamaları, yine köpek ulumaları, yine sinekler, sinekler...

Raziye, tencereyi yıkamanın çabası içinde. Tencereyi yıkayıp eğmedeki yerine bırakırken,

-Babam uyumuş, dedi. E hadi, biz de uyuyalım!

Hemen eğmenin yanındaki otları yolmaya başladı. Yatağımız hazırlanıyor.

-Başını bu yana koy, kıçını bu yana, dedi.

Yorganımı açtım, yarısını altıma aldım, yarısını üstüme.

-He sahi, dur ben sana bi dülbent verecekdim, dedi Raziye.

Eymeden aldı geldi.

-Eyice sar gafana, dedi.

-Sararım maraklanma...

-Nasıl, iyi mi yerin?

-Otel gibi...

-Eh, ben de yatayım.

Az sonra eğmenin çulunun altından bir eluzandı, tuttu elimi. Öptüm bu eli. Sonra, Raziye'nin başı çıktı, öptüm
bu başı. Sonra, eymenin altından kaya kaya yanıma dek geldi.

-Hıh, iyi mi?

-Çok iyi, dedim. Ya baban uyanırsa?

-Top sıksan duymaz, daldı ki ne daldı... Hem biliyor musun, dedim ben babama.

-Neyi, bizi mi?

-He, haberi var. Alacak beni dedim.

-Essah dedin mi?

-Vallaha!

-Ne dedi?

-Hiç, iyi dedi. Beni everirse kendi de evlenecek.

-Ama ben seni hemen alamayacam ki.

-Alsan n'olur?

-Okuyacam ya.

-Vali olacan!..

-Belki...

-Ben n'apayım valiyi? Bana Muzo yeter!

-Hep böyle pamuk tarlalarında ırgat, iyi mi?

-Nesi var?

-Hem ben daha ufağım kız... Bakma, belki anamız babamız geç vermişlerdir okula. Sen boyuma bakıp ne
sanıyorsun beni?

-E, ben büyük müyüm ki?

-Yoo!

-İyi ya, iki ufak. Lan gel he de şu işe!

-Bekle beni. Zor mu?

-Kaç sene?

-Bilmem ki...

-Bak, senesini bile bilmiyorsun. De bana kaç sene?

-Fazla olursa beklemez misin?

-Beklerim... Beklerim amma, durdurmaz ki elin kıranı.

-Kaçırırlar mı?

-Yoo, laf söz çıkarırlar. Babamın da kafası kızar, sona verir birine.

-Sen de gidersin.

-Gitmeyip n'aparsın ki?

Sıkıca sarıldık birbirimize. Yorgandan kayıp toprağın üstüne düştük. Artık sinekler rahatsız etmiyordu bizi.

-Seni, diyordu Raziye, seni çok seviyorum lan.

-Ben de seni Raziye.

-Sen sevmiyorsun, az seviyorsun, evlenmiyorsun...

O gece uyuduk mu uyumadık mı bilmiyorum. Yalnız sabaha karşı Raziye'nin eymenin altına kayıp gittiğini
anımsıyorum. Ben de, eymeye sırtımı dönüp uyudum.

-Lan hey millet uyanın lan! Üstünüze ölü toprağı mı serptiler lan, diye bağrıldığını duydum.

Ölü toprağını üstünden silken kalktı. Ben de kalktım. İsmail Ağanın yardımcısını bularak,

-Ben de çalışacam, dedim.

-Nerden geldin, dedi.

-Kentten.

-Ne zaman geldin?

-Gece...

-Burda mı yattın?

-He, dayım var burda.

-Kim dayın?

-Cumali Dayım. Nah eymesi.

-Eyi, geç yürü tarlaya... Amma bana bak, yarım hafdalık ha!

-Olsun...

Raziye'yle yan yana yürüdük pamuk tarlasına. Cumali Emmi gerilerde kalmıştı. Eh, bizim aşık olduğumuzu
anlamak için pamuk toplayışımıza bakmak yeter. Eller işte, gözler oynaşta, akıl? Akıl dersen hiç yok başta. İnsan
o anda tepesindeki güneşe bile kızamıyor. Oysa, öylesine yakıyor ki güneş. Hele kozalar, onlar elleri
törpülüyordu... Arka arkaya gidiyorduk Raziye'yle. Yağlığın ucundan çıkan sarı saçlarına bakıyordum. Bu tozda.
bu kirde bile pırıl pırıldı. Sonra, geceki kokusu geldi usuma, buruk... Toz ve ter kokusu.

-Raziye, dedim.

-De kurban, dedi.

-Millet kuşkulanıyor mu den?

-Kuşkulansınlar. İnsanın yavıklısı olmaz mı?

Yardımcının sesi duyuldu:

-Çene yook, iş vaaar... İşin arkasından aş vaaar, aşın arkasından beş vaaar. Oynadın gollarınızı hadi göriyim...

Biri,

-Göbek mi atak isdiyor bu herif, dedi. Gülüştük...

-İtin biri, dedi Raziye.

-Niye?

-İtlerden seçerler böylelerini.

-Laf dinlesin. diye.

-He, ağaya yaltaklansın diye.

-Ya İsmayil Ağa?

-O itlerin şahı...

O gece akşam yemeğini yedikten sonra bir de konuk geldi eymemizin önüne. Cumali Emmi, yine yemeğini yer
yemez uyumuştu. Biz de eymenin önünde Raziye'yle konuşuyorduk. Bir kız geldi,

-Hoş geldin ağam, dedi.

-Hoş bulduk bacı.

-Seni Raziye anlattı bana. Utandım, Raziye'ye baktım.

-Arkadaş olduk biz Fatma'ynan, dedi. Anlattım ona. İnsan birine anlatınca rahatlıyor... Fatma,

-Sonunuz iyi olur inşallah, dedi. Benim bi dümbük vardı, inşallah sen onun gibi olmazsın. Niye dersen, Raziye
seni çok seviyor, her gece seni anlattı durdu bana. Benim dümbük kaçtı gitti. Zaten kabahat bendeydi. Hiç işte,
niye gönül verin Allah'ın ayısına. Bir gün gelip çekip gidecek memleketine. Ondan sona ne bi mektup, ne bi
selam... Hoş okuması yazması da yoktu ya itin... Ama anam dedi, kız dedi, yüz verme şu Allah'ın yabanına dedi.
Allah'ın sevdiği kul olsa, zatı yaban olmazdı dedi. Yarın çeker gider memleketine, bok gibi kalın ortada dedi.
Dinnemedik... Yok ağam, şöyle bi suratına baktım, tamam, it olan hemen suratından belli olur, surat der ben itim
diye.

Sonra Raziye'ye döndü:

-Kız, dedi, kıymatını bil oğlanın. Raziye sırıttı:

-Bilirim.

Fatma ayağa kalktı:

-Ben gideyim galan.

Yorganın yarısını değil, tamamını yere serdim. Raziye önce eymeye girdi. Yatağına uzandı. Çulun altından ilk
kez eli çıktı, sonra başı. Ben de iyice kaydım çuldan yana. Bir tehlike anında çulu indirip sırt sırta döndük mü
tamam, eymenin içinde ar namus tertemiz, ben eymenin dışında ar namus tertermiz.

-Babanın uykusu amma derin, dedim fısıltıyla.

-Öyledir, dedi. Hep böyle uyur. Sen?

-Dün gece, görmedin mi?

Boynunu tuttum, sarı saçlarını parmaklarımla karıştırdım, öptüm.

-Artis gibi öpüyorsun.

-Kaç artis öptü kız seni?

-Deli... Sinamada gördüm.

-Ee kızım, biz bi yaz sinamada gazoz satmış adamız. Öpüşleri göre göre usta olduk. Sen de artistler gibi
öpüşüyorsun.

-Vallaha mı?

-He ya, vallaha.

-Lan onlar hep boya güzelidir ha. Alsan şimdi beni, bi hamama götürsen...

-Irmak Hamamına...

-Yusan yıkasan...

-Mis gibi koksan.

-Sona, giydirsen kolu kısa entari. Sürsen yüzüme podura, sürsen ağzıma kırmızılık, bi de saçımı tel tel
tarasan...

-En birinci oldun belle!

-Olurum ya...

-Pekiyi, dedim, kaç gündür su dökünmedin sen burda?

-Burda su dökünülmez ki, nerde döküneceksin ki.

Durdu, saf saf baktı yüzüme,

-Kokuyorum değil mi, dedi.

-He, dedim.

-Ekşi ekşi?

-Değil kız, mis gibi kokuyorsun, mis...

Tekrar sıkı sıkı sarıldık birbirimize. Debelendik durduk benim eski yorganın üzerinde. Ter, sinek ve toprak!..
O, haymasına kayıp gittiğinde ay tarlanın ucundan kocaman kıpkırmızı bir tepsi gibi çıkıyordu. Belki de
hayıflanıyordu geç kaldığına,

Biraz daha erken çıkıp şunları bir enseleseydim! diye.

Kızgın güneşin altında çok yazlar geçirdim, ama yaz hiç yakmadı güneş beni. Bir buçuk ay içerisinde bir kez
kente indim. Raziye'den ayrı, o bir tek güneşsiz gece, yaktı kavurdu beni.

Anam,

-Niye yatamıyorsun lan, dedi.

-Hiç ana, sıcak bura.

-Yazı serin mi?

-Hem de nasıl, geceleri püfür püfür eser.

-Sinek?

-Dolu... Amma bi yattın mı, isterse tonla olsun.

-Çok zayıflamışsın.

-Kolay mı, pamuk işi...

-Gözün içine kaçmış.

-Aldırma ana.

-Hasda masda olma da!

-Hastalık bizden korksun!

-Geldi mi öyle demez.

Anama biraz para verdim. Zaten paranın birazını da Raziye'ye vermiştim, babasına versin diye. Raziye,

-Bu ne, demişti.

-Her akşam sizden yiyorum.

-Kat onu cebine!

-Kız ben içgüvesi değilim!

-Almam ki.

-Vallaha ben de bi daha senin pişirdiğini yemem.

-Ayıp ediyorsun ama.

-Al, al!

Bilmem, babası parayı alınca belki de memnun olmuştur. Adamcağız yediğime hiç ses çıkarmıyordu. Ama,
bana sanki lokmamı sayıyormuş gibi geliyordu.

O gün sabahleyin erkenden kalktım. Anamın; yıkayıp ağarttığı çamaşırlarımı bohça yaptım. Bu arada çarşıya
çıkıp Raziye'ye bir hediye aradım. Onu beğenmedim, bunu beğenmedim, sonunda sarı saçlarına yakışacak, altın
renkli bir tarak aldım. Evden bulduğum bir çimento torbasının içine çamaşır bohçamı koydum. Kamyon, Taş
Köprünün orada durunca, iki kilo üzüm, biraz patates, biraz soğan, yarım kilo et, iki de ekmek aldım. Attım

torbanın içine. Torbanın ağzına sıkı bir düğüm, koydum bacaklarımın arasına. Kamyon, Memleket Hastanesini
geçip de tozlu yollara düşünce, bizim bir gece önce Irmak Hamamında gıcır gıcır yıkandığımız hiçbir şeye
yaramadı.

Fırça bıyığın biri,

-Torba doli, dedi.

-He, dedim.

-Üzüm var içinde?

-Nerden bildin?

-Goyarkene gördüm. Ver bi çiltim de yiyek!

-Alıp yeseydin!

-Para yoğidi...

-İlk mi geliyorsun işe?

-He...

Eh, bir çiltim üzüm çıkarıp vermekten başka umar yok. Verdim.

-Ekmek de vardır?

-Taskebabı da var yer misin?

-He, kabap, yerim vallah!

-Anan güzel mi?

Sırıttı... Aldığım iki ekmekten bir tanesinin ucundan böldüm. Daha fazla da yüz vermedim bu fırça bıyığa.
Çünkü yüzü verdin mi, bırakmaz peşimi. Peşimi bırakmayınca da eymeye dek gelir benimle.

Öğleden sonra tarlaya vardık. Raziye kamyonun yanına dek geldi. Çimento torbasını yüklendi.

-Ne var bunun içinde Muzo?

-Hiç, yiyecek.

-Niye aldın?

-Sana aldım. Sen yiyesin diye. Babasının yanında boşalttı torbayı. Cumali Emmi, yalnız et çıkınca konuştu:

-İii, vallaha et de varmış. Eti kokladım, bozulmamıştı.

Kızı, babasının neyi çok sevdiğini bildiği için, eti hemen ufak ufak doğrayıp tencereye koydu.

Üzerinden biraz
şırlık, üç dört tane iri domates, bir yığın acı yeşil biber doğrayıp bastırdı.

-Babamın en sevdiği yemek, dedi.

-Ben de severim, dedim.

Cumali Emmi yemeğe dek uyumamıştı. Bilmem, belki çok sevdiği yemeğin pişmesini bekliyordu, belki de o
günü tatil olduğu için sabahtan bol bol uyumuştu. Çok garip adamdı bu Cumali Emmi. Gören, sanki kafasından
çok zor bir geometri problemini çözmeye çalışıyormuş sanırdı. Tam bir düşünen adam yüzü vardı Cumali
Emmide. Yalnız, borcunu düşünen, karısının kaçtığını düşünen adam yüzü değil, ilimi düşünen bir adamın yüzü.
Ama, ne yazık ki, böyle bir düşünen yüze sahip olduğu halde yedi kere yedinin kırk dokuz ettiğini bilmezdi.
Yemek pişince elleri kolları sıvadık. On beş parmak birden daldık etli domatesin içine. Bat çık, bat çık... Hele
ardından birer salkım da üzüm yemedik mi, eh artık ulan, değil pamuk toplamak, namussuzum tarla bile sürerdik
be!...

Böyle güçlü gıdayı bir arada yiyen Cumali Emminin midesinin özsuları hemen devinime geçerek, bir yandan
besinleri eritmeye çalışırlarken, bir yandan da sinirlere telefon ettiler. Uyusun Cumali Emmi. Her zaman böyle
mutluluk bulup uyuyamaz, tadını çıkarsın! dediler.

Cumali Emmi de bu telefon buyruğuna uyarak, hemen haymanın içine girip uyudu. Ancak o zaman Raziye'yle
konuşmak olanağını buldum.

-Dün gece nasıl yattın?

-Yatak diken oldu.

-Ben de hiç uyuyamadım. Hep haymadan kafamı çıkardım durdum, seni aradım.

-Ben de debelendim durdum. Raziye gözlerimin içine bakarak,

-Biz iyicene alışdık, dedi, birbirimize. Adana'ya gidince ne halt edeceğiz?

-Bilmem ki...

-Hele... dedi, elini salladı. Bugün yaşa da...

-Sana bişi aldım Raziye. Cebimden çıkarıp uzattım tarağı.

-Muzo, ne güzelmiş lan bu, dedi. Kaça aldın hele?

-N'apacaksın parasını?

-Çok güzel de...

-Tak hele bi saçına!

Saçını iki üç kez taradıktan sonra, tepesine oturttu.

-Nasıl?

-Çok yakıştı, taç gibi.

-Kral tacı?

-Yok kraliçe...

-En iyisi bunu ben kullanmayım. Burda tozun toprağın içinde iki paralık olur.

-Gene alırım.

-Bunun gibisi olmaz, dedi.

O gece haymalılar hayli geç yattılar. Öyle ya, her haymadan olmasa bile, üç haymadan biri kente inmişti. Ve de
boş dönmemişlerdi kentten. Çerçi Yusuf'un boyasıyla boyanmış şekerli leblebiler, ucuzluk basma fistanlar, bir
kesekağıdı kahke, yeni gelinlere neşesini bulsun diye bir yağlık, genç kızlara bir demet yayla sakızı, babalara
Doğu marka bir kent sigarası... Ve de kent ekmeği... Kar gibi, pamuk gibi ekmekler. Kat ağanın kara ekmeğinin
içine katık niyetine ye Allah ye!..

Et kokusu? Et kokusu yok!

Olmadığı daha iyi

-Belli mi olur, eti yer, kudurur mudururlar. Burada ne iğne var, ne ilaç, ne de doktor. Kinin bile hayli pahalı.
Satan bir gözü kör adama göre, kinin bu yazının yüzünde kimyaymış. Doğru, bir tek kinin burada kimya. Hiç
kimse, hastalanmadan kinine para bağlamak istemez. Onun için de kentten gelirken kinin almamışlar. Ancak
burada, pamuk tarlasının ortasında, o kaynar güneşin altında tir tir titreyip,

-Dondum anam, diye bağırınca, koşuyorlar bu kör gözlüye,

-Aman Kamil Ağa, sulfat!

Kamil Ağa da, bir doktordan daha gururlu, yeleğinin cebindeki minicik kutudan çıkardığı yeşil yeşil sulfatları
terli avuçlara, bir bir sayar, Para peşinse başka tarife uygular, para hafta başınaysa başka tarife uygular. Çok kişi,
paydosa bir iki saat kalmış dahi olsa, bu acı soğuğa, bu titreten sıtma üşümesine, bir iki saatçik daha çeneleri
birbirine vura vura, belkemiği kopa kopa katlanmasını bilir. Bilir ki, paydos sesini duymadan tarlayı bırakıp
çıktın mıydı, o günlük evelallah yarımdır... Kutsal yasası bu tarlaların.

O gece haymalıların mutlu şenliği hayli sürdü. Türkü çığıran oldu, of ulan Allah, diye bağıran

oldu ve çul
yataklara girilince, bu mutlu günü, yoksul mutluluğuyla bitirmeyi yeğleyenler oldu...

Ses soluk kesilince, biz de yatağımıza girdik. Nedense bir gecelik ayrılık hiç konuşturmadı bizi...
Yaradana çok şükür, o bir buçuk ay içerisinde ağanın bir tek pamuğunu bırakmadık tarlaların içinde! Ağa bize
aş verdi, ağa bize iş verdi, ağa bize beş verdi, topladık pamuklarını! Ve arkasından dua ettik ağamıza, Allahım
sen ağamızın kesesine Halil İbrahim bereketi ver diyerekten.

Ağayla helallaşmadık ama, vekiliyle helallaştık. Yine gittiğimiz gibi, yorganlarımız, çullarımız, çaputlarımızla
döndük Adana'ya. Raziye yine penceresine geçti, ben yine pencereme... Özlemle baktık birbirimize. Hatta
arasıra, gecenin karanlığında pencerede hayıflandık bile, Niye biter şu pamuk, diyerekten.

Ama Adana'ya geldikten sonra Cumali Emmiye bir şeyler oldu. Ters ters bakar oldu yüzüme. Bir akşam
tulumbanın başında Raziye cıtlattı nedenini.

-Babam delleniyor, dedi.

-Niye?

-O sanmış ki, Adana'ya gelir gelmez, senin anan baban gelip beni isteyecekler.

-E, sen demedin mi?

-Neyi?

-Şimdilik evlenemeyeceğimizi.

-Hiç der miyim? Sona seni bir gün tutmazdı yazıda. Hem diyor ki, çok geçmez evlendirrim seni diyor. Başıma
bela mı gerek benim diyor. Böyle memeli mesdanlı kızı evde tutmak kolay mı diyor. Söyle şu ağlana istetecekse
istetsin, daha başka bi pislikler çıkmadan diyor.

Durdu, gözlerinde yaş vardı:

-Ne yapacağız?

-Bilmem ki?

-Kurban, verir vallaha beni birine, sona sen de yanarsın, ben de yanarım. Amma, iş işten geçer, vallaha geçer.

O gece hiç uyuyamadım...

Bir hafta sonra da Cumali Emmi pencereyi kapattı. Yanımdan geçerken de homurdanır oldu.

Ah şu okumak, ah şu adam olmak, ah yoksul umudu ah! Ne babama açabildim konuyu, ne de anama. Ama
Cumali Emmi açtı bana. Bir gün kolumdan tutarak.

-Gel hele yeğen, gonuşak senle, dedi.

Papazın Bahçesine doğru yürüdük.

-Ben az gonuşurum, dedi. Sana tek söz, Raziye'yi alacan mı, almıyacan mı?

-Emmi, dedim, biliyorsun ben okuyorum. Alacam, vallaha billaha alacam. Hele şu okumam bir bitsin.

-Ne zaman biter senin bu okuman?

-Bilmem ki.

-Gaç sene yani?

-Sekiz, on!

-Ne?

-Yedi sekiz...

-Hadi yeğen, dedi bana, ulan sekiz on sene sona benim gızı turşu mu guracam ben, nene olur nene. Hem sona,
nasıl zaptedecem ben onu sekiz on sene? Sana bişi deyim mi yeğen, bak erkekçe bi laf, bi daha benim yana
bakarsan, dinime habibime öldürrüm seni. Aşımı ekmeğimi yedin, helal olsun. Raziye sana hizmet etti, helal olsun.
Ama bundan kelli, ne selam, ne de aleykümselam... Sen get oku ol adam, gız da bi dengiynen ev bark olsun
tamam... Hadi güle güle!

Yürüdü gitti.

-Cumali Emmi, dedim ardından, dönüp bakmadı bile. Şalvarının bolluğunu bir bu yana, bir o yana dökerek
tozlu yolda yitip gitti.

O gece, tatlı tarla günlerinin düşünü kurarak kıvrandım durdum...

Anam,

-Bu oğlan hocalık, dedi.

Babam,

-İşsizlik, dedi...

Anam, hocaya okuttu, babam arabanın kolunu tutturdu:

-Haydi araboğlu üzüm!..

Ama ne hoca kar etti bana, ne de araboğlu üzüm... Yandım kavruldum. İşte o yıl okula bu çocukluğumun büyük
aşkıyla başladım.Bereket iki bütünlemeyle savuşturduk işi. Koca kış, ancak iki kez Raziye'yle

konuşabildik.
Çünkü, Raziye'nin babası Cumali Emmi, kızının başına bir bekçi tuttu. Hem de çok ucuza. Yalnız boğaz
tokluğuna, hem hizmetçi, hem yatak kadını, hem de Raziye'ye ana... İmam nikahlı bekçi, göz açtırmadı bize.
Hizmetlilik görevi bittikten sonra, kendi geçti kuruldu bir kafalık pencerenin önüne. Suratındaki yeşil dövmeleri,
pencerenin camında izledi durdu. Avluda çamaşır yıkadıkları günler. Raziye'nin sırtını bize, yüzünü kendi
evlerine döndürttü. Zavallı Raziyecik, her iki konuşmamızda da,

-Ne diyorsun, bu gece kaçıp geleyim mi, dedi durdu.

-Evet, diyemedim adam olmak, kocaman adam olmak uğruna.

Öyle ya, ona evet deseydim, ne otuz sene savaşlarını öğrenebilirdim tarihten, ne gökdürbününün görüntü
çizimini öğrenebilirdim fizikten, ne de terliksi hayvanın boşaltım kanalını öğrenebilirdim tabiat bilgisinden...

Yaz gelince, yine iş aramaya başladım. Şayet yazdan kışlığımızı ayarlamazsak perişan olmak işten değil.
Babamın kazandığı yalnız boğaza. Abimin terzilikten aldığı üç beş kuruş yalnız kendi harçlığına. Bu bakımdan
şayet okuyup adam olmak istiyorsam, belki de bu yaz tatillerini yoksul çocukları okumak için çalışma olanağı
bulsunlar diye koymuşlardır, kim bilir çalışmalıyım. Giysimi almalıyım, kitabımı almalıyım, defterimi
almalıyım. Harçlık denen şeyle, palto denen şeyi biz pek bilmeyiz zaten... Yağmur yağarsa yağsın, şeker misin
eriyecek? Soğuk dondurursa dondursun, bir girdin mi yatağa, ısını verirsin...

Bir yerde, gazoz şişesi yıkama işi buldum. İş kolay, eline alacaksın püsküllü teli, sokacaksın gazoz şişesinin
içine, ha çalkala, de çalkala, ha kıvır, de kıvır... Ondan sonra bir de şişeyi durulayacaksın, tamam, gelsin ikinci
şişe... Şişe şişe şişe... Bitmeyen şişeler... Sabah altıda işbaşı, akşam dokuzda paydos. Öğleleri yarım saat domates
ekmek yeme molası. Ondan sonra yine şişe, yine şişeler, şişeler...

Kimi piçkuruları canları sıkılınca oyun olsun diye şişenin içine toz toprak doldururlar, kimi içine şunu bunu
atar. Eh, şişeci abilerinin işi ne, yıkasın dursun, çıkarsın dursun... Bu arada sinemada çocuğunu tuvalete
götürmeye üşenen anaların, minik yavruyu daha o yaştan işeme şampiyonu yapmaya çalıştıklarının örneği de
görülebilir.

-Oğlum göreyim seni, şişenin deliğini tam ayarlayasın, içine biş bişini edesin...

Sanki çok değerli bir şeymiş gibi, bu şişeler toplanırken içindekiler dökülmez, kasaya konurken dökülmez, at
arabasına yüklenirken dökülmez, meret bu idrar laboratuvarına dek hiç bir kazaya belaya uğramaksızın gelir. İşi
ne Muzo'nun, yapsın idrar tahlilini...

-Ulan buna işedenin!..

Hepsi bu... Tüm söyleyeceğin budur. Sinirden alıp şişeyi yere çarpsan, Tekbıyyık Memet koşa koşa gelir
içeriye,

-Gaç dene gırıldı lan?

-Bi tane!

-Ee yazdım hafdalığına bi şişe...

Bir gün kasaları yığanlar, eğri yığmışlar... Ne bilsin adamlar, bir cismin ortasından indirilen şakul doğrultusu
dayanma yüzeyinden geçmezse, o cismin yıkılıp devrileceğini? Bunu ancak bizim gibi okumuş, bilgi sahibi şişe
yıkayıcıları bilirler... Altı kasa gazoz şişesi aynı anda yere düşüp paldır küldür kırıldı. Ancak içlerinden dört beş
şişe tatlı canını kurtarabildi, gerisi tuzla buz oldu. Tekbıyyık Memet'in tek bıyığı sinirli sinirli titredi durdu.

-Bu gabahat senin.

-Benim değil.

-Senin lan.

-Benim değil!..

Tekbıyyık sinirinin geriye kalanını bizim ardımızdan çıkarmaya çalışınca, ben ondan önce davranıp yerden bir
kırık şişeyi kaptığım gibi fırlattım. Beni tuttular, onu tuttular, bereket şişe bir tarafına değmedi.

-Ulan, dedi Tekbıyyrk, şükret ki ben iyi herifin biriyim. Yoksa bugadar ziyana üsdünden gömleğini bile söker
alırdım ya... Hadi defol gözüm görmesin!

Zaten sevmemiştim bu işi...

-Bizim dört günlük para, dedim.

-Ulan şindi senin ananı...

Para gitti, bari anamızın namusunu kurtaralım, burnumuzun doğrultusuna çektik gittik. Yine dolaşmaya
başladım iş iş, diye... Bu arada bir arkadaşımı gördüm, okul arkadaşımı. Ona anlattım durumu.

-Gel babamın yanına gidelim, dedi. Baba okkalı bir memurmuş hükümet konağında. Adama durumumuzu
anlattık.

-İyi, dedi, ben sana bir kağıt yazayım, git Sıtma Mücadelesine, orada Şevket Beyi gör!

Görelim bakalım Şevket
Beyi. Kartımız cebimizde tuttuk Sıtma Mücadelenin yolunu. Vardık ki oraya, ühüü ana baba günü. Ben yaşta
olanlar, benden yaşlılar, orta yaşlılar, bekleşip duruyorlar. Yaklaştım kapıya,

-Şevket Beyi görecem, dedim.

-İçeri adam almak yasak, dedi kapıcı.

-Ne zaman alırsınız?

-Bilmem!

Oturdum Seyhan'ın kıyısındaki duvara. Beklenenler konuşup duruyorlar, kimi diyor:

-On kişi alacaklarmış. Kimi diyor:

-Yirmi kişi alacaklarmış...

Eh, hem gençlik var, hem de toyluk:

-Benim iş garanti, dedim.

-Niye?

-Şevket Beyi iyi tanır babam.

-Neci senin baban? Çuvalladık mı? At lan oğlum!..

-Benim babam umum tahsil şefidir.

Bir şey anlamadılar, zaten ben de bir şey anlamamıştım ki...

-N'apar, diye sordu biri.

Başka biri yanıt verdi:

-Şefmiş lan işte, şef yaparmış... Yanımda oturan:

-Gardaş, dedi, benim için de den mi?

-Hele bi biz girelim de...

-Senin garantin var.

-Baksana, sokmadılar ki içeri.

-Mayeneye geldim de!

-Sokarlar mı?

-Şipşak...

-Bu kapıdan?

-He, bu kapıdan. Gittim yine kapıya,

-Ben muayene olmaya geldim, dedim. Adam ne gir dedi, ne de girme. Donuk gözlerle baktı yüzüme. Girdim.
Daha merdivenin başında, adamın biri,

-Uzat elini, dedi.

Uzattık. Şeker beklerken, çıt diye bir iğne girdi çıktı parmağıma. Kan aldı.

-Bekle burda, dedi.

Oturdum, bekleşenlerin yanına.

-Adın ne?

Söyledim.

-Soyadın? Söyledim.

Birkaç dakika sonra, bir küçük kağıda sarılmış kininleri uzattılar.

-Tok karnına yut bunları hadi!

Ne desem, ne yapsam ki, birden sordum:

-Şevket Dayım burada mı?

-Hangi Şevket Dayın?

-Burdaki Şevket Dayım.

-Karşıda, karşıdaki odada...

Ak saçlı, upuzun yüzlü adamın masasına yaklaşıp kartı uzattım... Kartta yazılı olanları biliyordum, çalışkan,
dürüst, fedakar, yoksul, yarının büyük değeri, çalışan okuyan, falan filan... Gözlüğünü değiştirip okudu Şevket
Bey, Okuduktan sonra,

-İyi, olur, yarın gel, dedi.

Selamı çakıp çıktım. Ertesi gün gittiğimde, bizim sırtımıza binecek tulumba hazırdı. Tulumbanın nasıl
kuşanılacağını bilmediğimiz için, kapıcının yardımına başvurduk. Sağ olsun adam, paşalara layık bir şekilde,
kayışlarımızı, kemerlerimizi kuşattı.

-Şuna basdın mı, içine hava dolar, şuna basdın mı, içinden ilaç fışkırır...

Teknik yanını da öğrendim...

Beş tulumbacı, okumayı yazmayı askerlikte öğrenmiş ekip şefimiz Zakir Abimiz, çıktık yola...

Çekilin ulan, sıtmanın ülkede kökünü kazıyacak Sıtma Mücadele Ordusu geliyor! Fors, fors

ama şu
sırtımdaki tulumbayla, içindeki on beş kiloluk ilaç olmasa... Ama alışmış bizim belkemiğimiz, ona göre on beş
kilo, yirmi kilo ne ki?

Vardık Kocavezir Mahallesine. Şefimiz, bir kurmay subay pozuyla cebinden savaş planını çıkardı. Ve
parmağıyla sol yandaki ilk kapıyı gösterdi.

-Hücuum!..

Tulumbaya basarak geçtik saldırıya. Çaldım kapıyı. Yaşlı bir kadın açtı,

-Ne isdiyon, dedi.

-Savaş teyze, dedim.

-Ne savaşı?

-Sıtmaynan savaş...

-Bizim evde sıtmalı yok!

-İlaçlayacağız teyze!

Açtı kapıyı, girdik tuvalete... Bir fış fış oraya, çıktık dışarı, iki fış fış su çukuruna...

-Başka yer var mı teyze?

-Yok yok, başka yer yok. Gaç guruş?

-Beleş.

-Beleş mi? Dur oğlum, acık da şu hamamlığa sıkıver.

Çıktık dışarıya, şefimiz:

-Üçüncü gapı, dedi.

Çaldık üçüncü kapıyı. Açtı bir genç kız:

-Ne?

Sıtma savaş!

-Anam yok evde. Bağırdım şefe:

-Anası yokmuş evde!

-Mecbur, dedi şef.

-Mecburmuş, dedim. Kız,

-Lan Tahsiri, diye bağırdı. Oğlan kardeşi sokaktan içeri girdi, kız dışarı çıktı. Kenefi, şurayı, burayı ilaçladım...

Öğleye doğru cepanemiz bitti. Yetişti geldi bir kamyon, cepanemizi tamamladı. Öğleleyin serildik kaldırımlara.
Yat, bir buçuk saat. Gözünü sevdiğimin yaz ayları, düşünmezsin ki yemek derdi. Al ordan yarım kilo domates, al
ordan yarım ekmek, iste birazcık bakkaldan tuz, bas domatesi tuza, ısır ekmeği; ısır domatesi... Sonra da ver
sırtını duvara, çek bir öğle uykusu!..

Oh bee!..

Paydos akşamüzeri beşte. Ondan sonra gel eve, bak keyfine. Anamın yakınmaları olmasa, bu iş iyi ya, ah şu
anamın yakınmaları...

-Ulan evin içi kokudan geçilmez oldu, hep ilaç kokuyor.

-İyi ya ana, hiç sinek gelmez buralara.

-Ulan oğlum, bu kokunun yanında sinek nur nimet be...

-Para kazanıyoruz kolay mı ana? Raziye'yi gözetlemek için bu saatlerden sonra bol bol olanak buluyordum.
Ama o yeşil dövmeli kadın, göz açtırmıyordu bize. Bilsem şu kadının yola geleceğini, hiç acımayacağım
paraya, alacağım dört metre fistanlık ama, ruhu da yüzü gibi kapkara... Hele beni gördü müydü, anasının kırığını
görmüş gibi ifrit oluyor... Cumali Emminin cembiyesi olmasa, yakalayacağım Raziye'yi bakkala giderken, ama,
o da korkuyor, ben de...

O yaz yine bir yandan Raziye eritti beni, bir yandan da sırtımdaki ilaç tulumbası. Yalnız bir kez Raziye'yle
buluşabildik. Bir akşamüzeri beni işaretle çağırdı. Koştum ğittim:

-Analık şimdi gelir, n'olacak sonumuz?

-Bilmiyorum ki?

-Bu yaz haram oldu tarla bana...

Sarıldık birbirimize. Hıçkıra hıçkıra ağladı.

-Analık bir gün önce beni evden uçurmaya çalışıyor, dedi. Kendinin bi dayı oğlu mu ne varmış, ona
vereceklermiş beni...

-Sen ne dedin?

-Ne deyim? Babama almam malmam dedim, kız furrum vallaha seni, dedi.

-Nerdeymiş bu oğlan?

-Gelmedi daha. Analığın memleketinden... Haber saldılar gelecekmiş, hem bir iş tutacakmış burda, hem de
benimle evlenecekmiş.

Bir şey diyemedim... Tüm umutsuzluğum, geldi, boğazıma tıkandı, iri bir düğüm oldu kaldı.

-Bana günde bi ekmek getirsen yeterdi. Yanıt veremedim...

-Sen kaç de, hemen bu gece kaçayım. Konuşamadım...

Ellerini bırakıp odamıza geldim. Anam evdeymiş. Yalnız,

-Oğlum, sen oku da, sana kız çok, dedi.

Ona da bir şey diyemedim. Oturdum matematiğin başına... Bilelim, öğrenelim, adam olalım...Bütünlemeyi
verdim, okula devam ediyorum... Ama çok sürmedi... O, babamla birlikte yaptığımız araba, babamdan daha
sağlam çıktı.

Babam işleri aksatmaya başladı. Bir gün çıkıyordu işe, iki gün yatıyordu. Sonunda öyle bir gün geldi ki, babam
hep yattı. Bilmem ne hastalığı... Eldeki üç beş kuruşu da ilaca verince, biz yine orta yerde kaldık... Abimin aldığı
haftalık, değil ekmek paramıza, tuzla gaza yetmezdi.

Annem,

-Oğlum bu son lira, bakkala da sekiz lira borç olmuş, deyince, eh bize artık okuldan yol görünüyordu.

Müdüre.

-Artık ben okula gelemiyecem efendim. dedim.

-İyi gidiyordu derslerin, dedi.

-Dersler iyi ama hocam, bizim evin durumu kötü, dedim.

-Acaba bir gece işi bulsan, hı, nasıl olur?

-Bi deneyeyim hocam...

Bir fırında iş buldum. Akşam yirmi birde işe gireceksin, gece yarısı üçte çıkacaksın. Yirmibire dek ders
çalışacaksın, yirmi birden sabah üçe dek hamur tartacaksın... Üçte eve gidip uyuyacak, yedide kalkıp okula
gideceksin. Ah benim o top yıkmaz; cefakar, çileli başım, dayanıklı kollarım, demirden yapılmış bacaklarım,
ancak on beş gün dayanabildiler buna. Ben yorgunluktan, dedim, anam soğukalgınlığından dedi. Babamın yanına
sünüp uzandım. Bir odada iki hasta olunca, biraz daha kolay geliyor hastalık insana, ama üç beş gün için... Bi
haftada kalktım ayağa. Fakat babamın modeli biraz daha eski olduğu için o yatmayı yeğledi. Varsın yatsın...
Tatlı düşlerle kurtulmaya çalışsın hastalığından. Varsın bana desin,

-Kolay bu işler oğlum, kolay, diye... Yıllar ne ki, göz açıp kapayıncaya dek geçer. Sen bi

dokdur çıkar gelirsin,
açarsın bi mayenehane, ben hasdaları sıraya dizerim, anan yerleri siler süpürür, üçümüz üç koldan zengin olur
gideriz... Zengin olunca da kolay kolay hasda olman, çünkü lokmayı ellialtından atarsın... Amma şimdi şurada
Besmi üzümüyle yapılmış bir hoşaf, yanına da bir pirinç pilavı olsaydı, ben şıp diye iyi olurdum... Ah, ah...
Okula boş verip tekrar iş aramaya başladım. Evde her gün kazanın kaynayabilmesi için fırında ekmek tartmak
yetmiyordu. Onun için hemen fırının karşısındaki lokantada iş buldum, bulaşıkçılık... Hem parası iyi, hem
karnımız bedava tarafından doyacak, hem de ettir, ekmektir, şudur budur, okkalı artıklardan alıp eve
götürebilecektim. Patates soyması, şu bu ayıklaması olmasa kolay iş... Önünde dağ gibi yığılı pirinç, ayıkla
Allah ayıkla! Ne hoştur bir bezelyenin içini çıkarmak, iki bezelyenin içini çıkarmak, amma önünde yarım çuval
bezelye olursa, basarsın küfrü, yiyene de, yetiştirene de, sulayana da...

Onca acılarım içerisinde bir de Raziye'yi evlendirdik o yıl. Damat efendiyi bir akşamüzeri gördüm. Lokanta;
saat on beşle on yedi arasında izin verirdi. Eh, hakkımızdı onca mesainin içinde iki saatçik izin. Sabah beşte gel,
tüm ocakları yak. Ustanın bir gece önceden buyurduğu ocakların kimine fasulyeyi koy haşlansın, kimine nohutu
koy haşlansın. Usta geldikten sonra öğleye dek yarınki şunu bunu ayıkla. Öğleyle birlikte müşteri akını ve bir
makine gibi durmadan tabak yıka... Saat on beş sıralarında, onca yemek kokusunun arasında ya bir lokma, ya iki
lokma yemek yiyebil, ondan sonra iki saat izin ve ardından akşam yemeğinin bulaşıkları... Onları bitirince kazan
ve tencerelerin yıkanması, temizlenmesi, ocakların küllerinin boşaltılması...

Zor değil canım, tutturursun bir türkü, kalkarsın altından. Yeter ki insanların karınları doysun!
İşte o akşamüzeri gördük damat beyefendiyi. Hani ya, güzel kızı görünce, hemencecik iş de bulmuş kendine.
Sırtında bir hamal semeri, elinde bir ip, koca kafalı, kürek burunlu, iri bir oğlan... Bir ayakları var ki, kırk beş
numara...

Vah zavallı Raziyecik vah!.. Sen bu oğlanın olacaksın ha!.. Ya ben? Ben n'olacağım?

O gece lokantada ne yaptığımı bilemedim. Hiç yapmadığım şey; iki de tabak kırdım. Ama ne usta oralı oldu, ne
de bizim Gaziantepli patron... Gece eve gelince çok geçti kafamdan, çal kapıyı, çıkar Cumali Emmiyi dışarı,
bağır,

-Alacam Raziye'yi... diye...

Ya da, gönder ananı, istet Raziye'yi... O da olmazsa, uçur bir haber veledin biriyle, kap kızı kaç... diye.
Ama, ya gelecek yıl yeniden başlayacağım okul, ya adam olmak, ya hasta babam? Ah!.. Kıvrandım durdum
yatağımda...

-Hey Allahım çekilir mi bu acı, diyerek. Ama çektim... Bir perşembe akşamı tepsiler tefler çalındı Raziyelerin
evinde. Bu düğünü görmek istemediğimden, koştum gittim lo kantaya. Kapandım masanın birine, hıçkırdım,
hıçkırdım... O günden sonra da tam bir ay göremedim Raziye'yi...

Bir gün, önümde bir yığın bulaşık varken, garsonun biri delikten,

-Seni biri görmek isdiyor, dedi.

-Benim kimim kimsem yok, dedim.

-Bir kadın...

-Anam mı?

-Değil, genç...

Gözlerim parladı. Evet oydu. Oydu ama, nasıl bulmuştu burayı? Evet, söylemiştim ben ona, Kuruköprü
demiştim, fırın demiştim...

Tabakları bırakıp koştum. Raziye'ydi... Kapkara bir manto giymişti. Yüzünde bir küskünlük, bir acılık vardı.

-Raziye sen ha, sen!

-Benim Muzo. Aramasam, sen heç aramıcaksın, dedi.

-Kız ne iyi ettin de geldin be! Kocan?

-Boş ver dümbüğü.

-Geçiminiz iyi değil mi yoksa?

-Onun geçimi eyi amma, benimki değil. Sevmiyorum. Kuş südüynen besliyor beni... Her gün kıyma alıyor,
amma nedim ben, başına çalınsın aldıkları.

-Dur, dedim, ustaya bi yalan çakayım, geleyim de gezelim!

-He, dedi. Koştum. ustaya.

-Kurban usta, babam ağırlaşmış, dedim.

-Söyle patrona, dedi, koysun garsonun birini buraya, çek git!

Gittim patrona. Adam,

-He, olur, git, dedi.

Raziye'nin kolundan tuttum.

-Nereye gidelim?

-Atatürk Parkına gidelim, dedim. Yürümeye başladık...

-Aboov kız, vallaha erkek kızmışsın be... Yandım Raziye yandım...

-Kabahat senin!

-He!

-Alsaydın beni, ona yar etmeseydin... Hemen aklıma o oğlanla seviştikleri geldi, titredim...

-Seviştiniz mi o ayıynan, diye sordum. Yanıt vermedi. Tekrar sordum:

-He, dedi. N'apacan, herif seni fino köpeği diye almadı ya, elbette dadına bakacak.

-Ayı, diye mırıldandım.

-Ayı ki, ne ayı... Hem ne sorarsın böyle şeyleri Allah'ını seversen? Aklıma getirme dümbüğü.

Durdu, yüzüme baktı:

-Toplanmışın biraz, dedi.

-Yaradı lokanta. Ekmek yemek gani... Kolumu tuttu:

-Lan kolun da bazu olmuş ha eyicene. Kuruköprü çeşmesinin karşısındaki ağaçlık tozlu yola vurduk. Issızdı
yol, istediğimiz gibi konuşabilirdik...

-Keşke, dedim, yiyecek bişey alsaydık yanımıza.

-Boş ver, dedi, kahırlı kahırlı. Ben seni görmeye geldim.

İyice yaklaştı bana.

-Lan vallaha iyice özledim ben seni.

-Ya ben!.. Bir aydır gözüme uyku giriyor mu?

-Ben de uyumuyorum.

-Ayı

-Bak gene onun lafını açtın!

-Eviniz nerde?

-Karşıyakada. Bi göz ev, içinde de bi dut ağacı var.

-Neydi kız o pamuk topladığımız günler?..

-Heye, düş...

-Heye, düş ki, ne düş...

Eski, çit duvarlı bahçe yollarına saptık.

-Belimi tutsana, dedi.

-Gören mören olur!

-Dut dut! Özlemişim seni. Belinden yakaladım.

Çit duvarlı bahçeleri geçip, fabrikanın arkasına çıktık. Üç erkek geliyordu karşıdan. Nasıl oldu bilinmez,
bakmadılar bile bizden yana. Oradan sola dönüp Atatürk Parkına, arka kapısından girdik. Yüksek okaliptüs
ağaçlarının altındaki kanapelerden birine oturduk.

-Kız Raziye, ne iyi ettin de geldin, dedim.

-Sabah kafama koydum, dedi.

-Neyi?

-Yanına gelmeyi... Sadece seni gördüm düşümde, gene birlikte pamuk topluyormuşuz, tarlada bizden başka
kimse yokmuş. Ağlıyorsun sen, diyorsun ki, niye kadın diyorsun. Ben de diyorum ki, sen almadın beni diyorum.
Gene sen diyorsun ki, bundan sona benimsin, seni vermem kimselere diyorsun, ben de, he, seninim artık
diyorum. Sabahleyin herif gider gitmez beklemeye başladım. Gitti, patates aldı geldi. yemeği yapıp çıktım.
Kuruköprüde, ilkin o köşede bi lokanta var ya ona sordum, yok böyle biri dediler, sona sizin lokantaya geldim.

-Hiç korkmadın mı?

-Neden?

-Herifin seni göreceğinden.

-O kasapların ordan bi tarafa gitmez ki.

-Ya bu tarafa bi yük getirseydi?

-Getirsin... Ondan mı korkacam lan? O benden korksun, ben onun namusuyum. Bi oyun oynarsam ona?

Sözü değiştirmek için,

-Güzelleşmişin, dedim.

-Çirkin miydik?

-Yoo, sen de toplanmışın biraz.

-Dertten... Tutsana elimi!

-Gelen geçen var.

-Lan kız gibi korkuyorsun vallaha.

-Senin için...

-Benim için bir şeyden korkma artık: Koptuğu yerden kırılsın körolasıca. Ben yandıktan sonra, vız gelir bana
memleket.

-O zaman böyle postanı koysaydın ya babana?

-Destek olmadın ki bana. Ağzından bi dürüst söz çıkmadı ki...

-Niye, okumam bitince alacam seni demedim mi?

-Senesini söyledin mi?

-Belli mi?

Elimi tuttu:

-Lan biz kavga etmeye mi geldik buraya be, dedi. De hele, ne zaman buluşalım bir daha, ama böyle park mark
değil...

-Hiçbir zaman, dedim.

-Niye?

-Namus!..

-Senin o namus dediğin şey kaç paralık şeydir lan? Esas namussuzluğu bize onlar ettiler. Babam etti, analığım
etti, şimdi evdeki etti. Biz onlara küçücük bi namussuzluk etmişiz çok mu?

İyice yanıma sokuldu:

-Geçen gün sinemaya gittik, o filimdeki oğlanı tıpkı sana benzettim Muzo. Yüzü de sana benziyordu
vallaha. Onun da sevgilisini elinden kaçırdılar. O zaman ağladım. Sona eve geldiğimde gene ağladım.

-Tabi seninki de ağıdını dindirdi?

-Bak gene...

-Dindirmedi mi?

Gözlerimin içine bakarak bağırdı:

-Hayır!.. Yanıma yaklaştırmadım onu o gece, kaçtım yataktan.

-Nereye?

-Odanın bu yanına.

-Tabi o da tutamadı!

-Cırmakladım (tırmaladım) yüzünü.

-Hıh, cırmaklamış...

-Yahu, vazgeç bu ağızlardan da tatlı tatlı konuşalım be. Dur, vallaha az daha unutacaktım, sana ne aldım?

Cebinden bir dolmakalem çıkardı:

-İyisiymiş, dedi.

-Bulaşıkçıya dolmakalem!..

-Beğenmedin mi?

-Yoo, çok güzel! Hep saklayacağım bunu. Bununla bizim yaşamımızı yazacağım. Nasıl söyledim bu sözü
bilmiyorum, romandan mı, filmden mi?

Ağlamaya başladı.

-Sus, dedim, ağlama!

Hıçkırmaya başladı, yanağını tuttum:

-Seni çok seviyorum, dedim.

-Ben de. Ne yapsak, ne bok yesek? Hey Allah'ım, nettik biz sana?

O sırada bir şalgamcı geçti oradan, bembeyaz çinko kovasıyla,

-Hadi şalgam, daneli şalgam, bağrıyanıklara keskin şalgam, diyerekten.

-Ağlama, dedim, şalgamcı hep sana baktı durdu.

-Baksın dümbük, ben ona mı ağlıyorum?

-Okula gitmiyorum, dedim.

-Biliyorum, dedi.

-Ama babam bi iyi olsun, gelecek yıl gidecem. Bıktım bulaşıkçılıktan, her tarafım yemek kokuyor. Sana da
kokuyor mu?

-Senin kokun olsun... Olsun da tek yemek koksun.

-Ayakkabın da pek güzelmiş kız ha!

-Yere girsin ayakkabısı... İçimde de carse gömlek var, o da yere girsin. Hiçbi şeyde gözüm yok, senden başka...

Durdu, biraz sonra:

-Kalkalım mı, dedi.

-Otursak daha, dedim.

-Gidelim kurban.

-Sen bilin.

Kalktık... Yine o tozlu yollardan geriye döndük. Öpüştüğümüz yere sakladık umudumuzu, ama yine her zaman
olduğu gibi umduğumuz dağlara karlar yağdı, iki adam çıktı karşıdan, öpüşemedik o çitin yanında. Üstelik söz
de at tılar Raziye'ye,

-Gurban olak o beyaz bacaklara, diyerek...

-Uyma o itlere, dedi Raziye.

Kuruköprünün oraya geldik.

-Yarın gene buluşalım, dedi.

-Sonu, iyi olmaz bunun Raziye, dedim.

Duymadı bile...

-Yarın nereye geleyim? diye sordu.

-Şu çeşmenin karşısına, dedim.

-Alasmaladık.

-Güle güle!

Saat usuma geldi, ardından seslendim:

-Saat üçte... Yok değil, iki buçukta.

Güldü gitti...

Unutmuşum patrona attığım yalanı, sırıtarak içeriye girince Gaziantepli patron,

-Lan oğlum, galiba miras çok büyük, dedi.

-Niye abi?

-Heç, gülüyon da...

-Gülerim tabi.

-İnsan babası can çekişirken güler mi?

-Niye gülmesin abi?

Babam öteki dünya ya gitti, aynı trenle döndü geldi, insan sevinmez de n'apar?

-Demek baban öldü dirildi?

-Ne diyorsun, anam gözlerini kapayıp çenesini çattıydı bile.

-Lan deme be! Bak efendi Allah'ın işine! Öldürmeyen Allah öldürmez işte.

Peki, gaç dakka galdı ölü?

-Bi saat...

-Allah Allah!.. İlaç dokdor mokdor?

-İstemez, iyiyim dedi.

-Lan isden mi bunun üsdüne herif dipdiri eyi olsun?

-Allah Ökgeş abi, Allah!..

Mutfağa girdim. Silik garson, ne vardı yani tabakların hepsini yıkasan, elin mi kırılırdı?Dağ gibi yığmış
gitmiş. Ama olsun, dağ gibi değil, sıradağlar gibi olsun, vız gelir bana. Görmüşüm ki bugün Raziyemi, öpmüşüm
ki bugün Raziyemi, ulan koca, koskoca lokanta, şöyle bir duvarına versem belimi yerinden oynatırım seni
alimallah!..

Tutturdum bir şarkı, hem söylüyor, hem de bulaşıkları yıkıyorum. Usta girdi içeri,

-Lan bu keyf ne, dedi.

-Daha ne olsun usta, babam öldü de dirildi, dedim.

-Ha, babayın doğumu şerefine türkü söylüyon?

-Heyya!

-Lan get başkasına yuttur.

-Essah usta, öldü de dirildi.

-Olmaz lan, ağaç mı bu?

-Oldu işde, hikmetihuda...

-Soluğu kesildi mi?

-Kesildi ki hem de nasıl, bi öttü borazan gibi, ondan sonra tamam, ses soluk hak getire!

-Heç nefes almadı?

-Almadı...

Yüzüme kuşkulu baktı:

-Lan söyle nereye getdin, dedi. Sen bunu salak patron Ökgeş'e yutturun amma, bana yutturaman.

Güldüm:

-Söyleyim mi usta?

-De lan söyle! Soğansız yemek olmaz, yalansız yiğit olmaz demişler.

-Sevgilimnen buluştum.

-Bak sen!.. Nasıl?

-Ne nası!?

-Şey lan, şey yani zengin gızı mı diyecektim?

-Hiç zengin kızı olur mu? Benim gibi, tiri tak tak şahi merdan.

-Evlenecek misiniz?

-O evli ki...

-Ne?

-O evli.

-Ne biçim iş lan bu?

-Biz önceden sevişiyorduk senin anlayacağın Fazlı Usta, sona o evlendi, şimdi kocasından memnun değil.

-Şindi sana geldi, ye Memet ye, he?

-Ne Memedi?

-Lan anlıyon ya, gırgır geçiyon. E işde, yedirecek sana.

-Neyi?

-Ayvayı... Kendini teslim edecek lan.

-Ama ben öyle bişey istemiyorum ki...

-Niye?

-Evli, olmaz...

-Oha gaz!

-Kim?

-Sen... Hem de gazların şahı. Sen yemezsen yarın başga biri çıkar yer oğlum, elde gıran

çook.

-O kız öyle kız değil ki...

-Değildi de, niye geldi yanına?

-Beni çok seviyor.

-Gız güzel mi?

-Çok güzel, sarışın.

-Sarışınların hepsi güzel olurlar, artis gibi olurlar.

-O da artis gibi.

-Gondun desene! Ee oğlum, bizden geçdi artık, bil ki bu dünyada ne yaparsan kar... Adam ölmüş gitmiş öteki
dünyaya. Allah sorguya çekiyormuş onu. Sormuş, cara içen mi, yok demiş adam, hiç içmem. Gene sormuş Allah,
peki içki içen mi, yok demiş, damlasını ağzıma gomadım. Peki, gadın gız demiş, bi tekine bile yan bakmadım. O
zaman seslenmiş Allah Cebrail Aleyhisselama, bana ordan iki dene ganat getir demiş. Adam sevinmiş, Yüce
Tanrım yoksa beni melaike mi yapacan, diye sormuş. Yokdemiş Allah, sana iki dene gaz ganadı dakacam. Usta
bu fıkrayı söyledikten sonra:

-Bari gız garı işimiz yok, içkimiz olsun, dedi ve kocaman şarap şişesini sirke şişesinin yanından alıp, tasına
doldurdu, içti.

-Gocasına yakalanma da, bak dalgana, dedi. Herif böyle bişeye layık olmasa, gız gelip de sana yalvar yakar
olmaz. Şunu bil ki, hangi avrat yoldan çıkmışsa, adamı layıktır bu işe. Çok kez avradı orusbu yapan heriftir.

-Ama usta!

-Yok oğlum, seninkine bi laf yok, o zemzemnen yıkanmış.

-Öyle iyidir ki usta. Bak, bana dolmakalem bile almış.

-Peki, sen ona ne alacan?

O anda usuma geldi:

-Heyya, usta ne alsam?

-Lan oğlum, gız hediyeyi alırkene bana mı sordu sen bana soruyon? Ne alırsan al, garı gız milleti daha çok
ıncık boncuktan hoşlanır.

-Bi küpe ha usta?

-Al!.. Sallananından al!

-Yaşşa be usta, sen ne iyi adamsın!

-Ee oğlum, bilmem ki, sahiden ilerde okuluna devam eder okur adam olursan beni anar mısın bir gün?

Anarım Fazlı Ustacığım, anarım... Adam olmasam da anarım, olsam da anarım. Nerdesin kim bilir şimdi sen?

-Hem, dedi, gapları bitirir bitirmez get al, yarın fırsat bulaman almıya.

-Sağ ol usta!

O gece avluya girince Cumali Emminin odasına bakıp,

-Nah lan, dedim, kızı başkasına verdin de eline ne geçdi? Bak, kız gene eninde sonunda benim oldu.
Bir de tükrük fırlattım o yana. Odaya girip, kısılmış gazlambasını açtım. Babam,

-Sen misin oğlum, dedi.

-He baba, dedim, sana portakal getirdim.

-Hay Allah senden razı olsun oğlum, bir de yüreğim yanmıştı ki...

Anam da kalktı. Hepimiz birer portakal soyduk yedik. Biraz sonra abim geldi. Babam iyiceydi o gün. Öyle tatlı
düşler, öyle mutlu günler kurduk ki gelecek yaşamımızda, bir ara ben bile coşup,

-Beyler paşalar gibi yaşayacağız, dedim. Biz abimle sırt sırta verdik, anam romatizmaları olduğu için
kerevetine çıktı, babam yatağında, mutlu uyuduk. Uyumadan önce hep Raziye'yi düşündüm:

-Acaba şimdi ne yapıyordur?

Aklıma kötü şeyler gelince, gündüzü düşünmeye başladım. Babam inledi arada bir, anam: Allah çok şükür!
dedi birkaç kez... Uzaktan horozlar öttü zamansız, dalmışım...

Sabahleyin anamın sesiyle uyandım,

-Hadi oğlum yürü işe, diyordu.

İçimde bir sevinç, geçirdim pantolonumu bacağıma. Anamın, kendi eliyle eğirip ördüğü kollu kazağı giydim.
Bir de üzerine yeni ceketimi aldım. Hiç yapmadığım şey, aynada da saçımı taradım. Lambayı üfleyip çıktım
dışarı. Deli bir yağmur yağıyordu. Kim bilir şu anda, şu sabaha bir saat kalmış zamanda uykusunun tadını
çıkaranlar için ne hoştu bu yağmur?

Görevini bitirip evine giden Karasoku'nun bekçisiyle selamlaştık:

-Bizim, güneş batıyor, dedi.

-Eh, bizimki de doğuyor, dedim.

Konaklar geçtim, zengin konakları, oradaki insanları düşündüm, acaba bu yağmuru onlar da severler miydi?
Belki bir şimşek sesiyle uyanır, kadın, daha çok sokulurdu kocasına, sımsıkı sarılırdı. Adam bilinçsiz dolanırdı
karısının beline. Öpüşürlerdi, oluklardan akan sular betonları hışır hışır döverken... Ninni söyler sular, tasa yok
yaşam kavgası için, dokuzda da kalksa olur, onda da, hatta hiç kalkmasa da...

Ama ben, güneşi lokantada doğduracağım... Çıra da kalmamış, söylemeli Ökkeş Abiye. Hem bu kömür de yaş,
onu da söylemeli. Şu ortadaki ızgara hapı yutuyor, şimdiden erimiş iki kolu. Okulda öğrettikleri karbondioksit
yalnız bitkilere yaramıyor, ateşi yakmak, tutuşturmak için de gerekli, üfle Muzo, biraz daha hızlı üfle, körük
gibi... Bu namussuz orta ocak, deliği mi tıkalı, bakmalı bir ona da...

Şimdi sıra gedi koca maltıza! Böyle yağmurlu günlerde onu yakıp tutuşturmak çok güç. Yaktıktan sonra nereye
koyacaksın? Yine koyalım bakalım karşıdaki dükkanın kepenginin altına. Kentte mikrop gırla, keyif için bir
tekme savurur deviririer maltzı. Ondan sonra topla ateşleri bir bir... Islanmış kömürleri yakabilirsen yak...

Nesini severler şu nohudun bilmem ki? Kurufasulye desen gene neyse, ya bu nohut? Bu ovanın nohuduymuş,
yalan, sabaha dek suyun içinde bir milim bile şişmemiş, biz ne nohutlar gördük, dersin bir gece içinde hamile
kalmış. Neyse Muzo, sen yiyecek değilsin ya...

İnsanlar iki öğün yemek yeseler n'olurdu sanki? Hiç olmazsa biz bulaşıkçıların işi yarı yarıya azalır, sabahları
çorba yapmak derdinden kurtulurduk. Her neyse, çorba pişirmek de bir sanat. Anam öyle der, zurna çalmak bile
bir zenaat, öğren at bir yana. Gel bakalım gebeş tencere, içine su koyalım, kaynatalım, üfürelim... Kaynadın mı,
eh öyleyse yüz dereceyi geçtin. Okumuş bulaşıkçı olmak başka... Nerde bizim şehriye? Evet, dolapta... Kıralım
bakalım... Bu denli yeter. Dökelim biraz daha su içine, Ökkeş Abi iyi adam, beş porsiyon fazla çıksın, bizim
günlük yanına kar kalsın. Atalım tuzunu da... Gel bakalım baboş tava! Hay şu soğanı icat edenin. Soğan yerine
turp veya havuç doğramayı akıl etselerdi ya yemeğe... Ağlama oğlum ağlama, az kaldı bayrama, bugün
Raziyenle gene buluşacaksın. Kavuralım bakalım soğanı. Ne demişti Fazlı Usta, soğan pembeleşinceye dek
kavuracaksın, demişti. Atalım içine salçasını. Kırmızı yemeği sever millet, azıcık da yemek boyası, iki avuç da
kırmızı biber, iştahsızlara iştah ilacı. Biraz toz nane. Dökelim bunun hepsini gebeş tencereye!

Çorba hazır beyler!...

Önce biz yiyelim, oh elime sağlık, mis gibi olmuş...

-Hoş geldin usta!

-Hoş bulduk.

-Şehriye yaptım.

-Yesin pezevenkler.

İşte garson Fehmi, sabahçı... İşte patron Ökkeş Abi... İşte ilk müşteri, bir kamyon sürücüsü:

-Çorba var mı?

-Var.

-Ne çorbası?

-Şehriye.

-Mercimek yok mu?

-Pişmedi daha.

Ye ulan inek işte, midenle anlaşman mı var, sana sabah sabah mercimek çorbası yedireceğim diye...

Yesin, afiyet olsun!

Sonra yoğun bir çalışma. Ispanak, yumurtalı ıspanak, kavurma, kapama, orman kebabı, tas kebabı, tepsi kebabı,
kurufasulye, nohut, iç bakla, pilav, irmik helva, komposto... Yesin millet, paralı aşevi mübarek!.. Usta, saat ikide
izin verdi:

-Aldın mı lan küpeyi, dedi.

-Aboov, iyi ki söyledin vallaha usta, unutmuştum.

-Çok möhim, avrat milleti hediyeyi sever. Sarkan sallanandan al.

-Olur usta.

Elimi yüzümü bir güzel yıkayıp, saçımı taradım. Ama ah şu yağmur. Bir yağmaya başladı mıydı, yağmur
dindirme duasına çıkmak gerek, delinir göğün dibi, yağar da yağar. Koştum ilerdeki çerçiye... Yeşil bir küpe
aldım ustanın dediği gibi, sallanan, sallandıkça da şıngır mıngır sesler çıkaran. Bir de kutuya koydurdum, koştum
gittim çeşmenin başına. Biraz dineldim, yağmur iyice benzetecek beni, karşıya, genel tuvaletin tentesinin altına
girdim. Gelirse, buradan görürüm. Beklemeye başladım. Geçen birinden saati sordum,

-Üçe geliyor, dedi.

Yoksa gelmeyecek mi Raziye? Gelecek, gelmeyecek diye fallar açmaya başladım.

-Şu tuvalete giren adam. Küçük çişini yaparsa gelecek... diyerekten.

Biraz sonra yine saati sordum:

-Üçü on geçiyor, dedi bir delikanlı.

İçim sıkılmaya, yüreğim hızlı hızlı çarpmaya başladı. Madem gelemeyecektin, niye söz verdin, madem
geleceksin niye zamanında gelmezsin? Ayıp değil mi yani, insan sevdiğine yapar mı bunu? Karşıdaki faytonun
ardından kara mantolu bir kadın geliyor. O mu? Evet, o... O, Raziye... Vardır elbet geciktiğinin bir nedeni. Adam
mı salmadı, kim bilir ne oldu?

Yürüdüm, yanına yaklaştım:

-N'oldu, bir şey mi oldu?

-He, dedi, tutturdu bugün hava yağmur, işe gitmeyecem diye. Yattı uzandı. Bana el atdı, çek get lan işine
dedim. Sona kalktı gitti. Ben de ondan geciktim.

-Korktum gelmeyeceksin diye.

-Hiç gelmez miyim? İşe gitmese bile gelirdim.

-Ne yalan, uydururdun ki?

-Ne yalan uyduracam, gezecem der, çıkardım. Bi de hesap mı vereceğiz?

Yağmur sicim gibi yağıyordu..İnsanlar hiç aldırmıyorlardı...Sanki yağmur yağmıyormuş gibi, herkes günlük
işlerini şemsiyeye gereksin me duymaksızın görüyorlardı. Ancak sağanak olursa, o zaman üç beş dakika bir
eğintinin altında dinlenip, sonra yollarına devam ediyorlardı.

Biz de aldırmadık yağmura... Raziye,

-Nereye gidelim, diye sordu.

-Şöyle gidelim, dedim.

Tarsus yoluna vurduk. Mensucatı geçtik, sağa saptık. Ordaki dar ve ağaçlı yoldan ilerlemeye başladık.

-Bu yol nereye gider?

-Şeye, Gazhaneye, tren yoluna.

-Bağlara gitmez mi?

-Gider.

-Orda bi boş ev bulur muyuz?

-Olmaz... Zaten evlerin hepsi kilitlidir şimdi.

-Sana carse kombinezonumu gösderecektim. Sona bak, göğsümdeki sütyen de mavi, carse...

-Kim bilir ne yakışmıştır?

-Deli işte, ben sana bunları göstermek için çalışıyorum, sen oralı bile olmuyorsun. Ustanın kaz öyküsü geldi
usuma.

-Kız, dedim, böyle tehlikeli şeyler olmaz, en iyisi ya sizin eve gidelim, ya da bizim eve...

-Sizin ev hiç olmaz, dedi, analığım görür, mahalle tanır.

-Öyleyse sizin ev...

-Sen izin alabilir misin lokantadan?

-Alırım.

-Şöyle yarım gün, sabahtan öğlene kadar.

-Usta iyi adam, idare eder.

-Ölese gel bizim eve!

-Konu komşu?

-Zaten kaç tane komşu var ki. Mahsus dan sorarsın bizim bitişiklere, Raziye nerde oturuyor dersin, ben onun
dayısı olurum dersin? Yok mu senin gibi ufak dayılar.

-Kaçta geleyim?

-Sabah güneş doğunca gidiyor. Sen sekizde gel!

-Oldu...

İstasyon köprüsünü geçtik. Gazhanenin oradan sağa saptık. Belini tuttum.

-Bugün daha az korkuyorsun, dedi.

-Alışıyorum.

-Öpebilir misin şimdi beni?

-Öperim.

Okaliptüs ağacının birine belini dayayarak doya doya öptüm. Tekrar yürümeye başladık. İstasyon ambarını
geçtik. Trenci evlerinin oradan geçerek Reşat Bey Mahallesine çıktık. Konuşuyorduk durmadan da...

-Raziye, dedim, ben sizin evi bilmiyorum ki...

-Gidiyoruz ya, dedi.

-Saat?

Yoldan geçen birine saati sordum:

-Beşe geliyor, dedi.

-Geç mi kaldın?

-Boş ver...

Taş Köprüyü geçtikten sonra:

-Burda ayrılalım, dedi. Sen benim arkamdan izle, evi öğren. Zaten çok kolay...

-Olur, dedim.

Elli metreden izlemeye başladım. Arada bir dönüp bakıyordu. Soldaki küçük köprüden geçti, sağa döndü. Üç
beş sıralı dükkanı geçtikten sonra yine sola döndü. Onun eve girmesini bekledim. Sonra iri adımlarla köprüye
yürüdüm. Bir at arabacısına,

-Atlayım mı kardaş, dedim.

-Atla, dedi. Kalekapısında arabadan indim. Abidin Paşa Caddesinden Küçük Saat, oradan Kuruköprü...

Usta,

-Nerde kaldın lan, dedi.

O zaman anımsadım, küpeyi vermeyi unuttuğumu.

-Eyvah usta, dedim, küpeyi vermeyi unuttum.

-Eyi halt ettin. Unudur mu lan insan hiç be!

-Sen olsan unutmaz mısın usta, beni evine çağırdı.

-Essah?

-Vallaha.

-Ne zaman?

-Yarın.

-Gedecen değil mi?

-He!

-Yaşşa, akıllanıyon.

-Amma usta senden izin isteyecekdim.

-Akşama gadar mı?

-Yoo, öylene kadar. Ama ben gelir gene ocakları yakar, çorbayı pişiririm.

-Verdim gitdi, sevaptır böyle şeye izin vermesi, yarın cennette adama bu iş için hasır verirler, oh ben de
kurulur otururum hasıra, şarap tası da yanımda...

-Sağ ol usta!

Eh ondan sonra gel de çalış, gel de gece uyu!.. Anacığım sabaha dek sordu durdu:

-Bi sıkıntın mı var oğlum?

Her kezinde,

-Yok ana, çok iyiyim, dedim. Babam,

-Şu karnımın üstündeki top gibi sıcaklık bi geçse, ben de iyiyim ya, geçmiyor ki meret, diyordu, durmadan.

İlk kez o günü anamı ben uyandırdım:

-Gidiyorum ana, diye.

Erken çıkmış olacağım, her zaman gördüğüm bekçiyi göremedim. Yağmur biraz hafiflemiş, ahmak ıslatan
olmuştu. Lokantayı açtım, tüm işleri en çabuk tarafından bitirdim: Usta geldiğinde, çorbadan gayrı, etleri bile
doğramıştım. Usta,

-Hadi sen git, dedi.

-Sağ ol usta!

-Unutma lan ha!

-Neyi?

-Küpeyi. İlkten verdin mi, avrat daha çok sever seni.

-Unutmam unutmam. Yolda birine saati sordum:

-Yedi, dedi.

Eh, çok erkenmiş. Biraz Taşköprüde eğlenirim. Köprünün üzerinden köpüre köpüre akan sulara baktım. İlerde,
kıyıda, bu bulanık suda bir balıkçı, oltasını atmış balık avlıyordu. Yanına yaklaştım:

-Bereketli olsun.

-Sağ ol, daha heç tutmadık.

-Allah büyük...

-Balıklar ufak. Lan iş Allah'a galdıysa, uh öldük biz...

Duramadım adamın yanında, içim içime sığmıyordu. Tekrar köprüye çıktım. Benzincinin yanındaki kahvede
bir çay içtim. Çocukluğum geldi usuma, ev sahibimizin yanına gittiğimiz günler, boynu kırık buradan geçtiğimiz
günler... Kaç yıl oldu ki?.. Ocakçıdan saati sordum:

-Sekize geliyor, dedi.

-Kaç var?

-Tren mi galdıracan mübarek?

-Gerekli dayı.

-On var, on... Sekize on var...

Çay parasını verip yürümeye başladım. İçimdeki heyecanın tüm yükü yüreğimin üzerindeydi. Kuş gibi uçacaktı
sanki yüreğim. Altımdan akıp giden Seyhan'ın gürültüsünde bile duyuyordum yüreğimin gümbürtüsünü.

-Şu heyecan bir bitse! diyordum. Sonra, yok yok, çok tatlı, hiç bitmesin!. diyordum. Hatta, evin neden daha
uzaklarda olmadığına üzülüyordum. Gelip geçenlerin arasında, Raziye'nin kocasının yüzünü görmek istiyorum.
İçimden, Ya evdeyse? diyorum.

Bir adama çarpıyorum:

-Lan gözüyün önüne bak, denizde mi yörüyon?

-Kusura bakma emmi.

-Burnumun direğini gırdın!

Sözü uzatacak zaman yok. Köprüden geçiyorum. İşte sıralı dükkanlar, işte köşebaşı, işte dutlu ev... Ah
yüreğim... Ayaklarım birbirine dolanıyor, bir ufacık çakıl taşına çarpacak olsam, düşecekmişim gibi geliyor.
Dutlu evin dibine varıyorum. Tablacıdan kuru soğan alan orta yaşlı bir kadına soruyorum,

-Raziye nerede oturuyor, ben onun dayısıyım, diye.

Kadın, elinden soğanları bırakıyor,

-Ihıcık, diyor.

Benimle birlikte gelip kapıdan sesleniyor:

-Gız Raziye, dayın geldi gız!

Raziye koşup geliyor kapıya. Boynuma sarılıyor:

-Dayı, kurban dayı!

İçeri giriyoruz... Ah yüreğim ah!.. Odundan yapılmış iki basamak merdiveni çıkıp kapıyı kapatıyoruz...

Raziye,

-Yuttular, diyor.

-Ne, diyorum.

Odanın içi sıcacık. Mangalın üzerinde bir çaydanlık kaynıyor. Hemen cebimden küpeyi çıkardım:

-Dün vermeyi unutmuşum, dedim.

-Ne o?

-Aç bak!

-Küpe çok hoşuna gitti. Kulağına elimle taktım.

Sonra, sıkı sıkı sarıldım beline.

-Dur, dedi, kapıyı kilitliyelim.

Kapıyı kilitledi. Tekrar sarıldık. Yere düştük; hemen mangalın dibine... Çay içerken bizim hediye küpenin
parçalarını yerlerden topladık.

-Ihı, diyor Raziye, kulpu burdaymış...

-Al, dedim, topağı da miderin yanına düşmüş.

-Çocuğum olursa senin adını koyacam, dedi.

İki elini, iki elimle yakaladım. Gözlerine baktım.

-Nasılmış gombinezonum, diye sordu.

-Çok, güzelmiş. Ama sen hepsinden güzelsin!

-N'olurdu sanki evlenseydik, her gün böyle sevişseydik?

Sustum.

-Ama ben yalnız senin olmak istiyorum lan, var ya, şimdi sen he desen vallaha bir gün durmam bu herifin
yanında. Yüz tane çocuğum olsa gene de silker sana gelirim.

Yanıt veremedim...

Karyolanın altından bir sele çekip, iri iri portakallar çıkardı.

-Senin için aldım bunları, dedi.

Eliyle soydu, eliyle yedirdi. Ben de ona yedirdim.

Tekrar sarıldık birbirimize. Gideceğim zaman,

-Bi daha ne zaman, dedi.

-Yakında, dedim.

-Ne zaman?

-Yarın olmaz, izin alamam.

-Öbür gün?

-Saat ikide gelsem.

-Gel!

-Aynı numara?

-He, aynı numara.

-Ya adam öğrenirse?

-Ayıdır, öğrenemez. Gidip babama sormaz. Zaten ben de bişi demem ki. İşin cılkı çıkana dek devam... Ondan
sonrasına da allah kerim...

Lokantaya geldiğimde, usta,

-Ooo, dedi, anlat bakalım nasıl oldu?

-Oldu işde usta!

-Vardın?

-Vardık...

-Sona?

-Gapıyı kilitledik.

-Sıkı?

-Çok sıkı.

-Sona?

-Sonası can sağlığı.

O günden sonra bir daha buluştuk Raziye'yle. Söz verdiğim gün saat on dörtte gittim. On

yedide evden çıkarken
üç saatin nasıl geçtiğini ne o bildi, ne de ben... Üstelik bana bir de hediye verdi, öğrenci hediyesi, çizgili bir
kıravat.

-Okula giderken takarsın, dedi.

Bilmem alay olsun diye vermişti, bilmem ciddi. Kıravatı ustaya gösterdiğimde,

-Lan vallaha anladım, bu avrat çok iştahlı, dedi.

-Nerden anladın usta?

-Gıravatın renginden oğlum.

Kırmızıydı kıravat, çizgileri daha koyu kırmızıydı.

-Lan yanıyor be bu avrat senin için...

-Ee n'apayım usta?

-Yapacağını yapıyon. Amma sen bi yok olsan, bu avrat gahrından ölür mü ölür...

-Ölmez usta...

-Ölür ölür...

İki gün sonra Garson Fehmi içeriye seslendi:

-Muzo, dedi seni bi avrat soruyor. Yüreğim hırp etti. Acaba kocası haber mi aldı?

Oysa biz, Raziye'yle yarın sabah buluşacaktık. Elimi önlüğe silerken, usta,

-O mu, diye sordu.

-Bilmem ki?

-Eğer oysa, bir de ben bakiyim.

-Bak!

Usta benden önce çıktı dışarıya,

-Sarı vallaha, dedi.

-O, dedim, Raziye bu işde.

-Fidan gibiymiş.

-Heye...

-Gonuş gel hele, ne diyecekmiş?

Üzüntüsü gözlerinden okunuyordu Raziye'nin.

-Hayrola?

-Dümbük götürüyor beni.

-Nereye?

-Mardin'e, memleketine.

-Niye?

-Mal bölüşmeye.

-Ulan hamal kısmının bölüşecek malı mı olurmuş?

-Ne bileyim? Belli ki yalan, malı bölüşür gene geliriz, diyor.

-Getirmez.

-Heye!.. Amma içine kurt düştü. Önceki akşam o sası Fadik, Fadik değil tallik, işte o kulağına bişeyler
fısıldadı kapıda.

-O seni çağıran avrat mı, soğan alan?

-Heye... Gördü senin gibi bi delannıyı koynuma alıyorum, çatladı hasedinden çatır çatır. Kahbenin kocası aslan
gibi oysaki kardaşım olsun. Amma avrat haset, n'apacaksın... Hiç konuşamadım, sustum kaldım,
durdum kaldım. Neden sonra Raziye,

-N'apacağız, dedi.

-Hiç, dedim, bilmem ki.

-Ben ölürüm gidersem.

-Ben de...

-Ee bi hal yol düşünsek ya.

-Ne düşüneceksin ki, nikahlısın.

-Lan nikah Allah, işi değil ya, Allah işi olsa n'olacak, yok dedin mi, yok olur biter.

-Amma hükümet öyle demez.

-Ne karışırmış hükümet benim bilmem neyime?

-Karışır... Sen desen ki, ben babamın evinde kalayım, sen git bölüş gel desen olmaz mı?

-Deli mi herif, beni buralarda yapayalnız bırakıp gitsin?

Ne diyorum sana, zaten mal bölüşmek de masal diyorum. Götürecek beni orya, dıkacak evin içine, ondan sona
kendi geri buraya.

Pofladım...

-Söylesene, ne halt edeceğiz?

Ne söyleyeceğimi bilemiyordum. Bir yanda ekmek parası, öbür yanda okul ve bir yanda Raziye... Boşan desen,
boşandıramazsın, evleneyim desen evlenemezsin, çek git desen salamazsın... Yutkunup,

-Umarsızım, dedim.

Gözlerinden tane tane dökmeye başladı Raziye.

-Hiç olur mu, dedi.

O sırada veledin biri yaklaşıp,

-Niye ağlıyon abla, demesin mi?

-Git lan işine!

Piç kurusu, nerden öğrenmiş kim bilir, sırıtarak,

-Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar, demesin mi?

-Ulan senin de, anayın da...

-Ağlama, dedim Raziye'ye.

-Gülüyüm mü ya?.. Kaçamaz mıyız?

-Nereye?

-Nereye olursa... Ankara'ya, İstanbul'a... Hiç bulamazlar bizi.

-Elleriynen koymuş gibi bulurlar.

-Bir iş tutarsın, ben de çalışırım fabrikada, şurda burda, kim bilir, kim tanır bizi?

-Olmaz Raziye! Durdu, biraz sonra:

-Deyim mi ben bişey, dedi, sen beni hiç mi hiç sevmiyorsun. Sevsen, kuş olup uçurursun beni!

-A kızım, ben kendimi uçuramamışım, seni nasıl uçurayım, hem de böyle kolsuz kanatsız bi durumda... Babam
hasta, ekmek parası, okul, işim...

-Son sözün bu mu?

-Demedim ki bir şey.

-Dedin dedin... O filmdeki oğlan olsaydı, nasıl kurtarırdı sevgilisini?

-Bizimki film değil ki.

Kimseye aldırmadan elimi tuttu:

-Ciğerim benim, ölürüm vallaha oralarda ben, verem olurum

-Ya ben, ben ne olurum sen gidince? En güçlü dalım Raziye, bir de
o dal koptu muydu, Adana zindan gayrı bana... Hiçbir şey avutamaz beni.

-Ne zaman gidiyorsunuz?

-Yarın gece, trenle.

Gözlerim doldu, ellerim titremeye, dudaklarım oynarnaya başladı:

-Git, dedim birdenbire, git!

-Gidim mi?

-Git!

Yapıştı elime sıkı sıkı:

-Bi daha buluşalım.

-Buluşalım.

-Nerde?

-Yarın saat onda gel buraya.

-Can Muzo, kurban Muzo, yarına dek bir şeyler düşün, atma beni onun eline! Konuşamadım, hiçbir şey
söyleyemedim, gözüne bile bakamadım. Bulaşıklarıma döndüm... Bulaşıklar, pis bulaşıklar, nefret ediyorum, nefret!..

-Usta, dedim, ben gidiyorum.

-Dur hele lan, nerye?

-Hiç işte, gidiyorum.

-N'oldu?

-Gidiyor...

-Kim?

-Bizimki...

-Lan çok zarplıymış vallaha be!

-Zarplı usta, zarplı ama gidiyor işte...

-Nereye gediyorlarmış?

-Oğlanın memleketine, Mardin'e!

-Niye?

-Mal bölüşeceklermiş.

-Eyi ya, avrat yedirir sana o parayı!

-Yalan, herif öğrenmiş bizim dalgamızı, götürecek kızı, bi daha getirmeyecek.

-Ee, avrat getmem de getmem desin!

-Nasıl desin?

-Getmem desin o gadar.

-Döver...

-Dövsün!

-Sürüye sürüye götürür.

-Yok lan, dinime habibime götüremez, hele bi ayak diretsin. N'apacak o zaman herif, mecbur olacak galmıya,
böyle fanos gibi avradı bırakıp gedecek deel ya. Boşuyamaz da, neden dersen talih insanın yüzüne bi kez güler.
Boşasa, böyle bi lokumu nerden bulur bi daha?

Aklıma yatar gibi oldu.

-Görmüş mü herif hiç düşünde böyle bir kadın, dedim.

-Heyya, elin adamı böylesinin yanına varmak için evler apartmanlar döşeyip, ayağının altına da taksiler
çekiyor, o bulmuş küllü beleşini... Yok oğlum yok, ne götürebilir, ne de bırakıp gedebilir. Bak dalgana!
Bir parçacık olsun rahatlamıştım ama, elim yine de tabakları tutmak istemiyordu. Varsam koşşam diyordum, onu
eve girmeden önce yakalasam, söylesem ustanın dediklerini. Acaba hangi yoldan gider? Hangi yoldan gidecek,
Küçük Saat, Abidin Paşa Caddesi, Kalekapısı, Taşköprü, Karşıyaka...

-Usta, dedim, ben hemen koşayım?

-N'oldu lan tutuşdun mu?

-He ki, nasıl tutuşma... Bi yetişsem.

-Gop get! Benden de selam söyle, usdanın fikri de, akıllıdır bizim usda de, çavışmış asgerlikde de!..

Kim bilir daha neler söyledi Fazlı Usta ardımdan, ama ben önlüğü çıkarmadan koşmaya başladım. Nasıl
koşuyorum, topuklarım omzuma değecek. Tüm faytonları geçiyor, yavaş giden taksilerle yarışıyorum. Ardımdan

bağıranlar oluyor:

-Hop hop kele hop, deli deli dellenmiş gulakları sallanmış! diyerekten. Bir tutsam Raziye'yi, bir anlatsam
ustanın dediklerini...

İlerdeki bir kadını ona benzettim,

-Raziye, diye bağırdım.

-Çüüş, oha, dediler yöreden. Değilmiş, tekrar koşmaya başladım. Bir adama çarptım. Adam, ardımdan bağırdı.

-Lan gahbe dölü, boka mı yetişiyon?

Küçük Saati yel gibi geçtim. Abidin Paşaya vurdum. İşte Tan Sineması!.. Yok Raziye, uçmuş gitmiş...
Yorulmuşum artık, yüreğim güm güm vuruyor, şakaklarım atıyor, nerdeyse soluğum kesilecek... Ne olursa
olsun deyip bir faytonun arkasına asıldım. Çok geçmedi, veledin biri bağırdı:

-Arabacı, vur gırbacı!

Arabacı parolaya akortlu. Kırbaç gözümün üstünde şakladı. Kıvılcım çaktı sandım. Sanki arabacının suçu
varmış gibi:

-Sakallı dümbük, dedim adama. O da, anama avradıma sövdü, sazlı sözlü, tekerlemeli, şekerlemeli... Atlardan
hızlı koştuğum için bana yetişemedi.

Şafak Fırınının ordaki şalgamcıya sordum:

-Burdan sarışın bi avrat geçti mi?

-He, dedi.

-Nereye gitdi? Havayı gösterdi dürzü:

-Melaike olup uçtu!

Dişlerimi gıcırdatıp tekrar koşmaya başladım. Ardımdan bağırdı:

-Masar Osmana ordan gedilmez, bu tarafdan bu tarafdan!

Vardım köprünün başına. Artık bir adım atacak gücüm yok. Daha ben durur durmaz, bir polis yapıştı yakama:

-Dur!

-Zaten durdum.

-Yürü!

-Nereye?

-Karakola.

-Bizim işimiz karakolluk değil, dedim.

-Nelik ya?

-Gönüllük...

Bıraktı gitti polis... Yürümeye başladım. Köprünün korkuluğuna yaslanmış çörekçiye sordum:

-Burdan sarışın bi avrat geçti mi? Sağırmış...

-Ne, diye bağırdı...

-Hiç, dedim.

-Taze taze, dedi.

-Eyvallah!

-Küncüsü bol mu olsun?

-Eyvallah eyvallah!..

Hızlı hızlı yürümeye başladım. Köprüyü geçtim sola döndüm. Sıra sıra dükkanları geçince dutlu evi gördüm.
İşte şimdi Raziye orada! Evin önünden bir gittim geldim, bir daha gittim geldim. Acaba çalsam kapıyı söylesem
mi? Ya kocası evdeyse? O zaman, evet o zaman?

Raziye'den önce geldiğimi düşünerek tekrar köprü başına gittim. Bir süre bekledim oracıkta. Tekrar döndüm
dutlu eve... Ne olursa olsun, kapıyı çalmaya karar verdim. İki kez girip çıktığım evin ilk kez tokmağı, şusu busu
olmadığını gördüm. Ama eski, paslı gaz tenekelerinin aralıklarından evin avlusunu görebiliyordum.

Nerdeyse akşam olmak üzereydi. Kapkara bir bulut, akşamı erkenden indirebilmek için ve de ardından tüm
sularını kentin üzerine boşaltabilmek için sabırsızlanıyordu. Birden yine aynı kadını gördüm, soğan alan kadını.

-Yeğeni mi arıyon, dedi kıskıs gülerek.

-He, dedim.

-Yok ki evde.

-Dışarı mı gitti?

-He... Gocasına seslenim mi?

-İstemez.

-Niye girmiyon içeri?

-Sana ne?

-Ben bilmiyor muyum sanki, sen Raziye'nin tokmakçısısın.

Yürümeye başladım. Ardımdan bağırıyordu:

-Bu mahalle namusludur anladınmı deyyus? Sen şükret erim evde yok, yoksa seni döve döve et tahtasına
döndürürdü.

-Kes gız sesini, dedim.

-Benim erim, o senin Raziye'nin erine benzemez, erkekdir erkek!..

Yerden kaptığı gibi bir de taş fırlattı üzerime

-Dümbük!

Bir yığın insan çıktı kapıya. Kaçdım. Demek Raziye gelmemişti eve. Biraz sonra mutlaka gelecekti ve bu
köprüden geçecekti. Köprünün öbür başında beklemeye başladım. Yağmur öncesinin ayazı, köprünün bu
başından o başına cirit atarken beni hiç düşünmüyordu. Başımı içine çekip, gelen geçen insanlara bakmaya
başladım. Bir salepçi gürdüm buharları tüten, belki de Dörtyol Ağzına gidiyordu. Ve ne hesaplar vardı kim bilir
kafasında? Salebini satacak, gece birde, ikide evinin yolunu tutacak. Ama ıslanacakmış kaldırımlarda saat ikiye
dek, varsın ıslansın. Yeter ki salep bitsin, delik boğazların nafakaları çıksın. Gerisi kolay, üşüyen ayaklar nasıl
olsa ısınır yatakta...

Bir gezgin satıcı gördüm, tüketmiş malını, ceviz midir, kestane midir tükettiği; bindirmiş küçük oğlunu
arabasının üzerine. Çocuk donuk gözlerle yöreyi izliyor, adam yine hesaplara dalmış, kaça aldık, kaça sattık, ve
efendim karımız ne?

Bir otomobil geçti pırıl pırıl, içinde bir çift. Arabayı kullanan adamın ağzında bir sigara. Kadın dalgın, sanki
önünü görmüyor, yıldızları izliyormuş gibi... Elini ağzına götürüp aksırıyor, besbelli soğuk almış, her yanı kapalı
arabanın içinde, şaşılacak şey, mantosu da kürk...

Bir kadın geliyor ilerden, elinde kocaman bir oyuncak bebek... Kim bilir; çocuğuna mı götürecek, yoksa birinin
yaş gününe mi?

Karşıda bir doktor muayenehanesi ve muayenehaneden çıkan üç kişi. Bir kadın, bir erkek ve bir çocuk... Belli
ki çocuk hasta, yoksa çocuğun işi ne doktor muayenehanesinde? Adam sanki o köprübaşını ilk kez görüyormuş
gibi saşkın. Reçeteye baktıkça şaşkınlığı daha çok artıyor. Ceplerini yokluyor, para arıyor

mutlaka. Karısına bir
şeyler söylüyor. Ne diyecek, Gidin siz, ben bir yerden biraz para bulayım, ilaçları alır gelirim diyordur. Ana,
kocaman çocuğu kucağına almaya çalışıyor, olmuyor, sırtına bindiriyor.

Güle güle hasta çocuk ve anası.!

Bir sarhoş geçiyor, türkü söyleye söyleye: Çile bülbülüm çile!.. Akşam oldu, geçiyor... Raziye yok ortalarda.
Birdenbire kadının yalan söylediği usuma geliyor. Evet, yalan söylemiştir hınzır kadın. Raziye çoktan, eve
gelmiştir... Tekrar o dutlu eve gidip, kapıyı çalmaya cesaret edemiyorum. Lokantaya gitmekse, hiç canım
istemiyor. Canı cehenneme tabakların. Yıkasın garsonun biri, bana ne? diyorum. Bunca yıkadık, yine
kirlendi. Benden paso

Abimin çalıştığı dükkana gittim. Kime derdini anlatacaksın ki? Ustası vardı dükkanda.

-Gel ağam, dedi.

-Yok, dedim, gel bir şey diyecem sana! Kapıya geldi:

-N'oldu? diye sordu.

-Yok bir şey, dedim. Canım çok sıkılıyor. Hadi gezelim biraz!

-Usta izin?..

-Lan her yerde izin be! İzin iste. Nenem hastaymış de, babam gidiyormuş de.

-Bakiyim...

Bir dakika sonra geldi yanıma.

-Nereye gidelim? dedi.

-Yürü, gideriz bir yere, dedim.

Yağcaminin oraya yollandık. Ordan Küçük Saat, ordan Dörtyol Ağzı. Cebimi yokladım, biraz param var.

-Şurdan bir şarap alalım, dedim.

-İii lan, şarap mı içeceğiz?..

-He...

-Nasıl içeceğiz?

-Su gibi...

-Lan ya ölürsek?

-Kim ölmüş ki biz ölelim can abim?

Şişeyi cebime koydum. Atatürk Caddesinden gidiyoruz... Abim,

-Ne derdin lan, dedi. Lokantadan mı kovdular yoksa?

-Lokantasının... dedim.

-Ne ya?

-Kız gidiyor...

-Hangi kız?

-Raziye...

Çocukcağıza hiçbir şey anlatmamışım ki bugüne dek... Belki biraz sezgisi var.

-Şu bizim karşımızdaki mi, diye sordu.

-He.

-E o evlenmedi mi lan?

-Evlendi. Amma biz buluştuk gene onunla.

-Deme lan?

-Vallaha.

-Bebek gibi be...

-Heye!

-Ee, nereye gidiyor?

-Mardin'e!

-Niye?

-Herifi götürüyor.

-Bak dümbüğe!

-Dümbük ki ne dümbük.

-Sen şimdi buna mı üzülüyorsun?

-Heye kardaş!

-Yangın mısın avrada?

-O kadar değildim amma, iki buluşmadan sona iyice yandım, köz gibi...

-Mardin ufak yer, yoklanmaz ki gidesin, hem de uzak Avrat sana yangın mı.

-Deliler gibi.

Atatürk Parkını geçip sola saptık. Karanlık sokaklardan ilerleyip boş bir arsaya girdik. Şişeyi cebimden
çıkardım. O zaman şişenin kapalı olduğu geldi usumuza.

-Lan oğlum bunun tapası?

-Heye vallaha!

-Ee, nasıl açacağız?

-Götüne vura vura...

İki yumruk abim çekti, iki yumruk ben. Çıkarmanın olanağı yok. Abim,

-En iyisi tapayı içine sallayalım gitsin, dedi.

-He, öyle edelim.

Sağlam bir çöple tapayı içine dürtmeye başladık. Sonunda cop etti, mantar şişenin içine düştü.

-Hadi çek kardaş!

-İlkin sen çek!

Şişeyi diktim kafama.

-Al, dedim.

-Nasıl, diye sordu. Sarhoş oldun mu hemen?

-Yoo, bir şey yok daha.

-Yok amma, biraz sona bağırırsın.

-İç hele sen de!

O da çekti:

-Lan acıymış be, dedi, sirke gibi kokuyor, ağzımın içini buruşturdu.

-Ver, şimdi ben.

On dakika sürmedi şişenin boşalması. Abim,

-Midem bulanıyor, dedi.

-Düşünme mideni.

-Ya, neremi düşüneyim?

-Başka yerini.

-Amma aklım hep orda. Ağa lan, benim başım dönmeye başladı ha!

-Eh benimki de, fabrika gibi...

İkimiz de ilk kez şarap içiyorduk. Bir kezinde mahallemizde bir düğün olmuş, şişe dibinde kalan şaraplardan
rakılardan birer damla içmiştik hepsi o... Abim ayağa kalkar kalkmaz, yarın satarız, dediği boş şişeyi
yere çarpmasıy parçalaması bir oldu. Ardından bastı kahkahayı. Ben de bastım, ama hemen usuma Raziye geldi,
gülmeyi bırakıp ağlamaya başladım. Nasıl ağlıyorum, belki anam babam ölse öyle ağlayamam. Abim,

-Lan, diyor, lan ağam ağlama, yarın olsun hele, ben o herifin anasını sülalesini... Lan nasıl benim kardaşımı
böyle per perişan eder be! Vay darıdünyada bi tane kardaşım benim. Çıkarım önüne dümbüğün, derim, lan sen
gidecen; avrat burda kalacak. Avradı burda bıraktın ne ala, yok bırakmadın, o zaman ölümlerden ölüm beğen.
Kırk katır mı isten, kırk satır mı, yok bu işin şakası vallaha!

Gözlerimin yaşını siliyor, sırtıma vuruyor:

-Ağan ne güne duruyor lan, diyor, hep böyle günler için. Kalk şimdi gidelim o herifin yanına, çekelim bi
kıyıya erkek erkeğe konuşalım, hı?.. Ağlama lan ağam, ağlama, hadi gidelim...

Yola düştük. Kol kola girmişiz. Ben bir acıklı şarkı tutturmuşum... Yürüyoruz... Bu kez abim ağlamaya başladı:

-Lan ağam niye ağlıyorsun?

Ağlıyor boyuna. Sümüğünü çeke çeke, gözyaşlarını akıta akıta...

-Söyle lan ağam niye ağlıyorsun? Neden sonra söyledi:

-Ya sen de onun ardından çeker gidersen, ben kimlere kardaşım derim?

Öyle bir dokundu ki bu söz bana, bu kez ben başladım yeniden ağlamaya. Düşmüşüz yola, kol kola, hem
ağlıyoruz, hem gidiyoruz. O gideceğime ağlıyor, ben Raziye'ye. Yaşlı bir adam,

-Lan n'oldu size, dedi?

Otur da anlat şimdi adama, Raziye'nin gideceğini... Yalpaladığımızı görünce,

-İçmiş gavur dölleri, dedi.

Ondan gerisini hayal meyal anımsıyorum, kendimizi Taşköprünün başında bulduk. Abim,

-Gidelim mi, dedi.

-He, gidelim.

-Ya bekçiler polisler enselerlerse?

-Gezmek yasak mı?

-Heye lan, yürü vallaha!

Dutlu evin bulunduğu çamurlu sokağa vardık. Raziyelerin evinden sonra iki ev daha var. Ondan sonra zaten
bahçeler başlıyor.

-Hangi ev, dedi abim.

-Nah şu, dut ağacı olan ev.

-Kel ağaç mı?

-Heye.

Evin önünden hiç sallanmadan geçtik. Vurduk boş tarlaların içine. On adım gitmedik, ayaklarımızın altına
sakızlı çamur iyice bulaştı Abim,

-Bana bak, dedi, bu çamurlu ayakla kaçsak da kaçamayız ha... Ayakkabıyı bırakıp gidersen ne ala.

Çamurlara bata çıka evin arka tarafına geçtik. Geçtik ama, Raziye'nin evine arka taraftan girebilmek için bir ev
daha aşmak gerek.

-Boş ver, dedi abim. Hadi dönelim. Hırsız diye bi yakalarlarsa, bu ötegeçe karagolunda anamızı bellerler. Sen
en iyisi kardaşım. yarın bu avradı köprünün başında bekle! Ayaz, kendimize getirmişti bizi.

-Heye, dedim.

-Öyle ya ağam, bi avrat uğruna bu yaşta hırsız damgası yedin miydi, ondan sona yandın belle...

-Lan abi, şuram yanıyor be!

-Yanar ağam yanar. Kahbe, nasıl da yakmış seni böyle?

-Yaktı işte...

Tekrar çamurlara bata çıka sokağa çıktık. Oradan Taşköprüye geldik. Raziye'nin yanına ilk gittiğim gün geldi
usuma. Kahveyi gördüm, saati sorduğum ocakçı, balıkçı... hepsi bir, bir geçti, gözlerimin önünden... Ulus
Parkının yanındaki çeşmeden kana kana su içtik, mahallemizin yolunu tuttuk..

Sabahleyin anam ne denli,

-Kalk oğlum güneş doğdu, dediyse de, kalkmadım.

-Oğlum lokantaya geç kalacaksın, millete çorba... yanıt vermedim... Millete çorbaymış, bana ne milletin

içeceği çorbadan?

-Hasta mısın, dedi.

-I ıh, dedim.

Babam, anama söylendi:

-Bir evde hiç iki hasta olur mu, diye. Bırak yatsın çocuk.

Ve yattım. Neden sonra deli gibi uyandım. Saat yok ki bakasın, kaçtır. Ya saat onu geçtiyse, Raziye gelip
gittiyse. İvedi ivedi giyindim. Babam,

-Lan oğlum acele etme, nasıl olsa çorbayı pişiren pişirdi içen içti, dedi.

Anam bağırdı ardımdan:

-Çay iç, ekmek ye!..

Tam zamanı yani...Yoldan geçen Ferhat Abiye saati sordum. Saati olmayanları çöpçübaşı yapmazlar galiba
Ferhat Abi,

-Dokuz, dedi.

-Tam kaç?

-Dokuz işte lan!

İçime su serpildi. Ama yine de Bakkal Börekçi Hocaya da sormaktan kendimi alamadım.

-Dokuz buçuğa beş var, dedi. Adımlarımı açtım. Kestirmeden Kanlı Fabrikanın önüne çıktım. Ordan Siptilli,
Pazaryeri ve Kuruköprü... Uzaktan lokantaya baktım. Ustayı, mutfağı görmeme olanak yok. Eh, elbet boş
kalacak değil ya bizim yerimiz. Herhalde bugün tutmazlarsa bir adam, yarın mutlaka tutarlar, bu dünyada bulaşık
yıkamaya can atan insan çok... Lokantaya da gözükmemek için karşıya, fırının önüne geçtim, orada beklemeye
başladım. Çok geçmedi aradan, Raziye karşıdan gözüktü. Caddeyi geçip, karşıladım.

-Burda mı bekliyordun, dedi.

-He, dedim. Çıktım artık lokantadan.

-Niye?

-Hiç, kafam bozuldu.

-Bana mı?

-Niye sana olsun?

-Sen istesen gitmem ki. Senle giderim, cehennemin bir ucuna kadar gene giderim. Asri

Sinemanın oradan
Dörtyol Ağzına çıktık.

-Bişey düşündün mü?

-He, dedim.

-Ne?

-Gitmem de, diret!

-Olmaz ki.

-Niye?

-Götürür.

-Zorlan?

Kulağının ardını gösterdi:

-Akşam yumruk vurdu.

-Hırpo niye vurdu?

-Boyuna ağlıyorum diye. Öldürür sona beni.

-Birkaç gün yok ol ortadan!

-Nereye gideyim?

Benden yanıt yok.

-Saklayacak mısın beni bi yerde?

-Nerem var ki?

-Lan Muzom, bu son lan, gel kaçalım, hadi hem şimdi. Bak...

Cebinden bir kese çıkardı:

-İçinde para var. Bizi Ankara'ya da götürür, İstanbul'a da... İstersen İzmir'e gideriz.
Kolordunun oraya çıktık,
ordan okaliptüslü caddeden Demirköprüye vardık. Elini tutuyordum. O da, iyice yaslanmıştı bana.

-Nereye gidiyoruz?

-Baraja.

-Adamlar madamlar olur!

-Korktun mu?

-He... Ben kadın kısmıyım, başıma bi iş gelir.

-Başımıza iş gelmiş zaten geleceği kadar.

-Kurban Muzo, dönelim.

-İyi madem, köprünün altında oturalım. Nehrin kıyısına vardık. Oturduk...

-Öpecen mi beni?

Yüreğimin üzerinde sancıyan bir şey var. El ele tutuştuk uzun süre... El ele kalktık oturduğumuz yerden...
Elektrik santralının oraya çıktık.. Sular Yoluna saptık. Oradan Kanalköprüye... Ayaklarımız pes edinceye dek
yürüdük. Sonunda Taşköprünün başına geldik. Ağlamaya başladı:

-Film değilmiş meğer yaşam, dedi.

Elimi tuttu:

-Alasmaladık!

-Güle güle Raziye.

-Bi daha birbirimizi görür müyüz acaba? Ona nasıl bir yanıt vereyim ki? Yürüdü gitti. Başörtüsü sağa sola
uçuşuyordu, bir ırmağın akış yönüne, bir ters yöne. Köprünün tümseğinde yitinceye dek izledim onu!..
Eve gitmedim, daha doğrusu gidemedim. Abimi de ayartamazdım bu gece... Ah şu sokaklar, ah şu caddeler,
onlardı arkadaşım... Yürüdüm bilinçsiz... Raziye'yle birlikte az önce, geçtiğimiz yolları tekrar arşınlamaya
başladım. Havanın kararmasıyla birlikte yağmur yağmaya başladı. Giderek, iyice hızlandı...

Bilinçsiz olarak kendimi istasyonda buldum. Çöktüm istasyon duvarının yağmur almayan yerine. Yağmur,
hızını artırdıkça artırdı. Oraları süpüren adam,

-Geç, bekleme salonunda bekle, dedi. Başımı kaldırıp aptal aptal baktım adamın yüzüne. Ayağımı da süpürdü
o ara.

-Nereye gedecen sen?

-Nereye mi?

-He.

-Şey, Mardin'e...

-Tehirli tren... Üç saat tehirli. Afyon'da yapmış tehiri.

-Afyon'da?

-He... Garmagarışık ora, Afyon dedikleri yer. Her yerden tren gelir. Diyarbakır gecikdi mi, Uşak bekler, Uşak

gecikdi mi Gonya bekler...

-Bekler?

-He durur bekler. On buçukda (22.30) gelecekdi, şindi bir buçukda gelecek, gece yarısı. Ulugışla'da etmezse
tehir, neden dersen orda da rampa var, Gardaşgediği...

-Kardaşgediği?

-Beklemeyip n'edecen ki? Şey, caran var mı cara?

-Yok, içmem ben...

-Hadi hadi, kalk yörü, bekleme salonuna. Paran varsa sahap ol, pek saf bişeye benziyon sen. Hasda mısın?

-I ıh...

-Ağzını açma öyle ayran delisi gibi, sinek gaçar. De yörü! Yassak bura.

Doğruldum...

-Şu taraf, dedi.

Oysa biliyordum bekleme salonunun olduğu yeri. Adımlarımı sürüye sürüye bekleme salonuna geçtim. Bir
süpürgeci geldi:

-Bura iki, dedi, sen üçlüksün üçe geç!

-Belki ikiliğim...

-Biz adamı gözünden bilirik.

Üçüncü mevkii bekleme salonuna geçtim. Nasıl olsa biraz sonra Raziye de kocasıyla buraya gelecek.
Yorgunluk, umutsuzluk, dalmışım. Uykumun arasında birtakım sesler duydum, iten, kaktıranlar vardı:

-Ee hemşerim, diyordu biri, bura ötel mi, acık öte get de, biz de çöreklenek.

Uyandım... Gözlerimi açtım. Raziye'yle göz göze geldim. Yanındaydı kocası. Ya tanıyor beni tanımamazlıktan
geliyor, ya da gerçekten tanımıyordu. Ağlamaklı, usanık bakıyor Raziye gözlerimin içine. Adamın aldırdığı yok,
burnunu karıştırıyor, torbalarını ayaklarının dibine doğru çekiyor.

Yanımdaki soruyor:

-Sen nereye hemşeri?

Yanıt vermiyorum, yineliyor,

-Hemşeri nereye dedik?

-Bu tarafa, diyorum.

-Eyi ya, nereye?

-Fevzipaşa'ya.

-N'edecen orda?

Al başına sırmalı heybeyi...

-Çalışacam.

-Burda iş dutamadın mı? Yanındakine, beni gösterip,

-Taneynen gonuşur bunlar, diyor.

Hep Raziye'ye bakıyorum. Her tren sesinde yüreğim hop oturup, hop kalkıyor. Bir ara kocası kalktı gitti.
Bayramlıklarını giymiş. Bayramı, adamın, haklı... Raziye kaşıyla gel işareti yapıyor.
Yanımdakilere bakıyorum:

Ne derler acaba? diyorum. Ne derlerse desinler...

-Muzom, diyor Raziye.

-Uyumuşum.

-He, uyuyordun biz geldiğimizde.

-Yolcu etmeye geldim seni Raziye! Ağlamaya başlıyor...

-Bilet almaya mı gitti?

-He!

Bakışanlar oluyor. İkimizin de aldırdığı yok.

-Hadi gel kaçalım. Hadi. Son fırsat. Yere girsin torbası da, gelsin Raziye yerine kıymetli torbalarını bulsun.
Hep gözlerine bakıyorum Raziye'nin...

-Hadi çabuk he de Muzom, nerdeyse gelir. Ellerini tutuyorum. Bakışımla bu işin olanaksızlığını anlatmaya
çalışıyorum. Ve geçip yerime oturuyorum.

Deminki adam soruyor:

-Niye kalktın, niye oturyon?

-Yanıt vermiyorum.

-Hısımın mı o avrat?

Yine yanıt vermiyorum:

-Taneynen gonuşur bunlar, taneynen, diyor yine. Ve anlatmaya başlıyor yanındakine:

-Bibimin oğlu Esan'a (İhsan) dedim ki.

Esan gardaş dedim, zahap ol sen benim yere, ben bi varam gelem Eleziz'e dedim... Karşıdan görüyorum
Raziye'nin gözünden yanaklarına süzülen yaşları... Kocası geliyor... Bilet değil, sanki apartman tapusu almış,
gözlerinin içi gülüyor. Torbaları tekrar sayıyor. Ağladığını gördüğü yok Raziye'nin. Dudakları aralık da aralık,
sanki inadıma gülüyor. Mutlu; kekliği kafese hapsetmenin mutluluğu var adamda.

Bir gürültü kopuyor, bir kaynaşma, bavullar torbalar sırtlanıyor, perona çıkılıyor. Belli trenin gelmesi yakın.
Çapraz işarete bakıyorum, tamam, tren beş dakika sonra burada. Raziye geride duruyor, kocası tren yolunun
dibinde, belli ki tren durur durmaz yer kapacak, bir salon boşluğu, bir hela boşluğu...

Düdükler ötüyor, trenin çığlığı... Lokomotif fışırdayarak hızla geçiyor önümden. Bir kargaşa, bir bağırma, bir
çağırma... Fren gıcırtıları... Koşup Raziye'nin elini yakalıyorum.

-Hadi, diyor, hadi kaçalım! Hadi kaçalım. Sıkıyorum elini,

-Ağlama, diyorum.

Bir kafa uzanıyor pencerenin birinden,

-Reziye, gız Reziye, diyor.

Torbanın irisini yükleniyorum... Uzatıyorum torbayı.

-Sağ ol gardaş, diyor, Raziye'nin kocası.

Raziye'nin elinden öteki torbaları alıyorum. Onları da uzatıyorum, bir bir... Yine,

-Sağ ol gardaş, diyor. Raziye şaşkın.

-Gelsane gız Reziye, nah şu gapıdan, yörü, şindi hareket eder tiren, diyor.

Kapıyı gösteriyorum Raziye'ye. Cansız gibi yürüyor. Çıkıyor, pencereye geliyor. Dikeliyorum hala orada, o
pencerenin önünde... Adam yine,

-Sağ ol gardaş, diyor.

Yontu gibi duruyorum. Adam soruyor:

-Sen ne iş dutan?

-Hambal.. mısın?

Donup kalıyorum oracıkta. Düdükler ötüyor... Trenciler telaşlı gidip geliyorlar... Lokomotif acı acı bağırıyor...

Ve pencereden korkulu bir el sallanıyor, tüm umutlarıma dur dercesine... Raziye'yle birlikte her şeyimin gittiğini
sanmıştım. Ama, yaşam kavgası daha baskın çıktı.

Lokantaya uğramadım bir daha. İlk günler durmadan gezdim. Sabahleyin evden çıkıyordum, gece yarılarına
dek geziyordum. Zavallı anacığım,

-Bu oğlana büyü oldu büyü, diyordu. Babamsa, hasta yatağından pirinç pilavıyla hoşafın düşünü kuruyordu.
Maşallah, yokluktan yara hayli kısmetimiz bol olduğu için, anam,

-Bre herif, oğlan zaten iş dutmuyor, bir de sen çıkma başımıza, diyordu. Ye reyhanlı bulgur pilavını, iç suyunu,
bak keyfine!

-Biliyorum, diyordu babam, benim hasdalığım kış hastalığı. Hele bi havalar ısınsın, hele erikler bi çiçek açsın,
bak avrat nasıl ayaktayım o zaman... Hem bi planım var, bu yaz geceli gündüzlü çalışıp kışın acısını çıkaracam.
Gündüzleri fasulye patlıcan şu bu, evelallah geceleri de sinemanın birinin önünde darı kebabı... Elimiz altın
kesecek altın. Var ya, şu sandığı pirinç, şu sandığı da kuru üzümnen dolduracam...

-Hele bi kalk da sen, diyordu anam, ondan sona düşün bunları. Boşuna düşler kurma!

-Ulan avrat, bizim bi de düşümüz olmasa n'ederiz be! Çok şükür Allah'a, düş kurmaya para almıyorlar.

Demiyorlardı bana hiçbirisi de,

-Çalış oğlum, diye.

Bir ay sürdü Raziye'nin yıkıntısı. Ondan sonra, bir sabah işe başladım. Görevim, yapılmakta olan bir apartmanın
üçüncü katına tuğla çekmekti. Beni enayi bulmuşlar, yığıyorlar tuğlayı sırtıma.

-Lan, dedi biri, on iki deneden bi dene fazla goyduranın... Deli misin lan sen?

Bi ayağın gayar da düşersen, günlüğünü bile tam vermezler, öldüğünnen galın!

-Ya, öyle mi, dedim.

-Öyle ya, aklını başına al! Andavallı olma! Bu dümbüklere yaranılır mı heç?

Tuğla doldurucusunu uyardım:

-On iki tane koy!

-Niye?

-On iki tane işde.

-Ne güzel götürüyordun ya...

-Deve miyim lan ben?

Sabah altıdan on ikiye dek çalıştık. On ikiden bire bir saat yemek molası. Dayan zeytin ekmeğe... Zeytin denen
mübareğin duası bile, var, her tanesi bir kilo et... Yut oğlum yut! Hele üstüne üç tas da su yuvarladın mı,
tamaaam!.. Akşam paydosu için belirli bir saat yok, gün batıncaya dek...

Cumartesi günü paramızı taşaron dağıttı. Koştum gittim, ilk iş iki kilo pirinçle, bir kilo toz şeker, yarım kilo
kuru üzüm aldım.

Ah mutluluğumuz. Hatta o gece abime pazar harçlığı da verdim. Zavallı çocuk, ben çalışmadığım günler, o
minicik haftalığını kuruşu kuruşuna anama vermiş, kendisine bir simit parası olsun ayırmamıştı. Hiç olmazsa
soframızda kuru ekmeğin bulunmasına çalışmıştı.

Çok yoruluyordum... Hele bir bahar gelsin, ondan sonra yeni bir iş düşünürüm diyordum. Ama bahara kalmadı.
Kamyondan taş atarken kocaman bir taşı ayağıma düşürdüm. Fışkırıverdi kan. Başparmağımla onun yanındakini
ezdi attı taş. Ustabaşı sağ olsun, biraz tütün bastı yaraya, hepsi bu. Oturdum bir kıyıya mendilimi bastım üzerine.
Millet arı gibi çalışıyor, kim benimle ilgilenecek? Şöyle bir ayağa kalkayımdedim, olanaksız, basamıyorum
üstüne. Galiba bizim tarakkemiği hapı yuttu... Zorunluydum paydos zamanını beklemeye. Belki o zaman
işçilerden birinin omzuna tutuna tutuna eve giderdim. Biraz sonra taşaron geldi:

-Lan niye dikkat etmezsiniz?

Geçmiş olsunnuydu bu onun. Yanıt vermedim.

-Otur hele burda!

Çok bekledim, bir fayton tutar, beni eve salar diye ama, bir daha taşaronu hiç görmedim. Paydos zamanında
birinin sırtına dayanıp evin yolunu tuttum. Durup durup,

-Dırnak gırılmışdır, diyordu.

-Bilmem, diyordum.

-Gırılmışdır gırılmışdır, dırnak gırılınca da bi ağrır ki gardaş deme getsin, ciğerine duz basmış gibi olur. Şindi
sen eve varınca oraya araba yağı sür. Sür ki şip diye gurutsun yarayı.

Sağ olsun, dura dinlene eve vardık. Anam beni öyle görünce çığlığı bastı:

-N'oldu. yavrum!

-Yok bir şey, dedim, taş düştü.

-Hey Allahım, bizi mi bulur?

-Ya kimi bulacak?

Babamla tam on üç gün yan yana yattık. Bu arada anam gitti, taşarondan benim üç günlüğümü aldı. O işçi
demek doğru söylemiş, taşaron benim ayağıma taş düştüğü günü saymamıştı. Oysa, sabah altıdan tam on bire
dek arılar gibi çalışmıştım.

On üç gün babamın askerlik anılarını dinledim durdum, yüzbaşısını, çavuşunu, onbaşısını... Bir ara iştaha gelen
babam, yüzbaşısını bile kendi buyruğu altına aldı. Babamdaki aklın büyüklüğüne yüzbaşısı da inanmışmış...
Bir yandan sıkıcı askerlik anıları, bir yandan Adana'nın bitip tükenmeyen bahar yağmurları, boğmaya başladı
beni tek göz odanın içinde. Hele abim arasıra dükkandan paket yapılan gazete kağıtlarını getirmeseydi,
sıkıntıdan patlayacaktım.

-Oğlum, diyordu babam, Allah böyle şeylerle insanları sınarmış, bakalım bana asi oluyorlar mı, olmuyorlar mı
diye. Dikkat edersen Allah her şeyin yedeğini de vermiş. İki ayak, iki el, iki göz, iki kulak... Biri bozulunca
kulum biriynen durumu idare etsin diye... Yok oğlum, sakın ola ki asi olma ha! Ne kadirdir o, nelere kadirdir o...

-Heye baba heye! ...

İlk ayağa kalktığım gün, babam da çabaladı, bulantılarını, karın ağrılarını bir yana atarak o da ceketini giydi.
Bir topal, bir beli bükük, kol kola girip yola düştük.

-Oh be, diyordu babam, hava varmış dışarda hava, bellerim ağrımış lan vallaha yata yata!

Bir kahveye oturup çay içemedik. Hemen oturur oturmaz garson tepemize dikilip ne içeceğimizi soracaktı. Ulus
Parkına gittik. Bir kanapeye oturduk. Çocukluğum hep bu parkta geçmişti. Bir dilenci geldi, avcunu açıp sadaka
istedi. Ne desin babam,

-Bozuk yok!

Bütünler var... Bakkal da bozamaz o bütünleri, tütüncü de bozamaz, ancak bankalar bozabilir, bankalar.

Çok oturmadık, babam,

-Oğlum gene bi sancı saplandı benim karnıma, dedi.

Evin yolunu tuttuk... Yağmurların dinmesiyle birlikte babam da, ben de ayağa kalktık. Gerçi babamın pek araba
itecek gücü yoktu. Sepetin içerisine doldurduğu can eriklerini bardak bardak satmaya başladı. Ben de yeni bir iş
bulmuştum kendime. Anam, yazdan kuruttuğu patlıcanları dolduruyor, onları bir tencerenin içerisine doldurup

çarşıda,

-Hadi dolmalar, hadi dolmalar, diyerek satıyordum.

Yarım kilo kıymadan elli dolma çıkarıyordu anam. Zaten bu denli becerikli bir kadın olmasaydı, nasıl yönetirdi
yıllardır yoklukların cirit attığı evimizi? Hani, millette de turfanda meralcı var, dolma sözünü duyan,

-Getir lan, diyor.

Önceleri bütün pirinç koyuyorduk dolmanın içine, baktık sürüm iyi, kırık pirinç koyma ya başladık. Pirinç kırık
olunca, kar elbette biraz daha fazla oluyordu.

Bir kolumda sepet, bir kolumda dolma tenceresi... Kim dolmacı diye durdursa, bir lokma fazla yemenin çabası
içerisinde.

-Şunu verme, bunu ver! Dur dur ulan, alttaki daha iriymiş, onu ver! Bi de yağına bula hele!

Sepette, önceden aralarını yarıp hazırladığım dörtte bir ekmeklerin içerisine dolmayı koyuyorum. Biraz da kuru
nane ektin mi üstüne, eh!..

O günden sonra bizim eve dolmadan başka yemek pişmez oldu. Her gün dolma her gün dolma... Çünkü, artan
dolmalar bize kalıyordu. İlk resti babam çekti:

-Avrat, dedi, dolma yuta yuta ayı potuğuna döndük, bişir hele bize bi kurufasulye! Dolmanın yanında hiç
kurufasulyenin sözümü olur? Eh, zenginlik işte!.. Dükkanda da abimle dalga geçmeye başlamışlar:

-Bu dolmaları anan yazdan küpe mi basdı turşu gibi?

Ondan sonra biz dolma sayısında azaltma yapmak zorunda kaldık. Böylece öğleden sonraları gezecek zaman
bulabiliyordum. Dolmalar, öğleden sonra saat ikiye doğru bitiyordu. Tencereyi ve sepeti eve bırakıp geziyordum.
Her kezinde de sanki mıknatıslıymış gibi Raziye'yle gezdiğimiz dolaştığımız yerler beni kendine çekiyordu. İşte
Atatürk Parkı! İşte okaliptüsler, işte o kanape!.. İşte Gazhane, işte Raziye'yi ağaca dayayıp öptüğüm yer... Tren
yolu, Raziye'yi alıp giden iki keskin ve parlak bıçak!.. Ok gibi saplanan ayrılık bıçağı!..

Bir gün gezerken geldi usuma. Aradan bunca zaman geçmişti, acaba Raziye'nin kocası geri gelmiş miydi?
Gelmişse, mutlak pazar yerinin oralarda veya Siptillidedir. Önce Siptillinin oraya baktım. Hamallar kaldırıma
oturmuş, müşteri bekliyorlardı. Yanlarına yaklaştım, sordular:

-Hambal mı?

-Yok, dedim. Birini arıyorum.

-Kimi arisen?

-Mardin'den gelmişti...

-Adı ne?

-Bilmiyorum ki!

-Ee nerden bilek! Dolu Mardinli var.

-Gitti o, dedim.

-Ee geder geder, n'olmuş?

-Bişi olmamış.

-Sen biznen maytap geçmiye mi geldin gardaş?

-Ne maytabı?

Oradan pazar yerine gittim. Orada da sordum, aradım.

-Yok böyle biri, dediler. Sonradan, kara kuru biri tanıdı:

-Ötegeçe'de otururlardı he?

-He, dedim.

-O memlekete... getdi, gelmedi. Allah bilir niye gelmedi!

Demek gelmemiş... Bırakmamıştır Raziye'yi. Hani ya, acımaya da başladım adamcağıza. Kim bilir,
Raziyesiyle evlenmezden önce ne denli mutlu bir insandı? Beş karış yatıyor, on karış kalkıyordu. Ne kıskançlık
biliyordu, ne uykusuzluk, ne de huzursuzluk... Tüm mutsuzlukları Raziyesiyle başlamıştı. İki huzursuz insan
bırakmıştı Raziye! Evet, ikisi de huzursuz. Kim bilir, şimdi canı gidiyordu onun orada. Adana'da iş mevsimi
başladı, para su gibi akıyor. Ama Raziye, ama kadın! Getirse bir türlü, bıraksa bir türlü...

Havalar tez ısınır bizim kentte. Hemen bir gün içinde ısını verir. Bugün giydiğin ceketi, yarın sabah çıkarır
atarsın, sekiz ay bir daha sırtına giymemecesine. Acaba bundan mıdır bu kente yığın yığın yoksul akar? Dört ay
kış, sekiz ay yaz... Gözünü sevdiğimin yazı, odun istemez, kömür istemez...

Havalar böyle birdenbire ısınınca insanlar tam tersine inlerine kaçarlar. Artık göremezsin o kışın, sıcağından
yararlanmak için sokağın güneşli yerine öbek öbek biriken insanları. Evlerin dip köşelerine kaçarlar. Ancak
akşamüzeri dışarıya çıkarlar. Tahtlara yataklar serilir, üzerlerine savanlar örtülür, kimisinde cibinlik, kimisinde
çuval, sergen olur millet avlulara... Ve ardından karakazma başlar Çukurova'da. Yine mahalleye kamyonlar gelir,

yine insanlar bölük bölük taşınırlar, tarlalara, yazılara...

İşte böyle, yazın sıcağı başlayıp patlıcan ortaya çıkınca millet bizim kuru patlıcanı yeğlemez oldu. Ben de
zorunlu olarak dolmacılığa son verdim. O sıralarda da mahallemizin en akıllı adamı Sefer Ağa eski bir kamyon
aldı. Evden eve, sokaktan sokağa dolaştı Sefer Ağanın kamyonunun sözü...

-Sefer Ağan gamyon almış ki, eh!

-Ulan nasılmış ki, şunu bi görek hele! Sefer Ağa sanki bir pas yığını almamış, dersiniz tank almış. O, her yanı
dökülen kamyonun yöresinde çiftlik ağası gibi kasılıp geziyor. Sefer Ağanın çocukları, fır dönüyorlar
kamyonun önünde, arkasında.

-Lan kim elini sürerse!..

Ama çocuklar da inadına ellerini sürmeden edemiyorlar. İşte o zaman bir tokat sesi, bir ana avrat sesi ortalığı
çınlatıyor.

-Sefer Ağa uğurlu kadimli ola!

-Sağ olun sağ olun!

-Sefer Ağa gazasız belasız...

-Sağ olun sağ olun!

-Ee Sefer Ağa, bizi de gezdirin galan?

-Heye heye!

Sefer Ağa hemen o gün bindirdi mahallenin çocuklarını içine. Tüm çocuklar kamyona binmenin mutluluğu
içinde, sırıtıp bağırdılar:

-Ya ya ya şa şa şa Sefer Emmi çok yaşa!

Sefer Ağa hemen ertesi günü ilk iştah, bir kutu çivit mavisi boya aldı geldi. Başladı arabayı boyamaya.

-Yahu Sefer Emmi, acık sıyırsaydın da eski boyayı, öyle boyasaydın, dedim.

-Lan yeğen, dedi, ben ne bilirim işde...

Birer bıçak aldık elimize, başladık arabanın kaportasını sıyırmaya. Öylesine eskimiş ki araba, bir tek kaportada
tam on altı yerinden delikti saç.

-Eyi eyi, diyordu Sefer Ağa, daha eyi, motor bu deliklerden hava alır!

Kapıları sıyırttırmadı:

-Boku çıkacak, dedi, bırak öyle sürelim getsin boyayı.

Sonuna doğru boya az kalınca içine gazyağı ekledik. Sürücü yerinin damını, tepesini bigüzel boyadık. Sonra
gitti Sefer Ağa türbe yeşili bir boya aldı geldi. Onunla da karisörü boyadık. Karisörün kırılmış yerlerini odun ve
tahta parçalarıyla onardık. Bu işleri yaparken,

-Yeğen, dedi Sefer Ağa, boşdasın galiba?

-He, dedim.

-Bana mavin olun mu? Hiç düşünmeden,

-He, dedim. Sonra sordum:

-Mardin'e de gider miyiz?

-Eh, iş çıkarsa, araba gederse!..

-Gitmez mi bu araba Mardin'e?

-Allah guvvetiynen belki geder. N'apacan Mardin'de?

-Hiç, merak ettim de oraları.

-Ulan oğlum heç mi merak edilecek yer bulamadın. Angara'yı gördün mü, İsdanbıl'ı gördün mü, memleket
oralar işde...

-Gider miyiz?

-Bilmem ki... Araba gederse!

Anam babam zaten karışmazlardı ne iş tuttuğuma. O günden sonra ben. Sefer Ağanın, üzerinde kocaman
harflerle -Avustinlerin Şahı yazılı arabasına yardımcı oldum. Yeme içme Sefer Ağaya, ayda bilmem kaç lira...
O güne dek Tarsus'tan Ceyhan'dan öte gitmemiş, görmemiştim. Onun için bu yeni işime pek sevindim. Hem bir
umut da vardı içimde, araba şayet canı ister de giderse, işin içinde Mardin'e gitmek de vardı.

Sabah erkenden kalkıp arabanın başına geldim. Bir gün önce boyadığımız yerler tozla karışmış olduğu için,
mavi renk de, yeşil renk de grimsi olmuştu. Yüz kişiyi toplasan gelsen maviye mavi, yeşile yeşil diyemezlerdi.
Ama ne olursa olsun, muavindim ve muavinliğimi göstermem gerekti: Elime aldığım bezle arabayı bir güzel
sildim. Koltuk tamamen eskidiği için, bir sandık Sefer Ağanın altında vardı, bir sandık da benim. Sandıkların
üzerine boydan boya bir de çul attık. Sefer Ağa,

-Get ceketini de getir, dedi. Nereye gedeceğimiz heç belli olmaz. Bakmışın dağın başına çıkarız...

Ceketimi de sandığın içine yerleştirdim. Ondan sonra sıra geldi arabayı çalıştırmaya Radyatör delik olduğu için,
bir kova suya bana mısın demedi. Sefer Ağa, besmeleler, dualar arasında gazı yoklayıp işareti verdi:

-Çevir golu!

Kolu sekiz on kez çevirdim, ı ıh bana mısın demedi motor.

-Boğmuş, dedi usta.

Sürücü yerinden inerek kaportayı açtı, hava süzgecini çıkardı.

-Hadi, dedi, sen çevir, ben elimle yavaş yavaş emdireyim. Arabanın ilk kez çalışması şerefine tüm mahalleli
başındaydı. Belki yüz kez çevirdim kolçağı. Ter burnumdan aktı. Belki yüz kez de Sefer Ağa çevirdi. Ama
boşuna... İnadı tutmuştu bir kez makinenin. Arada bir altından çat pat diye sesler çıkarıyor, sonra hıuır ediyor,
çalışmıyordu.

-Yiteliyelim, dedi Sefer Ağa.

Nasıl olsa insan bol; geçtik arabanın ardına:

-Ya Allah, ya Allah, sesleriyle kaktırmaya başladık. Bir yüz metre de bizim pas yığınını böyle saltanatla
götürdük. Sefer Ağa,

-Durun hele bi garbiretörü sökelim, dedi. İçimden,

-Ulan bu meret her gün böyle törenle çalışırsa yandık, dedim.

Daha ilk günün, ilk saatinde üstüm başım kapkara olmuştu. Sefer Ağa karbüratörü söktü, pompaladık, üfürdük,
memeleri temizledik, bana kara bir şeyi gösterip,

-İşde bu namussuzmuş, dedi.

Tüm birikenler o kara, topluiğne başı denli şeye nefretle, kinle baktılar. Hatta içlerinden,

-Ver onu yiyim Sefer Ağa, diyenler bile oldu.

Karbüratörü temizleyip taktıktan sonra bir daha,

-Ya Allah ya Allah, sesleriyle kaktırdık arabayı. Çalıştı. Çalışmasıyla birlikte ortalığı da sanki sis bombası
atılmışa döndürdü. Ama ne olursa olsun, kamyon mahallenin kamyonuydu, namus mahallenin namusuydu...
Herkes sevinçten gülüyordu. Kimi:

-Vallaha daş gibi gamyon, dedi. Kimi;

-Evi bağlasan arkasına çeker, dedi. Hoplaya zıplaya, titreye oynaya yürümeye başladık. Sefer Ağanın

yanındaki kapı sağlamdı ama, benimki tellerle tutturulmuştu. Kapıyı ne olur, ne olmaz diye bir de sicimle sıkıca
bağladım. Sefer Ağa,

-Sen bakma yeğen bu sabahki orusbuluğuna, dedi, yoksa bu araba top gibi arabadır.

-Top gibi maşallah top, deyip elimi kapısına vurdum.

Hemen daha o günü iş bulduk. Ama benim umduklarımın tüm dışında bir iş. İnşaatın birine taş ocağından taş
çekeceğiz. Taş ocağı Kurttepenin orada. Bir sürü yokuş ve iniş... Arabanın yakuşlarda vınlayıp inlemesi ne denli
çok hoşuma gidiyorsa, inişlerde de bir kuş gibi hızlanıp uçması o denli hoşuma gidiyordu. Sonradan öğrendim,
meğer muavin demek, arabanın hamalı demekmiş. Biz de bu arabanın hamalı olduğumuza göre, her zaman
hamallığımızı gösterdik, hem de daha ilk günden...

Kocaman taş ocağında salt üç kişi vardı. Arabaya taşı yüklemek, o üç kişiyle birlikte bana düşüyordu.
Boşaltırken salt üç kişiydik, çünkü birisi inşaat yerine gelmiyor, taş ocağında kalıyordu. Belli mi olurdu, belki
açıkgözün biri çıkar taşları yürütürdü.

Taşı tona vurup yükleyemediğimiz için Sefer Ağanın gözleri sustalardaydı. Lastikler yayılmaya, sustalar
gerilmeye başlayınca, Sefer Ağa,

-Hooop, tamam artık, derdi.

O zaman, dizimin, kollarımın, hatta belkemiğimin sızladığını duyumsardım. Bir insan elinde kocaman kocaman
nasırlar mı olmasını istiyor, kolayı var. Alsın eline kocaman bir taş, kaldırsın kaldırsın yere atsın. Çok geçmez,
on beş gün içerisinde elinin her yanı kocaman kocaman nasırlarla, çiziklerle, çatlaklarla dolar. Amma öyle
birdenbine olmaz bunlar, önce sular toplanır, sonra üzerinin kabuğu patlar, arkasından kararır, sonra morarır,
ondan sonra bakar ki el kol odunlaşmaktan başka umar yok, hemen odunlaşmaya başlar...

Benim de öyle oldu. Bulaşıkçılıktan sabunlana sabunlana hayli nazikleşmiş elim bir ay içerisinde nasırlanıverdi.
Günde belki sekiz on sefer yapıyoruz. Arabayı on kez yükle, on kez boşalt, ne Allahın taşı biter, ne de elin
oğlunun inşaatı. Ensesi kalın politikacılar gibi çok temele harç koymadık ama, evelallah mesleğimizin
büyüklüğü sayesinde çok temele taş koyduk.

Hem de ne iri taşlar... Hiçbir şey zor gelmezdi bana, ille de şu lastik patlamaları yokmuyduya!.. Kriko zaten
kendini emekliye ayıralı yıllar olmuş, ama biz onu, iki parlak zeka, gazoz kapaklarıyla, çivilerle, tellerle
çalıştırmaya uğraşırdık. Bazen canı ister çok iyi çalışır, bazen de çalışmam da çalışmam diye tuttururdu. İkisinin
ortası olduğu zamanlar da olurdu. İşte o zaman dertti. İşin yoksa taşın yarısını yolun kıyısına

boşalt, o
yorgunlukla krikoya yüklen, daha onun yorgunluğu geçmeden, lastik sök, lastik yama, lastik tak!..

-Ulan, derdi Sefer Ağa, vallaha sen bu rezillikden sona bi otoposa falan mavin olsan, gendini gıral zanneden
vallaha!

O, burnumdan ter damladığı günler bile Raziye'yi düşünürdüm.

Olmalı ki benim böyle bi arabam, sona Raziye de evde olmalı. Su ısıtmalı, eve gidince yunup yıkanmalıyım....
derdim.

Böyle zamanlarda Sefer Ağa,

-Ne o, daldın gene lan, derdi.

-Yok Sefer Ağa, yok, derdim.

-O bicon öte tarafın oğlum!

-Olur Sefer Ağa olur!

-Lan aşık mısın nesin be!..

Gülerdim... Bazen de hiç inmeyesi tutardı krikonun. Arabayı havada bırakır bir türlü inmezdi. O zamanlar
felaketin katmerlisiydi benim için. Üzerindeki tüm taşın yere indirilmesi, arabanın tamamen boşaltılarak, ileri
geri sallanması ve krikonun düşürülmesi gerekti. Çok kez Sefer Ağaya,

-Yahu Sefer Ağa, şuna bi yeni kriko alsak, demiştim de, bana her kezinde de:

-Bre yeğen, her dakka mı bu lastik patlıyor ki geçmişi gınalı? Ayda yılda bir, derdi. Oysa haftada en az üç kez
patlardı bizim şamamalar.

O arada bir gün babamla karşılıklı oturup konuştuk:

-Şu bizim okul işi n'olacak, diye.

-Vallaha oğlum bilmem ki, dedi. Kışın benim durumumun n'olacağı belli değil. Bakmışın yatmışız gene iki
seksen. Ondan sona nerde bulacan yiyecek, nerde bulacan kitap defter?. Bak ha, gene de sen bilin, çünkü akıllı
çocuksun sen.

Ne akıllıyızdır ya!..

-Ee hani, biz okuyup büyük adam olacaktık ya baba?

-Maşallah, olup gidersin işte oğlum. Allaha bin şükür bıyıkların da çıktı.

Kararı, bizim bıyıklar onaylamıştı. Adam olmuştuk, artık okumaya mokumaya gerek yoktu.

Bıyıklarım sağ
olsun!.. Ama içim öyle demedi. Gözüm kitapçı vitrinlerinde, göndüm öğrenciyle dolup taşan okullarda...
Canı sıkıldı Sefer Ağanın.

-Bizim daş işi biter yakında, diyordu. Yağmur yağdı mı, inşaat işi de durur.

Hey Allahım, bir görsek şu inşaat işlerinin durduğu günü.

Bir gece uyurken bizim çinko dam tıpırdamaya başladı. Deli gibi fırladım yataktan, kapıya çıkıp,

-Oh be çok şükür, oh be, dedim. Babam,

-Neye dua ediyorsun lan, diye sordu.

-Yağmura baba yağmura.

-Ekinlerin mi kurudu kaldı a oğlum?

-Sen bilmezsin baba.

Başımı yağmurun altına tuttum. Taneler iri iri düşmeye başlamıştı. Biraz sonra daha da şidetlendi. Bizim
çinkonun oluklarından şakır şakır sular akmaya başladı.

-Yarın dinlenme ki, ne dinlenme, dedim içimden. Ve bağırdım:

-Ver Allahım ver, sulu sulu yağmur! Sefer Ağaya yağmurdan sonra bir iyimserlik çökmüştü:

-Ee yalnız inşaat işi, yalnız daş işi yok ya bu memlekette. Bakarsın başka işler de çıkar, değil mi yeğen,
diyordu.

Önce inşaata uğradık, işçiler paydos etmişlerdi. Taşaronu gördük:

-Birkaç gün taşımayın hele, dedi. Oh, dünya varmış!..

Arabayı, Koca Hanın oraya çektik. Sefer Ağa,

-Ben garşı gavedeyim, dedi, çoktandır bi domine atmadık. Çağıran mağıran olursa... Sen de arabanın başından
ayrılma!

Yağmuru, üç yanı cam bir kutunun içinden izlemek hoşuma gitmişti. Sefer Ağanın minderini de kendi altıma
çektim. Yağmur taneleri eğri camdan zikzaklar çize çize akıyordu. Tepedeki çinkoysa trampet gibi ötüyordu. Ah
şu damlayan birkaç yer olmasa! Ama kolayı var. Mum!.. Ben yarın canına okurum o deliklerin. Arabanın silgeci
olmadığı için arada bir elimi pencereden çıkarıyor, ön camın bir insan başı büyüklüğündeki yerini siliyor, gelip
geçen insanları izliyordum. Ürpertili bir sevinçle ıslanmadığım için mutlu oluyordum. İçimden sigara içmek
geçiyor Hiç içmemişim o güne dek. Şöyle bir paketçik alsam, atsam koltuğun altına, böyle

yağmurlu günlerde
iş beklerken bir iki tane çekiştirsem diyorum.

Cebimde param var. Koşup gittim bakkala, aldım bir paket sigara. Tekrar kuruldum köşküme. Sigarayı ağzıma
yerleştirdim. Kibriti çaktım. Püüfff!.. Sigara hoşuma gitmedi ama, olsun! Bunun yanına bir de kahve! dedim.
Koşup gittim kahveye bu kez. Sefer Ağaya görünmeyeyim dedim ama, cin bakışlı Sefer Ağa gördü beni.

-İş mi çıkdı yeğen?

-Yoo!

-Niye geldin ölese?

-Kahve söyleyecem.

-Kime?

-Kendime.

-De hele!

-Nerye, dedi ocakçı.

-Kamyona, şu mavi kamyona, dedim.

-Nasıl olsun?

-Çok şekerli olsun.

Gittim, kuruldum yerime. Bir sigara daha yaktım. Kızıyorum kahveciye: Ulan herif getirsene şu bizim kahveyi,
sigara bitti nerdeyse be! Yine gittim kahveye. Yine yüreği oynadı Sefer Ağanın,

-İş mi?

-Cık; dedim. Kahve!

-Ulan demin içmedin mi gaveyi?

-Getirmedi ki.

Bağırdı Sefer Ağa:

-Lan Belemedik Mısdafa, benim gamyona bi gave dedik ya!

Ben de bağırdım:

-Çok şekerli olsun!

Koşup gittim gözetleme kuleme. Yaktım yine bir sigara. Biraz sonra ayakçı geldi:

-Aç lan gapıyı, ıslandık be! Kapıyı açtım.

-Su içecen mi?

-He!

Bozuldu ayakçı:

-Lan dersin sanki millet bu havada yaz güneşinin altında yatmış, al da iç!

Kahveyi tablanın üzerine yerleştirdim. O günden sonra hep orada bekledik. Kendi kendime,

-Kışı böyleyse, çekilir muavinlik, diyordum. Sefer Ağa da aldırmıyordu:

-Borçsa borç, Allah bize, biz onlara, diyordu.

Yine bir gün Sefer Ağa kahvedeyken, zayıf, gözleri içine kaçmış, yaşlıca bir adam çıktı geldi:

-Boş musunuz?

-He, dedim.

-Konya'ya gider misiniz?

-Yük mü?

-Evet.

-Bir dakika, deyip koptum gittim Sefer Ağayı çağırdım.

-İş mi?

-iş ki, ne iş?

-Ne işi?

-Konya işi.

-Geder mi ki lan bizim araba Gonyalara? Pazarlık çatır çatır on beş dakika sürdü. Pazarlık bitince bu ikili
anlaşmayı kahvede çayla kutladık. Sefer Ağa adamdan biraz peşin para aldı. Hemen o günü öğleden sonra bu
parayla arabanın orasını burasını elden geçirttik. En çok frenler üzerinde durdu Sefer Ağa.

-Sen bilmezsin oğlum Torosları, diyordu.

Memur, anamın dediği cinstendi, yani okumuş adam olmuş soyundan. Ustaya, Sefer Bey; bana da, efendi
diyordu.

Sefer Ağa, bey sözünü duyunca şişti de şişti, adam ne derse başını salladı. Hatta, gitti başka şoför
arkadaşlarından ödünç bir branda daha aldı geldi. O brandayla, sürücü yerinin arkasına şöyle minicik bir oda
yaptık.

Adam:

-Mavin efendi şuraya da bir çivi çak Mavin efendi şuraya da şu minderi koy, dedikçe, karısı içerden bir şeyler
daha çıkarıp uzatıyordu. Sonunda odacığın içini çok güzel hazırladık. Yorganlar, battaniyeler, yastıklar bile
koyduk. Memurun karısı gelip denetimini yaptı. Gerçi çok şişman olan ablayı arabaya bindirip indirmek dert
oldu ama, bize nesi, kocası düşünsün... Kadın,

-Kızlarla oğlanın yeri iyi olmuş, dedi.

Adam,

-Mavin efendiye teşekkür et, dedi karısına.

Kadın, küçümseyerek baktı yüzüme.

-Teşekkür ederim, dedi.

-Bir şey değil hanımefendi, dedim. Adam ekledi:

-Mavin efendi okuyormuş...

-Haa, öyle mi, dedi kadın.

O ana dek kızları görmemiştim. Arkadaşlarına Allahaısmarladık demeye gitmişler. Gelince çığlığı bastılar:

-Ayy bizi Konya'ya götürecek transatlantik bu mu?

Sefer Ağa, hani ya iyice bozuldu bu söze. Ama kızlar güzel olduğu için hiç sesini çıkarmadı. Yalnız

-Siz bakmayın hanım gızlar onun çuluna, top gibidir o top, dedi. Biz bununla gaç kere İsdanbıllara getdik,
değil mi lan Muzo?

Yalanı onaylamayıp da ne yapacaktım?

-He, dedim.

Güzel kızların hayrına Sefer Ağa da eşya yükleme işinde yardım etti. İki saat içinde yükledik eşyaları. Kızlarla
hemen dost olmuştuk. Ablanın yüksek izni, Sefer Ağanın da yüksek onaylarıyla bu kışın ayazında dışarda kalıp
donmamak için benim de, iki kız ve on üç yaşındaki oğlanın gideceği gecekonduda gitmeme karar verildi.
Memurla hanımı Sefer Ağanın yanına geçip oturduktan sonra tamam işaretini verdik. Ve böylece bizim Tarihi
Konya Seferi başladı. Daha araba yürür yürümez kızların adlarını sordum.

-Benim adım Şengül, dedi büyüğü. Ufağı,

-Birgül, dedi.

-Ya seninki delikanlı?

-Tayfun!

Okumuş, büyük adam olmuş adamın çocuklarına ancak bu adlar yakışırdı. Daha araba yürür yürümez ev sahibi
olduklarını göstermek için hemen portakal çıkardılar.

-Teşekkür ederim, dedim.

Şengül,

-Ye, dedi. Konya'ya başka türlü nasıl varılır? Çok mu uzak Konya?

-Çok, dedim.

-Gittin mi sen hiç?

-Üü kaç kez.

Şengül on yedi yaşlarında, Birgül on beş yaşlarında... İkisi de tıpkısı birbirine benziyor. Dalgasız düz saçlar,
yuvarlak bir yüz, pasparlak dişler ve ince bir boyun...

-Sizin iş iyi vallahi, dedi Birgül, her gün bir yere...

-Hiç de iyi değil, dedim. Ben aslında okuyordum, bakmayın mavinliğime.

Birgül, hemen sınava çeker gibi.

-Pekiyi, Jan Dark kimdir, diye sordu.

-Fransızdır, dedim. Fransızlar için çalışmış, ama sonradan ateşe atılarak idam edilmiştir.

-A sahi biliyor, dedi ikisi de...

-Molekül nedir?

Onu da söyledim.

-Ya suyun bileşimi? Onu da söyledim.

Kızların konuşmaları birden değişti, Jan Dark'ın hatırı için, hidrojenle oksijenin hatırı için...

-Buralısın galiba, diye Şengül sordu.

-He. Siz nereli?

-Ankaralı...

-Babanız ne memuru?

-Şef!..

Maşallah, dedim içimden, bizim okuyup da adam olanların şefi böyle giderse, kim bilir memuru nasıl saltanatla
gider Konyalara? Galiba onlar yaya giderler...

Birgül bir dergi çıkararak, bana içinden yakışıklı bir adam gösterdi:

-Bu kim?

Artistin adını söyledim. Eh, biz burada böyle söyleşirken kim bilir Sefer Ağa içerde neler anlatıyordu
hanımefendiye? O Sefer Ağa ki, üç sözünün biri küfür. Kim bilir şef efendi ne bozuluyordur ama,

-Ha evet, sahi mi, demek öyle ha Sefer Bey, demekten kendini alamıyordur. Çok iyi biliyordum ki, şu anda o
kadın suratını iki karış asmış, uzayıp giden yollara bakıyordur.

-Efendi, diyordur Sefer Ağa, şu dibine bilmem ne ettiğimin dünyası var ya, bozuldu vallaha efendi bozuldu.
Biz bi keresinde Garsa getmişdik. Lan efendi yolda benzinimiz bitmesin mi? Ara ki benzin bulasın. Galdık mı
gece yolda. Bi gurt bi gurt, den sanki sürü. Amma efendi gurt gış günü tıpkısı orusbu çocuğuna benzer ha,
durmadan gancıklık yapacak zamanı bekler. Ama efendi, bi enersin aşşa, bir gaparsın levye demirini...

Şengül sordu:

-Ne zaman varırız Konya'ya?

-Bilmem ki, araba bilir, hava bilir, Sefer Ağa bilir, dedim.

-Ay, Sefer mi şoförün adı?

-Evet.

-Hiç sevmem Sefer adını.

-Duymasın. Anası onu öküz arabasının içinde doğurmuş da...

-Ondan mı Sefer koymuşlar adını?

-Öyle ama. Sefer Ağa öyle demez. Güya bilesiymiş anası onun ilerde eşsiz bir şoför olacağını, ondan adını
Sefer koymuş.

Arabanın vınlayışından yokuş yukarı çıktığımızı anlıyordum. Öyle vınlıyordu ki arabanın vites kutusu, yani ya
vidalarından bir ikisi gevşek olsa, arabadan önce uçup gidecek. Alışmamış bizim araba böyle sert ve dik
yokuşlara Onun için Sefer Ağa ne denli gaz verirse versin, o bildiğinden şaşmıyor, karınca gibi yol alıyordu.

Şengül sordu:

-Bu arabanın vınlaması ne böyle?

-Toroslara geldik galiba!

Gezgin gecekondudan dışarı çıktık. Ulan aman, ne dağ, ne yokuş, daha Tarsus'a gelmemişiz. Pekiyi, niye bu
araba böyle vınlar durur düz yolda? Eh, vardır bir nedeni. Biraz sonra Sefer Ağa arabayı sağ yana çekip
durdurdu. Atladım hemen,

-N'oldu usta?

-Bilmem ki geçmişi gınalı ne bok yedi gene, dedi. Gazı veriyorum veriyorum, getmiyor.

Şef de inmişti.

-Arıza büyük mü Sefer Bey? Sefer Ağa,

-Vallaha biz deneyli şoförük, dedi. Büyük ufak, bizim için heç fark etmez. Evelallah onun anasını...

Kadın ve kızlar Sefer Ağanın küfründen ötürü başlarını başka yana çevirdiler.

-Çıkar yeğen bizim takım taklavatı. Nasıl çekmezmiş ben ona gösderrim. Var ya şef efendi, biz bi keresinde

Mardin'den mercimek getiriyorduk.

İçim cız etti...

-Nerden usta, diye sordum.

-Mardin'den... He işde efendi, yükledik mercimeği çıkdık yola, nerde esgiden böyle yollar. Farlar da zayıf mı
zayıf... Düşdük mü bi çukura, gırıldı mı ön dingil. O zaman bi mavinim vardı, korkağın biri... Usda, dedi, boku
yedik. Lan hıyar, dedim, senin neye aklın erer ki. Garşında bugüne bugün Sefer Ağan var. Eğerkim ben de bu
arabayı yörütmezsem, anam Horozdibek Meydanında orusbuyum diye cümle aleme bağırsın...

Sefer Ağa karbüratörden başladı işe. Şişman kadın şefe ters ters bakıyor, söyleniyordu. Kızlarsa ağaçların
altında koşuyor, şakalaşıyor, ısınmaya çalışıyorlardı. Karbüratör işi bir saat sürüp, sonuç alınamayınca kadın
patladı:

-Biz bir haftada Konya'ya varsak iyi ya! Sefer Ağa soğukkanlı,

-Yenge, dedi, tren bile bozuluyor ki, vallaha bozuluyor. Biz bi keresinde asgerden izinli geliyorduk. Tren tam
Elma Dağından inerken bozulmasın mı? Lan dedik, heç tren bozulur mu? Bozulur dediler. Getdik makinisin
yanına, herife orda çok akıl verdim amma, dinlemedi ki. Dinlese, çoktan gedecekti tren, bu devlet makinesi,

ellenmez, usdalar yapar, dedi. Tam dört saat bekledik o dağın başında. Sona başka bi gazan geldi de bizi götürdü.
Ya yenge, sen heç sümünü sarkıtma. Şöyle biraz daha bekle, bizim aslan tamamdır. Zaten ben arızanın burada
olmadığını biliyordum. Durduğumuza göre, bi de garbiretörü temizliyek, dağ başında eziyet etmesin dedim.

-Ayol Adana'dan çıkalı üç saat oldu, daha Tarsus'a varamadık.

-Ee yenge, padişaha kelle götürmüyoruk ya, şef efendi söyledi, memurlara böyle tayin işlerinde on beş gün izin
verirmiş devlet baba.

-Aa, dedi kadın, biz o on beş günü Konya yollarında mı geçireceğiz?

Şef,

-Hanım bir dakika, dedi, Sefer Beyin kafasını karıştıracaksın.

-Yaa, dedi Sefer Ağa, insan gafası çok möhimdir. Bi garışdı mı, ikiynen ikiyi bilmez vallaha. Benim bi
keresinde garışdıydı da, içi garman çorman olduydu... Sen otur yenge, şöyle bacaklarını ger, keyfine bak. Orda
torpido gözünde guru incir olacak, ye bir iki dene, ağzın datlansın...

Kızlar geldiler:

-Olmadı mı daha?

-Oluyor, dedim.

-Yoksa olmayacak mı?

-Sefer Ağa varken...

-Gızım, dedi Sefer Ağa, makine bu, ara sıra orusbuluk etmezse içi rahat etmez...

Kızcağızlar sorduklarına soracaklarına pişman oldular. Sefer Ağa arabanın altına girdi. On beş dakika arabanın
altından çıkmayınca, şefin hanımı patladı yine:

-Ayol uyumasın bu adam orada!

Sanki bu sözü bekliyormuş gibi Sefer Ağa arabanın altından küfürleri makineli tüfek gibi ard arda sıraladıktan
sonra,

-Lan buldum lan yeğen, diye bağırdı. Fren merkez pompası su koyuvermiş. Sıkmış da galmış... Ulan eyi
vallaha, gül gibi motoru yakmamışık.

Kadın homurdandı:

-Amma ne de gül ya?

Sefer Ağa çıktı geldi arabanın altından. Utku kazanmış bir kumandan sanki:

-Ya şef efendi, dedi, ben demedim mi size?

Ver ver müjdeyi yengeye, Sefer Bey buldu arızayı de. Hani ya bu işler aynısı dokdorluğa benzer, önce arızayı
keşfedecen, arkasından dayanacan ilacına, vuracan innesini. Şindi biz n'apdık, hasdalığı annadık, arkasından
Sefer Ağan ona bi inne vurdu mu, tamam belle, anasını... İlk iş ameliyat...

-Bir saat sürer mi?

-Yok canım, on beş dakika.

Sefer Ağa merkez fren pompasını yerinden çıkardı. Boru uçlarına çöpler tıkadı.

-Bi akıtdık mi hidroliği yandık.

Sefer ağanın on beş dakikalık dediği iş tam iki saat sürdü. N'olacak, kısacık günler, nerdeyse güneş batmak
üzereydi. Pompayı yerine taktı. Hidrolik kutusuna baktı. Biraz eksilmişti yağ. Onu tamamladık. Arabayı
çalıştırdık. Yine herkes yerine geçti. Ben de, gecekonduya. Kızlar,

-Güneş battı, biz daha Tarsus'a gelmedik, dediler. Senin Sefer Ustan da, amma çenesizmiş ha!

-Pek böyle değildi ya, neyse!.. Şengül,

-Bizleri görünce çenesi açıldı, dedi. N'olacak, cahil adam.

Köfte ve patates kızartması çıkardılar. Şengül,

-Bizim niyetimiz bir su başında durup yemekti ama, baksana kaç saat yollarda bekledik, dedi.

Sanki görmüşüm gibi:

-Toroslarda öyle su başları var ki. Hele bir Mezeroluk var, buz gibi...

Birgül,

-Burası da buz gibi, dedi. Ekmeği dildiler.

-Hadi, dedi bana Şengül,

-Teşekkür ederim, dedim.

-Nazlanma!

Yemeğe başladık. Daha ilk lokmamı almıştım ki, bizim araba yine durdu. Kızlar,

-Eyvah! dediler, yine mi bozuldu?

Hemen atladım aşağıya.

-N'oldu Sefer Ağa?

-Bi iki yumruk vur lan yeğen şu sağ fara, yanmadı...

Yumrukları yapıştırdım. Sefer Ağa içerden konuşuyordu:

-Garılar gibi cilve naz yapıyor. Yanmıyacağından değil ha, şindi it gibi yanar. Lan bidaha hızlı çek şuna!

-Çekiyorum usta!..

-Hıh, yanacak galiba, yandı söndü. Bi daha hızlı çek!

Far yandı.

-Yaa, ben demedim mi size cilve naz yapıyor diye. Far işi çok möhümdür. Frennen fara çok meraklıyım. Bi
arabada bunun ikisi tamam olsun, gerisine kulağasma! Hadi, bin lan... Şey, gızlar yatacakları zaman sen dışarı
çık, o gonsolnan dengin arasında yat!

-Olur Sefer Ağa!

Karnımızı doyurduk. Ortaya astığımız gemici feneri arabanın gidişine göre, bir o yana, bir bu yana
sallanıyordu. Şengül,

-Kitap falan okunmaz ki bu ışıkta, en iyisi yatmalı, dedi.

-Olur, dedim, ben çıkayım dışarıya...

-Ayaz değil mi dışarısı?

-Biz alışkınız.

Eşyaların arasındaki bir boşluğa yırtık battaniyemi çekip uzandım. Raziye'yi düşündüm, Birgül, Şengül
silindiler gözümün önünden, onların yerine Raziye'yi koydum. Odacığımız bu kadar bile olsa yeterdi dedi
Raziye. Dalmışım... Araba bir yerde durunca uyandım. Gün doğmuş. Biz ancak Ulukışla'ya varmışız. Sefer Ağa,

-Çay olmalıydı ki şindi, dedi, goyu demli, iki dene üç dene içmeli. Buvv amma da soğuk ha yeğen bu Ulugışla!
Lan nerde bizim Adana be! Dişlerim vuracak vallaha nerdeyse birbirine. Turfanda hıyar çıkdı mı den bizim
orda? Arabanın arkasında önünde geziniyorduk.

-Yahu Sefer Ağa, dün bir, bugün iki, dedim.

-Çıkar lan çıkar, bura böyle soğuk, ora öyle sıcak oldukdan sona bir gün içinde de çıkar. Neyse, bi düdük
öttürsek, uyandırsak yengeyi, hani ne derler, bişi derler...

-Ne?

-Lan hani ilkin uyanınca kibar yerlerde bişe derler?

-Günaydın.

-He işde, ondan desek. Amma ben deyim olmaz mı?

-Sen de usta!

-Bak bakim, bacağı falan açık olmasın, ayıpdır:

Şöyle bir gözucuyla baktım:

-Tortop yatıyor.

-Zaten gendi top gibi. Şef efendi duymasın amma, tam gışlık avrat ha! Yaza heç mi heç gelmez. Amma gış
dedin mi, hem döşşek, hem yorgan. Şişmanlar gafa dengi olurlar ya, bu nasılsa huysuz çıkmış. Boşuna şef
efendiyi bi deri bi gemik bırakmamış. Dün o arızalar olunca herifin başının etini yedi. Bizim avrat böyle
diyecek, ossaat keserim vallaha. Niye lan bu herif yuları avradın eline vermiş?

-Ne bileyim ben Sefer Ağa?

-Ben biliyorum, az gazandığı için. Maaş az olunca, idare edemiyor, napsın aylığı avradın avcuna sayıp sen
idare et diyor. Böyle olunca, önce maaş elden gediyor, sonra da yular, annadın mı yeğen? Gabahat hökümetde,
yükseltecek bu heriflerin aylıklarnı, Hepsi gılibiklikden gurtulacaklar.

Arabanın lastiklerine baktıktan sonra.

-Ben şu arka sağdan şüpeliydim ya, ırzı gırık su goyuvermedi, dedi. Ee, basak gornaya, bu avradın uyanma
saatini beklersek, öyleni buluruk. Neden dersen kalkmaz öylenden evvel. Böyle şişmesinin var bir sebebi
hikmeti.

Kornaya bastı. Kadın sıçrar sıçramaz Sefer Ağa, Günaydını yapıştırdı.

Kadın anlamadı:

-Ne diyorsun?

Sefer Ağa yineledi, diline yumuşaklık katarak,

-Günaydın diyorum, günaydın.

-İyi, günaydın... Gitmedik mi biz gece?

-Yok, yengem rahat uyusun diye heç gıpırdatmadık arabayı.

Sağdaki farı söktük. O sırada aile, önde anaları, arada yavruları, en arkada babaları tuvaletten döndüler. Kadın,

-Gene mi bozuldu? dedi.

Sefer Ağa:

-Ufak iş, dedi.

-Allah daha büyüğünden saklasın, nasıl olsa geceyi yolda geçirdik.

Ereğli'de bir mola daha verip sabah kahvaltısı ettik. Sefer Ağa tam beş bardak çay içti orada... Neşesi
yerindeydi.

-Bundan sonra dümdüz, diyordu. Allah'dan gar da yok denecek gadar az.

Gece karanlıkta Konya'ya vardık. Gerçi gündüz gözüyle de varırdık ama, Sefer Ağanın söylediğine göre böyle
bir arıza ilk kez başına geliyormuş. Dağıtım makarasının bilmem neyi yalama olmuş. Aslında dünya yalama
olurmuş da, makaranın orası yalama olmazmış. Onun da bir yolunu buldu Sefer Ağa. İpler sardı, sakızlar
yapıştırdı... Bu iş dört beş saatimizi aldı.

Konya uzaktan gözükünce kim bilir nasıl dua etmişlerdir şefle karısı, Nasıl getirdi bu araba bizi buraya?
diyerekten. Belki Sefer Ağa da şaşmıştır bu mucizeye Konya'yı görünce: Ulan bu araba bu gadar yolu deper de
nasıl gelir buralara? diye.

Eşyaları indirdik. Şefle, hanımıyla, kızlarla ayrı ayrı vedalaştık,

-Yeğen, dedi Sefer Ağa, gidek bi otele yatak!

Arabayı bir garaja bırakıp otele gittik. Yemeğimizi hemen otelin yanındaki lokantada yedik ve erkenden
uyuduk.

Sefer Ağa sabahleyin dört döndü Konya'yı, Adana'ya bir yük bulur muyum diye. Ama ne yük bulabildik, ne de
insan...

-Gısmetten gayrısı olmaz, dedi... Ve gazladık Adana'ya. Sefer Ağanın keyfi yerindeydi. Bu keyif, hem arabaya
güveni arttığı içindi, hem de bu kış günü böyle derme çatma bir arabayla uzun yola çıkıp üç beş kuruş kazandığı
içindi.

-Yeğen, diyordu, bundan sonra İsdanbıl'a bile gederik, yeter ki iş olsun.

-Mardin'e?

-Lan amma tutturdun ha... Yoksa bi sevdiğin mi var orda?

-Yok Sefer Ağa!

-Ne biliyim, iki sözünün biri ora, sanki orda gazya guyusu varmış gibi. Allahıma bi iş bulup İsdanbıl seferi
yapacan, ondan sona yatacan bi ay.

Diyemedim; Yahu Sefer Ağa, biz ancak bir ayda İstanbul'a gider geliriz. diye.

-Hele araban biraz yeni olacak yeğen, yaz günü çekecen banadurayı, çekecen bamyayı, çekecen gabağı, para
onda. Neymiş bizim daş gamyonculuğu, aynısı eşşeğin guyruğu gibi. Heç işde, aldığın parayı lasdiğe ver,
benzine ver, galmasın elde avuçda üç beş guruş. Revayı hak mı lan bu?.. Dur yeğen, hele şu işler biraz düzelsin,
şu arabayı bi elden geçirek, borçları morçları ödiyek, ondan sona bi yeni motor, bi yeni şanzuman, bi yeni
defransiyel, ondan sona sür isdersen aya. Allah kerim, gün doğmadan neler doğar demiş atalar! Allah'ın izniyle
nasıl olsa boşuk, arkamızdan govalıyan yok, dutarık gece sabah Adana'yı. Belli olmaz, bakmışın Ereğli'den
Ulugışla'dan bi iş çıkar... Hele bi de öyle iş çıkdı mı, benzin beleşe ki, ne beleşe...
Bir türkü söylemeye başladı. İlk kez sigara uzattı keyfinden bana:

-İçmem, dedim.

-İç lan işde, dumanı tütsün!

-Yaktım sigarayı... Mavi dumanların ardından Raziye'yi gördüm. Kara mantosuyla karların arasından el
kaldırıyor bize... Beni de alın! diyor. Alıyoruz... Sefer Ağaya: Artık Mardin'e gitmemize gerek kalmadı
diyorum. Niye? diye soruyor. İşte Raziye bu! diyorum. Çok güzelmiş lan, niye uçurdun böyle kekliği
elinden? Okuyup adam olmak için... Oldun mu? Mavin oldum ya...

Sefer Ağanın sesiyle irkildim:

-Daldın lan gene yeğen, diyordu.

-Öyle mi?

-Heyya... Var oğlum senin bi derdin, hem de deyi mi sana, vallaha billaha gız derdi. Biz kaçın gurrasıyık?

Pofladım...

-De hele yeğen...

-Ne deyim, ayrıldık ki, o biçim ayrıldık.

-Ayırır gahbe analılar, ayırırlar... Sankiden sırf bu iş için gelmişdir dünyaya, onu bundan, bunu ondan
ayırsınlar.

-Ama gabahat benim...

Bu sırada bir cayırtı koptu arabanın ardından... Zavallı pas yığını, sarsıldı, sarsıldı, durdu...

Sefer Ağanın bir
anda neşesi yok oldu. Motor kendi kendine istop etmişti. Önce hiç kıpırdamadı Sefer Ağa yerinden, sonra,

-Acaba n'oldu ki, dedi yüzü sapsarı... Uğradığı felaketi biraz daha geç anlamak istiyormuş gibi yavaş yavaş
indi arabadan; arabanın arkasına dolandı... Ne diferansiyel kalmıştı, ne diferansiyel kolu... Kutu patlamış, tüm
yağlar yere kapkara göllenmişti. Bir yandan da hala şıp şıp diye akıyordu yağ... Dondu kaldı Sefer Ağa, çakıldı
kaldı Sefer Ağa...

-İşde şindi yandık yeğen, dedi, şindi yandık...

Sigara üstüne sigara içti. Fır döndü arabanın yöresinde.

-Yetmez ki cepteki para, alıp gel Gonya'dan bi tam takım, dakasın burda... En eyisi ben memlekete gediyim.
Borç harç bişeler uydururum. Sen yat yeğen burda. Allah'dan bi araba geçerse, içine atlar gederim. Avradın iki
bileziği var onu satarım, alır gelirim... Yarın alsam, öbür gün burdayım. İkimiz iki goldan, hele bi de yeni kriko
uydurur gelirsem, bi günde dakarık... Lan şansına be! Hey Allah ne deyim ben sana lan. Senin yapdığının bi
tekini ben yapsam, yedi bayram anamı ağladın. Ne güzel, paramızı gazanmış gediyorduk, içimizden borcun
birazı daha halloldu diyorduk, hak mı yani bu senin yaptığın?

İki saat sonra bir kamyon geldi. Sefer Ağa yanıma biraz para verdikten sonra,

-İki de ekmek var torpido gözünde, kibrit de var, dedi. Isıt garları tenekede su olur, iç yat, keyfine bak!
Ne de keyfe bakılacak yerdi ya?.. İki gün için iki kuru ekmek ve de bol bol kar... Dümdüz ova... Ne gelen var, ne
giden...Sefer Ağa, arabaya binerken,

-Gurt murt olmazmış bu mevsimde, korkma, dedi.

Gitti Sefer Ağa. Koskoca iki gün nasıl geçer burada? Bu ıssız yolda, tek başına? Oturdum sürücü yerine, kapıyı
iyice kapayıp, tellerini iyice sardım. Sandığın altından sigaramı çıkarıp tellendirdim. Öğleye doğru tenekenin
içine biraz kar topladım güçlükle. Çünkü ancak, tarlaların rüzgar almayan kesekli yerlerinde kalmıştı kar.
Arabadan benzin çıkarıp paçavraları tutuşturdum, tenekeyi üstüne tuttum. Dörtte bir teneke suyum oldu. Eh, iki
gün yeter bu su bana. Güneş batmasına yakın, radyatörün suyunu da başka bir tenekeye boşalttım. Ekmeğimi
yedim, suyumu içtim, sigaramı yaktım, sarıldım battaniyeme, uyudum.

Gece çok soğuk oldu, büzüldükçe büzüldüm. Camın açık kalmış yerlerine paçavralar tıkadım. Uyandığımda
gün ışımıştı. Uyuşmuş bacaklarımı canlandırmak için arabadan inip biryana, bir bu yana koştum. Akşama dek
ya üç araba geçti, ya da beş... Bunlardan bir tanesini durdurup sigara istedim. Sağ olsunlar,

iki portakalla, iki
kiloya yakın kuru soğan verdiler. Yükleri kuru soğanmış. Şans işte, muz olacak değildi ya... Şölen okkalıydı
öğleleyin, kuru soğan, iki portakal ve ekmek.

Bir ara iyice canım sıkıldı, Sefer Ağanın meşin bir torbaya sakladığı taşaronun basılı kağıtlarını çıkardım.
Kopye kalemle bir şeyler karaladım bu arkası boş kağıtlara... Raziye'yi ilk gördüğüm günü, ilk öptüğüm günü,
pamuk topladığımız yazı, hepsini yazdım... Zamanın nasıl geçtiğini bilemedim. Karanlık basıncaya dek yazdım.
Bir gece daha geçti. Bir gündüz daha... Topu topu geçen on sekiz arabanın hangisi uzaktan gözüktüyse, yüreğim
tıp tıp etti umutla. İşte Sefer Ağa bu arabanın içindedir, diyerekten.

Hele bir kırmızı kamyon yanıma yaklaşıp iyice yavaşlayınca, çok umutlandım. Ama onlar da pompa için
durmuşlardı. İki gündür hiç çalışmadığımdan bir güzel şişirdim adamların lastiğini. Sonra durumu anlattım
onlara. Bir paket sigara atıp gittiler. Ekmekleri yokmuş.

-Amma sen merak etme, biz göndeririz, dediler.

Üçüncü günü ne ekmekten bir haber çıktı, ne de Sefer Ağadan. Su boldu yalnız, başka bir şey yoktu. O gün de
hıncımı kağıttan kalemden aldım. Ama bu çok tatlı bir hınçtı. Raziye'ye tekrar kavuştuğum günü yazıyordum.
Düşümde sordum soruşturdum, Raziye'nin kocasını buldum. He geldik geri, dedi. Sen kimsin ki? Hiç,
hiçim ben, dedim. Koştum dutlu eve. Babamın evi gibi kapıyı açtım, babamın evi gibi içeriye daldım. Avluda,
Raziyem diye bağırdım. Merdivenleri atladı geldi: Hep seni bekledim, hep dedi. Sarıldık birbirimize.
Bu düşle uyuduğum için o gece düşümde hep Raziye'yi gördüm. Ayrılmamışız hiç, hep o, eski günler... El ele
tutmuş kanal yolundan gidiyoruz. O bana bir kesekağıdı uzatıyor. Açıyorum kesekağıdını, içinde kebap var,
sumaklı soğan, nane, şu bu... Hem yiyorum, hem de: Nerden bildin aç olduğumu? diyorum. Hiç bilmem
mi? diyor.

Uyanınca, dayandım yine sigaraya... Konya'dan gelen kamyonlar ekmek diye aldattı beni, Ereğli'den gelen
kamyonlar Sefer Ağa diye... Ama hepsi boş çıktı...

Evet, terk edecektim artık bu gemiyi... Sefer Ağa ne derse desindi. İlk gelecek arabayla gitmeye karar verdim.
Ama nereye giderse gitsindi, ister bu yana, ister bu yana! Elbette üç beş saat sonra karnımı doyuracak bir yer
bulurdum, belki de çok daha erken... Bir araba göründü Ereğli yolundan:

-Eh, kısmette Konya'yı yine görmek varmış, dedim ve düşündüm: İster misin şimdi Sefer Ağa çıksın içinden.
Elinde kocaman bir sepet, içi yiyecekle dolu, tavuklar, pilavlar, şunlar, bunlar...
Yardımcı,

-Nereye, dedi.

-Konya'ya, dedim.

-Arabada senden başka kimse var mı?

-Yok!

-Nasıl bırakacaksın arabayı?

-İki gündür açım.

-Boş koy anasını öyleyse, bin dedi. Bindim kamyona. Koyun derisinden bir palto giymiş olan kürek burunlu
bir adam,

-Cara içen mi, dedi.

-He, dedim.

-Gaç gündür burdasın?

-Ne biliyim, ben de şaşırdım günleri...

-Nerde şoför?

-Getdi, gelmedi.

-Kesmeli böylelerini...

Akşam geç vakit vardık Konya'ya... Hemen bir lokantaya koştum. Bir kurufasulye, bir daha, bir daha yedim.
Arkasından da bir pilav...Oh, dünya varmış be!..Sefer Ağanın verdiği para ancak lokantaya yetti. Eh, olsaydı
cebimde daha fazla para, alırdım oradan ekmek, bulursam tekrar binerdim bir kamyona, çeker giderdim bizim
külüstürün başına. Hele bir bilseydim ki Sefer Ağam yarın sabahla gelecek, yine giderdim. Ama biliyordum ki
kamyonun oraya gidersem, yine bizim açlık başlayacaktı. Anılarımı yazdığım meşin torbayı koynuma sokup
lokantadan çıktım. Soğuktu dışarısı, buz gibi... Otele verecek beş kuruş param yoktu. Birden usuma şef geldi.
Düşündüm bir ara, gitsem evlerine, anlatsam durumu böyle böyle, desem yatırın beni bir gece, verin biraz para,
ben yollarım geri size Adana'dan desem... Ama yapamadım. İki kez niyetlendim, ayaklarım o yana doğru
sürüklendi, caydım.

Ondan sonra bir inşaat aramaya koyuldum.

Şöyle yarım yamalak yapılmış odalar... Bekçiden, polisten korkuyordum. Üzerimde kimliğimi belli edecek
hiçbir şey yoktu, birkaç günlük anılarımın yazılmış olduğu basılı kağıtlardan başka... Onun için ilk gördüğüm

inşaata daldım. Karanlıkta ayaklarıma bir şeyler takıldı, boş bir çimento torbası...

Oh işte, bana hem yatak, hem yorgan!.. dedim.

İnşaat bittikten sonra bir çifte, yatak odası olacak odanın birinde buldum kendimi. Ayazdan korunmak için iki
pencereden uzak olan köşeyi seçtim. Yırttım çimento torbasını, bir katını altıma serdim, bir katını üstüme...

-Hey iyilik melekleri, siz koruyun beni kazadan beladan, hastalıktan ve de inşaatın bekçisi varsa, ondan...

Gözlerim karanlığa iyice alışınca,

-Eh, diye mırıldandım, çok mutlu çift karyolasını şu köşeye koyar, pencerelere hem tül, hem de keten perdeler
takar, hanımın geceliği şurda, beyin pijamaları burda...

Soğuktan ancak sabaha karşı dalabildim. Sabahleyin kalkar kalkmaz, mutlu kocanın yerine ben baktım
pencereden. Ama korka korka baktım. Birkaç işçi harç karıyorlardı. Aşağıya indim. İşçilerin yanına varınca:

-Güzel olacak ha, dedim.

-Ne, dediler.

-Apartuman...! Sonra

-İş aramaya gelmiştim de, dedim.

-Yok ki, dediler.

-Sağlık olsun, dedim.

Yürüdüm geldim garaja. İki kamyon şoförüne sordum:

-Mavinlik var mı, diye.

-Yok... Var bizim mavinimiz, dediler. Midedeki kurufasulyeler çoktan erimişti. Kendi kendime,

-Ulan ister misin eski sanata dönelim, bulaşıkçılığa?

Adana tarafına giden kamyon aradım, yok dediler... Akşamüstü bir şoför:

-Eyi amma arkadaş, alayım seni yanıma mavin, in misin, cin misin bilen yok ki, dedi. Ya gatilsen. ya
hırsızsan?

-Yahu ağa, hiç bende öyle surat var mı?

-Gatilin, hırsızın suratı başka mı ki?

Bir ara yine şef geldi usuma, boş verdim. Gece yarısı tekrar gittim inşaata. Sağ olsunlar, Bizim ne çarşafı

toplamışlar, ne de yatağı, çimento torbası olduğu yerde duruyor... İçimden, Yaya maya, tutmalı yarın kamyonun
yolunu, dedim. O umutla yattım. Ama bir türlü uyuyamadım. Mide boş olduğu için o yana döndüm sırtım
dondu, bu yana döndüm bağrım dondu... Hele ayak uçlarım, koptu gitti parmaklarını benden çok uzaklara...
Büzüldükçe büzüldüm çimento torbasının altında olmadı. Uyur uyanık sabahı ettim...

İşçilere selam sabah demeden yüzlerine baka baka uzaklaştım yanlarından... Bir fırıncıya,

-Arkadaş, şu çakıyı versem, bana yarım ekmek verin mi; dedim.

-Aç mısın. dedi.

-He, dedim.

Bir ekmek uzattı. Çakıyı uzattım.

-Yok, kalsın, dedi.

Bıraktım çakıyı sıpsıcacık ekmeklerin arasına... Adana yolunu tuttum. Nasıl olsa karnımız tok... Arabayı
bıraktığımız yer de, ya elli kilometre, ya kırk kilometre... Varırız yürüye yürüye... Bir at arabası on kilometre
götürdü beni. Üstelik köylünün sigarasına da ortak oldum. Adama durumu anlattım, sağ olsun, çıkınından
kapkara topacık bir ekmek çıkardı verdi. İndiğim yerde iki sigarayla biraz da kibrit tutuşturdu elime...
Yürüdüm biraz... Bir kamyon geldi ardımdan... Eh, belli ki bugün iyi yanımızdan kalkmışız, işler rasgidiyor. El
kaldırdım, durdu...

-Nereye, dedi sürücü.

-İlerde bizim bozuk kamyon var, onun oraya, dedim.

-Atla, dedi.

Geniş sürücü yerine atladım. Kaç gündür ilk kez iliklerim ısındı.

-Siz nereye usta?

-Gaziantep'e.

-Adana'dan geçeceksiniz?

-He!

İçime bir güneş doğdu...

Arabanın kara yağ izlerinden başka bir şey bulamadık, gitmişti. Demek Sefer Ağa benim Konya'ya gittiğim gün
gelmiş, arabayı onarmış, almış götürmüştü. Kim bilir ardımdan neler demişti? Ne derse desin, aç ayı oynar mı
hiç?

-N'apacaksın, dedi kamyonun sürücüsü.

-Bilmem ki, dedim. Beni götürür müsünüz Adana'ya?

-He!

-Amma beş kuruşum yok!

-Lan, sana para soran var mı?

Başımı pencereye dayadım, biraz sonra uyumuşum. Nerede bilmem uyandırdılar.

-Yekin hele, dediler. Sen geç arkaya, ördek var!

Atladım kamyonun arkasına. Ereğli'den sonra bir yağmur tuttu, sanki sağanak. Girdim çadırın altına,
uyumuşum...

Adana'ya yakın açtım gözlerimi. Güneş, yeni mi doğuyor, yoksa yeni mi batıyor, bilmiyorum... Yağmur dinmiş,
hava ısınmış, bir hoş kokuyor toprak, buğulu buğulu...

Kamyondan, Küçüksaatin orada indim. Sürücüye, yardımcısına ayrı ayrı,

-Sağ olun kardaş, deyip evin yolunu tuttum. Eve vardığımda anam,

-Ee oğlum, maşallah Konya'yı da gördün, dedi.

-He, dedim, gördüm ki, ne gördüm...

-Güzel mi?

-Çok güzel, apartmanlar var, çok.

-Bura kadar var mı?

-Apartmanlar var, çok!..

Babam,

-Mevlana Hazretlerini ziyaret ettin mi, dedi.

-Bi dualar okudum, bi dualar!.. Sabahlara dek böyle!..

-Allah bana da nasip eder inşallah! Karnımın doyurup Sefer Ağayı aradım. Büyük Hanın ordaki kahvede
buldum.

-O yeğen, maşallah dedi, geldin ha?

-Geldim.

-Gönderdiğim parayı aldın mı?

-Ne parası?

-Ulan vay itoğluitler vay, dedi. Demek vermediler ha!

-Para mara veren olmadı.

-Lan yeğen, ben geldiğimin ikinci günü burdan bi gamyonla sana hem para gönderdim, hem de bi sepet
yiyecek, yalansam anam avradım olsun.

-Boş ver, dedim, araba n'oldu?

-N'olacak, heç... Geldik burya, bizim arabanın sahipleri, yani bana satanlar, senedin vadesi dediler. Lan oğlum
hal vaziyet böyle işde, araba pozuldu galdı yazının yüzünde dedim. Yok, senedin vadesi de vadesi dediler. Ulan
size de, senedinize de, dedim... Arabayı bağlamıya getdiler... Güya, tam iki senet olmuş. Olur lan, gış günü bu, iş
mi var?.. Allah bize, biz size...Lan etmeyin, araba zaten bağlı dedik, dinnedemedik ki. Goşdular paslı demirin
ardından. Cehennemin dibine getsinler, dakmış getirmişler bir arabanın ardına. Seni sordum, yokdu başında
dediler.

Yine işsizlik günlerim başlamıştı. Bir ara şalgam satayım dedim, sarmadı beni. Koluma iki sepet takıp okul
önlerinde portakal satmaya başladım.

Sıkılıyordum... Her şey sıkıyordu beni artık. Geceleri kör lambanın ışığı altında meşin torbayı çıkarıyor,
yazdıklarımı tekrar okuyor, tekrar yazıyordum. Anam,

-Ne yazıyorsun oğlum, dediğinde, babam yanıtını veriyordu:

-Elleme, mani yazıyor, asker manisi... diyordu.

Bir gün Raziye'nin analığına,

-Nasıl, mektup alıyor musun Raziye'den; diye sordum.

-Get lan başımdan, dedi. Zor tuttum kendimi.

Yavaş yavaş havalar ısınıyordu artık... Yazı düşünüyordum... Yazın ne iş yapacağız? Sonra babam? Okulum?
Bir gece düşümde Raziye'yi gördüm. Hayırsız, vefasız diyordu bana. O günü öğleden sonra aldım bir şişe
şarap, indim ırmağın kıyısına. Bulanık suya baka baka devirdim şarabı... Çıktım setten yukarı, yürüdüm pazar
yerine... Yakaladığım hamala sordum:

-Nerelisin?

-Gayserili...

-Nerelisin?

-Tokatlı...

-Nerelisin?

-Buralı...

-Kimi arıyon ki sen, dediler.

-Karışmayın, dedim.

Sonunda hamalın biri:

-Mardinliyim, dedi.

-Lan dedim, ben de Mardinliyim be!

-Hemşerim, hee?

-Hemşerin ya... Şeyi tanın mı sen, hani Ötegeçede otururlardı, adını unuttum, evlendi burda, gitdi memlekete!

-Annat hele!

-Ne annadayım? Raziye'ydi avradının adı, Mardin'e gitdiler.

-Ee, çıkaramadım ki ben. Dur şeye sorak, bizim bi hemşeri daha var şurda, Gadir, ona sorak!
Yürüdük...
Sinemanın orada sırtını duvara dayamış birine,

-Lan Gadir, bak hele, bu da bizim hemşeri oluyormuş lan, dedi.

Kadir doğruldu. Cam gibi gözleri vardı.

-Neresindensin ki sen, dedi.

-İçindenim...

-Biz köylüğünden...

-Sen şeyi tanın mı hemşerim, yahu bi türlü adı aklıma gelmiyor be. Hasan mıydı, Hössük müydü. Hani
Ötegeçede otururlardı, burdan evlendi, sona aldı avradını gitti...

-Nerye?

-Memlekete.

Cam gözlü Kadir, gözlerini oynatarak,

-Dur dur lan hemşerim, bu Ferhat olmasın, dedi.

-Ferhat?

-He ya... Tanırım ben, bizim köye iki saat dutar onnarın köyü.

-Raziye avradının adı?

-He vallaha he, şindi aklıma geldi. Sanki Raziye'ye kavuşmuşum, coşkuyla doldu içim.

Kadir,

-Nedecen ki onları, dedi.

-Hiç, dedim, çok severdim de hemşerimi.

-Onnar bu gış İsdanbıla getdiler.

-Nerye?

-İsdanbıla, İsdanbılın Daşlıdarlasına...

-Hepsi mi gittiler?

-Avradıynan gendi... Bakma biz burya geldik, gözünü sevem lsdanbılın, bizim bi dayıogli var, hep İsdanbıl der,
başga bişi demez.

-Demek İstanbul ha?

Demek İstanbul, demek Taşlıtarla... Raziye orada, orada olmasa bile İstanbul'un herhangi bir yerinde...
O gece,

-Ana, dedim

-Hı, dedi.

-Ben İstanbul'a gidiyorum.

-Temelli mi?
-Bilmiyorum. Burada adam olamadık nasıl olsa, tuttuğumuz elimizde kaldı. Babam iyi, eh abim de ilerletti
sanatını...
Anam içini çekerek,
-Oğlum, burda gözümüzün önünde dutsan bi iş, dedi:
-Yok ana, gidecem dedim, belki okurum da oralarda?
-Babana dedin mi?
-Sen de!...
Sabahleyin babam ağlamaklı baktı yüzüme,
-Var git oğlum, dedi. Biz bi bok olamadık, bari sen ol! Amma gene gel memleketine, unutma buraları!...
Üç beş kuruş param vardı. Bir sepetin içine doldurdu anam giysilerimi...
Raziye'nin analığına,
-İstanbul'a gidiyorum, selam söyleyecek misin? dedim.
Başka söz bilmez ki bu kadın.
-Lan get başımdan, dedi, hepsi bu. Yalnız abim geldi istasyona, ağlıyordu.
-Ağlama lan kardeş, dedim.
-Gel ha, dedi, e mi, gel gene!
Düdükler öttü, lokomotif bağırdı, tekerlekler döndü... Bir tek şey kalmıştı gözlerimin önünde,

sallanan bir mendil, Sefa abimin mendili...
-Gel ha kardeş, geri gel! diyordu... Yağmur yağıyordu yine Adana ovasına, ekşi ekşi, insan teri gibi...